

Utvalg: Kommunestyre
Møtested: Kommunestyresalen, Loppa Rådhus
Dato: 15.12.2016
Tid: 11:00

Forfall meldes til utvalgssekretær som sørger for innkalling av varamenn. Varamenn møter kun ved spesiell innkalling.

Innkalling er sendt til:

Navn	Funksjon	Representerer
Stein Thomassen	Medlem	AP
Line Enger Posti	Medlem	AP
Arve Dagfinn Berntzen	Medlem	AP
Berit Land	Medlem	AP
Ernst Berge	Medlem	AP
Ørjan Olsen	Medlem	AP
Steinar Halvorsen	Medlem	H
Torill Martinsen	Medlem	H
Ståle Sæther	Medlem	H
Arne Rotnes	Medlem	H
Brynjar Larsen	Medlem	H
Ronja Garden	Medlem	SP
Fabrice Caline	Medlem	SP
Hans Roald Johnsen	Medlem	SV
Cato Kristiansen	Medlem	SV

UTVALGSLEDER:

UTVALGSSEKRETÆR: Solbjørg Irene Jensen

Saksnr	Innhold	Lukket
PS 80/16	Referatsaker	
RS 24/16	Fylkesmannens faglige tilrådning til fremtidig kommunestruktur for Finnmark fylke	
RS 25/16	Erstatningssak: Finnesveien 33 - Svanhild og Jarl Gamst - erstatning for tapt havutsikt som følge av at Loppa kommune har tillatt oppført Frydenbø's slippshall i Vassdalen Industriområde iht ny vedtatt reguleringsplan	
RS 26/16	Klage på uforsvarlig reisetid for skolebarn fra Nuvsvåg sendt fra Finnmark fylkeskommune	
PS 81/16	Konsekvensutredning flytting av kontorsted til legen i Bergsfjord 240 meter lengre bort i veien	
PS 82/16	Salg av helsehuset i Bergsfjord	
PS 83/16	Nedleggelse Bergsfjord barnehage	
PS 84/16	Ressurser til skolen 2017/2018	
PS 85/16	Innføring av eiendomsskatt i Loppa kommune	
PS 86/16	Økonomiske virkemidler iht seniorpolitisk plan	
PS 87/16	Årsbudsjett 2017 - Økonomiplan 2017-2020	
PS 88/16	Sandbakken industriområde - kjøp av eiendommer.	
PS 89/16	Overordnet analyse og plan for forvaltningsrevisjon 2017-2020	
PS 90/16	Boligsosial plan Loppa kommune 2016-2020	
PS 91/16	Retningslinjer for tildeling av kommunalt disponerte boliger	
PS 92/16	Frisklivssentral i Loppa kommune	
PS 93/16	Medlemskap i Finnmark Friluftsråd	
PS 94/16	Budsjettreguleringer	
PS 95/16	Budsjettreguleringer investering	
PS 96/16	Regional transportplan 2018-2027 - innspill/høring.	

PS 80/16 Referatsaker

Referatsaker

RS 24/16 Fylkesmannens faglige tilrådning til fremtidig kommunestruktur for Finnmark fylke

RS 25/16 Erstatningssak: Finnesveien 33 - Svanhild og Jarl Gamst - erstatning for tapt havutsikt som følge av at Loppa kommune har tillatt oppført

Frydenbø's slippshall i Vassdalen Industriområde iht ny vedtatt reguleringsplan

RS 26/16 Klage på uforsvarlig reisetid for skolebarn fra Nuvsvåg sendt fra

Finnmark fylkeskommune

Dato: 16.11.2016
Arkivref: 2016/532-0 /

Karine Patterson

karine.patterson@loppa.kommune.no

Saksnr	Utvalg	Møtedato
81/16	Kommunestyre	15.12.2016

Konsekvensutredning flytting av kontorsted til legen i Bergsfjord 240 meter lengre bort i veien

Sammendrag

Det nåværende helsehuset i Bergsfjord er per i dag uegnet til legens bruk ihht dagens standard. En betydelig oppgradering i kostnadsstørrelse kr 400 000 må til for å få bygget i forsvarlig stand for pasientkonsultasjoner. Administrasjonen vurderer at legekantor ikke kan videreføres i nåværende lokaler. Samtidig har skolen nye moderne lokaler 240 meter fra nåværende helsehus. Lokalene er universelt utformet og godt egnet til legens bruk uten ekstra kostnader. Administrasjonens forslag har etter ønske fra politikere vært orientert om i flere politiske utvalg. Saksutredningen denne gangen er en konsekvensutredning av endring av legens kontorsted i Bergsfjord til skolen i Bergsfjord, etter vedtak fra politikere i kommunestyret 03.11.16.

Forslag til vedtak:

Bruk av helsehuset opphører med umiddelbar virkning.

Vedlegg:

Ingen

Saksutredning:

Det nåværende helsehuset i Bergsfjord er per i dag uegnet til legens bruk ihht dagens standard. En betydelig oppgradering i kostnadsstørrelse kr 400 000 må til for å få bygget i forsvarlig stand for pasientkonsultasjoner.

Administrasjonen vurderer at legekantor ikke kan videreføres i nåværende lokaler. Samtidig har skolen nye moderne lokaler 240 meter fra nåværende helsehus. Lokalene er universelt utformet og godt egnet til legens bruk uten ekstra kostnader.

Endring av kontorsted til utekontor lege i Bergsfjord til skolen, vurderes som det best økonomisk og faglig forsvarlige alternativet. Denne endringen av kontorsted 240 meter lengre bort i veien har politikere ønsket konsekvensvurdering på.

Det er kommet bekymringsmelding fra politikere og bygdelag at samlokalisering av pasienter og elever ikke er heldig. Det er ikke funnet noen forskning på at det skulle være en høy risiko for elever og pasienter på fastlegebesøk å være tilstede samtidig i samme bygg. Men for å imøtese bekymringen vil elever og pasienter være i atskilte bygg de 19 tirsdagene i året det er skole samtidig som utekontor. Rektor har gitt uttrykk for at dette er uproblematisk å løse ved timeplanlegging. Det kan også nevnes at

barn som venter på tannlege, helsesøster, fysioterapeut, barn som besøker helsestasjonen og legekantoret fra barnehagen og lignende i Øksfjord, er på samme venterom som pasienter som venter på lege. Det har ikke vært rapportert om noen uheldige episoder med bakgrunn i dette.

En annen bekymring fra politikere og bygdelag i ettertid av forslaget er at den 67 meter lange bakken som går opp til skolen er for tung for eldre å mestre. For å imøtese denne bekymringen vil personer med funksjonsnedsettelse som ikke kommer seg opp bakken på noe vis få tilbud om hjemmebesøk der det er behov for det.

Kommunal fysioterapeut kan også i kommunens satsing på hverdagsrehabilitering lage treningsopplegg for eldre som ikke mestrer bakken. Hverdagsrehabilitering har fungert for eldre i Øksfjord som må gå opp den 350 meter lange og brattere bakken til Helsesenteret.

Bilde av Bergsfjord skole og samfunnshus, ofte benyttet sti opp til skolen helt foran i bildet. Bakken er til venstre for skolen, ses ikke i bildet, stien er brattere en bakken.

Bergsfjord skole sett fra sjøsiden (rødt bygg bakerst)

Nybygget til skolen ses ikke her, den ligger i dag rett bak det røde bygget.

Kart Helsehus (11/27) og Skole (14/41) merket i gult.

Høydeprofilene i kartet kan være feil, alle verdier er cirka-verdier.

Fra helsehuset og til skolen er det 240 meter.

Fra veien og opp til skolen er det 67 meter og høydeforskjellen er 7 meter.

Til sammenligning er det 160 meter fra butikken Bergsfjord og opp til helsehuset som er på toppen av bakken. Høydeforskjell ca. 10 meter.

Fra nederst i bakken og opp til samfunnshuset i Øksfjord er det 93 meter og høydeforskjell på 8 meter.

Fra krysset til Nerstranda og toppen av Hankenbakken (Helsesenteret Øksfjord) er det det 350 meter og høydeforskjell på 22 meter. Med høydeforskjell menes høydeforskjell fra punkt a til punkt b.

Konsekvensanalyse i form av SWOT-metoden (Strength, Weaknesses, Opportunities, Threats) endring av kontorsted.

Strength (styrke):

- Utnytter ressurser på best mulig vis innenfor den trange økonomiske rammen kommunen har.
- Økonomisk og faglig forsvarlig.
- Pasienter får nye lokaler som er egnet til bruk, lydtett uten fare for at sensitive opplysninger kommer ut på venterom på grunn av lettvegger og dårlig isolering mellom rommene (slik det er i dag på helsehuset).
- Bedre internettløsninger på skolen noe som er helt avgjørende for at legen skal kunne jobbe i pasientjournalssystem.
- Kan fortsatt gi legekontor/utekontor tjenesten i Bergsfjord med den kostnadsrammen vi har i dag. Pasienten kan dermed fortsatt få legetjeneste i Bergsfjord og slipper å reise til Sandland eller Øksfjord, noe de må hvis en ikke finner løsninger for å drifte legekortortjenesten i Bergsfjord på økonomisk og faglig forsvarlig vis.

Weaknesses (svakheter):

- For personer med funksjonsnedsettelse som ikke kommer seg til kontoret må legen ta hjemmebesøk.

Opportunities (muligheter):

- Får frigjort ett hus som står tomt 339 dager ellers i året, huset kan legges ut til salg. I et marked det ikke er andre hus til salgs, vil huset kunne være et ettertraktet objekt.
- Boliger er nødvendig for at næringsliv skal kunne etablere seg i Bergsfjord.
- Kostnadsbesparelser som ellers må tas fra andre poster, stillingsreduksjoner og lignende.

Threats:

- Forsvarligheten ved å opprettholde en legetjenesten i Bergsfjord må vurderes hvis tjenesten ikke kan gis på et faglig og økonomisk forsvarlig grunnlag.

Vurdering:

På grunn av faglig og økonomisk forsvarlighet bør bruk av helsehuset opphøre med umiddelbar virkning.

Dato: 17.11.2016
Arkivref: 2016/864-0 /

Marion Høgmo

Saksnr	Utvalg	Møtedato
77/16	Formannskap	01.12.2016
82/16	Kommunestyre	15.12.2016

Salg av helsehuset i Bergsfjord

Vedtak i Formannskap - 01.12.2016

Helsehuset i Bergsfjord selges.

Rådmannen får myndighet til å engasjere eiendomsmegler som skal stå ansvarlig for salg av helsehuset. Helsehuset selges til høystbydende.

Når alle utgiftene ved salg er dekket, settes overskytende beløp inn på fond, 2535000 Ubundet investeringsfond.

Enstemmig vedtatt.

Sammendrag

Behovet for helsehuset i Bergsfjord, for å gi tilbud om legekantor i distriktet er vurdert av administrasjonen. Administrasjonens vurderinger viser at det ikke er behov for helsehuset. Begrunnelsen er at det i Bergsfjord er andre, svært godt egnede kommunale lokaler som kan erstatte bruken av helsehuset. Administrasjonen konkluderer med at helsehuset selges.

En av effektene av salget kan være at bygget kan være med på å skape annen virksomhet i bygda og/eller boliger til de som ønsker det.

Forslag til vedtak:

Helsehuset i Bergsfjord selges.

Rådmannen får myndighet til å engasjere eiendomsmegler som skal stå ansvarlig for salg av helsehuset. Helsehuset selges til høystbydende.

Når alle utgiftene ved salg er dekket, settes overskytende beløp inn på fond, 2535000 Ubundet investeringsfond.

Vedlegg:

Ingen

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

Rutiner og retningslinjer for salg/avhending av kommunal eiendom og bolig i Loppa kommune av 17.12.2014.

Delegasjonsreglementet for Loppa kommune av 30.10.2014, revidert 12.03.2015.

Saksutredning:

Behovet for helsehuset i Bergsfjord, for å gi tilbud om legekontor i distriktet er vurdert av administrasjonen. Administrasjonens vurderinger viser at det ikke er behov for helsehuset. Begrunnelsen er at det i Bergsfjord er andre, svært godt egnede kommunale lokaler som kan erstatte bruken av helsehuset. Administrasjonen konkluderer med at helsehuset selges .

En av effektene av salget kan være at bygget kan være med på å skape annen virksomhet i bygda og/eller boliger til de som ønsker det.

Helsehuset i Bergsfjord trenger en betydelig opprusting. Beregninger gjort av driftsavdelinga viser følgende tall:

- Materialer (isolering, panel, vinduer m.m) ca kr 200.000,-
- Arbeidskostnader ca kr 120.000,- (timepris 400kr).
- Diverse uforutsett (20 %) ca kr 64.000,-
- Reise og diett mm (4 uker , to ansatte) ca kr 12.000,- (ca 1500kr/uke ansatt)
- Kostnadsoverslag ca kr 396.000,-

Erfaring fra opprusting til servicekontor på rådhuset viser at en bør beregne betydelige ekstrakostnader ved opprusting av gamle bygg.

Helsehuset brukes i dag som legekontor ca. 26 dager i året (365 – 339). Årlige driftskostnader er ca 50.000 kr eksklusive vedlikehold.

Det vil være en betydelig kostnad for å få oppgradert helsehuset til en standart som gjør at bygget fortsatt kan være egnet som utekontor for leger.

I forslag fra administrasjonen legges det opp til at legekontoet flyttes til tidsmessige lokaler i skolen ca. 240 meter fra helsehuset. Lokalene på skolen er universelt utformet og godt egnet til legens bruk uten ekstra kostnader. Det foreslås videre at helsehuset legges ut for salg.

Begrunnelsen for flytting av legekontoet er at en tar i bruk nye og godt egne lokaler som er universelt utformet. Flyttinga medfører ingen ekstra kostnader da lokalet er nytt.

Tilbudet med legekontor ute i distriktet er ikke et lovpålagt tilbud, men Loppa kommune ønsker å gi dette tilbudet til befolkningen i distriktet. Kommunens økonomi er anstrengt, og det må foretas betydelige kutt i tilbud de fleste steder i kommunen. I Bergsfjord foreslås det ikke at tilbudet med utekontordag skal legges ned. Tilbudet flyttes et par hundre meter til nye og mer egnede lokaler.

Vurdering:

Det er registrert at det er behov for hus i Bergsfjord. Det er få /ingen hus til salgs i bygda. Det har tidligere bl. a vært spørsmål om å kjøpe hus i forbindelse med etablering av fisketurisme. Det har også vært utfordringer med å få kjøpt bolighus i bygda. Frigjøring av bygg kan være med på å skape ny virksomhet i bygda og/eller boliger til de som ønsker det.

Rutiner og retningslinjer for salg/avhending av kommunal eiendom og bolig i Loppa kommune sier følgende om saksbehandling i forhold til salg av eiendom:

Dato: 16.11.2016
Arkivref: 2016/858-0 /

Liv Beate Karlsen

liv.b.karsen@loppa.kommune.no

Saksnr	Utvalg	Møtedato
37/16	Levekårsutvalget	28.11.2016
6/16	Administrasjonsutvalget	01.12.2016
80/16	Formannskap	01.12.2016
83/16	Kommunestyre	15.12.2016

Nedleggelse Bergsfjord barnehage

Sammendrag

Bergsfjord barnehage hadde ved oppstart av barnehageåret 2016/2017 2 barn i barnehagen og 2 barn på sfo. Dette var også situasjon ved hovedopptak i mars 2016.

2.11.16 mottar oppvekst- og kultur en oppsigelse av barnehageplass og sfo plass i Bergsfjord barnehage. Denne ble behandlet 7.11.16, det betyr at f.o.m 21.12.16 er det 1 barn i barnehagen og 1 barn på sfo.

Loppa kommunes vedtekter for barnehager og sfo i Loppa kommune sier følgende:

§ 5

5.1 Minimum antall

For å videreføre tilbud om barnehage/sfo forutsettes at minimum 5 plasser blir besatt, av disse 5 bør det være tre barn i førskolealder. Ved mindre antall plasser kan kommunen sammen med foreldrene vurdere andre løsninger.

Loppa kommune har i ettertid satt i gang en prosess for nedleggelse av Bergsfjord barnehage dette fra 1. januar 2017. De ansatte ivaretas i forhold til gjeldende lovverk. Barna ivaretas i forhold til Barnehageloven, Opplæringsloven og Barnekonvensjonen. Oppvekst- og kultursjefen saksbehandler saken til levekårsutvalget, administrasjonsutvalg, formannskap og kommunestyret

Vedtak i Formannskap - 01.12.2016

Loppa kommunestyret vedtar å legge ned Bergsfjord barnehage f.o.m 1.januar 2017. Barnet som har plass i barnehagen tilbys plass i Øksfjord barnehage fra samme dato. Loppa kommune er også åpen for å vurdere andre løsninger sammen med foreldrene. Sfo tilbud for en elev videreføres ut skoleåret.

Enstemmig vedtatt.

Behandling i Formannskap- 01.12.2016

Line Enger Posti ble enstemmig erklært inhabil, jfr. Fvl. § 6 - 2.ledd.
Ernst Berge tiltrådte under sakens behandling.

Rådmannen endret sin innstilling ved å slette 2. avsnitt. Rådmannens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Vedtak i Administrasjonsutvalget - 01.12.2016

Loppa kommunestyret vedtar å legge ned Bergsfjord barnehage f.o.m 1.januar 2017. Barnet som har plass i barnehagen tilbys plass i Øksfjord barnehage fra samme dato. Loppa kommune er også åpen for å vurdere andre løsninger sammen med foreldrene. Sfo tilbud for en elev videreføres ut skoleåret.

Enstemmig vedtatt.

Behandling i Administrasjonsutvalget- 01.12.2016

Line Enger Posti ble enstemmig erklært inhabil, jfr. Fvl. § 6 - 2.ledd.
Ernst Berge tiltrådte under sakens behandling.

Rådmannen endret sin innstilling ved å slette 2. avsnitt. Rådmannens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Vedtak i Levekårsutvalget - 28.11.2016

Loppa kommunestyret vedtar å legge ned Bergsfjord barnehage f.o.m 1.januar 2017. Barnet som har plass i barnehagen tilbys plass i Øksfjord barnehage fra samme dato. Loppa kommune er også åpen for å vurdere andre løsninger sammen med foreldrene. Sfo tilbud for en elev videreføres ut skoleåret.

35% administrativ ressurs brukes til alternativt tilbud/sfo tilbud dersom dette blir aktuelt.
Assistentene i Bergsfjord barnehage tilbys tilsvarende stillinger i Loppa kommune dersom dette er mulig.
Hvis ikke må Loppa kommune gå til oppsigelse i henhold til gjeldene lover og regelverk.

Vedtatt mot 1 stemme (SV).

Forslag til vedtak:

Loppa kommunestyret vedtar å legge ned Bergsfjord barnehage f.o.m 1.januar 2017. Barnet som har plass i barnehagen tilbys plass i Øksfjord barnehage fra samme dato. Loppa kommune er også åpen for å vurdere andre løsninger sammen med foreldrene. Sfo tilbud for en elev videreføres ut skoleåret.

35% administrativ ressurs brukes til alternativt tilbud/sfo tilbud dersom dette blir aktuelt.
Assistentene i Bergsfjord barnehage tilbys tilsvarende stillinger i Loppa kommune dersom dette er mulig.
Hvis ikke må Loppa kommune gå til oppsigelse i henhold til gjeldene lover og regelverk.

Vedlegg:

Referat fra ulike møter med berørte parter.

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

Ingen

Saksutredning:

Fylkesmannen i Finnmark har i august 2016 gjennomført tilsyn på barnehage området i Loppa kommune. Tilsynet tok bl.a for seg kommunens plikt til å påse at barnehagene drives etter lov om barnehager. Tilsynet ble gjennomført 17.8.16, kommunen fikk en foreløpig tilsynsrapport med mulighet for kommentarer innen 16.9.16. Sluttmøtet med Fylkesmannen var 19.9.16. Tilsynet viste blant annet brudd på pedagognorm i Bergsfjord barnehage.

Bergsfjord barnehage hadde ved oppstart av barnehageåret 2016/2017 2 barn i barnehagen og 2 barn på sfo. Dette var også situasjon ved hovedopptak i mars 2016.

Igangsettelse av tilbud for barnehageåret 2017/2018 har vært gjort på sviktende grunnlag, og burde vært vurdert på et tidligere tidspunkt.

Bergsfjord barnehage har i dag 35% administrasjonsressurs i barnehagen som er fordelt på 25% styrer og 10% pedagogisk leder. Rektor ved oppvekstsenteret innehar styrer ressursen og en lærer som er utdannet førskolelærer innehar pedagogisk leder funksjonen.

Dette er for lite i forhold til lovkravet. Barnehagen skal ha en 100% pedagogisk leder som skal være tilstede i barnehagen, dette i tillegg til 35% styrer. Pedagogisk leder skal ha utdanning som førskolelærer/barnehagelærer.

I forhold til et så lavt barnetall vil det ikke være behov for 2 assistenter i tillegg til 1 pedagogisk leder.

Barnehagemyndigheten skal føre tilsyn med barnehagene i Loppa på bl.a pedagognorm. Dette tilsynet skal føres høsten 2016. Barnehagemyndigheten har tilsynsplikt med barnehagene, dette etter lov. Alle avvik som ble påvist i tilsynet fra Fylkesmannen skal være rettet innen 31.12.16.

Loppa kommune har gjennomført informasjonsmøte med Skolenes Landsforbund, Utdanningsforbundet, verneombud v/Bergsfjord oppvekstsenter og leder i SU den 22.9.16. Den 27.9.16 ble det gjennomført informasjonsmøte med ansatte på Bergsfjord oppvekstsenter. I begge møtene ble problemstillingen forelagt. I møtet med ansatte var det en ansatt som spurte om barnehagen fortsatt ville bestå med så få barn? Oppvekstsjefen svarte at vedtektene sier at barnehagen skal opprettholdes ved 5 plasser. På møte med de ansatte ble det bestemt at det settes ned en arbeidsgruppe som skal jobbe med problemstillingen. Rektor tar dette opp og gir beskjed til oppvekstsjefen om hvem som sitter i arbeidsgruppen.

Arbeidsgruppen ble opprettet, og første møtet ble gjennomført 13.10.16. På dette møtet var det enighet om at Loppa kommune lyser ut en 100% pedagogisk leder stilling. Det innkalles til nytt møte når søknadsfristen er ute.

Loppa kommune lyser ut 100% pedagogisk leder stilling .

2.11.16 mottar oppvekst- og kultur en oppsigelse av barnehageplass og sfo plass i Bergsfjord barnehage. Denne ble behandlet 7.11.16, det betyr at f.o.m 21.12.16 er det 1 barn i barnehagen og 1 barn på sfo.

Loppa kommune så seg da nødt til å trekke utlysning av pedagogisk leder dette fordi opprettholdelse av barnehagetilbudet i Bergsfjord ikke er mulig da grunnlaget er borte.

Loppa kommune har i ettertid satt i gang en prosess for nedleggelse av Bergsfjord barnehage dette fra 1. januar 2017. De ansatte ivaretas i forhold til gjeldende lovverk. Barna ivaretas i forhold til Barnehageloven, Opplæringsloven og Barnekonvensjonen. Oppvekst- og kultursjefen saksbehandler saken til levekårsutvalget, administrasjonsutvalg, formannskap og kommunestyret.

Prosess:

- Informasjon til styrer/rektor 16.november.
- Informasjon til tillitsvalgte og verneombud 16.november.
- Møte med ansatte i Bergsfjord (nov-16)
- Møte med FAU og SU i Bergsfjord (nov – 16)
- Møte med foreldre til barn som er igjen i barnehage og sfo (nov- 16).
- Saken legges til politisk behandling i levekår, administrasjonsutvalg, formannskap og kommunestyret (nov/des – 16).

Referat fra disse møtene legges ved saken når den skal behandles i kommunestyret, dette fordi alle møtene ikke vil være avholdt før møter i de andre politiske utvalg.

Vurdering:

Vurderinger er gjort i forhold til Barnehageloven, Opplæringsloven, Barnekonvensjonen, lokale vedtekter, gjeldende lover og regelverk og medvirkning.

§8 Kommunens ansvar

Kommunen er lokal barnehagemyndighet.

Kommunen skal gi veiledning og påse at barnehagene drives i samsvar med gjeldende regelverk.

Kommunen har plikt til å tilby plass i barnehage til barn under opplæringspliktig alder som er bosatt i kommunen jf. § 12a. Utbyggingsmønster og driftsformer skal tilpasses lokale forhold og behov.

Barnehagelovens § 12a sier:

Rett til plass i barnehage

Barn som fyller ett år senest inne utgangen av august det året det søkes om barnehageplass, har etter søknad rett til å få plass i barnehage fra august i samsvar med denne loven med forskrifter.

Barnet har rett til plass i barnehage i den kommunen der det er bosatt.

Kommunen skal ha minimum ett opptak i året. Søknadsfrist til opptaket fastsettes av kommunen.

Barnet har rett til plass i en barnehage som er godkjent etter barnehagelovs §§ 10 (godkjenning) jf. §§ 1 eller §11(familiebarnehager).

Det er kommunens ansvar å oppfylle retten til barnehageplass for alle barn som er bosatt i kommunen. Kommunen har oppfylt retten til barnehageplass ved å gi et tilbud som er i samsvar med § 12a.

Opplæringsloven § 13-7 Skolefritidsordningen sier:

Kommunen skal ha et tilbud om skolefritidsordning før og etter skoletid for 1. – 4. årstrinn, og for barn med særskilte behov på 1. – 7. årstrinn.

Under merknader fra Ot.prp.nr.60 sies det:

Kommunen skal bare ha et tilbud i den grad det er etterspørsel etter skolefritidsordning. Hvis det ikke er etterspørsel om skolefritidsordning før skoletid, men bare etter skoletid, plikter kommunen bare å tilby plasser etter skoletid. Kommunen er heller ikke pålagt å ha et bestemt antall plasser, og heller ikke pliktig til å ha tilbud ved mer enn en av skolene i kommunen.

FNs konvensjon om barnets rettigheter av 20.november 1989 sier:

Art 3.

- 1. Ved alle handlinger som berører barn, enten de foretas av offentlige eller private velferdsorganisasjoner, domstoler, administrative myndigheter eller lovgivende organer, skal barnets beste være et grunnleggende hensyn.*
- 2. Partene påtar seg å sikre barnet den beskyttelse og omsorg som er nødvendig for barnets trivsel, idet det tas hensyn til rettighetene og forpliktelsene til barnets foreldre, verger eller andre enkeltpersoner som har det juridiske ansvaret for ham eller henne, og skal treffe alle egnede, lovgivningsmessige og administrative tiltak for dette formål.*

3. Partene skal sikre at de institusjoner og tjenester som har ansvaret for barns omsorg eller beskyttelse, retter seg etter de standarder som er fastsatt av de kompetente myndigheter, særlig med hensyn til sikkerhet, helse, personalets antall og kvalifikasjoner samt kvalifisert tilsyn.

Vedtekter for barnehager og sfo i Loppa kommune sier:

§ 1 Eierforhold – Lov og regelverk

Barnehagene eies og drives av Loppa kommune, og er administrativt tilknyttet avd. oppvekst og kultur. Levekårsutvalget er ansvarlig styringsorgan, og har ansvar for forvaltning, godkjenning og tilsyn. Barnehagene drives i samsvar med Barnehageloven m/forskrifter, og andre bestemmelser som regulerer bl.a drift av barnehager (Forvaltningsloven, arbeidsmiljøloven m.fl), rammeplan for barnehager, kommunale vedtak og årsplaner for barnehagene.

For sfo står det:

§1 Skolefritidsordningen drives av Loppa kommune, og er administrativt tilknyttet avd. oppvekst og kultur. Levekår er ansvarlig styringsorgan. Sfo drives etter Opplæringsloven m/forskrifter, kommunale vedtak og skolens virksomhetsplan.

Sfo er en del av skolens virksomhet, og rektor har det overordnede administrative, pedagogisk og økonomiske ansvaret for ordningen.

§ 5

5.1 Minimum antall

For å videreføre tilbud om barnehage/sfo forutsettes at minimum 5 plasser blir besatt, av disse 5 bør det være tre barn i førskolealder. Ved mindre antall plasser kan kommunen sammen med foreldrene vurdere andre løsninger.

Med bakgrunn i vurderinger gjort i forhold til Barnehageloven, Opplæringsloven, Barnekonvensjonen, lokale vedtekter, gjeldende lover og regelverk foreslår saksbehandler følgende:

Da Bergsfjord barnehage har hatt kun 2 barn i barnehagen og 2 barn i sfo fra mars 2016, og 1 barn i bh. og 1 barn i sfo fra des- 16 mener saksbehandler at grunnlag for opprettholdelse av barnehagen/sfo er borte. Det har ikke vært noen søknader om bh/sfo plass i nevnte tidsrom.

Bergsfjord barnehage legges ned f.o.m 1.januar 2017. Barnet som har plass i barnehagen tilbys plass i Øksfjord barnehage fra samme dato. Loppa kommune er også åpen for å vurdere andre løsninger sammen med foreldrene. Sfo tilbud for en elev videreføres ut skoleåret.

35% administrativ ressurs brukes til alternativt tilbud/sfo tilbud dersom dette blir aktuelt.

35% administrativ ressurs brukes til førskoletilbud/sfo tilbud dersom dette blir aktuelt.

Assistentene i Bergsfjord barnehage tilbys tilsvarende stillinger i Loppa kommune dersom dette er mulig. Hvis ikke må Loppa kommune gå til oppsigelse i henhold til gjeldene lover og regelverk.

§8 og §12 i Barnehageloven er fulgt da kommunen har tatt hensyn til følgende:

Kommunen er lokal barnehagemyndighet.

Kommunen skal gi veiledning og påse at barnehagene drives i samsvar med gjeldende regelverk.

Kommunen har plikt til å tilby plass i barnehage til barn under opplæringspliktig alder som er bosatt i kommunen jf. § 12a. Utbyggingsmønster og driftsformer skal tilpasses lokale forhold og behov.

Barnehagelovens § 12a sier:

Rett til plass i barnehage

Barn som fyller ett år senest inne utgangen av august det året det søkes om barnehageplass, har etter søknad rett til å få plass i barnehage fra august i samsvar med denne loven med forskrifter.

Barnet har rett til plass i barnehage i den kommunen der det er bosatt.

Kommunen skal ha minimum ett opptak i året. Søknadsfrist til opptaket fastsettes av kommunen

Barnekonvensjonens Art 3 er i hensyntatt:

- 1. Ved alle handlinger som berører barn, enten de foretas av offentlige eller private velferdsorganisasjoner, domstoler, administrative myndigheter eller lovgivende organer, skal barnets beste være et grunnleggende hensyn.*
- 2. Partene påtar seg å sikre barnet den beskyttelse og omsorg som er nødvendig for barnets trivsel, idet det tas hensyn til rettighetene og forpliktelsene til barnets foreldre, verger eller andre enkeltpersoner som har det juridiske ansvaret for ham eller henne, og skal treffe alle egne, lovgivningsmessige og administrative tiltak for dette formål.*
- 3. Partene skal sikre at de institusjoner og tjenester som har ansvaret for barns omsorg eller beskyttelse, retter seg etter de standarder som er fastsatt av de kompetente myndigheter, særlig med hensyn til sikkerhet, helse, personalets antall og kvalifikasjoner samt kvalifisert tilsyn.*

Lokaler vedtekter er i hensyntatt:

Vedtekter for barnehager og sfo i Loppa kommune sier:

§ 1 Eierforhold – Lov og regelverk

Barnehagene eies og drives av Loppa kommune, og er administrativt tilknyttet avd. oppvekst og kultur. Levekårsutvalget er ansvarlig styringsorgan, og har ansvar for forvaltning, godkjenning og tilsyn. Barnehagene drives i samsvar med Barnehageloven m/forskrifter, og andre bestemmelser som regulerer bl.a drift av barnehager (Forvaltningsloven, arbeidsmiljøloven m.fl), rammeplan for barnehager, kommunale vedtak og årsplaner for barnehagene.

For sfo står det:

§1 Skolefritidsordningen drives av Loppa kommune, og er administrativt tilknyttet avd. oppvekst og kultur. Løvekår er ansvarlig styringsorgan. Sfo drives etter Opplæringsloven m/forskrifter, kommunale vedtak og skolens virksomhetsplan.

Sfo er en del av skolens virksomhet, og rektor har det overordnede administrative, pedagogisk og økonomiske ansvaret for ordningen.

§ 5

5.1 Minimum antall

For å videreføre tilbud om barnehage/sfo forutsettes at minimum 5 plasser blir besatt, av disse 5 bør det være tre barn i førskolealder. Ved mindre antall plasser kan kommunen sammen med foreldrene vurdere andre løsninger.

I henhold til medvirkning tar Loppa kommune tatt hensyn til dette i prosessen:

Prosess:

- Informasjon til styrer/rektor 16.november. Der styrer/rektor igjen har informert de ansatte ved Bergsfjord oppvekstsenter.
- Informasjon til tillitsvalgte og verneombud 16.november.
- Møte med ansatte i Bergsfjord (nov-16)
- Møte med FAU og SU i Bergsfjord (nov – 16)
- Møte med foreldre til barn som er igjen i barnehage og sfo (nov- 16).

Loppa kommunes plikt og ansvar er i hensyntatt.

Dato: 16.11.2016
Arkivref: 2016/860-0 /

Liv Beate Karlsen

liv.b.karsen@loppa.kommune.no

Saksnr	Utvalg	Møtedato
38/16	Levekårsutvalget	28.11.2016
81/16	Formannskap	01.12.2016
84/16	Kommunestyre	15.12.2016

Ressurser til skolen 2017/2018

Sammendrag

Ressursene til skolene skal årlig behandles i politiske utvalg. Før behandlingen skal de ulike skolene og skolens rådsorgan høres. Rammetimetallet danner grunnlaget for store deler av lønnsbudsjettet for Vedtak i Formannskap - 01.12.2016

Loppa kommunestyre vedtar at skolen i Loppa får følgende ressurstildeling for skoleåret 2017/2018:

Skole	Elever	Grupper	Adm.rektor	Ressurser grunnoppl.	Andre Ressurser	Personalet 2017/2018
Høgtun	53	4	100	8,34	3,66	12,0
Bergsfjord	7	1	0	3,07	0,05	3,12
Sandland	4	1	0	1,73	0	1,75

Ressurser for grunnopplæring omfatter undervisningstimer, kontaktlærere, rådgivere, seniortiltak, IT-veileder, administrasjon, delingstimer begynneropplæring, delingstimer språk og opplæring fremmedspråklige elever.

Andre ressurser er spesialundervisning, kulturskole, sosiallærer, norskopplæring fremmedspråklige voksne, frikjøp organisasjonsarbeid, spes.ped ansvarlig og leksehjelp der skolene gir dette.

Formannskapet får delegert fullmakt til å foreta justeringer av personalressursene dersom det blir endringer på grunn av enkeltvedtak, elevflytting eller tilflytting av elever som utløser ekstra ressurser.

Enstemmig vedtatt.

Behandling i Formannskap- 01.12.2016

Line Enger Posti ble enstemmig erklært inhabil, jfr. Fvl. § 6 - 2.ledd.
Ernst Berge tiltrådte under sakens behandling.

Vedtak i Levekårsutvalget - 28.11.2016

Loppa kommunestyre vedtar at skolen i Loppa får følgende ressurstildeling for skoleåret 2017/2018:

Skole	Elever	Grupper	Adm.rektor	Ressurser grunnoppl.	Andre Ressurser	Personalet 2017/2018
Høgtun	53	4	100	8,34	3,66	12,0
Bergsfjord	7	1	0	3,07	0,05	3,12
Sandland	4	1	0	1,73	0	1,75

Ressurser for grunnopplæring omfatter undervisningstimer, kontaktlærere, rådgivere, seniortiltak, IT-veileder, administrasjon, delingstimer begynneropplæring, delingstimer språk og opplæring fremmedspråklige elever.

Andre ressurser er spesialundervisning, kulturskole, sosiallærer, norskopplæring fremmedspråklige voksne, frikjøp organisasjonsarbeid, spes.ped ansvarlig og leksehjelp der skolene gir dette.

Formannskapet får delegert fullmakt til å foreta justeringer av personalressursene dersom det blir endringer på grunn av enkeltvedtak, elevflytting eller tilflytting av elever som utløser ekstra ressurser.

Vedtatt mot 1 stemme (SV).

Behandling i Levekårsutvalget- 28.11.2016

Brev fra Sandland skole vedrørende rammetimetallet 2017/2018 unntas offentlighet, jf. Offl. § 13 jf. Fvl. §13, 1.ledd nr.1.

oppvekst- og kultur

Forslag til vedtak:

Loppa kommunestyre vedtar at skolen i Loppa får følgende ressurstildeling for skoleåret 2017/2018:

Skole	Elever	Grupper	Adm.rektor	Ressurser grunnoppl.	Andre Ressurser	Personalet 2017/2018
Høgtun	53	4	100	8,34	3,66	12,0
Bergsfjord	7	1	0	3,07	0,05	3,12
Sandland	4	1	0	1,73	0	1,75

Ressurser for grunnopplæring omfatter undervisningstimer, kontaktlærere, rådgivere, seniortiltak, IT-veileder, administrasjon, delingstimer begynneropplæring, delingstimer språk og opplæring fremmedspråklige elever.

Andre ressurser er spesialundervisning, kulturskole, sosiallærer, norskopplæring fremmedspråklige voksne, frikjøp organisasjonsarbeid, spes.ped ansvarlig og leksehjelp der skolene gir dette.

Formannskapet får delegert fullmakt til å foreta justeringer av personalressursene dersom det blir endringer på grunn av enkeltvedtak, elevflytting eller tilflytting av elever som utløser ekstra ressurser.

Vedlegg:

Rammetimetall for skolene 2017/2018

Oversikt over tidligere års rammer.

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

Innspill fra skolene

Saksutredning:

Vi har nå en god oversikt over elevtall, innbefattet fremmedspråklige elever og kulturskole. Frikjøp at tid til organisasjonsarbeid/kulturskolen, og endelig tildeling til spesialundervisning i grunnskole vil ført være klar på forsommeren. De fleste elevene har flerårig tilrådning, det er tatt utgangspunkt i disse i forslaget til rammetimetallet. Nye tilrådning vil komme i tillegg.

Proessen i forhold til rammetimetallet for neste skoleår ble gjennomført på samme måte som forrige år:

Oppvekst- og kultursjefen sendte en mail til skolene og ba dem om å komme med forslag på neste års behov (de skulle ta utgangspunkt i årets ramme, elevtall, spesialundervisning m.m). Dette forslaget skulle sendes til oppvekst- og kultur.

Basert på deres forslag, samt budsjett for ok laget oppvekst- og kultursjef et forslag. Dette forslaget sendes til skolene slik at dette kan tas opp i Su.

Proessen i år er endret da fordeling av ressurser er en del av budsjettproessen i år.

Kort om hver skole:

Høgtun

Elevtallet på Høgtun vil være det samme neste år som i år. Administrasjonen har allikevel redusert ramma, dette i forhold til de innsparinger som måtte gjøres. Det reduseres i forhold til kontaktlærere (fra 6 til 4), dette betyr større grupper enn tidligere. Lærerressurser tas ned ved naturlig avgang og oppsigelser.

Rektors administrasjonsressurs økes til 100%, dette pga planlagt prosjekt «felles» rektor for Loppaskolene.

Ressurs til spes.ped ansvarlig tas bort, deler av ressurs til utviklingsarbeid videreføres.

Bergsfjord

Elevtallet i Bergsfjord øker med 1 slik at det blir 7 elever. Ramma på skolen reduseres. Lærerressurs tas ned ved naturlig avgang. Skolen har heller ikke norskopplæring for fremmedspråklige voksne dette året. Administrasjon til barnehage og rektor funksjon tas bort.

Sandland

Elevtallet går ned fra 5 til 4. Vi har en naturlig avgang ved skolen, men denne vil måtte erstattes av noen.

Et eksempel på neste skoleår 2017-2018

Timeplan for 9. og 10. kl. 6 timer deling. I realiteten 8 timer. Totalt 17 elever.

	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
1.	S-fag 9/10	UDV 9/10	Eng. 9/10	Naturfag 9/10	KØ 9/10
2.	No 9/10	NO 9/10	NO 9/10	Eng.9/10	Naturfag 10/Matte 9
3.	K&H 9/Eng.10	Naturfag 9/10	Matte 9/10	KØ 9/10	Matte 9/10
4.	K&H 9/Matte 10	NO 10 / M&H 9	KRLE 9/10	KRLE 9/10	No 9/10
5.	Musikk 9/S-fag10	NO 10 / M&H 9	Tysk/Eng.F 9/10	S-fag 9/10	Valgfag 8/10
6.	Tysk/Eng.F 9/10	KØ10 / M&H 9	Tysk/Eng.F 9/10	S-fag 9 eller n-fag 9/Matte 10	Valgfag 8/10

Timeplan for 8.klasse. Totalt 8 elever.

	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
1.	S-fag	Eng.	Eng. 8	Tysk/arb.livsfag	K & H
2.	Matte	Eng.	Matte 8	Naturfag	K & H
3.	No	Matte	KRLE 8	Naturfag	K & H
4.	No	Matte	No	Musikk	Krle/S-fag
5.	Musikk Oddetall/Naturfag Partall.	UDV	No	Valgfag 8-10	S-fag
6.	KØ	KØ	Tysk/arb.livsfag	Valgfag8-10	KØ

Timeplan for 4. til 7. klasse. Totalt 16 elever.

	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
1.	KRLE 4-7	No 4-7	Musikk5,6,7	KØ 4-7	NO 4-7
2.	K&H 4-7	No 4-7	M&H 6/5 & 7	KØ 4-7	Eng. 4-7
3.	K&H 4-7	Musikk 4-7	M&H 6/ 5&7	Matte 4-7	Matte 4-7
4.	Matte. 4-7	S-fag 4-7	M&H 6 / S-fag 7	Eng. 4-7	S-fag 4-7
5.	KØ 4-5/ Eng. 6 og 7	Matte 4-7	Krle 7	NO 4-7	N-fag 4-7
6.	No 4-7	KRLE 4-7	Matte 7	No 4-7	N-fag 4-7

Timeplan for 1. og 3. klasse. Totalt 14 elever.

	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
1.	KRLE	No		No	Ma
2.	No	No		No	Ma/Eng.
3.	No	Ma		S-fag/m&h og N-fag	Eng.
4.	Ma	S-fag		N-fag	No/KØ
5.	Ma	K & H		KØ	KRLE
6.	No	K & H		KØ	Musikk

SPU timer totalt: 39 timer i uken fordelt på 9 elever. 5 på barnetrinn og 4 på u-trinn.

Timer	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					

Norsk fremmedspråk barnetrinn: Totalt 6 timer på 5 elever.

Timer	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
1.	NO F				NO F
2.	NO F		NO F		
3.					
4.	NO F				
5.		NO F			
6.					

Norsk fremmedspråk på ungdomstrinn: Totalt 8 timer på 2 elever.

Timer	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
1.					
2.					
3.	NO F				
4.	NO F		NO F		NO F
5.			NO F		NO F
6.					

Kunnskapsløftet 17 -

18

45 min. enhet

Utgangspunkt fra Vedlegg 1 til rundskriv Udir-01-2016

Årstrinn

Fag	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
KRL	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00	3,00
Norsk	7,50	7,50	7,50	7,50	5,00	4,00	5,00
Matematikk	4,50	4,50	4,50	4,50	4,00	4,00	5,00
Naturfag	1,25	1,25	1,25	1,25	2,00	2,00	2,50
Engelsk	1,50	1,50	1,50	1,50	3,00	3,00	3,00
Annet							
fremmedspråk	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Samfunnsfag	1,50	1,50	1,50	1,50	2,00	2,00	3,50
Kunst&håndverk	2,00	2,00	2,00	2,00	4,00	3,00	3,00
Musikk	1,00	1,00	1,00	1,00	2,00	2,00	2,00
Mat og helse	0,25	0,25	0,25	0,25	0,00	3,00	0,00
Kroppsøving	2,50	2,50	2,50	2,50	3,00	3,00	3,00
Sum	24,00	24,00	24,00	24,00	27,00	28,00	30,00

Årstrinn

Fag	8.	9.	10.
KRL	1,5	2,0	2,0
Norsk	4,0	4,0	6,0
Matematikk	4,0	3,0	4,0
Naturfag	2,5	2,5	3,0
Engelsk	3,0	2,0	3,0
Annet			
fremmedspråk	2,0	3,0	3,0
Samfunnsfag	2,5	2,5	3,0
Kunst&håndverk	3,0	2,0	0,0
Musikk	1,5	1,0	0,0
Mat og helse	0,0	3,0	0,0
Valgfag	2,0	2,0	2,0
Kroppsøving	3,0	2,0	3,0
UDV	1,0	1,0	1,0
Sum	30	30	30

		2014 Loppa	Kostragruppe 06	Finmark	Landet uten Oslo	Landet
		2015	2015	2015	2015	2015
Utdypende tjenesteindikatorer						
Elevr per kommunal skole	Personer	22	77	118	217	229
Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 1.-10. årstrinn	Personer	4,9	8,6	9,5	13,5	13,7
Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 1.-4. årstrinn	Personer	2,9	8,6	9,2	13,2	13,5
Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 5.-7. årstrinn	Personer	7,1	8,5	9,1	13,0	13,3
Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 8.-10. årstrinn	Personer	4,6	8,8	10,1	14,1	14,3
Andel elever med direkte overgang fra grunnskole til videregående opplæring	Prosent	100,0	97,9	95,2	98,1	98,0
Gjennomsnittlige grunnskolepoeng	Grunnskolepoeng	43,2	..	39,2	40,7	40,8
Personell						
Andel avtalte årsverk i grunnskolesektor	Prosent	19,5	20,9	24,8	24,7	24,6
Andel avtalte årsverk eksklusive lange fravær i grunnskolesektor	Prosent	..	..	..	..	..
Andel lærere som er 40 år og yngre	Prosent	20,0	33,5	35,9	41,7	43,8
Andel lærere som er 50 år og eldre	Prosent	56,0	38,1	35,0	31,3	30,2
Andel lærere som er 60 år og eldre	Prosent	16,0	14,3	11,3	12,0	11,6
Andel lærere i heltidsstilling	Prosent	64,0	62,2	74,3	69,2	69,5
Andel lærere med universitets-/høgskoleutdanning og pedagogisk utdanning	Prosent	80,0	84,0	83,4	87,0	85,8
Andel lærere med universitets-/høgskoleutdanning uten pedagogisk utdanning	Prosent	8,0	5,6	5,8	5,5	6,0
Andel lærere med videregående utdanning eller lavere	Prosent	12,0	10,5	10,9	7,5	8,2

D. Grunnskoleopplæring - nøkkeltall, Reviderte tall per 15.06.2016

[Vis denne tabellen i statistikkbanken](#)

[Vis grunnlagstallene for denne tabellen i statistikkbanken](#)

[Utdanningsstatistikk, grunnskolar](#)

[Vis rettelogg](#)

		2014 Loppa	Kostragruppe 06	Finmark	Landet uten Oslo	Landet
		2015	2015	2015	2015	2015
Prioritering						
Netto driftsutgifter grunnskolesektor i prosent						
Netto driftsutgifter grunnskolesektor (202, 215, 222, 223) i prosent av samlede netto driftsutgifter	Prosent	19,0	21,7	23,6	24,1	23,6
Netto driftsutgifter til grunnskole (202) i prosent av samlede netto driftsutgifter	Prosent	13,3	16,7	18,4	19,4	18,5
Netto driftsutgifter til skolefritidstilbud (215) i prosent av samlede netto driftsutgifter	Prosent	0,3	0,4	0,6	0,3	0,3
Netto driftsutgifter til skolelokaler (222) i prosent av samlede netto driftsutgifter	Prosent	5,2	4,0	4,2	4,0	4,3
Netto driftsutgifter til skoleskyss (223) i prosent av samlede netto driftsutgifter	Prosent	0,1	0,6	0,5	0,5	0,5
Netto driftsutgifter grunnskolesektor per innbygger						
Netto driftsutgifter grunnskolesektor (202, 215, 222, 223) per innbygger	Kroner	18 669	17 597	15 705	12 689	12 617
Netto driftsutgifter til grunnskole (202) per innbygger	Kroner	13 131	13 573	12 222	10 181	9 888
Netto driftsutgifter til skolefritidstilbud (215) per innbygger	Kroner	332	319	376	162	178
Netto driftsutgifter til skolelokaler (222) per innbygger	Kroner	5 115	3 214	2 799	2 080	2 301
Herav avskrivninger til skolelokaler (222) per innbygger	Kroner	746	914	1 047	647	570
Netto driftsutgifter til skoleskyss (223) per innbygger	Kroner	90	492	309	267	250
Netto driftsutgifter grunnskolesektor per innbygger 6-15 år						
Netto driftsutgifter til grunnskolesektor (202, 215, 222, 223) per innbygger 6-15 år	Kroner	264 985	161 165	132 697	102 843	104 731
Netto driftsutgifter til grunnskole (202) per innbygger 6-15 år	Kroner	186 388	124 304	103 269	82 514	82 078
Netto driftsutgifter til skolefritidstilbud (215) per innbygger 6-9 år	Kroner	28 727	7 814	8 136	3 240	3 610
Netto driftsutgifter til skolelokaler (222) per innbygger 6-15 år	Kroner	72 597	29 433	23 646	16 855	19 103
Netto driftsutgifter til skoleskyss (223) per innbygger 6-15 år	Kroner	1 284	4 507	2 608	2 163	2 077
Netto driftsutgifter voksenopplæring						
Netto driftsutgifter til voksenopplæring (213) i prosent av samlede netto driftsutgifter	Prosent	0,3	-0,1	0,3	0,4	0,4
Netto driftsutgifter til voksenopplæring (213) per innbygger	Kroner	262	-88	172	206	236
Brutto investeringsutgifter grunnskolesektor						
Brutto investeringsutgifter til grunnskolesektor (202, 215, 222, 223) per innbygger	Kroner	-	4 702	3 623	2 039	1 939
Dekningsgrader						
Andel elever i kommunens grunnskoler, av kommunens innbyggere 6-15 år	Prosent	109,8	100,0	98,8	96,0	95,5
Andel elever i grunnskolen som får særskilt norskopplæring	Prosent	9,1	4,9	3,8	5,3	7,0
Andel elever i grunnskolen som får morsmålsopplæring	Prosent	-	0,6	1,1	2,3	2,3
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning	Prosent	13,6	10,4	10,1	7,9	7,9
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning, 1-4. trinn	Prosent	9,1	6,4	6,0	5,2	5,2
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning, 5-7. trinn	Prosent	7,4	11,6	10,8	9,2	9,2
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning, 8-10. trinn	Prosent	21,4	13,7	14,4	10,3	10,3
Andel timer spesialundervisning av antall lærertimer totalt	Prosent	14,9	18,8	19,5	17,6	17,5
Andel elever i grunnskolen som får tilbud om skoleskyss	Prosent	21,2	52,1	22,2	23,2	21,5
Skolefritidstilbud						
Andel innbyggere 6-9 år i kommunal og privat SFO	Prosent	36,4	45,8	50,7	60,0	61,5
Andel innbyggere 6-9 år i kommunal SFO	Prosent	36,4	45,8	50,7	58,5	59,4
Andel elever i kommunal og privat SFO med 100% plass	Prosent	100,0	39,3	69,0	54,6	57,0
Andel elever i kommunal SFO med 100% plass	Prosent	100,0	39,3	69,0	54,4	56,5
Produktivitet / enhetskostnader						
Korrigerte brutto driftsutgifter til grunnskolesektor (202, 215, 222, 223) per elev	Kroner	254 079	168 533	142 863	113 226	112 474
Korrigerte brutto driftsutgifter til grunnskole, skolelokaler og skoleskyss (202, 222, 223) per elev	Kroner	249 037	163 440	136 042	106 567	105 434
Lønnsutgifter til grunnskole, skolelokaler og skoleskyss (202, 222, 223) per elev	Kroner	194 623	129 769	107 511	85 881	85 350
Korrigerte brutto driftsutgifter til grunnskole (202) per elev	Kroner	181 481	129 691	110 532	88 161	88 126
Driftsutgifter til undervisningsmaterieil (202) per elev i grunnskolen	Kroner	3 153	2 191	1 722	1 438	1 428
Driftsutgifter til inventar og utstyr (202) per elev i grunnskolen	Kroner	802	1 314	1 051	921	973
Korrigerte brutto driftsutgifter til skolefritidstilbud (215) per komm. bruker	Kroner	108 585	28 815	33 580	26 875	27 584
Brutto driftsutgifter til skolefritidstilbud (215) per komm. og priv. bruker	Kroner	108 878	28 838	33 665	26 471	26 930
Korrigerte brutto driftsutgifter til skolelokaler (222) per elev	Kroner	66 387	29 091	21 963	16 121	15 103
Leie av lokaler og grunn (222) per elev	Kroner	802	281	297	1 146	1 093
Korrigerte brutto driftsutgifter til skoleskyss (223) per elev som får skoleskyss	Kroner	2 106	8 858	14 878	9 409	9 752

Liv Karlsen

Fra: Marit Olsen
Sendt: 17. oktober 2016 10:39
Til: Liv Karlsen
Emne: Rammetimetall Høgtun skole diskutert den 27.09.16

Hei Liv.

Her kommer det vi har tatt opp.

Rammetimetall fra personalmøtet 27.09.16:

Vi ser at antall elever og få til en god struktur på hvordan klassene skal være blir utfordrende og det krever godt samarbeid.

Vi snakker om muligheten for å hospitere på lignende skoler. Det er mulig å søke midler til dette.

Vi drøfter muligheten for å jobbe mer med «bolkeundervisning» (eks. musikk).

Ønsker at selve utformingen av rammetimetallet blir endret på. Slik at den kun viser Høgtun skole og ikke de som ikke gjelder skolen.

Ønsker også at det settes på dato.

Høgtun skole ønsker;

Gode rammevilkår for spu elever og norsk fremmedspråklige elever.

Gode rammevilkår for deling, når det blir store eller krevende grupper med elever.

Ressurs til AT, TL, bibliotek, teamleder.

Ønsker at sosiallærer skal bestå.

Ønsker å videreføre en liten ressurs til ressurslærer i MiL og VFL.

Beholde antall kontaktlærer.

Med vennlig hilsen
Marit Olsen
Rektor Høgtun skole

LOPPA KOMMUNE

Ystnesveien 34, 9550 Øksfjord

Tlf: +78 45 31 13/12 / 95746790

epost: marit.olsen@loppa.kommune.no

<http://www.loppa.kommune.no>

Følg oss på

Loppa kommune Høgtun skole

Til medlemmene i SU

20.10.16

Referat fra møte i samarbeids-/skolemiløutvalget

Samarbeids-/skolemiljø utvalget hadde møte torsdag 20.10.16 kl.18.00.

Tilstede: Åse Rydheim, Brynjar Larsen, Tord Olsen, Maria Thomassen, Sissel Nilsen, Merethe Engnes og Marit Olsen.

Sak 1. Ekstraordinært møte ang. budsjett 2017

Rektor leser opp brev (sendt til Oppvekst og kultursjef den 17.10.16).

Brynjar; « det er godt å tenke nytt skolesystem». Alla LUFSS, fådelte skolepedagogikk.

Vedtak: SU tar rektors informasjon til orientering. Ber om at arbeidet med kompetansesenter får fortlgang. SU synes det er bra at lærerne ser på ny skolestruktur.

Mvh

Marit Olsen
Sekretær

Loppa kommune Høgtun skole

Til Oppvekst og kultursjef
Parkvn. 1/3
9550 Øksfjord

Referat fra hastemøte i samarbeids-/skolemiløutvalget

Når: Samarbeids-/skolemiljø utvalget hastemøte torsdag 24.11.16 kl. 18.00 på Høgtun u-skole, lærerværelset.

Tilstede: Emma Olsen og Lone Pettersen (elevrepresentanter), Åse Rydheim og Ann Margrethe Flåten (lærerrepresentanter), Maria Thomassen (FAU representant), Ivar Martinsen (andre tilsatte), Merethe Engens leder i SU (foreldrerepresentant SFO) og Marit Olsen sekretær (rektor og leder SFO).

Meldt forfall: Brynjar Larsen (skoleeier).

Sak 1. Rammetimetall for Høgtun skole og budsjett.

Rektor leser opp brevet «Uttalelsene på vegne av lærere på Høgtun skole. Rektors tanker og synspunkter om rammetimetallet», se vedlegg.

Elevrepresentant Emma Olsen spør om hvorfor det kun blir 4. klasser til neste skoleår (se vedlegg). Hvis rammetimetallet blir vedtatt slik det foreligger blir dette en realitet. I rammetimetallet er det 4 kontaktlærere, dette vil si 4 klasser.

Det blir diskutert (alle deltar) om at det oppleves slik at uttalelsene fra SU ikke blir tatt i betraktning. Går vedtakene fra SU videre til dem organene dem skal til? Dette blir det stilt spørsmål om. Det etterlyses svar på at innspillene og hva tas med videre fra SU. Blir noen av forslagene tatt med. Folkevalgte bør vite hva SU som er skolens øverste organ mener. Her sitter det et bredt utvalg av representanter som har god kjennskap til skole. Det er viktig at folkevalgte får innspill fra dem som skal oppleve rammetimetallet i virkeligheten. Det er et stort engasjement for elevenes beste. Det er viktig at SU blir tatt seriøst.

Rektor sier at hun vet at SU referater blir sent og at dem blir referert til av oppvekst og kultursjef.

Det blir foreslått å nedsette en arbeidsgruppe i samarbeid med den allerede eksisterende arbeidsgruppen som skal se på et kompetansesenter. Se på hvordan vil vi ha det framover. Å få tid til å jobbe seg godt inn i en ny skolestruktur. Få til en god utvikling, hvor alle er med på lasset, ingen står igjen.

Postadresse:
Ystnesveien 34
9550 Øksfjord

Telefon 78453110
Org.nr.975279855
marti.olsen@loppa.kommune.no

Da 6 åringene «forlot» barnehagen ble det gitt et løfte om å ivareta dem i skolen. Man opplever at dette ikke stemmer lengre med virkeligheten. Det er deres første år på skole, og her trengs det mye læring: av rutiner, rammer, sosial kompetanser og selvfølgelig det viktigste av alt faglig utvikling. Det er viktig å få en god solid grunnmur, før dem skal videre opp i trinnene. Tidlig innsats må det satses på, også i framtiden.

Det ble gjort noen grep for 2 år siden, da barneskole elevene ble flyttet opp til ungdomsskolen. Dette i en langsiktig tenkning i forhold til å spare ressurser. Nå sparer vi ingenting på drift, da skolen fortsatt er i bruk. Nå brukes den til flykninger. Når skolene ble flyttet til under ett tak ble det også gitt lovnader om en utelekeplass. Det er enda ikke kommet på plass, men utsyr er kjøpt inn for ca. 100 000.

Elevene sier at det er ikke det beste for elevene å bli slått sammen over så mange trinn, det er ikke bra å sammenslå for mye.

Åse sier at hun i dag mottok tallbudsjett 2017, og dette sier også rektor. Hvilke justeringer er det tatt innenfor budsjettet til Høgtun skole for å spare kr. 400 000? Dette burde vært skriftliggjort. Er det tatt hensyn til tidligere forslag fra SU?

12 stillinger blir til 7,6 lærerstillinger til ren undervisning. Her kommer også spesialundervisning og norsk fremmedspråklig undervisning. Det blir etterspurt om hvor hentes det penger til når det kommer flere fremmedspråklig elever, tas det fra mitt barn? Det ble forklart kort hvordan det i praksis gjøres. Det blir ikke tatt fra en annen sitt behov. Når kommunen får flykninger, vil det komme midler? Skal noe gå til skole?

God oppvekst for barna i Øksfjord, god skole, det er en grunn til at folk ønsker å bo her. «En lærer kan ikke drive med 4 forskjellige pensum i en klasse».

Vedtak:

SU etterspør høringsfrist. Dette må komme på plass.

SU stiller seg bak rektors brev «Uttalelsene på vegne av lærere på Høgtun skole. Rektors tanker og synspunkter om rammetimetallet». Ber om at uttalelsene gjøres kjent med politikere i Loppa Kommune (minimum en uke før kommunestyremøte).

SU mener at rammetimetallet slik det er foreslått, ikke gir Høgtun skole mulighet til å gi god og forsvarlig undervisning.

SU påpeker at av 12 stillinger går 7,6 stillinger til ren undervisning. Herunder også SPU og norsk fremmedspråklig undervisning. Differansen mellom 7,6 stillinger til 12 stillinger går til: seniortiltak, it-veileder, rådgiver, kontaktlærer elevråd, kontaktlærer, byrdefull arbeidssituasjon, fremmedspråklig voksne, adm.vo, sosiallærer, kulturskole, rektor, SFO og Utdanningsforbundet frikjøp hovedtillitsvalgt.

SU ber om at tidligere tilbakemeldinger både fra SU og fra rektor blir tatt hensyn til.

SU oppfordrer til en helhetlig tenkning når det gjelder barn og unges skolegang i Loppa Kommune.

Øksfjord 24.11.16

Mvh

Merethe Egenes
Leder i SU

Sekretær Marit Olsen

Kopi: Su

Møte i Samarbeidsutvalget i Bergsfjord 23.11 2016.

Tilstede. Kjell. Sandra, Merete, Hans Roald, Line og Hanne.

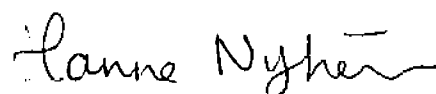
- Rektor stillingen beholdes og samarbeidet med Sandland skole fortsettes.
- De fremme språklige voksne har krav på ett år til etter neste sommer. p.g.a. tapt undervisning. Derfor må dette inn på ramma.
- SFO må inn i rammetimetallet.
- Tillitsvalget må inn i ramma 0,5%.
- Seniortiltaket må fortsette.
- De ansatte i barnehagen må bli tatt vare på, og det må legges stor vekt på at deres livssituasjon ikke forverres.
- Det siste barnet pr. i dag må få ett reelt tilbud i Bergsfjord.

Dette dokumentet sendes inn på mail av rektor.

Merete Johansen

Hanne Nyheim

Kopi. Oppvekst og kultur, rektor ved Bergsfjord oppvekstsenter.

Loppa Kommune

Høgtun skole

Til levekårsutvalget

23.11.16

Uttalelsene på vegne av lærere på Høgtun skole. Rektors tanker og synspunkter om rammetimetallet.

Mandag 21.11 mottok jeg forslag til rammetimetallet for Høgtun skole. Vi har tidligere i høst gitt våre innspill til rammetimetallet. I prosessen fram til i dag har skolen blitt informert om de store innsparingene som må til for å få budsjettene i balanse. Rektor har igjennom skolens øverste organ SU gitt tilbakemeldinger på kuttene og kommet med forslag hvor og hvordan vi kan ta inn kr. 400 000 på budsjettet til Høgtun skole. Rektor har også gitt tilbakemeldinger til oppvekst og kultursjef om hvor det eventuelt kan spares inn, og hvordan øke inntekter til skolen. Alle har forstått alvoret i årets budsjettarbeid og lærere har vært preget av situasjonen, men har opptrådt profesjonelt og lojalt og de har kommet med forslag til endringer.

I løpet av denne uka må jeg som rektor ha to hastemøter for å kunne informere alle involverte i saken. Det er beklagelig at tidsfrister for tilbakemeldinger blir meget korte. Det er møte i levekår på mandag 28.11.16.

Grunnskolen er dimensjonert ut fra den demografiske utviklingen. Enhetsskolen kan forstås som et omforent prinsipp om at alle så langt som råd, skal ha det samme utdanningstilbudet uavhengig av sosial og etnisk bakgrunn, geografi og kjønn (Karseth, Møller & Aasen, 2013, s. 62). På 1960-tallet ble niårige skole den nye enhetsskolen, og det gjelder fortsatt den dag i dag med den forskjell at vi nå har 10 årig grunnskole. I Opplæringsloven § 8-1 står det: «Grunnskoleelevene har rett til å gå på den skolen som ligg nærast eller ved den skolen i nærmiljøet som dei soknar til. Kommunen kan gi forskrifter om kva for skole dei ulike områda i kommunen soknar til» (Opplæringslova, 1998). Høgtun skole er en liten fådelt 1 til 10 skole med 53 elever og i tillegg starter det på torsdag den 24. november 3 barn med flykningebakgrunn. Tross nedgang i elevtallet er det viktig at alle våre elever får samme opplæringstilbud som andre elever får. **Det skal ikke være antall elever som er avgjørende om man har en god skole eller ikke.** Vi ønsker å være en skole som ivaretar nærmiljøet og som bruker dette aktivt i læringsarbeidet vårt. Høgtun skole er også et samlingssted for aktiviteter etter skoletid og er derfor en ressurs for bygda. Vi er færre lærere nå enn tidligere år, og har mindre resurs til rektor og andre i ledende administrative stillinger, dette er hverdagen vår. Det vil si at jeg som rektor må gjøre flere oppgaver nå enn tidligere i

minkende stillinger og at jeg føler et økt tidspress i forhold til de oppgavene som skal ivaretas. Det at vi har få elever, er ikke ens befallt med mindre jobb. De samme oppgavene skal ivaretas om man er fådelt eller ei. Skolens samfunnsmandat er stort og omfattende. Gjennom opplæringsloven legges de overordnede mål og føringer for skolen og for skolens drift. Loven representerer plikter for skoleeier og omtales da også i denne sammenheng som en pliktlov og ikke som en rettighetslov. I et demokrati som Norge, er det politikere som gjennom de valgte forsamlinger vedtar lovene og gir de offentlige politiske føringene for opplæringen. Kommunene har forvalteransvaret for grunnskolen og dette innebærer et stort ansvar. Skoleeier styrer den enkelte skole gjennom tilsatt skoleleder, herunder rektor. Skolens formål er også fastsatt gjennom loven, og etterlater ingen tvil om hvem som er skolens primærbruker, nemlig ELEVENE, og at **foreldre/foresatte** er de sentrale representantene for elevene. Disse føringene tydeliggjøres gjennom formuleringer som «*Opplæringen skal tilpassast evnene og føresetnadene hjå den enkelte eleven...*» (§1-2, femte ledd), og «*...i samarbeid og forståing med heimen...*» (§1-2, førsteledd). Gjennom både loven og planverket som ledsager kunnskapsløftet, gis det forpliktende føringer om målet med opplæringen og innholdet i denne. I tillegg til den siterte føringen om tilpasset opplæring for alle finner vi også føringen om en inkluderende skole. OM en skole som faglig, sosialt og kulturelt er en inkluderende skole.

Begrepene tilpasset undervisning og inkluderende skole er begrunnelsen for opplæringsloven paragraf som instituerer en individuell rettighet, utover den generelle retten til opplæring, nemlig «*Rett til spesialundervisning* (§5-1). I pakt med inkluderingsideologien og norsk skolens lange tradisjoner for å være en skole for alle, gis det en rettighet som tar sikte på å stille til rådighet nødvendige økonomiske og faglige ressurser til elever som ikke har eller kan få tilfredsstillende utbytte av ordinære opplæringstilbudet. (Befring, E. & Tangen, R.(2008):Spesialpedagogikk). Skoleeier (herunder kommunestyret) skal ha kunnskap om elevenes læreforutsetninger og evner. Hvor mye ressurser skal til får å gi elever med spesielle behov gode nok rammevilkår for læring, hvor mye ressurser som skal til for å gi alle elever tilpasset opplæring (som er et lovkrav). Skolen skal i samarbeid med elevene og foreldre, tilrettelegge for at deres kompetanse knyttes til forpliktende og realistiske planer for opplæring. Alle elever skal ha nok tid med pedagog slik at dette kan være en realitet. Hver elev skal med sin bakgrunn gis mulighet til å velge ulike arbeidsoppgaver for å innfri kompetansemålene, dette fordrer pedagogtetthet. Videre skal elevene jobbe i sitt tempo i sitt læringsarbeid. Det betyr at i en klasse (en ren klasse ikke sammenslått) ofte har elever som er kommet ulikt i forhold til kompetansemålene.

I forslaget til rammetimetallet til Høgtun skole er rammen til SPU satt til 11 timer på ungdomstrinnet og 28 timer på barnetrinnet. Vi har elever som har behov for mer enn det rammen legger opp til. I inneværende år har vi 36 timer på barnetrinnet og 13,5 timer på ungdomstrinnet. Vi får 5 nye førsteklasingene fra høsten av. I tillegg har vi behov for assistenter. Dette for å kunne innfri lovkravene. Når det gjelder hjelp til skolene fra den pedagogisk-psykologiske tjenesten PPT, vektlegges organisasjonsutvikling ved siden av arbeide med sakkyndige rapporter. Her får Høgtun en del hjelp til dette arbeidet med bl.a. elevenes miljø.

Når dette er skrevet, så er vi alle innstilt på å se på fremtidige gode løsninger for å drive en god spesialundervisning.

Det gis også føringer som går på at skoleeier, skoleledere og lærer må fokusere på forbedringer av skolens praksis for å nå målene best mulig (Befring, E.& Tangen, R.(2008):Spesialpedagogikk). Opplæringsloven stiller krav om at skolen skal ledes av rektor med ansvar både for den daglige driften og for utviklingsarbeid § 9-1 i opplæringsloven. I Loppa Kommune på bl.a. Høgtun skole er det igangsatte et storstilt utviklingsarbeid med VFL og MiL hvor vi nettopp jobber med dette. Vi er fortsatt i prosessen hvor vi fra høsten 2017 av skal gå i gang med videreføringsfasen som bl.a. handler om å sikre at den kunnskapen og kompetansen som er blitt utviklet blir varig og bærekraftig. Det er gledelig å se at dette er det tatt høyde for i rammetimetallet. Vi har nettopp hatt tilsyn «Skolebasert vurdering» (jf. § 2-1 i forskrift til opplæringsloven). Skolebasert vurdering er skolens jevnlige arbeid med og vurderer i hvilken grad skolens arbeid medvirker til at elevene når målene i Læreplanverket for Kunnskapsløftet. Når gruppene med elevene blir opp til og over normen Loppa kommune har på 16 stk. er det utfordrende å veilede alle elevene i løpet av en økt på 45 minutter. For å få til 4 klasser fra høsten 2017 av, så må man sammenslå 4 klasstrinn på barnetrinnet. Antallet elever er ikke utfordringen, men hvordan tilpasse undervisningen til hver enkelt elev når de tilhører forskjellige kompetansetrinn i Kunnskapsløftet. For eksempel blir kompetansen i norsk, matte og naturfag satt etter 2. trinn, 4. trinn og 7. trinn. I fagene kristendom, religion, livssyn og etikk, kroppsøving og samfunnsfag satt etter 4. og 7. trinn. I rammetimetallet er det ikke lagt inn delingstimer på hele barnetrinnet, dette gjør det enda mer utfordrende. Elevene på 1. til 4. trinn har tidligere vært satset på i forbindelse med begynneropplæringen i fagene. Tidlig innsats begrepet har lenge vært kjent innenfor skoleverket. Tidlig innsats skal sikre god utvikling, forebygge vansker, fange opp utsatte barn og sikre at alle får. Iverksette tiltak før problemene oppstår, på et tidlig tidspunkt når et problem er avdekket og før problemene utvikler seg.

Også når det gjelder kvalitetsmodellens krav om helhetlig tilnærming, har lov- og planverket sine klare forventninger til ledelsen. I loven sies det at rektor (altså jeg) skal organiserer skolen hvor lærerne skal tilrettelegge og gjennomføre arbeidet med å realisere de politiske intensjonene § 2-2 i opplæringsloven. Det sies også eksplisitt at den opplæringen som skolen samlet tilbyr elevene, skal ledes av rektor § 9-1 i opplæringsloven, og det sies i samme paragraf at en forutsetter at rektor har pedagogisk kompetanse. Dette har jeg. I tillegg stilles det krav om at til helheten hører også et kontinuerlig arbeid med å fremme helse, miljø og sikkerhet § 9a-4. Rektor er ansvarlig for å være i god dialog med alle ansatte når det kommer til arbeidsmiljøet. Når de enkelte medarbeidere finner tilfredsstillelse og mening i arbeidet, nyter organisasjonen godt av det ved effektivt å kunne gjøre bruk av deres evner og krefter. Men når arbeidet ikke føles tilfredsstillende og meningsfylt, fører det til negative reaksjoner som tilbaketrekking, motstand eller opprør. I siste instans vil alle parter lide under en slik utvikling. Fremskrittsvennlige organisasjoner har derfor utviklet en rekke involverende strategier for å forbedre forvaltningen av menneskelige ressurser internt. Et vellykket resultat krever en helhetlig strategi som understøttes av en langsiktig filosofi for forvaltning av organisasjonens menneskelige ressurser.

Det jeg i dette brevet forsøker å belyse syns jeg ikke det er tilstrekkelig tatt hensyn til i det rammetimetallet jeg nå sitter med. Jeg er klar over at det i Loppa drives en «formannskapsmodell» der politikerne kun setter rammene, men jeg ønsker å utfordre og ansvarlig gjøre både levekårsutvalget, formannskap og kommunestyret til å si noe om HVILKEN skole vi skal ha i Loppa framover. Pr. dato styres vi at « tall, rubrikker og kolonner» og lite av visjoner med felles målsetninger.

Jeg skal lojalt følge opp alle vedtak som blir fattet og fokuset mitt vil alltid være elevenes beste. Jeg skal «styre skuta» men da må dere som oppdragsgivere fortelle hvor dere har tenkt dere hen.

Med vennlig hilsen

Marit Olsen
Rektor.

Kopi:
Lærer ved Høgtun skole
FAU
SU
Elevrådet

RAMMETIMETALL HØGTUN SKOLE SKOLEÅRET 2016/2 17/18

ARS TRINN	ELEV TALL	KLASSE TALL	VEDTATT TIMETALL		Stillings %
			Uketimetall	Totalt	
1.	5	1	24	24	
2.	6		24	0	
3.	2		24	0	
4.	2		24	0	
5.	1		27	0	
6.	5		28	0	
7.	6	1	30	30	B.trinn
	27	2		54	U.trinn
8.	8		30	0	
9.	11	1	30	30	
10.	7	1	30	30	
	26	2		60	
SUM	53	4			468,946
			Barnetrinn	Ungdomstrinn	
Kontaktlærer		2	3,846	2	16,276
Kontaktlæreelevråd				1	4,292
Rådgiver 1tp/u + 7%				1	4,292
Seniortiltak 58 år		4	5,8		23,200
Seniortiltak 62 år					
Seniortiltak 60 år		1	12,5		12,500
IT-veileder				5	20,000
					87,56
Rektors administrasjonsressurs:					I prosent
Utgangspunkt					36,00
Elever som mottar delvis spesialundervisning:					
39	11	3,55	=	4	10,000
				64	29,440
				Ekstra	16,560
				68	8,000
				SFO	100,000
Byrdefull arbeidssituasjon					
	U.trinn	26	2,67	1,83	7,841
	B.trinn	27	2,67	1,90	7,296
				3,846	15,137

SPU b.trinn		3,846	-	
Frikjøp utdanning				
Fremmedspr voksne		4,717	-	
Valgfag 8-10	2	4,292	8,584	
Deling språk uttrinn	3	4,292	12,876	
SPU u.trinn		4,292	-	
Leksehjelp klokketimer	2	2,667	5,334	
	Budsjett lønn 10110 2213 202			26,794
Adm barnehage	Budsjett lønn 10110 2301 201			312,091
30	Undervisn u.trinn	40		312,091
Lærere skoleåret 2017/2018				
			100,00	
			100,00	
			100,00	
				300,00

Undervisn b.trinn

Lærere skoleåret 2017/2018

Da er adm til bh. 35% tatt bort , samt adm rektor 46%.

RAMMETIMETALL FOR SANDLAND SKOLE 2017/2018

ARS TRINN	ELEV TALL	KLASSE TALL	VEDTATT TIMETALL		Stillings %
			Uketimetall	Totalt	
1.	0		24		
2.	0		24		
3.	0		24		
4.	0		24		
5.	2		27		4,717
6.	0		28		4,484
7.	0		30		4,000
	2				
8.	1		30		4,292
9.					
10.	1	1	30	30	
			30		
SUM	4	1			77,256
					129,576
Kontaktlærer			Barnetrinn	Ungdomstrinn	
Seniortiltak					
dgiver 1 u/t + 5%					
IT					
					19,584
Tidsressurspott					
Barnetrinn	2		2	0,11	3,846
Ungdomstrinn	2		2	0,11	4,292
					0,405
					0,452
					0,857
Norsk for fremmedspråklige barn			6		3,846
Valgfag 8 - 10					4,292
Deling språk 8 - 10					4,292
					173,093

Lærere skoleåret 2015/2016

Vedtak i Kommunestyre - 24.11.2015

Loppa kommunestyre vedtar at skolene i Loppa får følgende ressurstildeling for skoleåret 2016/2017:

Skole	Elever	Grupper	Adm.rektor	Ressurser grunnoppl.	Andre Ressurser	Personale 2016/2017
Høgtun	50	6	80	10,25	2,94	13,19
Bergsfjord	7	2	46	3,77	0,49	4,26
Sandland	3	1	0	1,50	0,29	1,79

Ressurser for grunnopplæring omfatter undervisningstimer, kontaktlærere, rådgivere, seniortiltak, IT-veileder, administrasjon, delingstimer begynneropplæring, delingstimer språk og opplæring fremmedspråklige elever.

Andre ressurser er spesialundervisning, kulturskole, sosiallærer, norskopplæring fremmedspråklige voksne, frikjøp organisasjonsarbeid, spes.ped ansvarlig og leksehjelp der skolene gir dette.

Formannskapet får delegert fullmakt til å foreta justeringer av personalressursene dersom det blir endringer på grunn av enkeltvedtak, elevflytting eller tilflytting av elever som utløser ekstra ressurser.

Enstemmig vedtatt.

Vedtak i Kommunestyre - 31.10.2014

Loppa kommunestyre vedtar at skolene i Loppa får følgende ressurstildeling for skoleåret 2015/2016:

Skole	Elever	Grupper	Adm.rektor	Ressurser grunnoppl.	Andre ressurser	Personale 2015/2016
Høgtun	55	6	80	10,3	4,45	14,75
Bergsfjord	13	2	46	4,4	0,95	5,35
Sandland	3	1	25	1,75	0	1,75

Ressurser for grunnopplæring omfatter undervisningstimer, kontaktlærere, rådgiver, seniortiltak, IT-veileder, administrasjon, delingstimer begynneropplæring, delingstimer språk og opplæring fremmedspråklige elever.

Andre ressurser er spesialundervisning, kulturskole, sosiallærer, norskopplæring fremmedspråklige voksne, frikjøp organisasjonsarbeid, spes.ped ansvarlig og leksehjelp der skolen gir dette.

Formannskapet får delegert fullmakt til å foreta justeringer av personalressursene dersom det blir endringer på grunn av enkeltvedtak, elevflytting eller tilflytting av elever som utløser ekstra ressurser.

Enstemmig vedtatt.

Dato: 21.11.2016
Arkivref: 2009/846-0 / 232

Camilla Hansen

camilla.hansen@loppa.kommune.no

Saksnr	Utvalg	Møtedato
82/16	Formannskap	01.12.2016
85/16	Kommunestyre	15.12.2016

Innføring av eiendomsskatt i Loppa kommune

Vedtak i Formannskap - 01.12.2016

Loppa kommunestyre opphever tidligere vedtak av 16.06.2012 vedrørende innføring av eiendomsskatt for verk og bruk og annen næringseiendom. Vedtak vedrørende oppnevning av skattetakstnemnd og overskattetakstnemnd datert 14.09.2016 oppheves også.

1. I medhold av eiendomsskatteloven §§ 2 og 3 vedtar Loppa kommune å innføre eiendomsskatt på samtlige eiendommer i hele kommunen innen skatteåret 2018. Dette betyr innføring av eiendomsskatt også på boliger og fritidsboliger i tillegg til verk og bruk og annen næringseiendom.
2. Eiendomsskattesatsen er 2 promille.
3. Kommunestyret vedtar i medhold av eiendomsskatteloven § 8 C-1 å bruke Skatteetatens formuesgrunnlag ved utskrivning av eiendomsskatt på boliger.
4. Eiendomsskatten skal betales i to terminer.
5. Vedtatte skattevedtekter må revideres. Forslag til nye vedtekter, «Eiendomsskattevedtekter for Loppa kommune – sakkyndig nemnd», ligger ved. Disse vedtas og benyttes ved taksering og utskrivning av eiendomsskatt.
6. Til å verdsette faste eiendommer i Loppa kommune opprettes en sakkyndig nemnd på 3 medlemmer og like mange varamedlemmer.

Som leder velges:
Som nestleder velges:
Som medlem velges:
Som varamedlemmer velges:

7. Det opprettes en klagenemnd for eiendomsskattesaker på 3 medlemmer og like mange varamedlemmer.

Som leder velges:
Som nestleder velges:
Som medlem velges:
Som varamedlemmer velges:

Vedtatt mot 1 stemme (H).

Behandling i Formannskap- 01.12.2016

Rådmannen foreslo endring under pkt. 1 slik:

I medhold av eiendomsskatteloven §§ 2 og 3 vedtar Loppa kommune å innføre eiendomsskatt på samtlige eiendommer i hele kommunen innen skatteåret 2018. Dette betyr innføring av eiendomsskatt også på boliger og fritidsboliger i tillegg til verk og bruk og annen næringseiendom.

Loppa Høyre v/ordfører foreslo;
Det innføres ikke eiendomsskatt i Loppa kommune.

Sammendrag

15.06.12 ble det gjort vedtak i Loppa kommunestyre om å innføre eiendomsskatt for verk og bruk og annen næringseiendom i hele kommunen fra og med skatteåret 2013. Vedtaket er ikke gjennomført, og legges nå fram til ny vurdering av kommunestyret, sammen med forslag om innføring av eiendomsskatt på boliger og fritidsboliger.

Forslag til vedtak:

Loppa kommunestyre opphever tidligere vedtak av 16.06.2012 vedrørende innføring av eiendomsskatt for verk og bruk og annen næringseiendom. Vedtak vedrørende oppnevning av skattetakstnemnd og overskattetakstnemnd datert 14.09.2016 oppheves også.

Nytt forslag til vedtak:

8. I medhold av eiendomsskatteloven §§ 2 og 3 vedtar Loppa kommune å innføre eiendomsskatt på samtlige eiendommer i hele kommunen fra og med skatteåret 2017. Dette betyr innføring av eiendomsskatt også på boliger og fritidsboliger i tillegg til verk og bruk og annen næringseiendom.
9. Eiendomsskattesatsen er 2 promille.
10. Kommunestyret vedtar i medhold av eiendomsskatteloven § 8 C-1 å bruke Skatteetatens formuesgrunnlag ved utskrivning av eiendomsskatt på boliger.
11. Eiendomsskatten skal betales i to terminer.
12. Vedtatte skattevedtekter må revideres. Forslag til nye vedtekter, «Eiendomsskattevedtekter for Loppa kommune – sakkyndig nemnd», ligger ved. Disse vedtas og benyttes ved taksering og utskrivning av eiendomsskatt.
13. Til å verdsette faste eiendommer i Loppa kommune opprettes en sakkyndig nemnd på 3 medlemmer og like mange varamedlemmer.

Som leder velges:
Som nestleder velges:
Som medlem velges:
Som varamedlemmer velges:

14. Det opprettes en klagenemnd for eiendomsskattesaker på 3 medlemmer og like mange varamedlemmer.

Som leder velges:
Som nestleder velges:
Som medlem velges:
Som varamedlemmer velges:

Vedlegg:

Saksfremlegg til kommunestyremøte 15.06.2012
Særutskrift av vedtak 15.06.2012
Lov om eigedomsskatt til kommunane
Vedtatte eiendomsskattevedtekter 15.06.2012
Forslag til nye reviderte eiendomsskattevedtekter

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

Tidligere saksbehandling vedrørende eiendomsskatt

Saksutredning:

15.06.12 ble det gjort vedtak i Loppa kommunestyre om å innføre eiendomsskatt for verk og bruk og annen næringseiendom i hele kommunen fra og med skatteåret 2013. Vedtaket er ikke gjennomført, og legges nå fram til ny vurdering av kommunestyret.

Det legges også fram forslag om innføring av eiendomsskatt på boliger og fritidsboliger i hele kommunen. Dette med bakgrunn i synkende inntekter for kommunen fra statlig hold. Den eneste inntektskilden av betydning kommunene selv kan bestemme er eiendomsskatten. Dette legges derfor fram for kommunestyret for vurdering.

Eiendomsskattevedtekter for Loppa kommune ble vedtatt 15.06.2012. Flere av henvisningene og begrepene her eksisterer ikke lenger, og forslag til nye og reviderte retningslinjer ligger vedlagt saken.

Utskrivningsalternativer

Kommunestyret har syv utskrivningsalternativer i henhold til Eiendomsskatteloven § 3 – kommunestyret kan skrive ut eiendomsskatt på enten

- a) Faste eiendommer i hele kommunen, eller
- b) Faste eiendommer i klart avgrensede områder som helt eller delvis er utbygde på byvis eller der slik utbygging er i gang, eller
- c) Bare på verk og bruk i hele kommunen, eller
- d) Bare på verk og bruk og annen næringseiendom i hele kommunen, eller
- e) Eiendom både under b) og c), eller
- f) Eiendom både under b) og d), eller
- g) Faste eiendommer i hele kommunen, unntatt verk og bruk og annen næringseiendom.

Taksering

Feil ved takseringen kan føre til at hele skatteutskrivningen blir ugyldig. Riktige takster er en forutsetning for likhet og rettferdighet for skattyterne, noe eiendomsskatteloven vektlegger i vesentlig grad. Mulige feil kan føre til klager og/eller søksmål. Eiendomsskatteloven inneholder tidsfrister som forutsetter en effektiv taksering. Taksering av eiendommer koster penger, og det må være et mål å unngå unødvendige kostnader. Grunnlag for taksering hentes ut fra opplysninger i kommunens matrikkel som skal inneholde faktaopplysninger om den enkelte eiendom. I tillegg skal den enkelte eiendom besiktiges.

Taksering etter formuesmetoden

I stedet for at kommunen selv fastsetter eiendomsskattetakstene for boliger bl.a ved befaring, kan kommunestyret vedta at Skatteetatens formuesgrunnlag (som likningsverdiene bygger på) skal brukes som grunnlag for utskrivning av eiendomsskatt på boliger. Boligene skal da ikke befares.

Dette innebærer at som et alternativ til å la skatteverdien av boliger fastsettes av en kommunal takstnemnd, kan kommunestyret vedta at eiendomsskatten i stedet skal bygge på verdien som ble satt på boligeiendommen ved ligningen året før skatteåret. Etter dette alternativet er det Skatteetatens formuesgrunnlag som skal benyttes som utgangspunkt når eiendomsskatt på boliger skal skrives ut. Formuesgrunnlaget gir uttrykk for eiendommens antatte markedsverdi på verdsettelsestidspunktet. Formuesgrunnlaget må ikke forveksles med eiendommens ligningsverdi eller formuesverdi som legges til grunn for utskrivning av formuesskatt. Skatteetaten kommer fram til formuesgrunnlaget ved å multiplisere likningsverdien med 4. Videre reduseres dette grunnlaget ved å benytte en reduksjonsfaktor som for 2016 er fastsatt av Finansdepartementet til 0,8. Skatteetaten bygger sin likningsverdi på boligens størrelse (m²), byggeår og beliggenhet.

Takseringsalternativet ved bruk av formuesgrunnlag gjelder ikke for boliger som ikke klassifiseres som boligeiendom etter skatteloven § 4-10. Eksempelvis gjelder dette boliger tilhørende ikke skattepliktige organisasjoner/institusjoner, våningshus på gårdsbruk, boligdel i kombinasjonsbygg hvor næringsdelen er størst, samt sekundærboliger som Skatteetaten har definert som fritidsboliger. Disse må takseres av kommunens takstnemnd.

Unntaksvis er det en del boligtyper og enkeltboliger som Skatteetaten ikke beregner formuesgrunnlag for. Disse må takseres av kommunen ved besiktigelse.

Kommunens egne takster står fast i en periode på normalt 10 år. Formuesgrunnlagene for boliger endres imidlertid årlig, hvilket vil kunne innebære at boliger som får skrevet ut eiendomsskatt etter den alternative metoden får høyere skattetrykk over tid.

Eiendomsskattevedtekter

Eiendomsskatteloven stiller ingen krav om at det skal utarbeides vedtekter, men finansdepartementet anbefaler at kommunestyret i forbindelse med innføring av eiendomsskatt vedtar vedtekter for ordningen. Disse skal være interne retningslinjer for kommunens saksbehandling i eiendomsskattesaker. Vedtektene skal gi informasjon om takstnemnd og klagenemnd, valgbarhet, inhabilitet og møteplikt. Videre skal vedtektene si noe om forberedelsene til takseringen, gjennomføring av takseringen, omtaksering, særskilt taksering og overtakst.

Eiendomsskattekontor.

Med eiendomsskattekontoret menes det kontoret som har med utskrivningen av skatten å gjøre, jfr. Eiendomsskatteloven § 1. Eiendomsskattekontoret skal i tillegg utføre alt administrativt og kontormessig arbeide for takstnemndene og er sekretariat for disse. Som eiendomsskattekontor kan kommunen velge enten å opprette et eget kontor eller å legge funksjonen til et allerede eksisterende kommunalt kontor. Det er rådmannens ansvar å sørge for organiseringen av eiendomsskattekontoret. Rådmannen har bestemt at det ikke skal opprettes et eget eiendomsskattekontor i Loppa kommune, men at funksjonen som eiendomsskattekontor tillegges økonomiavdelingen. Rådmannen skal utarbeide instruks for eiendomsskattekontoret.

Skattetakstnemnd/sakkyndig nemnd og klagenemnd.

Eiendommene skal verdsettes ved takst. Kommunestyret har to valgalternativer om hvorvidt det skal oppnevnes en skattetakstnemnd eller en sakkyndig nemnd som skal foreta takseringen.

1. Medlemmene av skattetakstnemnd drar samlet for å foreta besiktigelse og taksering av eiendommene.
2. Som et alternativ til skattetakstnemnd kan kommunestyret oppnevne en sakkyndig nemnd til å fastsette eiendomsskattetaksten på grunnlag av forslag fra ansatte besiktigelsesmenn/kvinner. Det er besiktigelsesmennene/kvinnene, ikke en samlet nemnd, som foretar besiktigelsen og

utarbeider forslag til takstgrunnlag for den sakkyndige nemnda. Den sakkyndige nemnda vurderer og vedtar takstgrunnlaget.

For begge typer nemnder nevnt over må det oppnevnes minst tre medlemmer og tre varamedlemmer. Kommunestyret velger leder og nestleder.

Det kreves ingen spesielle kvalifikasjoner for å sitte i takstnemnd/sakkyndig nemnd, men det anses som en fordel at medlemmene har interesse for saksfeltet eiendomsskatt. Nemndene kan knytte til seg sakkyndig bistand, det vil si personer med særskilt juridisk eller takseringsfaglig kompetanse. Utgangspunktet er at alle som kan motta valg til kommunestyret kan velges som medlemmer til eiendomsskattenemnder. Medlemmer av formannskapet kan ikke være medlemmer i eiendomsskattenemnder, jfr. eiendomsskatteloven § 21. Årsaken er at formannskapet ivaretar kommunens partsrettigheter og har klagekompetanse på vegne av kommunen i eiendomsskattesaker. Varamedlemmer til formannskapet kan oppnevnes til medlemmer i eiendomsskattenemnder. En konsekvens av denne løsning vil være at varamedlemmer som møter i formannskapet vil være inhabile dersom formannskapet skal kreve overtakst i medhold av Eiendomsskatteloven §8 A-3.

Sentrale tjenestemenn er utelukket fra valg til nemndene etter kommunelovens §14. Det er takstnemnda/sakkyndig nemnd selv som avgjør hvorvidt et medlem må anses inhabil i relasjon til den enkelte taksering. En person ansees inhabil til å delta i taksten når han selv har en særlig tilknytning til eiendommen som er egnet til å svekke tilliten til hans upartiskhet, for eksempel som eier, panthaver eller leietaker.

Kommunestyret skal velge en klagenemnd (ankenemnd). Klage vedrørende selve verdifastsettelsen og klager knyttet til utskrivningen ellers skal avgjøres av klagenemnda. Kommunestyret kan enten opprette ei egen nemnd til å ta seg av klagesaker eller legge oppgavene til en annen kommunal nemnd. Kommunen dekker kostnadene i forbindelse med takseringen.

Vedtak vedrørende nemndene gjøres i punkt 6 og 7 under forslag til vedtak. Disse punktene er av politisk karakter og legges fram uten innstilling.

Reduksjonsfaktor

Bruk av reduksjonsfaktor og reduksjonsfaktorens størrelse må eventuelt bestemmes av kommunestyret. Ordningen har ingen hjemmel i loven, men Finansdepartementet aksepterer at reduksjonsfaktor benyttes i forbindelse med en alminnelig taksering. Skal skattetakstnemnda/sakkyndig nemnd eksempelvis sette takstene til 60% av antatte omsetningsverdi, har man en 40% reduksjon. Den vedtatte prosenten som skal komme til fradrag må omfatte alle de skattepliktige eiendommene. Kommunen er bundet av ordningen i hele takseringsperioden (normalt 10 år), og fradraget kan ikke minskes eller fjernes i perioden frem til neste alminnelige taksering.

Skattesatser

Man må velge en generell skattesats (mellom to og syv promille).

Det er kun ved første gangs innføring av eiendomsskatt at skattesatsen må være to promille. Satsene kan etter dette økes med inntil maks to promille pr. år.

Skattesatsene kan differensieres; jfr. Eiendomsskatteloven § 12. For eksempel kan man etter bokstav a) skille ut boliger og fritidseiendommer og gi disse lavere sats enn den generelle sats for øvrige skattepliktige eiendommer (herunder verk og bruk, næringseiendom, ubebygd tomtegrunn osv). Det er ikke nødvendig å ta stilling til eventuell differensiering i denne saken.

Bunnfradrag

Eiendomsskattelovens § 11 gir kommunene hjemmel til å tilordne (kun) bolig- og fritidseiendommer et bunnfradrag. Fradraget skal være et fast kronebeløp. Kronebeløpet som trekkes fra taksten før skatten beregnes kan være høyt, men ikke så høyt at de fleste boliger og fritidseiendommer unngår beskatning. Et bunnfradrag kan innføres, endres eller fjernes fra ett år til et annet. Vedtak om bunnfradrag må fattes av kommunestyret hvert år.

Vurdering:

Før den praktiske delen med innføring av eiendomsskatt kan startes opp må kommunestyret ta diverse beslutninger knyttet til

- Valg av utskrivningsalternativ
- Bruk av reduksjonsfaktor/bunnfradrag
- Valg av takstnemnd/sakkyndig nemnd og klagenemnd
- Godkjenning av eiendomsskattevedtekter
- Eiendomsskattekontor

I arbeidet med denne saken vil kommunen benytte seg bl.a av ekstern ekspertise som Kommunesektorens Organisasjon – KS Eiendomsskatteforum (KSE).

Valg av utkrivningsalternativ

Rådmannen anbefaler at boliger takseres med bakgrunn i formuesgrunnlaget. Dette fordi at taksering av kommunens boliger vil kunne skje raskere, og med mindre ressursbruk enn ved ordinær taksering. Samtidig vil skattegrunnlaget justeres for hvert enkelt år i stedet for hvert tiende år som gjelder for alminnelig taksering. Det vil brukes mindre ressurser på klagebehandling i slike saker da det er ligningsmyndighetene og ikke kommunen som behandler klagesaker hvor takseringen er basert på formuesgrunnlaget.

Bruk av reduksjonsfaktor

Det anbefales at kommunen ikke nyttiggjør seg av en reduksjonsfaktor. Denne vil måtte stå i 10 år. Det er derfor bedre å bruke skattes og et eventuelt bunnfradrag for boligeiendommer/fritidseiendommer for å justere nivået (vedtak i forbindelse med den årlige budsjettbehandlingen). Dette gir mer fleksibilitet.

Valg av takstnemnd/sakkyndig nemnd

En sakkyndig nemnd er som tidligere nevnt ikke selv ute på befaring, men fastsetter taksten på grunnlag av forslag fra tilsatte befaringsmenn/kvinner. Denne løsningen vil gjøre selve takseringen raskere og medføre mindre kostnader for kommunen. Et flertall av kommuner som har innført eiendomsskatt har valgt denne løsningen. Kommunestyret kan vurdere om det er ønskelig med flere enn 3 medlemmer i sakkyndig nemnd og klagenemnd. De fleste kommunene har valgt nemnder bestående av 3 medlemmer.

Rådmannen tilrår at kommunestyret velger alternativet "sakkyndig nemnd", og oppnevner tre medlemmer og tre varamedlemmer til denne. I tillegg oppnevnes tre medlemmer og tre varamedlemmer til klagenemnd for eiendomsskattesaker. Det velges også leder og nestleder til disse nemndene.

Eiendomsskattevedtekter

Eiendomsskattevedtekter for Loppa kommune ble vedtatt 15.06.2012. Flere av henvisningene og begrepene her eksisterer ikke lenger, og forslag til nye og reviderte retningslinjer ligger vedlagt saken. Vedtektene bygger på forslag som KSE har utarbeidet til bruk av takstnemnd og sakkyndig nemnd. Disse er stort sett brukt av de kommunene som har innført eiendomsskatt.

Eiendomsskattekontor

Rådmannen anbefaler at eiendomsskatt sorteres organisatorisk under økonomiavdelingen; jfr for øvrig eiendomsskattevedtektenes § 2-1.

Ressursbehov, kostnader og fremdrift.

Innføring av eiendomsskatt er ressurs- og kostnadskrevende. Erfaringsmessig vil oppdatering av Matrikkelen og taksering være ressurskrevende både i form av penger og tid. Måten arbeidet organiseres på, og om Matrikkelen skal oppdateres underveis vil ha stor betydning for kostnadene. Det er også en spennvidde fra å engasjere ekstern kompetanse til alt arbeid, til å gjøre det meste i egen regi f.eks med midlertidige ansatte.

Det er meget viktig å tilstrebe kvalitet i dette arbeidet for å minimalisere klagene, og unngå å bringe kommunen og eiendomsskatten i et dårlig lys. Det vil ta tid å gjennomføre takseringen. Økonomikontoret har pr tiden ingen ledig kapasitet til å gjennomføre dette prosjektet.

Omfanget av den totale arbeidsmengden er usikker. For å kunne gjennomføre et prosjekt med tilfredsstillende effektivitet og kvalitet trengs en prosjektplan. En slik plan bør utarbeides av noen med kunnskap på fagområdet, og nødvendig kjennskap til den prosessen som må gjennomføres. Det anbefales å engasjere ekstern kompetanse til dette. For å gjennomføre planen trengs minimum 100% stilling i prosjektperioden, eller leie inn firma etter anbud. Dette ut fra erfaringer som er gjort av andre kommuner. Da forutsettes det at taksering av verker og bruk vil måtte kjøpes inn fra et eksternt takseringsfirma. Øvrig takseringsarbeid skal gjøres innenfor prosjektet ledet an av prosjektstillingen/innleid firma.

Det forutsettes at eksisterende økonomisystem kan brukes til utskrivning av eiendomsskatt. Nemndsmedlemmene bør ha opplæring. Slik opplæring skjer normalt i regi av KSE.

Som nevnt ovenfor er omfanget av den totale arbeidsmengden usikker. Det tas derfor forbehold om at eventuelle firma/konsulenter vi må engasjere for hjelp i denne prosessen, har tid og kapasitet til å gjennomføre dette innen utskrivningsfristen 1. juni 2017, alternativt 1. juni 2018.

Informasjon til skatteyterne og andre.

Det er viktig at kommunen gir nødvendig informasjon til innbyggerne om innføringen av eiendomsskatt, og også underveis i prosjektarbeidet. Ved innføring av eiendomsskatt i Loppa kommune vil rådmannen legge vekt på at arbeidet gjennomføres etter kvalitetsmessige kriterier og at likhetsprinsippet legges til grunn slik eiendomsskatteloven forutsetter. Like faktiske omstendigheter bør tillegges likeartede skattemessige virkninger. Usaklig forskjellsbehandling må unngås.

Eksempel på utregning eiendomsskatt på bolig:

Selve utregningen av eiendomsskatten foregår ved at oppgitt boligverdi (formuesgrunnlag) blir redusert med en obligatorisk reduksjonsfaktor som reduserer boligverdien slik at den ikke skal overstige 100 % markedsverdi. I 2016 er den obligatoriske reduksjonsfaktoren satt til 0,8 (80 % av den oppgitte boligverdien blir gjeldende). Dersom det også gis et bunnfradrag på et gitt beløp pr boenhet, trekkes dette beløpet fra, og man står da igjen med et skattegrunnlag som det betales 2 promille av i eiendomsskatt.

Nedenfor er et eksempel som viser hvordan eiendomsskatt basert på formuesgrunnlag (skatteetatens boligverdier) er utregnet med bruk av bunnfradrag.

2016		
Opgitt boligverdi (formuesgrunnlag) fra skatteetaten, basert på likning 2014		820 000
Obligatorisk reduksjonsfaktor 0,8	820 000 X 0,8	656 000
Bunnfradrag		-100 000
Skattegrunnlag		556 000
Promille 2	556 000 X 0,002	1 112
Eiendomsskatt 2016		1 112

Eiendomsskatt uten bruk av bunnfradrag vil beregne eiendomsskatten av beløpet på 656 000,-, og vi ender da på en skatt på kr. 1 312,-

Med ca. 600 boliger og 250 fritidsboliger vil eksemplet uten bunnfradrag utgjøre ca. kr. 1 115 000,-. Eksemplet med bunnfradrag vil utgjøre ca. 945 000,-

Eksemplet er tatt ut fra en liten bolig i Øksfjord, men kan kanskje vise gjennomsnittet av det vi vil oppnå ved innføring. Boligenes verdi er fra skatteetatens side er hensyntatt med blant annet beliggenhet.

Forslag til vedtak har ikke med alternativet bunnfradrag.

Dato: 06.06.2012
Arkivref: 2009/846-0 / 232

Monika Olsen

monika.olsen@loppa.kommune.no

Saksnr	Utvalg	Møtedato
	Kommunestyre	

Innføring av eiendomsskatt i Loppa kommune

Rådmannens forslag til vedtak:

1. I medhold av eiendomsskatteloven §§ 2 og 3 vedtar Loppa kommune å innføre eiendomsskatt for verk og bruk og annen næringseiendom i hele kommunen fra og med skatteåret 2013:

Utskrivingsalternativer, jf § 3

d) bare verk og bruk og annen næringseiendom i hele kommunen

2. Eiendomsskattesatsen er to promille.
3. Eiendomsskatten skal betales i to terminer.
4. Vedlagte skattevedtekter vedtas og benyttes ved taksering og utskrivning av eiendomsskatt.
5. Som takstnemnd oppnevnes: ...
6. Som overtakstnemnd oppnevnes: ...

Vedlegg:

Forslag til eiendomsskattevedtekter – Sakkyndig nemnd

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

Lov om eiendomsskatt til kommunene av 1975-06-06 nr. 29.

Tidligere saksutredninger til kommunestyremøte 10.12.2010, 13.05.2011 og 25.05.2012.

Saksutredning:

Tidligere behandling av saken og vedtak i Kommunestyre 25.05.2012

Loppa kommune vedtar å innføre eiendomsskatt på verk og bruk og annen næringseiendom i hele kommunen. Det årlige eiendomsskattevedtaket om første gangs utskrivning gjøres i juni møtet.

Finansiering av takseringsarbeid, inntil kr. 160 000 finansieres ved bruk av fond for næringsrelaterte prosjekter 2565058. Tilsvarende sum avsettes tilbake til fondet 2565058 ved 1. års utskrivning av skatten. Budsjettregulering gjøres i hht vedtaket.

Vedtatt med 11 mot 4 stemmer (3 stemmer fra Høyre og 1 stemme fra Kystpartiet).

Denne behandlingen av saken er for å fastsette de punkter som kommunestyrets eiendomsskattevedtak skal inneholde ved første gangs utskrivning av eiendomsskatt i Loppa kommune, se forslag til vedtak.

Følgende informasjon er innhentet fra KS eiendomsskatteforum (KSE):

Rollefordeling:

- **Kommunestyret** bestemmer hvert år de generelle rammene for eiendomsskatteutskrivningen, jf. KSEs sjekklister for eiendomsskattevedtaket.
- Dersom kommunestyret ikke har gitt føringer for takstnivået (se om reduksjonsfaktor under), er **skattetakstnemndas / sakkyndig nemnds** oppgave å utarbeide retningslinjer for takseringen og takserer eiendommer slik nevnt i byskatteloven § 5 første ledd: *"Ved takseringen ansættes eiendommens takstverdi til det beløp, som eiendommen etter sin beskaffenhet, anvendelighet og beliggenhet antages at kunne avhændes for under sedvanlige omsætningsforhold ved frit salg."* Det kan være fornuftig at nemndene dog legger inn en svak forsiktighetsmargin slik at man reduserer risikoen for at noen takster kan gå over omsetningsnivå. I og med at det er nemnda som har den formelle kompetanse hva gjelder verdifastsettelsen, må verken skatteyttere eller kommunestyre påvirke *hvordan* nemnda kommer frem til riktige eiendomsskattetakster.
- **Overskattetakstnemnd/sakkyndig ankenemnd fatter** vedtak knyttet til klager over takstene (overtakst).

Reduksjonsfaktor:

En del kommuner har praksis for å fastsette takster som ligger under en gitt prosent av antatte omsetningsverdier. (Alternativt at takstene gjenspeiler omsetningsverdier på takseringstidspunktet, men at skatten bare beregnes av en gitt prosent.) Er OK sier Finansdepartementet, men ordningen har ikke hjemmel i eiendomsskatteloven. Fastsettes takstene til eksempelvis 60 % av antatte omsetningsverdier, har man en 40 % reduksjon. Dette kalles bruk av reduksjonsfaktor. **En eventuell reduksjonsfaktor vedtatt av kommunestyret – altså et gitt prosentbeløp som kommer til fradrag - må omfatte alle de skattepliktige eiendommer.** Man er bundet av ordningen i hele takseringsperioden (normalt 10 år), slik at prosenten til fradrag kan ikke minskes eller fjernes i perioden frem til neste alminnelige taksering. KSE anbefaler at man ikke bruker reduksjonsfaktor, i det ordningen også binder fremtidige kommunestyre.

Bunnfradrag:

Eiendomsskatteloven § 11 gir kommunene hjemmel for å tilordne **(kun) bolig- og fritidseiendommer et bunnfradrag.** Fradraget skal være et fast kronebeløp. Kronebeløpet som trekkes fra taksten før skatten beregnes kan være høyt, men ikke så høyt at de fleste boliger og fritidseiendommer unngår beskatning. Et bunnfradrag kan innføres, endres eller fjernes fra ett år til et annet. Vedtak om bunnfradrag må fattes av kommunestyret hvert år. (KSE har egen veileder om bunnfradrag.)

Skattesatser:

Man må velge en generell skattesats (mellom to og syv promille).

Det er kun ved første gangs innføring av eiendomsskatt at skattesatsen må være to promille. Satsene kan etter dette økes med inntil maks to promille pr. år. Ved en utvidelse av eiendomsskatten kan de nye eiendommene som kommer til få den samme sats som man har hatt for utskrivningen tidligere.

Skattesatsene kan differensieres^[1], jf. eiendomsskatteloven § 12. For eksempel kan man etter § 12 bokstav a skille ut boliger og fritidseiendommer og gi disse en lavere sats enn den generelle sats for de øvrige skattepliktige eiendommer (herunder verk og bruk, næringseiendom, ubebygde tomtegrunn, utmark osv).

Skattetrykket:

Det er ikke anledning til å sette et tak på det skattebeløp som skattytere skal betale. For å unngå at skattetrykket blir for høyt eller at skatten skal virke urimelig, har kommunestyret følgende muligheter:

- Bruk av reduksjonsfaktor ved fastsettelse av samtlige takster (anbefales ikke av KSE, se over)
- Bruk av lav skattesats og/eller differensiering av skattesatsene (KSE har utarbeidet et eget notat som tar for seg hvilke muligheter kommunene har for differensiering av skattesatsene)
- Kommunen har en viss mulighet for å helt eller delvis frita eiendommer fra eiendomsskatt i henhold til reglene i eiendomsskatteloven § 7
- Dersom det er særs urimelig å kreve inn skatten kan kommunestyret nedsette eller ettergi eiendomsskatt etter søknad, jf. eiendomsskatteloven § 28. Dette skal komme på tale kun som rene unntak (se KSEs veileder).

Taksering i henhold til byskatteloven § 4 første og annet ledd

Begrepsbruk og forskjell på de to alternative måtene å taksere eiendommer på for eiendomsskatteformål

Alternativ 1:

I det tilfelle kommuner har en skattetakstnemnd som samlet er ute og taksere alle eiendommer selv, fastsettes takstene i henhold til byskatteloven § 4 første ledd – det står blant annet at

«Verdsettelsene skjer på kommunens bekostning ved dertil av bystyret særskilt oppnevnte takstmenn» (dvs **skattetakstnemnd**) og ..... **«overtakst** (dvs ny takst på grunnlag av klage) **ved det dobbelte antall på samme måte oppnevnte menn** (dvs **overskattetakstnemnd**) **finner sted, når det forlanges av formannskapet eller vedkommende skattyter»**.

Alternativ 2:

I det tilfelle nemnda selv ikke er ute på befaring i forbindelse med takstfastsettelsen, skjer takseringen i medhold av byskatteloven § 4 annet ledd. Det står:

«Når særlige grunner foreligger, kan vedkommende departement samtykke i at (krav om departementets samtykke har bortfalt) **bystyret oppnevner – istedenfor takstmenn som nevnt i foregående ledd – en sakkyndig nemnd til å ansette skatteverdien på grunnlag av forslag fra ansatte besiktelsesmenn. Disse ansettelse regnes som takst ved anvendelse av reglene i dette kapittel. Klager over ansettelsene avgjøres av en sakkyndig ankenemnd etter forutgående besiktigelse»**.

Overskattetakstnemnd og sakkyndig ankenemnd som avgjør klager er i praksis det samme. Men altså: En skattetakstnemnd befarer selv eiendommene ifm takstfastsettelsen. En sakkyndig nemnd får forslag til takster fra «besiktelsesmenn» (som i praksis ofte er personer med spesiell takseringsfaglig kompetanse).

Rådmannen anbefaler at det nedsettes en sakkyndig nemnd og skattevedtektene er laget ut fra dette.

Tidligere saksutredninger inneholder en mer detaljert beskrivelse av inntekspotensialet, lovgrunnlaget og faktiske opplysninger om eiendomsskatt og gjentas ikke i denne utredningen.

Rådmannens vurdering:

Gjennomføring av første gangs taksering av eiendommene er omfattende. For at sakkyndig nemnd skal få tid nok til å gjøre ett kvalitetsmessig godt takseringsarbeid for innføring i skatteåret 2013 må taksering av anleggene skje siste halvdel av 2012 slik at utskrivning av skatt kan skje innen 1. mars 2013. Kostnadene i forbindelse med taksering har kommunestyret vedtatt å finansiere ved bruk av fond. Det vil bli benyttet ekstern kompetanse i kombinasjon med egne ansatte. De første inntektene av eiendomsskatten er også vedtatt å tilbakeføre fondet, slik at inntekspotensialet vil ikke komme til sin fulle rett før i 2014.

Eiendomsskattekontoret i Loppa kommune bør organiseres under økonomiavdelingen og ledes av økonomisjefen. Også driftsavdelingen må bistå i forbindelse med grunnlaget for beregning av eiendomsskatten og ajourføring av matrikkelen. Vi må påregne å bruke ca. 20 % av hel stilling til dette. Kapasiteten i organisasjonen må vurderes i forhold til hvordan arbeidet skal organiseres. En omallokering av ressursene kan for en periode bli nødvendig. Opplæring av egne ansatte må også prioriteres i siste halvår 2012. KS har egne opplegg som kommunen kan dra nytte av. I tillegg vil kommunen melde seg inn i KS Eiendomsskatteforum.

Kommunestyret må i denne omgang fastsette skattevedtekter, herunder oppnevne sakkyndig takstnemnd og sakkyndig overtakstnemnd. Forslag til eiendomsskattevedtekter ligger vedlagt. Malen som er brukt er hentet fra KS eiendomsskatteforum.

Arkiv

Deres ref.

Vår ref.
2009/846-/232/SEN

Sted/Dato.
Øksfjord 17.06.2012

Særutskrift Innføring av eiendomsskatt i Loppa kommune

Vedtak i Kommunestyre- 15.06.2012

1. I medhold av eiendomskatteloven §§ 2 og 3 vedtar Loppa kommune å innføre eiendomsskatt for verk og bruk og annen næringseiendom i hele kommunen fra og med skatteåret 2013:

Utskrivingsalternativer, jf § 3

d) bare verk og bruk og annen næringseiendom i hele kommunen

2. Eiendomsskattesatsen er to promille.
3. Eiendomsskatten skal betales i to terminer.
4. Vedlagte skattevedtekter vedtas og benyttes ved taksering og utskrivning av eiendomsskatt.

Enstemmig vedtatt.

Behandlingen av Punkt 5 og 6 utsettes til neste møte. Enstemmig vedtatt.

Med hilsen

Solbjørg Irene Jensen
Konsulent

Kopi til:
Monika Olsen

Lov om eigedomsskatt til kommunane (eigedomsskattelova)

Dato	LOV-1975-06-06-29
Departement	Finansdepartementet
Sist endret	LOV-2016-06-17-35
Publisert	ISBN 82-504-1255-9
Ikrafttredelse	
Endrer	
Kunngjort	
Korttittel	Eigedomsskattelova

Kapitteloversikt:

1. kapitlet. - Kva lova gjeld. (§§ 1 - 3)
2. kapitlet. - Skattepliktige eigedomar. (§§ 4 - 7)
3. kapitlet. - Skattegrunnlaget. (§§ 8 - 9)
4. kapitlet. - Skattesatser. (§§ 10 - 13)
5. kapitlet. - Utskriving av skatten. (§§ 14 - 18)
6. kapitlet. - Administrativ og rettsleg prøving. (§§ 19 - 23)
7. kapitlet. - Oppgjerd og innkrevjing. (§§ 24 - 27)
8. kapitlet. - Ymse føresegner. (§§ 28 - 33)

Etter § 33 i lova her tok lova (fråsett §§ 8, 9, 17 andre leden og 18-22) til å gjelda 1 jan 1976 med verknad første gongen for eigedomsskatt for skattåret 1976. - Sjå mellombels tilleggslov 17 des 1982 nr. 82. - Jf. *tidlegare* skattelover 18 aug 1911 nr. 8 §§ 6-14 for landet og nr. 9 kap. 1 for byane, opphevd med lov 14 mars 1975 nr. 5 (sjå III i lova). Tittelen til lova endra med lov 17 juni 2016 nr. 35.

1. kapitlet. - Kva lova gjeld.

§ 1. Eigedomsskatt til kommunane vert utskriven etter reglane i denne lova.

Med skatteår er i lova meint det almanakkåret (budsjettåret) som eigedomsskatten vert utskriven for.

Med eigedomsskattekontoret er meint det kontoret som har med å skriva ut skatten.

§ 2. Kommunestyret avgjer om det skal skrivast ut eigedomsskatt i kommunen.

§ 3. Kommunestyret kan skrive ut eigedomsskatt på anten

- a) faste eigedomar i heile kommunen, eller

- b) faste eigedomar i klårt avgrensa område som heilt eller delvis er utbygde på byvis eller der slik utbygging er i gang, eller
- c) berre på verk og bruk i heile kommunen, eller
- d) berre på verk og bruk og annan næringseigedom i heile kommunen, eller
- e) eigedom både under bokstav b og c, eller
- f) eigedom både under bokstav b og d, eller
- g) faste eigedomar i heile kommunen, unnateke verk og bruk og annan næringseigedom.

Til kommunen vert rekna sjøområde ut til grunnlinjene.

- 0 Endra med lover 28 juni 1996 nr. 47, 16 juni 2006 nr. 25 (f o m skatteåret 2007), sjå dens III, 11 des 2009 nr. 117 (f o m skatteåret 2010), sjå dens III, 10 des 2010 nr. 61 (f o m skatteåret 2011), 9 des 2011 nr. 47 (f o m skatteåret 2012).

2. kapitlet. - Skattepliktige eigedomar.

§ 4. Eigedomsskatt vert skriven ut på dei faste eigedomane ut frå tilhøva den 1. januar i skatteåret.

Til faste eigedomar vert rekna bygningar og tomt som høyrer til, huslause grunnstykke som hagar, lykkjer, vassfall, laste-, opplags- eller arbeidstomter, bryggjer og liknande og likeeins verk og bruk og annan næringseigedom. Til verk og bruk vert m.a. rekna fabrikkar, sagbruk, møllebruk, skipsvervar, industrielle verk, og likeeins gruver, steinbrot, fiskevær, saltehus, lenser, utbygde vassfall og vassfallstykke, demningsverk, losse- og lasteplassar og liknande arbeids- og driftstader. Bygningar og anlegg skal reknast saman med verket eller bruket når dei høyrer til eller trengst til verksdrifta. Arbeidsmaskinar og tilhøyrsløse og ting som kan setjast i klasse med slikt, skal derimot ikkje reknast med utan tingen er ein part av sjølve føretaket. Til annan næringseigedom vert rekna til dømes kontorlokale, parkeringshus, butikk, varelager, hotell, serveringsstad med vidare.

Flytande anlegg i sjø for oppdrett av fisk, skjell, skalldyr og andre marine artar vert jamnstelt med verk og bruk i andre leden, når anlegget har vore stasjonert i kommunen i over 6 månader i året før skatteåret. Eigedomsskatt vert då skriven ut sjølv om anlegget ikkje var stasjonert i kommunen 1. januar i skatteåret. Verdsetjinga av anlegget skjer jamvel etter tilhøva denne datoen. Til slikt anlegg vert rekna dei fysiske installasjonane som merder, flytemodul, fôringsmaskin, fôringslager, opphaldsrom og sanitæranlegg og liknande, samt anker, lodd og liknande til forankring.

- 0 Endra med lover 16 juni 2006 nr. 25 (f o m skatteåret 2007), 12 des 2008 nr. 90 (f o m skatteåret 2009), 10 des 2010 nr. 61 (f o m skatteåret 2011).

§ 5. Fri for eigedomsskatt er:

- a) Eigedom som staten eig, så langt
  - eigedomen vert nytta av Kongen eller kongehuset, Stortinget eller Regjeringa
  - eigedomen vert nytta til kulturelle føremål, slik som idrettsanlegg, musé, teater, skulpturar m.v.
  - eigedomen har historisk bygg eller anlegg
  - eigedomen vert nytta av Forsvaret til forsvarsanlegg, avgrensa leirområde eller militært øvingsområde
  - eigedomen tilhøyrer staten sine samferdselsforetak så langt dei tener ålmennyttige føremål
  - eigedomen er vassfall, fabrikk eller anna føretak som staten eig og som tener ålmennyttige føremål
- b) Eigedom som høyrer til jernvegar til ålmenn bruk, så langt og så lenge eigedomen vert nytta i verksemda.
- c) Kyrkjjer.
- d) Eigedomar som kommunen sjølv eig.

- e) Legasjons- og konsulateigedomar som ein annan stat eig, når den andre staten fritak norsk eigedom for tilsvarende skatt hjå seg.
- f) Eigedom som statens lufthamnselskap eig, i same omfang som fritaket for statens eigedom etter bokstav a femte strekpunkt.
- g) Eigedom som helseforetak eig, i same omfang som fritaket for statens eigedom etter bokstav a sjettedre strekpunkt.
- h) Eigedom som vert driven som gardsbruk eller skogbruk, herunder gartneri og planteskule tilknytt slik drift.
- i) Ikkje utbygde delar av Finnmarkseiendommen sin grunn i Finnmark fylke. Dette fritaket gjeld likevel ikkje tomteareal, jamvel om arealet ikkje er utbygd enno.
- j) Område som er vedteke verna som nasjonalpark eller naturreservat i medhald av lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven). Fritaket gjeld også for område verna som nasjonalpark eller naturreservat etter den tidlegare lov 19. juni 1970 nr. 63 om naturvern. Fritaket gjeld ikkje bygning med tomt og tomteareal, jamvel om arealet ikkje er utbygd enno.
- k) Lavproduktiv grunneigedom som staten eig direkte eller indirekte, så langt den tener ålmennyttige føremål. Fritaket gjeld ikkje bygning med tomt og tomteareal, jamvel om arealet ikkje er utbygd enno.

Departementet kan gje nærare regler til utfylling og avgrensing av denne bestemmelsen.

- 0 Endra med lover 15 mai 1992 nr. 45, 13 des 2002 nr. 85 (ikr. 1 jan 2003, etter res. 13 des 2002 nr. 1498), 12 des 2003 nr. 103 (f o m eigedomsskatteåret 2004), 16 juni 2006 nr. 25 (f o m skatteåret 2007), 9 mai 2008 nr. 20 (f o m skatteåret 2007), 12 des 2008 nr. 90 (f o m skatteåret 2009), 7 des 2012 nr. 73 (f o m skatteåret 2013).

§ 6. (Oppheva med lov 15 mai 1992 nr. 45.)

§ 7. Kommunestyret kan fritaka desse eigedomane heilt eller delvis for eigedomsskatt:

- a) Eigedom åt stiftingar eller institusjonar som tek sikte på å gagna ein kommune, eit fylke eller staten.
- b) Bygning som har historisk verdi.
- c) Bygning som heilt eller i nokon mon vert nytta til husvære. Fritaket kan gjelda i opptil 20 år frå den tida bygningen vart ferdig. Formannskapet eller det utvalet som er nemnt i kommuneloven § 10, kan få fullmakt til å avgjera einskildsaker om skattefritak.
- d) Bygning og grunn i visse luter av kommunen.
- e) - - -

- 0 Endra med lover 20 juni 2003 nr. 45 (ikr. 1 juli 2003, etter res. 20 juni 2003 nr. 712), 16 juni 2006 nr. 25 (f o m skatteåret 2007). Vert endra med lov 17 juni 2016 nr. 35 (ikr. 1 jan 2017).

3. kapitlet. - Skattegrunlaget.

§ 8. (Oppheva med lov 22 juni 2012 nr. 44 (f o m skatteåret 2013).)

§ 8 A. *Allmenne føresegner*

- 0 Føyd til med lov 15 des 2000 nr. 89 (f o m eigedomsskatteåret 2001), endra med lov 7 des 2012 nr. 73 (f o m skatteåret 2013).

§ 8 A-1. *Verkeområdet*

- (1) Eigedomsskatten skal reknast ut etter verdet som eigedommen vert sett til etter reglane i §§ 8 A-2 til 8 A-4.

(2) For anlegg for produksjon av elektrisk kraft skal eigedomsskatten reknast ut etter verdet som eigedomen vert sett til etter reglane i § 8 B flg.

(3) Første ledd gjeld ikkje bustader som vert verdsette etter reglane i § 8 C.

0 Føyd til med lov 22 juni 2012 nr. 44 (f o m skatteåret 2013), tidlegare § 8A-1 endra paragrafnnummer til § 8B-2, endra med lov 7 des 2012 nr. 73 (f o m skatteåret 2014).

§ 8 A-2. Verdet

(1) Verdet av eigedomen skal setjast til det beløp ein må gå ut frå at eigedomen etter si innretning, brukseigenskap og lokalisering kan bli avhenda for under vanlege salstilhøve ved fritt sal.

(2) Ved taksering av fabrikkar og andre industrielle anlegg, skal ein ta med maskiner og anna som høyrer til anlegget og er nødvendig for å oppfylle formålet med anlegget. Arbeidsmaskiner med tilhøyrslø og liknande, som ikkje er ein integrert del av anlegget, skal ein ikkje ta med.

0 Føyd til med lov 22 juni 2012 nr. 44 (f o m skatteåret 2013), tidlegare § 8A-2 endra paragrafnnummer til § 8B-3.

§ 8 A-3.¹ Verdsetjing

(1) Eignedomen skal verdsetjast ved takst.

(2) Det skal vere ei allmenn taksering i kommunen kvart tiande år. Dersom det ligg føre særlege tilhøve, kan kommunestyret avgjere at ny taksering skal skje tidlegare eller seinare enn dette, men ikkje seinare enn tre år etter at siste allmenne taksering skulle ha skjedd. Kommunen dekkjer kostnadene ved taksering, og kommunestyret utnemner dei personane som skal stå for takseringa.

(3) Formannskapet eller skattytar kan krevje overtakst.

(4) Kommunestyret kan i staden for løysinga i andre ledd, utnemne ei sakkunnig nemnd som skal setje taksten på grunnlag av forslag frå tilsette synfaringsmenn.

(5) Omtaksering av ein eigedom skal skje dersom det i tida mellom dei allmenne takseringane, ligg føre ein av dei følgjande grunnane:

a) eigedomen er delt,

b) bygningar på eigedomen er rive eller øydelagt av brann eller liknande, eller

d) det er ført opp nye bygningar eller gjort monalege forandringar på eigedomen.

(6) Dersom verdet til ein eigedom er vesentleg forandra i høve til andre eigedomar, kan formannskapet så vel som skattytar krevje særskild taksering i tida mellom dei allmenne takseringane. Skattytar som krev omtaksering etter dette og førre ledd, må sjølv dekkje kostnadene med takseringa. Krav om omtaksering må vere stilt innan 1. november i året før skatteåret.

0 Føyd til med lov 22 juni 2012 nr. 44 (f o m skatteåret 2013), tidlegare § 8A-3 endra paragrafnnummer til § 8B-4.

§ 8 A-4. Kontorjustering

(1) I staden for ny allmenn taksering kan kommunestyret gjere vedtak om auke av det verdet (taksten) som eigedomen blei sett til ved den siste allmenne takseringa for utskrivning av eigedomsskatt. Kommunestyret kan dessutan gjere vedtak om at det skal gjerast eit tilsvarande tillegg for dei eigedomane som er verdsett særskild før eit tidspunkt som kommunestyret fastset.

(2) Auken kan skje stegvis over fleire år, men må ikkje vere meir enn 10 prosent av det opphavlege skattegrunnlaget for kvart år etter 10-årsfristen for den siste allmenne takseringa, likevel slik at skatteåret 1983 vert rekna som første året for slikt tillegg. Fristreglane i § 8 A-3 andre ledd gjeld ikkje for kontorjustering.

- 0 Føyd til med lov 22 juni 2012 nr. 44 (f o m skatteåret 2013), tidlegare § 8A-4 endra paragrafnnummer til § 8B-5.

§ 8 B. Kraftanlegg

- 0 Føyd til med lov 22 juni 2012 nr. 44 (f o m skatteåret 2013).

§ 8 B-1. Skattegrunnlag for kraftanlegg

- (1) Eigedomsskatt for anlegg for produksjon av elektrisk kraft skal reknast ut etter verdet (taksten) som anlegget vert sett til ved likninga året før skatteåret.
- (2) Vert det med heimel i § 12, bokstav b nytta ulike skattøyrar for bygningar og grunn, skal det fastsetjast særskilde skattegrunnlag for bygningar og for grunn i samband med den likninga som er nemnt i første leden.
- (3) Er det klaga på verdsetjinga, eller er verdsetjinga under prøving for domstolane, skal eigedomsskatten likevel reknast ut etter det verdet som vart sett ved likninga. Når spørsmålet er endeleg avgjort, skal skatten rettast i samsvar med den siste avgjerda.
- (4) Verdet (taksten) av anlegg som nemnt i skatteloven § 18-5 første leden skal ikkje setjast lågare enn kr 0,95/kWh eller høgare enn kr 2,74/kWh av 1/7 av grunnlaget for anlegget si samla produksjon av elektrisk kraft for inntektsåret og dei seks foregåande åra. Har kraftanlegget vore i drift i færre enn sju år, vert gjennomsnittet for desse åra lagt til grunn for utrekninga.

- 0 Føyd til med lov 22 juni 2012 nr. 44 (f o m skatteåret 2013). Vert endra med lov 27 mai 2016 nr. 14 (ikr. 1 jan 2017, etter res. 27 mai 2016 nr. 531).

§ 8 B-2. Kommunefordeling av grunnlaget for eigedomsskatt for kraftanlegg sett i drift pr. 1. januar 2000

- (1) Kommunefordeling av grunnlaget for eigedomsskatt for kraftanlegg med kraftstasjon med installert effekt på eller over 1.000 kW sett i drift pr. 1. januar 1997, skal byggje på plasseringa pr. 1. januar 2000 av slike særskilte driftsmiddel i kraftanlegget som nemnt i § 1-1 andre leden i forskrift av 20. januar 1997 nr. 79 om fastsettelse av skattemessige inngangsverdier pr. 1. januar 1997 for særskilte driftsmidler i kraftforetak og det fastsette gjenanskaffingsverdet (GAV) for slike driftsmiddel etter reglane i kapittel 2 i same forskrift. Kommunefordelinga av skattegrunnlaget skal skje i same høve som GAV for dei særskilte driftsmiddel i kraftanlegget som ligg i den einskilde kommune, har til samla GAV for alle særskilte driftsmiddel i kraftanlegget. Fordelinga av GAV på dei særskilte driftsmiddel som ligg i kvar kommune, skal byggje på oppgåver frå Norges vassdrags- og energidirektorat og retningsliner fastsett av departementet. GAV for adkomstanlegg skal ikkje medreknast. GAV for reguleringsanlegg med tilhøyrande driftsmiddel skal fordelast mellom alle kraftanlegg som har kraftstasjonar med installert effekt på eller over 1.000 kW som ligg nedanfor reguleringsanlegget, i høve til registrerte energiekvivalenter registrert hos Norges vassdrags- og energidirektorat for desse kraftstasjonane pr. 1. januar 2000.
- (2) Kostpris for investeringar i særskilte driftsmiddel i kraftanlegg som nemnt i første leden og som vart ført i skatterekneskapet første gong for inntektsåret 1997 eller seinare år, skal nyttast som grunnlag for korrigering av den kommunefordeling av skattegrunnlaget som vert fastsett etter første leden. Slik korrigering vert første gong gjennomført med verknad for eigedomsskatteåret 2005.

(3) Ved kommunefordeling av eigedomsskattegrunnlaget for kraftanlegg med kraftstasjonar med installert effekt på eller over 1.000 kW sett i drift etter 1. januar 1997, med tilhøyrande særskilte driftsmiddel som ikkje vart omfatta av GAV fastsett pr. 1. januar 1997, vert gjenanskaffingsverdet for slike driftsmiddel pr. 1. januar 2000 fastsett av Norges vassdrags- og energidirektorat. Ved fastsetjing av gjenanskaffingsverdet for slike driftsmiddel gjeld reglane i forskrift av 20. januar 1997 nr. 79 om fastsettelse av skattemessige inngangsverdier pr. 1. januar 1997 for særskilte driftsmidler i kraftforetak, tilsvarende. Reglane i første leden gjeld tilsvarende.

(4) Ved kommunefordeling av eigedomsskattegrunnlaget for kraftanlegg med kraftstasjonar med installert effekt under 1.000 kW sett i drift pr. 1. januar 2000, gjeld reglane i § 8 B-3 første leden første og andre punktum tilsvarende.

(5) Ved kommunefordeling av eigedomsskattegrunnlaget for kraftanlegg som nemnt i tredje og fjerde leden, gjeld korrigeringsregelen i andre leden tilsvarende for investeringar som vart ført i skatterekneskapet første gong for inntektsåret 2000 eller seinare år.

(6) Som GAV etter denne paragraf skal reknast dei verdier som vart fastsett av NVE og rapportert i 1997 og i 2001 etter § 2-3 i forskrift av 20. januar 1997 nr. 79 om fastsettelse av skattemessige inngangsverdier pr. 1. januar 1997 for særskilte driftsmidler i kraftforetak, jf. § 2 nr. 2 i forskrift av 20. desember 2000 nr. 1343 om kommunefordeling av grunnlaget for eigedomsskatt for kraftanlegg.

0 Føyd til med lov 15 des 2000 nr. 89 (f o m eigedomsskatteåret 2001), endra med lover 15 juni 2001 nr. 46 (f o m eigedomsskatteåret 2001), 21 des 2001 nr. 104 (f o m eigedomsskatteåret 2001), 20 des 2002 nr. 95, 12 des 2003 nr. 103, 22 juni 2012 nr. 44 som endra med lov 7 des 2012 nr. 79 (f o m skatteåret 2013), endra paragrafnummer frå § 8A-1.

§ 8 B-3. Kommunefordeling av grunnlaget for eigedomsskatt for kraftanlegg sett i drift etter 1. januar 2000

(1) Kommunefordeling av grunnlaget for eigedomsskatt for kraftanlegg sett i drift etter 1. januar 2000, skal byggje på plasseringa av slike særskilte driftsmiddel i kraftanlegget som nemnt i § 8 B-2 første leden pr. 1. januar i likningsåret. Kommunefordelinga av skattegrunnlaget skal skje i same høve som kostpris for dei særskilte driftsmiddel i kraftanlegget som ligg i den einskilde kommune, har til samla kostpris for alle særskilte driftsmiddel i kraftanlegget. Har slike kraftanlegg kraftstasjonar med installert effekt over 1.000 kW som ligg nedanfor eldre reguleringsanlegg, skal det takast omsyn til reguleringsanlegget med tilhøyrande driftsmiddel med dei verdier som nemnt i § 8 B-2 første og andre leden.

(2) Kostpris for investeringar i særskilte driftsmiddel som nemnt i § 8 B-2 første leden i seinare inntektsår enn det året då kraftanlegget vart sett i drift, skal nyttast som grunnlag for korrigering av den kommunefordeling som vert fastsett etter første leden.

(3) Reglane i første leden gjeld tilsvarende for fordeling av eigedomsskattegrunnlag fastsett etter skatteloven § 18-5 sjette leden.

0 Føyd til med lov 15 des 2000 nr. 89 (f o m eigedomsskatteåret 2001), endra med lov 22 juni 2012 nr. 44 som endra med lov 7 des 2012 nr. 79 (f o m skatteåret 2013), endra paragrafnummer frå § 8A-2. Vert endra med lov 27 mai 2016 nr. 14 (ikr. 1 jan 2017, etter res. 27 mai 2016 nr. 531).

§ 8 B-4. Kommunefordeling av grunnlaget for eigedomsskatt som verdsetjingsreglar ved utskrivning av eigedomsskatt

Kommunar som får tildelt ein andel av eigedomsskattegrunnlag for kraftanlegg etter reglane i §§ 8 B-2 og 8 B-3 skal leggje denne andel til grunn ved utskrivning av eigedomsskatt på kraftanlegget.

0 Føyd til med lov 15 des 2000 nr. 89 (f o m eigedomsskatteåret 2001), endra med lov 22 juni 2012 nr. 44 som endra med lov 7 des 2012 nr. 79 (f o m skatteåret 2013), endra paragrafnummer frå § 8A-2.

§ 8 B-5. Gjennomføringsreglar

Reglane i ligningsloven gjeld tilsvarende så langt dei passer ved fastsetjing av kommunefordeling av eigedomsskattegrunnlag etter reglane i denne lova. Nærmare reglar om utfylling og gjennomføring av denne paragraf vert fastsett av departementet i forskrift.

- 0 Føyd til med lov 15 des 2000 nr. 89 (f o m eigedomsskatteåret 2001), endra med lov 22 juni 2012 nr. 44 (f o m skatteåret 2013), endra paragrafnummer frå § 8A-4. Vert endra med lov 27 mai 2016 nr. 14 (ikr. 1 jan 2017, etter res. 27 mai 2016 nr. 531).

§ 8 C. Alternativ verdsetjing av bustader

- 0 Føyd til med lov 7 des 2012 nr. 73 (f o m skatteåret 2014).

§ 8 C-1. Verdsetjing av bustader ved bruk av formuesgrunnlag

(1) Kommunestyret avgjer om eigedomsskatten for bustader skal byggje på verdet (taksten) som vert sett på eigedomen ved likninga året før skatteåret. Skattegrunnlaget for slike bustader skal reknast ut etter reglane i denne paragraf.

(2) Skattegrunnlaget for bustader vert sett til verdet (taksten) etter skatteloven § 4-10 andre ledd multiplisert med 0,8. Prosentdelen som nemnd i skatteloven § 4-10 andre ledd tredje punktum, skal likevel vere 100 for primærbustad og sekundærbustad.

(3) Er verdet (taksten) for bustader sett ned ved likninga etter skatteloven § 4-10 første ledd andre eller tredje punktum, utgjer skattegrunnlaget det justerte verdet multiplisert med 2,67 for primærbustad og 1,11 for sekundærbustad.

(4) Skattegrunnlaget som nemnd i andre og tredje ledd skal setjast ned med reduksjonsfaktoren som er nytta ved taksering etter § 8 A-3, jf. § 8 A-2.

(5) Nærare reglar om utfylling og gjennomføring av denne paragrafen vert fastsett av departementet i forskrift.

- 0 Føyd til med lov 7 des 2012 nr. 73 (f o m skatteåret 2014), endra med lover 7 des 2012 nr. 73 (f o m skatteåret 2015), 13 des 2013 nr. 111 (f o m skatteåret 2016). Vert endra med lov 19 des 2014 nr. 75 (f o m skatteåret 2017). Vert endra med lov 18 des 2015 nr. 110 (f o m skatteåret 2017). Vert endra med lov 18 des 2015 nr. 110 (f o m skatteåret 2018). Vert endra med lov 27 mai 2016 nr. 14 (ikr. 1 jan 2017, etter res. 27 mai 2016 nr. 531).

§ 9. Vert ein eigedom riven eller øydelagd før 1 januar i skatteåret, skal det gjevast eit førebels frådrag i skatten etter skjøn. Seinare vert eigedomsskatten utrekna etter det verdet som eigedomen vert sett i ved likninga i skatteåret. Føresegnene i § 8 B-1, andre leden, gjeld på tilsvarende måte.

- 0 Ikr. 1 jan 2001 med verknad for anlegg for produksjon av elektrisk kraft, etter res. 17 juli 1998 nr. 613 med endringar 16 okt 1998 nr. 955, 1 des 2000 nr. 1195, 30 nov 2001 nr. 1320 og 27 juni 2003 nr. 799. Sjå § 33. Endra med lov 7 des 2012 nr. 73 (f o m skatteåret 2013). Vert endra med lov 27 mai 2016 nr. 14 (ikr. 1 jan 2017, etter res. 27 mai 2016 nr. 531).

4. kapitlet. - Skattesatser.

§ 10. Kommunestyret fastset kvart år i samband med budsjettet kva satsar og reglar som skal nyttast ved utskriving av eigedomsskatt for det komande skatteåret.

§ 11. Eigedomsskatten skal vera minst kr 2 og ikkje meir enn kr 7 for kvar kr 1.000 av takstverdet.

Kommunestyret kan fastsetje botnfrådrag i eigedomsskatten for alle sjølvstendige

bustaddelar i faste eigedomar som ikkje vert nytta i næringsverksemd.

0 Endra med lover 5 feb 1993 nr. 28, 16 juni 2006 nr. 25 (f o m skatteåret 2007).

§ 12. Kommunestyret kan fastsetja ulike skattøyre for:

- a) Bustaddelen i eigedomar med sjølvstendige bustaddelar.
- b) Grunneigedomar som det står hus på, og huslause grunneigedomar.
- c) Bygningar og grunn.
- d) Avgrensa område som nemnde i § 3.
- e) Verk og bruk i område som ikkje er utbygd på byvis, jf. § 4, andre leden, andre og tredje punktum.

0 Endra med lov 5 feb 1993 nr. 28.

§ 13. Første året det vert utskrive eigedomsskatt i ein kommune, må skatten ikkje vera større enn kr 2 av kvart kr 1.000 av takstverdet. Seinare kan skatten ikkje i noko år aukast med meir enn kr 2 for kvart kr 1.000. Skatten kan likevel aukast med kr 3 for kvart kr 1.000 for huslause grunneigedomar. Skatten kan aukast med kr 3 for kvart kr 1.000 for eigedomar som nemnde i § 12 bokstav a same år som kommunen innfører botnfrådrag i eigedomsskatten. Skattøyret kan ikkje aukast same år som botnfrådrag fell bort. Derimot kan eigedomsskatten setjast ned til dei nemnde minstegrensene frå eit år til det neste utan omsyn til kor høg skattesatsen er frå før.

Får ein kommune nye grenser, skal reglane i første leden ikkje vera til hinder for at det på eigedomar i område som kjem med i kommunen, vert skrive ut eigedomsskatt etter same satsar som før utvidinga.

0 Endra med lover 5 feb 1993 nr. 28, 16 juni 2006 nr. 25 (f o m skatteåret 2007). Vert endra med lov 17 juni 2016 nr. 35 (ikr. 1 jan 2017).

5. kapitlet. - Utskriving av skatten.

§ 14. Eigedomsskattekontoret skriv ut eigedomsskatten.

Skatten skal så langt råd er, vera utskreven før 1 mars i skatteåret. Første året kommunen nyttar botnfrådrag i eigedomsskatten er det likevel tilstrekkeleg at skatten så langt råd er, vert utskreven før 1. april i skatteåret. Første året det vert skrive ut eigedomsskatt i ein kommune, må allmenn taksering og utskrivning vere avslutta innan utgongen av juni i dette året. Dette gjeld likevel ikkje for moglege overtakstar.

Kvar skattesum skal rundast av nedover til næraste heile krone.

Vert skatten for ein eigedom mindre enn kr. 50, skal det ikkje skrivast ut skatt.

Samstundes med at skattelista vert utlagd (sjå § 15), skal det sendast skattesetel til eigaren (skattyaren).

0 Endra med lover 5 feb 1993 nr. 28, 22 juni 2012 nr. 44 (f o m skatteåret 2013).

§ 15. Eigedomsskattekontoret fører ei eigedomsskattelite (hovudliste) der alle skattlagde faste eigedomar i kommunen vert førde opp, og like eins verdet deira. I lista skal og stå kva for skattesatsar som er nytta og kor stor den utskrivne skatten for kvar eigedom er. I ei tilleggsliste skal dei eigedomane førast opp som er fritekne for eigedomsskatt. Eigedom med både skattlagd del og friteken del førast med kvar sin respektive del i dei to listene.

Eigedomsskattelite skal liggja ute til offentleg gjennomsyn i minst 3 veker etter at det er kunngjort at lista er lagd ut.

Avskrift av skattelista vert sendt kommunekasseraren og kommuneettersynet.

0 Endra med lov 7 des 2012 nr. 73 (f o m skatteåret 2013).

§ 16. (Oppheva med lov 22 juni 2012 nr. 44 (f o m skatteåret 2013).)

§ 17. Er det i strid med føresegnene i denne lova ikkje skrive ut eigedomsskatt, eller er det skrive ut feil skatt, kan utskrivinga rettast i samsvar med dei skattesatsane og reglane som galdt for vedkomande år.

Når eigedomsskatt ikkje er skriven ut, eller er skriven ut med for låg sum av di taksten er feil, kan utskrivinga rettast berre så langt det følgjer av dei allmenne fristane i denne føresegna. Taksten kan likevel rettast for seinare skatteår utan omsyn til desse fristane.

Retten til å retta utskrivinga slik at det går ut over eigaren (skattytaren), er spilt om retten ikkje vert nytta innan 1. mars året etter utskrivinga. Har feilen samanheng med at eigaren har brote plikta til å gje opplysningar eller medverke til synfaring etter § 31, kan utskrivinga likevel rettast innan 3 år frå utgangen av skatteåret. Det same gjeld dersom det er skrive ut eigedomsskatt i strid med føresegnene i denne lova, eller det er skrive ut for høg skatt.

Når taksten byggjer på likningsverdet, skal utskrivinga rettast berre så langt likninga vert brigda etter kapittel 9 i likningslova. Fristane for retting etter likningslova § 9-6 gjeld då tilsvarande for eigedomsskatten.

0 Endra med lover 13 juni 1980 nr. 25, 22 juni 2012 nr. 44 som endra med lov 7 des 2012 nr. 79 (f o m skatteåret 2013). Vert endra med lov 27 mai 2016 nr. 14 (ikr. 1 jan 2017, etter res. 27 mai 2016 nr. 531).

§ 18. Skattekontoret skal gjeva eigedomsskattekontoret alle opplysningar det ligg inne med og som trengst til utskriving av eigedomsskatten.

0 Ikr. 1 jan 2001 med verknad for anlegg for produksjon av elektrisk kraft, etter res. 17 juli 1998 nr. 613 med endringar 16 okt 1998 nr. 955, 1 des 2000 nr. 1195, 30 nov 2001 nr. 1320 og 27 juni 2003 nr. 799. Sjå § 33. Ikr. 27 sep 2013 med verknad for boliger som verdsettes etter § 8C, etter res. 27 sep 2013 nr. 1142. Endra med lov 29 juni 2007 nr. 50 (ikr. 1 jan 2008, etter res. 7 des 2007 nr. 1370).

6. kapitlet. - Administrativ og rettsleg prøving.

§ 19. Skattytaren kan klage på den utskrivne eigedomsskatten. Klaga må gjevast inn skriftleg til eigedomsskattekontoret innan seks veker frå det seinaste tidspunktet av den dagen det vart kunngjort at eigedomsskattelista var utlagd eller dagen skattesetelen vart sendt i samsvar med § 14. Klage over verdet kan bli fremja kvart år i samband med den årlege utskrivinga av eigedomsskatt, dersom det ikkje er klaga på same grunnlag tidlegare år.

For anlegg for produksjon av elektrisk kraft og bustader som vert verdsette etter § 8 C, kan klaga ikkje gjelda det verdet som er sett på eigedomen ved likninga, jf. likningslova § 9-4.

Er eigedomen bortleigd og skal leigaren svara eigedomsskatten, har leigaren likevel høve til å klaga over det verdet som ligg til grunn for eigedomsskatten. Klaga må vera sett fram for skattekontoret, innan fristen som er nemnd i første leden. Avgjerd i klagesaka får verknad også for formueslikninga åt eigaren.

0 Endra med lover 29 juni 2007 nr. 50 (ikr. 1 jan 2008, etter res. 7 des 2007 nr. 1370), 22 juni 2012 nr. 44 (f o m skatteåret 2013), 7 des 2012 nr. 73 (f o m skatteåret 2014). Vert endra med lov 27 mai 2016 nr. 14 (ikr. 1 jan 2017, etter res. 27 mai 2016 nr. 531).

1 Siste punktum er truleg ein inkurie, for den samme ordninga av verdsetjingane som var føresetnaden, er ikkje gjort.

§ 20. Klage vert avgjort av ei nemnd som kommunestyret vel, dersom ikkje kommunen tar klagen til følge. Kommunestyret kan anten opprette ei eiga nemnd til å ta seg av oppgåvene eller leggje oppgåvene til ei anna kommunal nemnd.

0 Endra med lover 5 juni 1987 nr. 25, 22 juni 2012 nr. 44 (f o m skatteåret 2013).

§ 21. Medlem i formannskapet kan ikkje vere med i eigedomsskattenemnder.

0 Endra med lover 13 juni 1980 nr. 25, 5 juni 1987 nr. 25, 29 juni 2007 nr. 81 (ikr. 1 jan 2008, etter res. 23 nov 2007 nr. 1287), 22 juni 2012 nr. 44 (f o m skatteåret 2013).

§ 22. (Oppheva med lov 22 juni 2012 nr. 44 (f o m skatteåret 2013).)

§ 23. Føresegnene i ligningsloven § 11-1 nr. 4 og 5 og skattebetalingsloven § 17-1 fjerde og femte ledd gjeld på tilsvarande vis for søksmål og tvistar for tingretten i sak om tvangsfullføring og mellombels sikring om eigedomsskatt. Kommunen er part i saker om eigedomsskatt.

Fristane i førre leden gjeld tilsvarande for kommunen. Kommunen må rette søksmål mot leiaren av klagenemnda. Skattyaren skal varslast om søksmålet.

0 Endra med lover 20 des 1993 nr. 133, 30 aug 2002 nr. 67 (ikr. 1 jan 2003, etter res. 30 aug 2002 nr. 938), 17 juni 2005 nr. 67 (ikr. 1 jan 2009, etter res. 21 des 2007 nr. 1616), 22 juni 2012 nr. 44 (f o m skatteåret 2013). Vert endra med lov 27 mai 2016 nr. 14 (ikr. 1 jan 2017, etter res. 27 mai 2016 nr. 531).

7. kapitlet. - Oppgjerd og innkrevjing.

§ 24. Eigedomsskatten skal svarast til skatteinnkrevjaren i den kommunen der skatten er utskriven.

§ 25. Eigedomsskatten skal ytast i terminar så som kommunestyret fastset.

Skatteinnkrevjaren kan i særlege høve gjeva utsetjing.

Eigedomsskatten skal ytast til fastsett tid og med dei summene som først er fastsette, endå om det er sendt inn klage over utskrivinga eller utskrivingsgrunnlaget, eller dei står under prøving for ein klageinstans eller domstolane.

§ 26. Av eigedomsskatt som ikkje er oppgjord seinast rette betalingsdagen, eller vert betalt attende, skal det svarast rente i samsvar med reglar som Kongen gjev.

0 Endra med lov 12 juni 1987 nr. 42, 21 des 1990 nr. 64.

§ 27. Forfalt eigedomsskatt er sikra med lovpant i eigedomen etter pantelova § 6-1. Kravet er også tvangsgrunnlag for utlegg. Eigedomsskatten kan krevjast inn av kommunekasseraren etter reglane for innkrevjing av skatt.

0 Endra med lover 8 feb 1980 nr. 2, 26 juni 1992 nr. 86, 17 juni 2005 nr. 67 (ikr. 1 jan 2009, etter res. 21 des 2007 nr. 1616).

8. kapitlet. - Ymse føresegner.

§ 28. Gjer særlege grunnar at det kom til å verta sær urimeleg om heile eigedomsskatten vart innkravd, kan skatten setjast ned eller ettergjevast av formannskapet.

0 Endra med lover 17 juni 2005 nr. 67 (ikr. 1 jan 2009, etter res. 21 des 2007 nr. 1616), 19 juni 2009 nr. 51.

§ 29. Forvaltningslova gjeld for førehaving av eigedomsskattesaker med dei særskilde reglane som er gitt i denne lova.

Reglane i likningslova § 3-13 om teieplikt gjeld på tilsvarande måte for tenestemenn og nemndmedlemmer som er med på å skriva ut eigedomsskatt i staden for reglane om teieplikt i forvaltningslova.

Forvaltningslova § 11 d andre ledd andre punktum gjeld ikkje for tenestemenn som tar del i synfaring i samband med taksering.

Forvaltningslova § 24 gjeld ikkje for den årlege utskrivinga av eigedomsskatt.

Forvaltningslova § 25 gjeld ikkje for vedtak om takst eller overtakst. I staden for gjeld eit krav om stutt grunngjeving for avgjerda.

Forvaltningslova § 36 gjeld ikkje i eigedomsskattesaker. Reglane om dekning av sakskostnader i likningslova § 9-11 gjeld på tilsvarande måte i eigedomsskattesaker.

0 Endra med lover 13 juni 1980 nr. 25, 22 juni 2012 nr. 44 (f o m skatteåret 2013). Vert endra med lov 27 mai 2016 nr. 14 (ikr. 1 jan 2017, etter res. 27 mai 2016 nr. 531).

§ 30. Reglane i § 13 er ikkje til hinder for at det i eigedomsskatt vert utskrive minst det same som sist vart utskrive etter reglane i landskattelova.

For Det Kongelege Myntverket skal eigedomsskatten kvart år vera kr. 20.000.

§ 31. Plikt til å gje opplysningar og medverke til synfaring

(1) Eigedomsskattekontoret kan påleggje eigaren (skattyaren) å gje særskilde opplysningar som trengst til utskriving av eigedomsskatten.

(2) Eigar (skattyar) og brukar av ein eigedom har plikt til å medverke til synfaring av eigedomen ved taksering etter § 8 A-3.

(3) Eigedomsskattekontoret kan setje frist for å gje opplysningar eller yte medverknad etter nr. 1 og nr. 2. Fristen skal ikkje vere kortare enn fire veker.

(4) Ved brot på pliktene etter nr. 1 eller nr. 2 kan eigedomsskattekontoret påleggje eigaren (skattyar) forseinkingsavgift. Avgifta vert sett på grunnlag av eigedomens skattegrunnlag. Avgifta skal vere:

a. 0,5 promille av skattegrunnlaget når forseinkinga ikkje er over ein månad,

b. 1 promille av skattegrunnlaget når forseinkinga er over ein månad.

Avgifta skal ikkje vere lågare enn 200 kroner, og skal når forseinkinga ikkje er over to månader, ikkje vere over 10 000 kroner. Avgifta skal gå til kommunen. Avgift skal ikkje påleggjast når fristoversitjinga er unnskylddeleg på grunn av sjukdom, alderdom, manglande røynsle eller annan grunn.

(5) Eigedomsskattekontoret eller dei som utfører takseringa for kommunen, har rett til å ta fotografi av eigedomen til bruk for takseringa.

0 Endra med lov 22 juni 2012 nr. 44 (f o m skatteåret 2013).

§ 32. Vedkomande departement kan gjeva reglar til utfylling og gjennomføring av lova og fastsetja skjema og liknande som departementet meiner trengst.

§ 33. Denne lova, bortsett frå §§ 8, 9, 17 andre leden, og 18-22 tek til å gjelda 1 januar 1976 og får verknad første gongen ved utlikning- og utrekning av eigedomsskatt for skatteåret 1976. Frå same tid held § 6 i lov frå 11 juli 1947 nr. 8 og lov frå 4 mars 1960 om tillegg til skattelovene for landet og byane frå 18 august 1911 opp å gjelda, sjå likevel andre leden.

§§ 8, 9, 17 andre leden, og 18-22 i denne lova tek til å gjelda frå den tid som vert fastsett av Kongen.

0 Endra med lover 16 des 1977 nr. 93, 14 des 2007 nr. 101, 22 juni 2012 nr. 44 (f o m skatteåret 2013).

EIENDOMSSKATTEVEDTEKTER FOR LOPPA KOMMUNE- SAKKYNDIG NEMND¹

Vedtatt av kommunestyret 15.06.2012 – sak 53/12.

KAP. I – SAKKYNDIG TAKSTNEMND

§ 1-1 I medhold av byskatteloven §§ 4 og 5 jf eiendomsskatteloven § 33 velger kommunestyret én sakkyndig nemnd og en sakkyndig ankenemnd til å verdsette eiendommer i Loppa kommune på bakgrunn av forslag fra engasjerte besiktigelsesmenn.

Den sakkyndige nemnd skal bestå av tre medlemmer (leder, nestleder og ett medlem). I tillegg velges tre varamedlemmer.

Den sakkyndige ankenemnd skal bestå av tre medlemmer² (leder, nestleder og ett medlem). I tillegg velges tre varamedlemmer.

Kommunestyret velger leder og nestleder for hver sakkyndig nemnd og ankenemnd.

Valgperioden følger kommunevalgperioden.

§ 1-2 Valgbarhet, inhabilitet og møteplikt³

Valgbare og pliktige til å motta valg som medlem av sakkyndig nemnd eller ankenemnd, er de som er pliktige til å motta valg til kommunestyret.

Et medlem er inhabil til å delta i taksten når medlemmet

- a) selv er eier, panthaver eller leieboer til eiendommen,
- b) er i slekt eller i svogerskap med en som nevnt under a) i opp- eller nedstigende linje eller sidelinje så nær som søsken,
- c) er eller har vært gift, partner eller forlovet med, eller er fosterfar eller fostermor eller er fosterbarn til eier,
- d) er verge for en person som nevnt under a),
- e) er styrer eller medlem av styret for et selskap, en forening, Sparebank, stiftelse eller offentlig innretning som er eier, panthaver eller leieboer til eiendommen,
- f) er medlem av formannskapet.

Likedan er et medlem inhabil når andre særegne omstendigheter foreligger som er

---

¹ Eiendomsskattetakseringen skjer av en sakkyndig nemnd etter forslag fra besiktigelsesmenn.

² Kommunestyret kan fastsette at den sakkyndige ankenemnd skal ha flere enn tre medlemmer, men dette er ikke et krav etter loven.

³ I stedet for § 1-2 kan kommunen velge å innta en henvisning til forvaltningsloven § 6.

egnet til å svekke tilliten til vedkommende medlems upartiskhet.

Nemnda treffer selv avgjørelse om hvorvidt et medlem er inhabil.

§ 1-3 Medlemmer av den sakkyndige nemnd og sakkyndig ankenemnd plikter å stille til alle møter i de respektive nemnder, med mindre det foreligger lovlig forfall.

§ 1-4 Sakkyndige.⁴

Nemndene kan be eiendomsskattekontoret tilkalle sakkyndig hjelp til å avgi veiledende uttalelser på det bygningstekniske, industrielle, maskintekniske, juridiske eller andre områder når dette anses nødvendig.

De sakkyndige deltar ikke i selve takseringen og har ingen stemmerett.

KAP. II – FORBEREDELSE AV TAKSERINGEN

§ 2-1 Økonimiavdelingen fungerer som eiendomsskattekontor. Det påligger eiendomsskattekontoret å sørge for alt administrativt og kontormessig arbeid for den sakkyndige nemnd og ankenemnd.

§ 2-2 Eiendomsskattekontoret utarbeider en liste over eiendommer som den sakkyndige nemnd inviteres til å vurdere. Listen skal også inneholde eiendommer som skal unntas eller kan fritas fritas for eiendomsskatt, jf eiendomsskatteoven §§ 5 og 7. Det bør etableres en egen liste over verk og bruk.

§ 2-3 Eiendomsskattekontoret forbereder takseringen ved å innhente tilgjengelig informasjon om den enkelte eiendom. Eiendomsskattekontoret kan be eieren utlevere opplysninger av betydning for taksten.

§ 2-4 Eiendomsskattekontoret engasjerer besiktigelsesmenn i samråd med den sakkyndige takstnemnd. Hver besiktigelsesmann anvises et takstdistrikt eller liste over verk og bruk.

KAP. III - GJENNOMFØRING AV TAKSERINGEN

§ 3-1 Det påligger lederen av den sakkyndige nemnd, i samarbeid med eiendomsskattekontoret å planlegge og lede arbeidet med takseringen. Eiendomsskattekontorets leder innkalles til alle møter i takstnemnda/takstnemndene.

Eiendomsskattekontoret berammer takstene i samråd med den sakkyndige nemnd og besiktigelsen i samråd med besiktigelsesmennene.

§ 3-2 Før den alminnelige taksering påbegynnes, drøfter den sakkyndige nemnd alminnelige retningslinjer for takseringen for å sikre størst mulig ensartethet i vurderingen.

---

⁴ Når taksering skjer ved sakkyndig nemnd kan det oppnevnes besiktigelsesmenn med sakkyndig kompetanse til å verdsette spesielle typer eiendommer. Hvor det er behov for kompetanse utover dette (for eksempel advokatbistand), kan slike engasjeres iht. § 1-4.

Den sakkyndige nemnd skal foreta prøvetaksering for å fastsette prisnivået for takseringen.

Den sakkyndige nemnd kan vedta sjabloner til bruk i takseringen. Sjablonene skal være et hjelpemiddel for å komme fram til eiendommenes omsetningsverdi, og skal ta høyde for at eiendommenes beskaffenhet, anvendelighet og beliggenhet kan virke inn på verdien.

Det skal føres protokoll over forhandlingene i den sakkyndige nemnd.

§ 3-3 Den sakkyndige nemnd er i samarbeid med eiendomsskattekontoret ansvarlig for å gi besiktigelsesmennene informasjon og veiledning om praktiseringen av de alminnelige retningslinjene. Prøvetaksering bør finne sted med så vel nemnda som besiktigelsesmennene til stede for å sikre likeartet praksis.

§ 3-4 Eiendommens eier bør varsles om at takst skal holdes. Eiendomsskattekontoret fastsetter frist for varsel.

§ 3-5 Eiendommene skal i alle tilfelle besiktiges av en besiktigelsesmann. I forbindelse med befaringen utarbeider besiktigelsesmennene forslag til takst.

Forslag til takst bør inneholde grunnlagsdata og prinsippene for verdsettelsen. Ved taksering av antatte verk og bruk bør takstforslaget også inneholde de opplysninger som er nødvendige for at den sakkyndige nemnd skal kunne ta stilling til om eiendommen kvalifiserer som verk og bruk og hvilke maskiner og tilbehør som skal medtas i taksten.

§ 3-6 Den sakkyndige nemnda fastsetter i møte takstene på bakgrunn av de forslag som er utarbeidet av besiktigelsesmennene.

Den sakkyndige nemnd tar i forbindelse med fastsettelsen av taksten stilling til om den enkelte eiendom inngår i eiendomsskatteområdet (hvis dette er avgrenset til områder helt eller delvis utbygd på byvis) eller skal beskattes som verk og bruk, samt hvilket tilbehør og ting som skal inngå i taksten, jf eiendomsskatteloven § 4 tredje og fjerde punkt, og hvilke eiendommer som skal unntas fra eiendomsskatt etter eiendomsskatteloven § 5.

Det bør utarbeides særskilt forslag for grunn og bygning hvis de eies av forskjellige skattytere.

Besiktigelsesmennene deltar ikke i den sakkyndige nemnds fastsettelse av taksten.

- § 3-7 Takstprotokollen må inneholde opplysninger om når takst er avholdt, hvilken eiendom det gjelder, og takstsummen. Videre bør den kort angi hva som inngår i taksten og hvilke verdsettelsesprinsipper som er anvendt. Alternativt kan disse opplysninger gis ved en henvisning til besiktigelsesmannens takstforslag. Takstprotokollen skal undertegnes ved avslutningen av hvert møte.

KAP. IV - OMTAKSERING OG SÆRSKILT TAKSERING

- § 4-1 I perioden mellom de alminnelige takseringer kan omtaksering/særskilt taksering foretas etter de retningslinjer og vilkår som fremgår av byskattelovens § 4, 3. og 4. ledd.

Fristen for å begjære omtaksering er 1. november i året forut for skatteåret.

Den sakkyndige nemnd tar stilling til om vilkårene for omtaksering/særskilt taksering er oppfylt.

Verdsettelsen bør skje etter samme prinsipper og samme prisnivå som ved forrige alminnelige taksering.

Skattyter orienteres om taksten ved melding om vedtak.

KAP. V - OVERTAKST⁵

- § 5-1 Overtakst kan begjæres av vedkommende skattyter eller formannskapet.
- § 5-2 Begjæring om overtakst må fremsettes innen tre uker fra utleggelse av skattelisten det året alminnelig omtaksering finner sted eller fra melding av vedtak ved omtaksering/særskilt taksering etter byskatteloven § 4, 3. og 4. ledd.
- § 5-3 Ved fristoversittelse kan fristutsettelse innvilges når skattyter ikke kan bebreides for fristoversittelsen eller det er av særlig stor betydning å få behandlet begjæringen.
- § 5-4 Begjæring om overtakst sendes eiendomsskattekontoret. Så snart som mulig etter at klagefristen er ute oversender eiendomsskattekontoret samtlige begjæringer til den sakkyndige nemnd.
- § 5-5 Den sakkyndige nemnd kan endre taksten i skattyters favør dersom den finner begjæringen begrunnet. I motsatt fall oversendes begjæringen til den sakkyndige ankenemnd.
- § 5-6 Den sakkyndige ankenemnd avholder overtakst etter forutgående besiktigelse.
- § 5-7 Den sakkyndige ankenemnd kan prøve alle sider av saken og kan endre taksten til skattyters ugunst.

---

⁵ Med begjæring om overtakst menes en klage over verdsettelsen av eiendommen for eiendomsskatteformål.

- § 5-8 Den sakkyndige ankenemnd utarbeider en overtakstprotokoll med en kort begrunnelse for overtaksten. Protokollen skal angi hvilket faktum og rettsanvendelse overtaksten bygger på og hvilke verdsettelsesprinsipper som er anvendt. Overtakstprotokollen må ta stilling til klagerens anførsler.
- § 5-9 Begjæring om overtakst har ikke oppsettende virkning.

KAP. VI - FORSKJELLIGE BESTEMMELSER

- § 6-1 Kommunestyret/formannskapet fastsetter godtgjørelsen til nemndsmedlemmer og besiktigelsesmenn.

Eiendomsskattekontoret fastsetter godtgjørelsen til sakkyndige som nevnt i § 1-4.

Eiendomsskattekontoret sørger for utbetaling av godtgjørelsen.

- § 6-2 Ved første gangs utskriving av eiendomsskatt må alminnelig taksering være avsluttet innen utgangen av juni i skatteåret. Påfølgende år skal eiendomsskatten så vidt mulig være utskrevet og skattelisten offentliggjort innen 1. mars i skattåret. Første året bunnfradrag innføres er fristen 1. april.

- § 6-3 Eiendomsskattekontoret fører eiendomsskatteliste med slik innhold som nevnt i eiendomsskatteoven § 15. Listen skal ligge ute til offentlig gjennomsyn i minst tre uker etter at det er kunngjort at listen er lagt ut. Det kunngjøres i lokalpressen når og hvor utleggelse finner sted. Kunngjøringen skal inneholde opplysninger om fristen for å begjære overtakst og hvem begjæringen skal sendes til.

Samtidig med at eiendomsskattelisten legges ut sendes skatteseddel til skattyter.

- § 6-4 Eiendomsskatten forfaller til betaling etter de terminer som kommunestyret fastsetter.

-o0o-

EIENDOMSSKATTEVEDTEKTER FOR LOPPA KOMMUNE- SAKKYNDIG NEMND¹

Vedtatt av kommunestyret xx.xx.2016

KAP. I – SAKKYNDIG NEMND

§ 1-1 I medhold eiendomsskatteloven § 8 A-3 (4) velger kommunestyret en sakkyndig nemnd til å verdsette eiendommer i Loppa kommune på bakgrunn av forslag fra tilsatte/engasjerte befaringsmenn.

Til å behandle klager over utskrivningen av eiendomsskatt velger kommunestyret i medhold av eiendomsskatteloven § 20 en egen klagenemnd

Den sakkyndige nemnd skal bestå av tre medlemmer (leder, nestleder og ett medlem). I tillegg velges tre varamedlemmer.

Klagenemnda² skal bestå av minst tre medlemmer (leder, nestleder og ett medlem). I tillegg velges samme antall varamedlemmer.

Kommunestyret velger leder og nestleder for hver nemnd.

Valgperioden følger kommunevalgperioden.

§ 1-2 Valgbarhet, inhabilitet og møteplikt³

Valgbare og pliktige til å motta valg som medlem og varamedlem av sakkyndig nemnd og klagenemnda er de som er pliktige til å motta valg til kommunestyret.

Medlem av formannskapet skal ikke være med i den sakkyndige nemnd eller klagenemnd, jf eiendomsskatteloven § 21.

Et medlem er inhabilt til å delta i behandlingen av saken når medlemmet

- a) selv er eier, panthaver eller leieboer til eiendommen,
- b) er i slekt eller i svogerskap med en som nevnt under a) i opp- eller nedstigende linje eller sidelinje så nær som søsken,
- c) er eller har vært gift, partner eller forlovet med, eller er fosterfar eller fostermor eller er fosterbarn til eier,
- d) er verge for en person som nevnt under a),
- e) er styrer eller medlem av styret for et selskap, en forening, Sparebank,

---

¹ Disse skattevedtektene er til bruk for kommuner hvor eiendomsskattetakseringen skjer av en sakkyndig nemnd etter forslag fra såkalte befaringsmenn. Dette alternativet bør vurderes av større kommuner hvor det er mange eiendommer som skal takseres.

² Tidligere benevnt sakkyndig ankenemnd

³ I stedet for § 1-2 kan kommunen velge å innta en henvisning til forvaltningsloven § 6.

- stiftelse eller offentlig innretning som er eier, panthaver eller leieboer til eiendommen,
f) er medlem av formannskapet

Likedan er et medlem inhabilt når andre særegne omstendigheter foreligger som er egnet til å svekke tilliten til vedkommende medlems upartiskhet.

Nemnda treffer selv avgjørelse om hvorvidt et medlem er inhabilt.

§ 1-3 Medlemmer av den sakkyndige nemnd og klagenemnd plikter å stille til alle møter i de respektive nemnder, med mindre det foreligger lovlig forfall.

§ 1-4 Befaringsmenn/sakkyndige.⁴
Eiendomsskattekontoret engasjerer befaringsmenn i samråd med den sakkyndige nemnd.

Nemndene kan be eiendomsskattekontoret engasjere sakkyndig hjelp til å avgi veiledende uttalelser på det bygningstekniske, industrielle, maskintekniske, juridiske eller andre områder, når dette anses nødvendig.

Befaringsmenn inngir kun forslag til takster og har ikke stemmerett.

KAP. II – FORBEREDELSE AV TAKSERINGEN

§ 2-1 Økonomiavdelingen fungerer som eiendomsskattekontor. Det påligger eiendomsskattekontoret å sørge for alt administrativt og kontormessig arbeid for den sakkyndige nemnd og klagenemnd.

§ 2-2 Eiendomsskattekontoret utarbeider en liste over antatt skattepliktige eiendommer som den sakkyndige nemnd inviteres til å vurdere.

Det lages en egen liste over eiendommer som er fritatt etter eiendomsskatteoven §§ 5 og 7. Eiendommer som er fritatt etter § 5 skal ikke takseres. Rådmannen bestemmer om eiendommer som er fritatt etter § 7 skal takseres.

Det bør utarbeides en egen liste over antatte verk og bruk.

§ 2-3 Eiendomsskattekontoret forbereder takseringen ved å innhente tilgjengelig informasjon om den enkelte eiendom.

Eiendomsskattekontoret kan pålegge eieren å utlevere opplysninger av betydning for taksten (jf. eiendomsskatteoven § 31).

Skatteetatens formuesgrunnlag for boliger benyttes ved utskrivning av eiendomsskatt på boliger og fritidsboliger.

---

⁴ Når taksering skjer ved sakkyndig nemnd kan det oppnevnes befaringsmenn med sakkyndig kompetanse til å verdsette spesielle typer eiendommer. Hvor det er behov for kompetanse utover dette (for eksempel advokatbistand), kan slike engasjeres iht. § 1-4.

KAP. III - GJENNOMFØRING AV TAKSERINGEN

- § 3-1 Det påligger lederen av den sakkyndige nemnd, i samarbeid med eiendomsskattekontoret, å planlegge og lede arbeidet med takseringen.

Eiendomsskattekontoret berammer takstmøtene i samråd med den sakkyndige nemnd og befaringen i samråd med befaringsmennene.

- § 3-2 Før den alminnelige taksering påbegynnes, drøfter den sakkyndige nemnd hvilke alminnelige retningslinjer som skal legges til grunn ved takseringen for å sikre størst mulig ensartethet i vurderingen.

Den sakkyndige nemnd kan vedta sjabloner til bruk i takseringen. Sjablonene skal være et hjelpemiddel for å komme fram til eiendommenes omsetningsverdi, og skal ta høyde for at eiendommenes innretning, bruksegenskap og lokalisering kan virke inn på verdien.

Den sakkyndige nemnd skal foreta prøvetaksering for å fastsette prisnivået for takseringen.

For boligeiendommer med formuesgrunnlag skal formuesgrunnlagene brukes ved utskrivningen når dette er bestemt av kommunestyret.

Det skal føres protokoll over forhandlingene i den sakkyndige nemnd.

- § 3-3 Den sakkyndige nemnd er i samarbeid med eiendomsskattekontoret ansvarlig for å gi befaringsmennene informasjon og veiledning om praktiseringen av nemndas retningslinjer for takseringen. Prøvetaksering bør finne sted med så vel nemnda som befaringsmennene til stede for å sikre likeartet praksis.

- § 3-4 Eiendommens eier varsles om at eiendommen skal takseres. Varsel kan gis ved å be skattyter gi eller stadfeste opplysninger om eiendommen innen 4 uker, se vedtektene § 2-3.

Eiendomsskattekontoret fastsetter normalfrist for varsel om taksering.

- § 3-5 Eiendommene, med unntak av boligeiendommer med formuesgrunnlag, skal i alle tilfelle befares av en befaringsmann.

Sakkyndig nemnd tar stilling til om eiendommene også skal fotograferes (jf. eiendomsskatteloven § 31 (5)). Ved taksering av verk og bruk bør fotografering alltid skje.

I forbindelse med befaringen utarbeider befaringsmennene forslag til takst. Forslag til takst bør inneholde grunnlagsdata og prinsippene for verdsettelsen. Forslaget bør også nevne særlige forhold som har vesentlig betydning for taksten.

Ved taksering av antatte verk og bruk bør takstforslaget også inneholde de opplysninger som er nødvendige for at den sakkyndige nemnd skal kunne ta stilling til om eiendommen kvalifiserer som verk og bruk.

Hvis maskiner og tilbehør foreslås medtatt i taksten i medhold av eiendomsskatteloven § 4 annet ledd, bør takstforslaget redegjøre for hvorfor vilkårene for dette er oppfylt.

§ 3-6 Den sakkyndige nemnda fastsetter i møte takstene på bakgrunn av de forslag som er utarbeidet av befaringsmennene.

Den sakkyndige nemnd tar i forbindelse med fastsettelsen av taksten stilling til om den enkelte eiendom inngår i eiendomsskatteområdet (hvis dette er avgrenset til områder helt eller delvis utbygd på byvis) eller skal beskattes som verk og bruk, samt hvilket tilbehør og ting som skal inngå i taksten, jf eiendomsskatteloven § 4 tredje og fjerde punkt, og hvilke eiendommer som skal unntas fra eiendomsskatt etter eiendomsskatteloven § 5 (obligatoriske fritak).

Det bør utarbeides særskilt forslag for grunn og bygning hvis de eies av forskjellige skattytere.

Befaringsmennene deltar ikke i den sakkyndige nemnds fastsettelse av takstene, men kan møte i nemnda for å presentere sine takstforslag.

§ 3-7 Det skal gis en kort begrunnelse for taksten som ikke kan være kortere enn at det blir mulig for skattyter å forstå hvordan taksten er fastsatt. Begrunnelsen skal inneholde prinsippene for verdsettelsen, samt hvilke kriterier og grunnlag som er lagt til grunn for den enkelte eiendom. Begrunnelsen kan gis på et skjema som viser hvilke faktiske opplysninger om eiendommen og hvilke sjablonverdier som er brukt. For verk og bruk vil det ofte være behov for en grundigere begrunnelse.

KAP. IV - OMTAKSERING OG SÆRSKILT TAKSERING

§ 4-1 I perioden mellom de alminnelige takseringer kan omtaksering/særskilt taksering av enkelte eiendommer foretas etter de retningslinjer og vilkår som fremgår av eiendomsskatteloven § 8 A-3, femte og sjette ledd. Dette gjelder ikke boligeiendommer som årlig får ny takst basert på Skatteetatens formuesgrunnlag.

Fristen for å begjære omtaksering etter sjette ledd er 1. november i året forut for skatteåret.

Den sakkyndige nemnd tar stilling til om vilkårene for omtaksering/særskilt taksering er oppfylt.

Verdsettelsen bør skje etter samme prinsipper og samme prisnivå som ved forrige alminnelige taksering.

Skattyter orienteres om taksten ved melding om vedtak.

For klage gjelder kapittel V.

KAP. V - KLAGE

§ 5-1 Skattyter kan klage på taksten og/eller utskrivningen innen seks uker fra det seneste tidspunktet av utsendelse av skatteseddel og kunngjøringen av at eiendomsskattelisten er lagt ut.

Klage over takster kan fremmes hvert år i forbindelse med den årlige utskrivningen av eiendomsskatt, dersom det ikke er klaget på samme grunnlag tidligere.

§ 5-2 Selv om klageren har oversett klagefristen, kan klagen tas under behandling såfremt

- a) parten eller hans fullmektig ikke kan lastes for å ha oversett fristen eller for å ha drøyd med å klage etterpå, eller
- b) det av særlige grunner er rimelig at klagen blir prøvd.

§ 5-3 Klage over vedtak fattet av eiendomsskattekontoret

Hvis klagen gjelder et vedtak (utskrivningsvedtak) som er fattet av eiendomsskattekontoret i første instans (for eksempel beregning av skatten, tildeling av bunnfradrag) kan eiendomsskattekontoret behandle saken og oppheve eller endre vedtaket dersom det finner klagen begrunnet.

Hvis eiendomsskattekontoret ikke finner grunn til å gi klager medhold, oversendes sakens dokumenter uten opphold til klagenemnda.

§ 5-4 Klage over vedtak fattet av den sakkyndige nemnd

Ved klage over vedtak (takstvedtak) fattet av den sakkyndige nemnd, oversender eiendomsskattekontoret sakens dokumenter til sakkyndig nemnd (underinstansen).

Den sakkyndige nemnd kan endre taksten i skattyters favør dersom den finner klagen begrunnet. I motsatt fall oversendes klagen til klagenemnda.

§ 5-5 Klagenemndas behandling

Ved klage over taksten skal klagenemnda dra på befaring av eiendommen.

§ 5-6 Klagenemnda utarbeider en protokoll med en kort begrunnelse for klagevedtaket. Protokollen skal angi hvilket faktum og rettsanvendelse vedtaket bygger på og hvilke verdsettelsesprinsipper som er anvendt ved klage på taksten. Vedtaket må ta stilling til klagerens anførsler.

§ 5-7 Omgjøring til gunst for skattyter

Når klagen tas til følge, skal utskrivningen rettes til skattyters gunst innen 3 år fra utgangen av skatteåret.

Omgjøring til ugunst for skattyter

Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, og kan omgjøre vedtaket til ugunst for skattyter, jf eiendomsskatteloven § 17.

Retten til å rette utskrivninga til ugunst for skattyter går tapt om retten ikke er benyttet innen 1. mars året etter utskrivningen. Har feilen sammenheng med at eieren har brutt opplysningsplikten eller plikten til å medvirke til befaring, kan utskrivningen rettes innen tre år fra utgangen av skatteåret.

Taksten kan likevel rettes til ugunst for skattyter med virkning framover i tid.

For boliger med formuesgrunnlag skal klage over verdsettelsen rettes til Skatteetaten. Eier har en utvidet klagefrist (klageadgang) det første året eiendomsskatt skrives ut etter denne ordningen, jf. ligningsloven § 9-2 nr. 4 siste punktum. Når eier får medhold i klage ved ligningen, må eiendomsskatten rettes tilsvarende, jf. esktl. § 17 fjerde ledd.

§ 5-8 Klage har ikke oppsettende virkning.

KAP. VI - FORSKJELLIGE BESTEMMELSER

§ 6-1 Kommunestyret/formannskapet fastsetter godtgjørelsen til nemndsmedlemmer og befaringsmenn. Eiendomsskattekontoret fastsetter godtgjørelsen til sakkyndige som nevnt i vedtektenes § 1-4.

Eiendomsskattekontoret sørger for utbetaling av godtgjørelsen.

§ 6-2 Ved første gangs utskrivning av eiendomsskatt må alminnelig taksering og utskrivning av skatten være avsluttet innen utgangen av juni i skatteåret. Påfølgende år skal eiendomsskatten være utskrevet og skattelisten offentliggjort innen 1. mars i skattåret. Første året bunnfradrag innføres er fristen innen 1. april.

§ 6-3 Eiendomsskattekontoret fører eiendomsskattelite med slik innhold som nevnt i eiendomsskatteloven § 15. Listen skal ligge ute til offentlig gjennomsyn i minst tre uker etter at det er kunngjort at listen er lagt ut. Det kunngjøres i lokalpressen når og hvor utleggelse finner sted. Kunngjøringen skal inneholde opplysninger om fristen for å klage (6 uker) og hvem klagen skal sendes til.

Hvert år, samtidig med at eiendomsskattelisten legges ut, sendes skatteseddel til skattyter.

§ 6-4 Eiendomsskatten forfaller til betaling sammen med de kommunale avgiftene (minimum 2 terminer).

LOPPA KOMMUNE
Rådmann

Saksframlegg

Dato: 08.11.2016
Arkivref: 2016/201-9 / 490

Marion Høgmo

marion.hogmo@loppa.kommune.no

Saknsnr	Utvalg	Møtedato
7/16	Administrasjonsutvalget	01.12.2016
83/16	Formannskap	01.12.2016

**Vedtak i Formannskap -
01.12.2016**

Økonomiske virkemidler
definert i gjeldende
seniorpolitiske plan
avvikles:

For ansatte over 62 år

Rett til ekstra
fridager/ferie.
Ved fylte 62 år gis 10
ekstra fridager pr. år.

Redusert arbeidstid – full
lønn

Fra fylte 62 år kan det
inngås avtale mellom
arbeidsgiver og
arbeidstaker som ikke tar
ut AFP, om
arbeidstidsreduksjon
tilsvarende 20 % av
stillingsstørrelsen samtidig
som lønnen beholdes.
Dette innebærer 80 %
arbeidstid med 100 % lønn.
Ordningen kan ikke
kombineres med pkt.
seniortillegg.

Seniortillegg

Det gis et seniortillegg på
kr. 25 000,- pr. år fra man
fyller 62 år. Deltidsansatte
får forholdsmessig
utbetaling. Ordningen kan
ikke kombineres med pkt.
reduisert arbeidstid – full
lønn.

Reduserte kostnader
budsjettreguleres i 2017,
og vil være en del av økt
mindreforbruk. Beløpet
forutsetter at inngåtte
avtaler kan sies opp.

Enstemmig vedtatt.

**Behandling i
Formannskap-
01.12.2016**

Vedtak i

Administrasjonsutvalget - 01.12.2016

Økonomiske virkemidler
definert i gjeldende
seniorpolitiske plan
avvikles:

For ansatte over 62 år

Rett til ekstra
fridager/ferie.

Ved fylte 62 år gis 10
ekstra fridager pr. år.

Redusert arbeidstid – full lønn

Fra fylte 62 år kan det
inngås avtale mellom
arbeidsgiver og
arbeidstaker som ikke tar
ut AFP, om
arbeidstidsreduksjon
tilsvarende 20 % av
stillingsstørrelsen samtidig
som lønnen beholdes.
Dette innebærer 80 %
arbeidstid med 100 % lønn.
Ordningen kan ikke
kombineres med pkt.
seniortillegg.

Seniortillegg

Det gis et seniortillegg på
kr. 25 000,- pr. år fra man
fyller 62 år. Deltidsansatte
får forholdsmessig
utbetaling. Ordningen kan
ikke kombineres med pkt.
redusert arbeidstid – full
lønn.

Reduserte kostnader
budsjettreguleres i 2017,
og vil være en del av økt
mindreforbruk. Beløpet
forutsetter at inngåtte
avtaler kan sies opp.

Enstemmig vedtatt.

86/16

Økonomiske virkemidler iht seniorpolitisk plan

Forslag til vedtak:

Økonomiske virkemidler definert i gjeldende seniorpolitiske plan avvikles:

For ansatte over 62 år

Rett til ekstra fridager/ferie.

Ved fylte 62 år gis 10 ekstra fridager pr. år.

Redusert arbeidstid – full lønn

Fra fylte 62 år kan det inngås avtale mellom arbeidsgiver og arbeidstaker som ikke tar ut AFP, om arbeidstidsreduksjon tilsvarende 20 % av stillingsstørrelsen samtidig som lønnen beholdes. Dette innebærer 80 % arbeidstid med 100 % lønn. Ordningen kan ikke kombineres med pkt. seniortillegg.

Seniortillegg

Det gis et seniortillegg på kr. 25 000,- pr. år fra man fyller 62 år. Deltidsansatte får forholdsmessig utbetaling. Ordningen kan ikke kombineres med pkt. redusert arbeidstid – full lønn.

Reduserte kostnader budsjettreguleres i 2017, og vil være en del av økt mindreforbruk. Beløpet forutsetter at inngåtte avtaler kan sies opp.

Vedlegg:

Ingen

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

Seniorpolitisk plan, vedtatt i Kommunestyret 30.04.09

Presiseringer til seniorpolitikken

FAFO 2013, Undersøkelse om pensjoneringsadferd blant kommunalt ansatte

Innspill fra arbeidstakerorganisasjoner

Saksutredning:

Etter vurdering av kostnads- og inntektsnivå for 2017 samt for økonomiplanperioden foreslår administrasjonen å fjerne de økonomiske virkemidlene i seniorpolitikken for å redusere kostnader.

Avvikling av seniorpolitiske tiltak i henhold til gjeldende seniorpolitisk plan utgjør ca. kr. 370.000,- i besparelse på vikarutgifter og ekstra utbetalinger, med effekt fra 2017.

Dersom alle arbeidstakere som fyller vilkårene for øvrig inngår avtale om redusert arbeidstid i henhold til gjeldende seniorpolitisk plan vil utgiftene øke ytterligere.

Utgiften for 2017 er beregnet for 12 måneder for de som har avtaler per dato, og deler av året for de som får rettigheter i løpet av 2017.

Det er mange som kvalifiserer til seniortiltak de nærmeste årene.

Vurdering:

Målet med seniorpolitikken i Loppa kommune er bl.a. beskrevet som:

«...å tilrettelegge for at det skal bli mulig og attraktivt å forbli yrkesaktiv frem til ordinær pensjonsalder».

Gjennom avtalen med Nav om å være IA-bedrift, er 1 av 3 vedtatte hovedmål følgende:

«Å motivere arbeidstakere over 62 år til å bli lenger i arbeid».

I forbindelse med revidering av planverk initiert våren 2016, fikk arbeidstakerorganisasjoner og ledere informasjon og henstilling om å gi innspill til flere dokumenter, herunder seniorpolitisk plan.

Innspill er mottatt fra Høgtun skole og Utdanningsforbundet, og signalene er entydig på at de ønsker å beholde seniorpolitisk ordning og virkemidler slik de er i dag.

Nyere forskning (jfr. FAFO-rapport 2013, undersøkelse om pensjoneringsadferd kommunalt ansatte) viser imidlertid at det ikke er økonomiske tiltak som er den beste motivasjonen. Mer enn 75 % av de spurte oppgir de tre viktigste årsakene til å stå i jobb å være interessante oppgaver, at arbeidsgiver uttrykker behov for kompetansen og god helse.

Etter en totalvurdering av kommunens økonomiske situasjon, fraråder administrasjonen videreføring av seniorpolitiske virkemidlene slik de foreligger i dag. Andre tiltak enn økonomiske insentiver må vurderes for å beholde arbeidstakere i arbeid lengst mulig. Dette vil fremkomme i en revidert seniorpolitisk plan, som planlegges klar til politisk behandling våren 2017.

Dato: 19.11.2016
Arkivref: 2016/747-0 / 150

Camilla Hansen

camilla.hansen@loppa.kommune.no

Saksnr	Utvalg	Møtedato
84/16	Formannskap	01.12.2016
87/16	Kommunestyre	15.12.2016

Årsbudsjett 2017 - Økonomiplan 2017-2020

Vedtak i Formannskap - 01.12.2016

1. Det vedlagte budsjettforslag for 2017 og økonomiplan for 2017-2020 vedtas slik det foreligger.
2. Rådmannens forslag til budsjett 2017 vedtas med følgende rammer:

Etater	Budsj.2016	Budsj.2017	Endring
Sentraladministrasjon	20 034 000	18 959 000	-1 075 000
Oppvekst og kulturetaten	22 622 500	21 201 000	-1 421 500
Helse og omsorg	41 320 500	41 426 000	105 500
Driftsavdelingen	9 646 000	8 597 000	-1 049 000
Sum Etater	93 623 000	90 183 000	-3 440 000

3. Ved forskuddsutskrivning av skatt for inntektsåret 2017 benyttes maksimale satser, jfr. Stortingets endelige vedtak for statsbudsjettet 2017.
4. For eiendomsskatteåret 2017 skal det skrives ut eiendomsskatt på verk og bruk og annen næringsseiendom, samt boliger og fritidsboliger i hele kommunen, jfr. Eigedomsskattelova (esktl.) § 3 bokstav f.
5. Den alminnelige eiendomsskattesatsen for skatteåret 2017 er 2 promille.
6. Eiendomsskatten blir skrevet ut i to terminer, jf. esktl. § 25.
7. Eiendomsskattevedtekter vedtatt i Loppa kommunestyre 15.12.2016 skal benyttes ved taksering og utskrivning av eiendomsskatt for eiendomsskatteåret 2017, jf. Esktl. § 10

Rådmannens forslag ble vedtatt med 4 mot 1 stemme som ble avgitt for Høyre's forslag.

Behandling i Formannskap- 01.12.2016

Line Enger Posti ble enstemmig erklært inhabil, jfr. Fvl. § 6 - 2.ledd.
Ernst Berge tiltrådte under sakens behandling.

Loppa Høyre v/ordfører foreslo;

Loppa Høyres forslag til kommunebudsjettet 2017 tar utgangspunkt i rådmannens budsjettforslag for 2017. Loppa kommune skal ha fokus på å forenkle, fornye og forbedre kommunens organisasjon.

Loppa Høyres budsjettforslag forholder seg til kommunestyrevedtak om Loppa kommunes mål for kommuneøkonomien:

Hovedmål: *Loppa kommunestyre har som hovedmål å øke kommunens økonomiske handlefrihet slik at vi kan møte uforutsette svingninger i inntekter og utgifter.*

Delmål:

- *Netto driftsresultat bør være 2 % av driftsinntektene.*
- *Kommunens totale lånegjeld bør ikke overstige 50 % av driftsinntektene.*
- *Det skal være mindre vekst i driftsutgiftene enn i driftsinntektene.*

	Rådmannen	Loppa Høyre	Endring
Sentraladm	18,959	18,559	-400'
Oppvekst	21,2	21,3	+100'
Helse	41,426	41,766	+340'
Teknisk	8,597	7,247	-1350'
Totalt	90,182	88,872	-1310'

Sentraladministrasjonen: kutt av budsjetterte utgifter med innføring av eiendomsskatt -400' Oppvekst og kultur: økning av idrettsmidler+100'kr
Helse og omsorg: beholde to lærlingestillinger, økning med +340' kr
Teknisk: reduksjon av stilling/effektivisering kr 1,000', kutt av brøyting av kommunal vei i Langfjordhavn -350' kr. Total reduksjon '-1,310' kr

Kutt av seniortillegg jmf Seniorplan
Innføre renovasjon på fritidsbolig/hytte Konkurransetsette renhold

Fondsreguleringer
Nærings- og fiskerifond kr 4,000'

Økonomiplan 2017-2020

Investeringer	2017	2018	2019	2020
Industriområder	10,000'	10,000'	10,000'	10,000'
Flerbrukssenter	500'	20,000'	20,000'	
Vann/avløp	2,500'	12,500'	12,500'	
Strategiplan	500'			

Sammendrag

Budsjett 2017 og økonomiplan for 2017-2020 legges fram

Forslag til vedtak:

8. Det vedlagte budsjettforslag for 2017 og økonomiplan for 2017-2020 vedtas slik det foreligger.
9. Rådmannens forslag til budsjett 2017 vedtas med følgende rammer:

Etater	Budsj.2016	Budsj.2017	Endring
Sentraladministrasjon	20 034 000	18 959 000	-1 075 000
Oppvekst og kulturetaten	22 622 500	21 201 000	-1 421 500
Helse og omsorg	41 320 500	41 426 000	105 500
Driftsavdelingen	9 646 000	8 597 000	-1 049 000
Sum Etater	93 623 000	90 183 000	-3 440 000

10. Ved forskuddsutskrivning av skatt for inntektsåret 2017 benyttes maksimale satser, jfr. Stortingets endelige vedtak for statsbudsjettet 2017.
11. For eiendomsskatteåret 2017 skal det skrives ut eiendomsskatt på verk og bruk og annen næringseiendom, samt boliger og fritidsboliger i hele kommunen, jfr. Eieendomsskattelova (esktl.) § 3 bokstav f.
12. Den alminnelige eiendomsskattesatsen for skatteåret 2017 er 2 promille.
13. Eiendomsskatten blir skrevet ut i to terminer, jf. esktl. § 25.
14. Eiendomsskattevedtekter vedtatt i Loppa kommunestyre 15.12.2016 skal benyttes ved taksering og utskrivning av eiendomsskatt for eiendomsskatteåret 2017, jf. Esktl. § 10

Vedlegg:

Årsbudsjett 2017 og økonomiplan 2017-2020

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

Detaljbudsjett
Grønt hefte og statsbudsjett for 2017

Saksutredning:

Det vises til fremlagte budsjettforslag og økonomiplan 2017-2020 med tilhørende kommentarer. Økonomiplanen har innarbeidet alle kjente forutsetninger for Loppa kommunes økonomi i perioden. Disse er beskrevet i dokumentet.

Vurdering:

Rådmannen anbefaler at det fremlagte budsjettforslag for 2017 og økonomiplan 2017-2020 vedtas.

Dato: 17.11.2016
Arkivref: 2015/770-0 /

Terje Haugen

terje.k.haugen@loppa.kommune.no

Saknsnr	Utvalg	Møtedato
45/16	Hovedutvalg for teknisk, plan og næring	01.12.2016
78/16	Formannskap	01.12.2016
88/16	Kommunestyre	15.12.2016

Sandbakken industriområde - kjøp av private eiendommer.

Vedtak i Formannskap - 01.12.2016

Loppa kommune avsetter kr 1.011.000,- til erverv av eiendom og til kjøp av tjenester i forbindelse med erverv av eiendommer i Nuvsvåg (gnr 19/bnr 4, gnr 19/bnr 13 og gnr 19/bnr 19 .

Formålet med kjøpet av eiendommene er å sikre disse til næringsformål.

Finansiering skjer ved bruk av bruk av fritt disposisjonsfond.

Enstemmig vedtatt.

Vedtak i Hovedutvalg for teknisk, plan og næring - 01.12.2016

Loppa kommune avsetter kr 1.011.000,- til erverv av eiendom og til kjøp av tjenester i forbindelse med erverv av eiendommer i Nuvsvåg (gnr 19/bnr 4, gnr 19/bnr 13 og gnr 19/bnr 19 .

Formålet med kjøpet av eiendommene er å sikre disse til næringsformål.

Finansiering skjer ved bruk av bruk av fritt disposisjonsfond.

Enstemmig vedtatt.

Sammendrag

Forslag til vedtak:

Forslag til vedtak:

Loppa kommune avsetter kr 1.011.000,- til erverv av eiendom og til kjøp av tjenester i forbindelse med erverv av eiendommer i Nuvsvåg (gnr 19/bnr 4, gnr 19/bnr 13 og gnr 19/bnr 19 .

Formålet med kjøpet av eiendommene er å sikre disse til næringsformål.

Finansiering skjer ved bruk av bruk av fritt disposisjonsfond.

Vedlegg:

Sandbakken – en oppsummering.

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

Saksutredning:

Loppa kommune har brukt, og vil bruke en god del penger på planlegging og grunnundersøkelser på eiendommer som kommunen ikke har hånd om. I vedlegget er det laget en oppsummering av hva som er brukt av kommunale midler i fasen med flaskevannsetableringa og en oppsummering av kostnadsbildet for Sandbakken basert på det en kjenner til av kostnadsbildet akkurat nå.

I og med at det ble gjort et vedtak om bruk av ca. 1 mill. kr på planlegging og grunnundersøkelser på den planlagte utvidelsen av Sandbakken industriområde, vil kommunen etter hvert legge ned betydelige midler i eiendommene uten at kommunen har et eierforhold til disse. Eiendommene bør derfor erverves slik at en sikrer de kommunale investeringene i eiendommene. Eiendommene det gjelder er gnr 19/ bnr 4, gnr 19/ bnr 13 og gnr 19/ bnr 19 i Nuvsvåg.

Arealene er på til sammen 37406,5 m2. Avtalt pris er kr 25 pr m2. Den totale kjøpesummen for eiendommene blir dermed kr 935.162,50.

I tillegg til kjøp av eiendommer vil det komme kostnader som berører eiendomsoverdragelser, antatt kostnad ca kr 50.000 og tinglysningskostnader og dokumentavgift, 2,5 % av kjøpesum.

Totale kostnader for eiendomsoverdragelsene:

• Eiendomskjøp	kr 936.000
• Eiendomsoverdragelser, kjøp av tjenester	kr 50.000
• <u>Tinglysningskostnader og dokumentavgift</u>	<u>kr 25.000</u>
• <u>Kostnader i alt</u>	<u>kr 1.011.000</u>

Vurdering:

I saksfremlegget til kommunestyret den 3.11 la administrasjonen fram et forslag på å starte planlegginga av utvidelsen av Sandbakken med utarbeidelse av et planprogram, kostnad ca. kr 120.000 og ca. kr 80.000 til fagutredninger for natur/kulturminner etc., kostnad til sammen ca. kr 200.000 (eks. mva.). I tillegg var det innhentet et tilbud på grunnundersøkelse, kostnad ca. kr 735.000,-(eks. mva.)

Administrasjonen foreslo å gå i gang med planprogrammet og å vente med grunnundersøkelser til aktør var på plass.

Kommunestyret valgte å gå for planprogram og for grunnundersøkelser, kostnadsramme ca. 1mill. kr.

Da kommunestyret valgte å gå for grunnundersøkelser vil de kommunale investeringene i eiendom som kommunen ikke eier, bli betydelige. Det vil derfor være viktig for kommunen å sikre investeringene sine gjennom å erverve eiendommene som planarbeidet og grunnundersøkelsene omfatter.

Det foreslås derfor at kommunen sikrer tidligere og kommende investeringer på Sandbakken industriområde ved å kjøpe de private eiendommene som ligger innafor området som foreslås i den nye reguleringsplanen.

Vedlegg:

Sandbakken – en oppsummering.

I forbindelse med etterlysning av følgekostnader for industriområdet i Nuvsvåg er det laget en foreløpig oppsummering av hva som er brukt av kommunale midler i fasen med flaskevannsetableringa samt en oppsummering kostnadsbildet for Sandbakken basert på det en kjenner til av kostnader akkurat nå..

Planlegginga av et nytt industriområde på Sandbakken i Nuvsvåg ble satt i gang fordi interessant så for seg mulighet til å etablere en flaskevannsfabrikk basert på kilder i Nuvsfjordbotn.

Etter hvert viste det seg at det ikke ble noe av denne etableringa.

I arbeidet med Sandbakken ble det lagt ned en god del arbeid som en ønsket å gjenbruke. Da teknologien rundt settefisk/smoltproduksjon har endret seg fra anlegg med et stort behov for vann til resirkuleringsanlegg med gjenbruk av vann, over 90 % resirkulering av vannet, ble ideen rundt etablering av et settefiskanlegg i Nuvsvåg tatt opp til vurdering.

Potensielle oppdrettsfirma /settefiskaktører ble kontaktet. En av disse viste interesse for Sandbakken og Nuvsvåg. Etterhvert ble det også kjent at denne aktøren vurderer flere lokaliseringsteder. Foreløpig

har ikke aktøren gjort noen beslutning av lokaliseringssted for settefisk/smoltanlegg som administrasjonen kjenner til.

Tomtearealet som ble regulert til flaskevannsetableringa ble ansett som for lite til et settefiskanlegg. Det ble derfor besluttet å utvide området og dermed lag en ny reguleringsplan som gav plass til et settefiskanlegg med muligheter for utvidelse av anlegget. Arealbehovet ble satt til ca. 55-60 mål ut i fra signaler fra settefiskaktør.

I saksfremlegget til kommunestyret den 3.11 la administrasjonen fram et forslag på å starte planlegginga av utvidelsen av Sandbakken med utarbeidelse av et planprogram , kostnad ca. kr 120.000 og ca. kr 80.000 til fagutredninger for natur/kulturminner etc. , kostnad til sammen ca. kr 200.000 (eks. mva.). I tillegg var det innhentet et tilbud på grunnundersøkelse, kostnad ca. kr 735.000,-(eks. mva.)

Administrasjonen foreslo å gå i gang med planprogrammet og å vente med grunnundersøkelser til aktør var på plass.

Kommunestyret valgte å gå for planprogram og for grunnundersøkelser, kostnadsramme ca. 1mill. kr.

Da kommunestyret valgte å gå for grunnundersøkelser vil de kommunale investeringene i eiendom som kommunen ikke eier, bli betydelige. Det vil derfor være viktig for kommunen å sikre investeringene sine gjennom å erverve eiendommene som planarbeidet og grunnundersøkelsene omfatter.

I administrasjonens arbeid med utvidelsen av Sandbakken industriområde i Nuvsvåg har en gått ut fra et arealbehov på ca. 55-60 mål. Ca. 37 mål er privat eiendom. På en av eiendommene er det kulturminner. Det vil bety at en kan få problemer med å utnytte hele eiendommen til industriformål.

For å komme i mål med ca. 55-60 mål tomt, må ytterligere 23 mål erverves. Grunneier er FeFo.

I kostnadsoversikten nedenfor er forutsetningene at tomteområdet skal være på ca. 55-60 mål. I ettertid har det fra politisk hold kommet fram at arealet bør utvides til ca. 150 mål. En utvidelse av området til ca. 150 mål har en ikke tatt stilling til.

I kostnadsoverslaget er tomteprisen satt til 25 kr/m² til private. Det vil også bli behov for å kjøpe ca 23 mål hos FeFo for å få ei tomt på ca. 55-60 mål. Tomtepris er foreløpig ukjent. Dette kan en lese på hjemmesida til FeFo:

Næringstomter

Tomteprisen settes med bakgrunn i takst og/eller i tråd med tomteverdi for området. Ved salg av større arealer gjennomføres forhandlinger. Som hovedregel selges ikke slike arealer, men festes bort.

Salg av større utbyggingsareal

FeFo kan selge større utbyggingsareal når arealet er regulert i tråd med plan- og bygningsloven og deretter fradelt som egen eiendom. Pris baseres på takst og forhandlinger med utgangspunkt i tomteverdi. Som hovedregel selges ikke slike arealer, men festes bort.

Som det framgår kan FeFo selge med bakgrunn i takst og/eller i tråd med tomteverdi for området. Dette kan bety en pris på 25 kr/m².

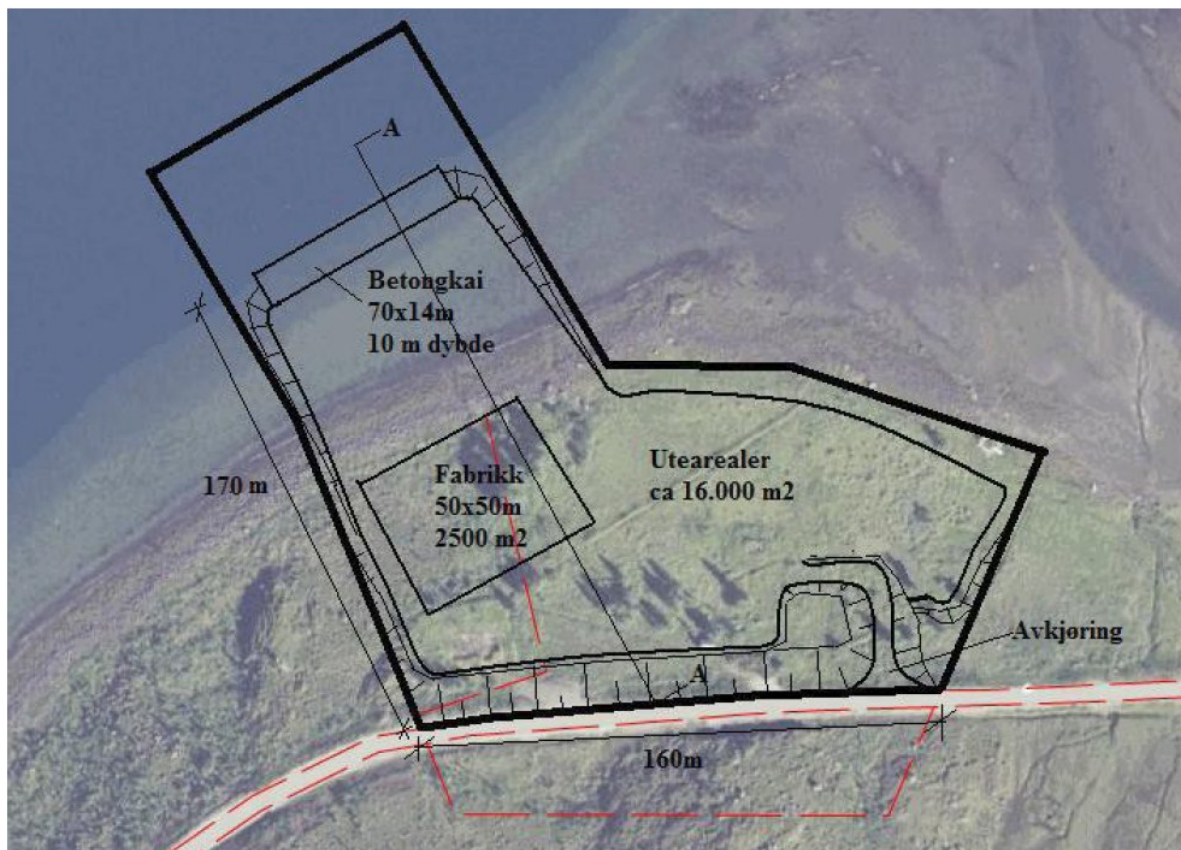
I arbeidet med Sandbakken industriområde framkommer foreløpig kostnadene slik (noe er gjort i forbindelse med flaskevannsetableringa, mer må gjøres ved utvidelsen av tomta for å klargjøre den til etablering av settefiskanlegg og/eller til annet/andre formål?):

Sandbakken, forberedende arbeider:				
Sandbakken - flaskevannstilrettelegging			Kr	Merknad
Reguleringsplan			50000	Siv ing Pål Petersen
Grunnundersøkelse			256574	Rambøll
Geotekniske vurderinger			30000	Rambøll
Diverse utredninger for vannprosjektet			200000	Tilskudd fra næringsfondet
Sjøkartlegging			24754	Geo-Finnmark (sjøkartlegging)
Kunngjøringer og diverse				
Sandbakken - flaskevannstilrettelegging i alt			561328	
Sandbakken - settefisk/smolttilrettelegging				
Kjøp av privat eiendom	Størrelse(m2)	Kr pr m2		
Gnr 19, bnr 4	19341,1	25	483528	Størrelse fra se eiendom
Gnr 19, bnr 13	13942,3	25	348558	Størrelse fra se eiendom
Gnr 19, bnr 19	4123,3	25	103083	Størrelse fra se eiendom
Gnr 19, bnr 1	23000	25	575000	Fefoeiendom
Areal i alt (m2)	60406,7			Planlagt 55 -60 mål
Planprogram			120000	
ev natur/kulturfaglig vurdering			80000	(tillegg til planprogram)
Grunnundersøkelser og geoteknikk			734222	Tilbud Rambøll
Detaljregulering av Sandbakken			800000	Anslag fra Rambøll
Kjøp av masser fra FEFO (m3)				
Kostnader eiendomsoverdragelse			50000	Advokathjelp
Dokumentavgift 2,5% av kjøpesum			23379	
Tinglysningsgebyrer			1575	
Sandbakken -settefisk/smoltanlegg tilrettelegging i alt			3319344	
SUM flaskevann og smoltetablering			3880672	

Oversikten ovenfor er kostnader for et areal for 55-60 mål. En utvidelse med ca 100 mål til ca 150 mål vil bl. a medføre følgende antatte tilleggskostnader kostnader:

- Kjøp av eiendom fra FeFo - 100 mål a kr 25 kr/m2 = 2.500.000 kr
- Grunnundersøkelser (2x 700.000) = 1.400.000 kr
- Div. uforutsett (10% av 3.900.000 kr) = 390.000 kr
- SUM = 4.290.000 kr

Dersom utbygging vil det påløpe ytterligere kostnader. Nedenfor er en kostnadsberegning som ble gjort i forbindelse med utbygging av området til flaskevannsfabrikken, (2009 tall).

Sandbakken industriområde - skisse som viser område og kai.

5 KOSTNADSOVER SLAG

Anleggets totale prosjektkostnader blir **22 mill kroner eks mva.**

Prisstigning og byggelånsrente ikke medtatt.

Alle beregninger vises nedenfor på egen oppstilling:

• Ny betongkai (70mx14m, 2 tonn/m ²):	kr 17.000.000,-
• Ny tomt 16.000 m ² (skjæring 30.000 m ³ , fylling 30.000 m ³):	kr 4.500.000,-
• Vei med avkjøring fra FV (80m):	kr 300.000,-
• <u>VA-anlegg (spillvann, ikke industriutslipp)</u>	<u>kr 200.000,-</u>
• <u>SUM eks mva:</u>	<u>kr 22.000.000,-</u>

Kostnadsoverslaget har en usikkerhet på +/- 20 %. Nærmere beregninger og kalkulasjoner bør foretas for å redusere usikkerheten.

Dato: 11.11.2016
Arkivref: 2016/850-0 /

Solbjørg Irene Jensen
solbjorg.jensen@loppa.kommune.no

Saksnr	Utvalg	Møtedato
89/16	Kommunestyre	15.12.2016

Overordnet analyse og plan for forvaltningsrevisjon 2017-2020

Kontrollutvalgets innstilling til kommunestyret:

Kommunestyret godkjenner fremlagte Plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2017 – 2020.

Følgende områder prioriteres i planperioden:

1. Kvalitet i pleie og omsorg
2. Rekruttering og kompetanse
3. Ressursbruk og kvalitet i grunnskolen
4. Dokumenthåndtering

Kommunestyret gir kontrollutvalget myndighet til å foreta endringer i planen i planperioden dersom kontrollutvalget finner det nødvendig.

Vedlegg:

- Særutskrift av protokoll til kontrollutvalgets sak 14/2016.
- Saksutredning fra Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark til sak 14/2016.
- Overordnet analyse for planperioden 2017-2020
- Plandokument Plan for forvaltningsrevisjon 2017 – 2020 (forslag)

Saksutredning:

På vegne av kontrollutvalget forelegges saken til behandling i kommunestyret.

OVERORDNET ANALYSE

FORVALTNINGSREVISJON

PLANPERIODE

2017 - 2020

LOPPA KOMMUNE

INNHOOLD

1. DATAGRUNNLAGET I ANALYSEN	3
2. TEORETISK FUNDAMENT	3
COSO-RAMMEVERKET	3
DE ULIKE ELEMENTENE I ANALYSEN	3
<i>Mål for kommunen</i>	3
<i>Risikofaktorer</i>	4
<i>Risikovurdering</i>	4
<i>Risikoreduserende tiltak</i>	4
<i>Vesentlighetsvurdering</i>	4
3. FOKUSOMRÅDER I ANALYSEN	5
DOKUMENTHÅNTERING	6
RUTINER FOR VARSLING OG AVVIK	7
RUS- OG PSYKIATRITJENESTEN.....	8
RESSURSBRUK OG KVALITET I GRUNNSKOLEN	9
REKRUTTERING OG KOMPETANSE	10
SAKSBEHANDLING AV ENKELTVEDTAK.....	11
KVALITET I PLEIE OG OMSORG	12
FORBEREDELSE OG IVERKSETTING AV POLITISKE VEDTAK.....	14

1. Datagrunnlaget i analysen

Informasjonen som ligger til grunn for analysen er i hovedsak hentet fra de kildene som er nevnt nedenfor:

- Årsmelding 2015
- Årsbudsjett 2016/Økonomiplan 2016-2019
- Kommuneplanens samfunnsdel 2015-2027 - Høringsutkast
- Innspill fra kontrollutvalget
- Innspill fra rådmann og økonomisjef
- KOSTRA-tall for 2015
- Åpenhetsindeksen for 2011 (Norsk Presseforbund)
- Aktuelt lovverk på de ulike områdene
- Tidligere gjennomført revisjon i Loppa kommune
- Revisjonens generelle kjennskap til kommunen
- Gjennomført tilsyn og revisjon i andre kommuner

2. Teoretisk fundament

COSO-rammeverket

Det er et krav at den overordnede analysen skal bygge på risiko- og vesentlighetsvurderinger. Denne analysen har COSO-rammeverkene som fundament og inspirasjonskilde. COSO-rammeverkene¹ er utarbeidet med tanke på ledelse og styring i alle typer virksomheter, og kan anvendes både i privat og offentlig sektor. De har etter hvert fått status som en beskrivelse av beste praksis på området risiko og risikostyring. Rammeverkene beskriver sammenhengen mellom mål, risiko og styrings- og kontrolltiltak. Resonnementet er kort fortalt at alle virksomheter har mål som de ønsker å oppnå. Men alle typer virksomheter står også overfor usikkerhet i form av mulige hendelser som kan inntre, og som kan påvirke virksomhetens muligheter til å nå sine målsettinger. Slike hendelser representerer ulike risikoer. For å håndtere disse risikoene må ledelsen iverksette styrings- og kontrollaktiviteter. Kort sagt beskriver rammeverkene hvilke prosesser og tiltak som bør være til stede i enhver type virksomhet for å gi rimelig sikkerhet for måloppnåelse med hensyn til blant annet målrettet og kostnadseffektiv drift og overholdelse av lover og regler. Under følger en nærmere beskrivelse av de ulike elementene.

De ulike elementene i analysen

Mål for kommunen

Den overordnede analysen tar utgangspunkt i følgende kilder for mål for kommunens virksomhet:

- Gjeldende lover og forskrifter
- Kommunale plandokumenter
- Vedtak og forutsetninger i kommunestyret

---

¹Det eldste rammeverket ble publisert i 1992 under tittelen "Internal Control – Integrated Framework" og beskriver hvilke elementer som bør være til stede for å sikre at en virksomhet når sine mål, reduserer risiko for tap, sikrer pålitelig rapportering og overholder lover og regler. I 2004 la COSO fram et nytt rammeverk – Enterprise Risk Management (ERM) – Integrated Framework. Dette er en veiledning i risikostyring der sentrale prinsipper og begreper diskuteres, nødvendige komponenter angis og et felles begrepsapparat for risikostyring foreslås. I 2009 la COSO fram enda en veileder om oppfølging av internkontroll.

Kommunen utfører en rekke lovpålagte tjenester. I de ulike lovene framgår de krav som stilles til tjenestene som kommunen skal yte. Kravene som gjeldende lover og forskrifter setter til tjenestene som kommunen er pålagt å levere til sine innbyggere, kan forstås som mål for den kommunale virksomhet. Det er også naturlig å legge til grunn målene som framkommer i ulike kommunale plandokumenter og vedtak.

Risikofaktorer

Hver kommune står ovenfor en rekke eksterne og interne forhold som medfører risiko. Med risikofaktorer menes forhold som *dersom* de inntreffer, medfører at kommunen ikke når sine mål. Vi har tatt utgangspunkt i *mulige* risikofaktorer som relaterer seg til de ulike målene som inngår i analysen.

Risikovurdering

Risikovurderingen er sammensatt av to ulike elementer

- Vurdering av konsekvens
- Vurdering av sannsynlighet

I risikovurderingen vurderes betydningen av de mulige framtidige hendelsene og sannsynligheten for at de inntreffer.

Vurdering av konsekvens

Med konsekvens menes den betydning det vil ha for kommunens måloppnåelse, dersom de ulike risikofaktorene slår til. Både eksterne og interne faktorer har betydning for hvilke hendelser som kan inntreffe, og som kan utgjøre en risiko for at kommunen ikke når sine mål.

Vurdering av sannsynlighet

Ved vurdering av sannsynlighet er det tatt utgangspunkt i hva som har hendt tidligere og endringer i omgivelsene som kan påvirke sannsynligheten. Jo mer ustabil forholdene er, desto større er usikkerheten knyttet til de ulike risikofaktorene.

Risikoreducerende tiltak

Risikoreducerende tiltak er eventuelle tiltak som kommunens ledelse har satt i verk for å redusere muligheten for at risikofaktorene som kan true måloppnåelsen skal inntreffe, og som reduserer virkningene dersom risikofaktorene likevel slår til. På et overordnet nivå har vi kartlagt hvilke tiltak som er etablert i kommunen og vurdert i hvor stor grad disse fungerer risikoreducerende i forhold til konsekvensen av og sannsynligheten for at uønskede hendelser skal inntreffe.

Vesentlighetsvurdering

Med vesentlighet menes i denne sammenhengen en samlet vurdering av alvorlighetsgraden i trusselen som den enkelte risikofaktor representerer i forhold til måloppnåelse. Virksomheten som drives i kommunene er omfattende og involverer mange ulike aktører med til dels ulike interesser i kommunens virksomhet. Aktører med ulikt ståsted kan ha svært ulik oppfatning av hva som er vesentlig. Det er vanskelig å måle ulike sektors vesentlighet opp mot hverandre. Over tid bør forvaltningsrevisjon dekke en tilstrekkelig bredde av kommunens virksomhet. Vesentlighet er derfor vurdert ut fra ulike perspektiv:

- *Fra et økonomisk perspektiv*, vurdert ut fra omfanget av tjenesteområdes driftsutgifter sett i forhold til kommunens totale driftsutgifter, samt forskjeller i forhold til sammenliknbare kommuner med mer.

- *Fra et organisatorisk perspektiv*, vurdert ut i fra elementer som styring, kontroll, ledelse og rapportering.
- *Fra et politisk perspektiv*, vurdert ut fra ulike tjenesteområder som har størst vesentlighet sett fra de folkevalgtes perspektiv (oppfatningene av vesentlighet vil trolig variere mellom politiske grupperinger)
- *Fra brukerens perspektiv*, vurdert ut fra hva brukerne av kommunale tjenester anser som vesentlig.
- *Fra medarbeidernes perspektiv*, vurdert ut fra hva de ulike medarbeiderne innenfor et tjenesteområde anser som vesentlig.
- *Fra et samfunns- og miljøperspektiv*, vurdert ut fra hva som er vesentlig ved kommunens virksomhet sett i forhold til samfunnet og miljøet, herunder omdømme.

3. Fokusområder i analysen

Denne analysen har hatt fokus på følgende åtte områder innenfor Loppa kommune sin virksomhet:

- Dokumenthåndtering
- Rutiner for varsling og avvik
- Rus- og psykiatritjenesten
- Ressursbruk og kvalitet i grunnskolen
- Rekruttering og kompetanse
- Saksbehandling av enkeltvedtak
- Kvalitet i pleie og omsorg
- Forberedelse og iverksetting av politiske vedtak

Dokumenthåndtering

Kommunens post og saksdokumenter skal behandles og oppbevares i tråd med bestemmelsene i offentlighetsloven og bestemmelsene i forskrift om offentlige arkiv. Kommunen skal også behandle krav om innsyn i saksdokumenter på en forsvarlig og effektiv måte.

Verken Loppa kommunes årsmeldinger eller årsbudsjett/økonomiplan sier noe om kommunens arbeid på dette området.

På kommunens hjemmeside framgår det at det er sentraladministrasjonen som skal ivareta en rask håndtering av posten fra den kommer inn til den er fordelt, og fra en sak er ferdig til posten er sendt ut.² Det framgår videre at sentraladministrasjonen skal holde saksarkiv, personalarkiv og fjernarkiv i forskriftsmessig stand.

I forbindelse med Riksarkivets kommuneundersøkelse i 2014 svarte Loppa kommune «ja» på spørsmålet om kommunen hadde etterslep på arkivoppgaver.³ Videre svarte kommunen «nei» på spørsmålet om kommunen hadde arkivplan.

Kommunen har utarbeidet instruks, rutiner og retningslinjer for elektronisk arkiv i kommunen.⁴

I *Åpenhetsindeksen* for 2011 (Norsk Presseforbund) fikk Loppa kommune 10 av 18 mulige poeng.⁵ Selv om dette ikke var full score var kommunen likevel blant de tre beste kommunene i Finnmark.

Loppa kommune er med i Interkommunalt Arkiv Finnmark (IKAF). Formålet med selskapet er å legge forholdene til rette for eiernes rasjonelle, funksjonsdyktige og effektive gjennomføring av arkivlovens intensjoner og bestemmelser. Selskapet skal fungere som arkivdepot for eierkommunene.

Kontrollutvalget har i sak 5/2016 foreslått rutiner for bruk av postjournal med mer som et mulig fokusområde i overordnet analyse/plan for forvaltningsrevisjon 2017-2020.

Området er svært vesentlig fra et bruker-/borgerperspektiv og for kommunens legitimitet og troverdighet. Det er ikke utført forvaltningsrevisjon på dette området tidligere. Det kan utføres statlig tilsyn på dette området. Dette gjelder fylkesmannens eventuelle klagebehandling i innsynssaker og eventuelt tilsyn fra Riksarkivaren (i henhold til arkivloven). Revisjonen kan ikke se at Riksarkivaren har gjennomført eller har planlagt å gjennomføre slikt tilsyn i Loppa kommune. En eventuell forvaltningsrevisjon kan startes opp tidlig i planperioden (2017).

Risikovurdering		Vesentlighet
Konsekvens	Sannsynlighet	Grad av risiko
MIDDELS	STOR	MIDDELS

² Loppa kommune; <http://www.loppa.kommune.no/sentraladministrasjon.4524899-20085.html>

³ Kommunal rapport; <http://kommunal-rapport.no/2014/05/sjekk-om-din-kommune-bryter-arkivloven-0>

⁴ Elektronisk arkiv for Loppa kommune – Forenklet utgave; Instruks, rutiner og retningslinjer (2007).

⁵ <http://presse.no/offentlighet/pressens-offentlighetsutvalg/dugnader-og-undersokelser/apenhetsindeksen/>

Rutiner for varsling og avvik

Administrasjonssjefen (rådmannen) skal sørge for at kommunens administrasjon drives i samsvar med lover, forskrifter og overordnede instruksjoner, og at den er gjenstand for betryggende kontroll.

En kommune er en kompleks organisasjon der det kan forekomme en rekke uønskede hendelser (avvik). Formelt sett defineres avvik som «*manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov*».⁶ Både arbeidsmiljølovgivningen⁷ og særlover⁸ i forhold til de tjenester som kommunen yter stiller krav om rutiner som sikrer at kommunen avdekker, retter opp og forebygger overtredelser av disse (avvikshåndtering). En viktig del av en kommunes internkontroll er et levende avvikssystem.⁹ For at det skal fungere må man ha en kultur der det ikke bare er godtatt, men forventet, at medarbeiderne på alle nivåer melder fra om avvik. Det må også være en trygghet for at avvikene følges opp og håndteres seriøst.

I henhold til arbeidsmiljøloven har arbeidstakere rett til å varsle om kritikkverdige forhold i virksomheten.¹⁰ Med kritikkverdige forhold menes i grove trekk brudd på lover og regler, virksomhetens retningslinjer, eller allmenne oppfatninger av hva som er forsvarlig eller etisk akseptabelt.¹¹ Eksempler på kritikkverdige forhold er mobbing og trakassering, diskriminering, korrupsjon og maktmisbruk.¹² Virksomheten skal ha utarbeidet rutiner for intern varsling, eller sette i gang andre tiltak som legger forholdene til rette for intern varsling ved kritikkverdige forhold. Gjengjeldelse mot arbeidstaker som varsler i samsvar med arbeidsmiljøloven er lovstridig.

I henhold til kommuneloven § 48 nr. 5 skal det i kommunens årsberetning redegjøres for tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å sikre en betryggende kontroll (internkontroll) og høy etisk standard i kommunen. Det redegjøres ikke for dette i Loppa kommunes årsberetning for 2015. Loppa kommune har egne etiske retningslinjer. Her framgår det blant annet at kommunen legger stor vekt på redelighet, ærlighet og åpenhet i all sin virksomhet.¹³ Loppa kommune har også egne retningslinjer for varsling. Videre har kommunen nedskrevne rutiner for avvikshåndtering innenfor HMS-området.¹⁴

Området er svært vesentlig fra et brukerperspektiv (ansatte, ledere og tjenestemottakere), men er også vesentlig i et organisatorisk perspektiv og i et samfunnsperspektiv (omdømme). Det er ikke gjennomført forvaltningsrevisjon på dette området tidligere. Det utføres tradisjonelt sett ikke statlig tilsyn på området. En eventuell forvaltningsrevisjon kan starte opp tidlig i planperioden (2017).

Risikovurdering		Vesentlighet
Konsekvens	Sannsynlighet	Grad av risiko
STOR	STOR	HØY

⁶ Se blant annet Arbeidstilsynet: <http://www.arbeidstilsynet.no/binfil/download2.php?tid=248179>

⁷ Lov om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv. (arbeidsmiljøloven) § 3-1 (2) bokstav e).

⁸ Se blant annet Forskrift om internkontroll for kommunen i arbeids- og velferdsforvaltningen § 4, Forskrift om internkontroll i helse- og omsorgstjenesten § 4 og Lov om grunnskolen og den videregående opplæringa (opplæringslova) §§ 9a-4 og 13-10 andre ledd.

⁹ Se blant annet Arbeidstilsynet: <http://www.arbeidstilsynet.no/binfil/download2.php?tid=248179>

¹⁰ Lov om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv. (arbeidsmiljøloven) § 2-4 (1).

¹¹ Se Ot.prp.nr.84 (2005-2006) Om lov om endringer i arbeidsmiljøloven (varsling), på side 23.

¹² Se KS; Varsling - Hvordan utvikle gode rutiner for varsling i kommuner og fylkeskommuner (juni 2007).

¹³ Etiske retningslinjer for folkevalgte og ansatte i Loppa kommune (Vedtatt i kommunestyret i sak 08/07 den 9.mars 2007).

¹⁴ Disse framgår av kommunens HMS-hovedbok, kapittel 6.2 (vedtatt av AMU 20.04.2012).

Rus- og psykiaritjenesten

I henhold til helse- og omsorgstjenesteloven skal kommunen sørge for at personer som oppholder seg i kommunen, tilbys nødvendige helse- og omsorgstjenester.¹⁵ Kommunens ansvar omfatter alle pasient- og brukergrupper, herunder personer med somatisk eller psykisk sykdom, skade eller lidelse, rusmiddelproblem, sosiale problemer eller nedsatt funksjonsevne. Kommunens ansvar innebærer plikt til å legge til rette for samhandling mellom ulike deltjenester innad i kommunen og med andre tjenesteytere der dette er nødvendig for å tilby tjenester som er omfattet av loven.¹⁶

Helsedirektoratet har utarbeidet en veileder i lokalt psykisk helsearbeid og rusarbeid for voksne.¹⁷ Veilederen beskriver krav og forventninger til lokalt psykisk helsearbeid og rusarbeid i lys av gjeldende lovverk og nasjonale føringer for området. Den angir sentrale aktører og skisserer hvordan tjenestene kan ivareta målene på en god måte. Det legges særlig vekt på at tjenestene organiseres og utformes i et bruker- og mestringsperspektiv, at tjenestene og tjenestenivåene samarbeider for å sikre helhetlige og koordinerte tjenester samt at psykisk helse og rus ses i sammenheng.

I desember 2015 vedtok kommunestyret i Loppa å slå sammen psykiatrienheten og rus-enheten til en samlet enhet i kommunens helse og omsorgsetat.¹⁸ I samme vedtak ble en prosjektstilling innenfor kommunens rusarbeid omgjort til en fast stilling (ruskonsulent). De faglige begrunnelsene for vedtaket var blant annet «*faglig styrking, mindre sårbarhet, bedre oppfølging av brukere, mulighet for søknad om flere midler, teamarbeid, mer helhetlig tjeneste, infolyt og bedre fordeling av saksbehandling*».

I kommunens årsbudsjett 2016 framgår det at psykiatri- og rustjenesten har begynt arbeidet med sammenslåing til en enhet for å redusere sårbarhet, øke tvillingkompetansen og øke fagmiljøet. Det framgår videre at målsettingen er å opprettholde et lavterskeltilbud med fokus på økt tverrfaglig og tverretattlig samhandling.

Kontrollutvalget har i sak 5/2016 foreslått rus- og psykiaritjenesten som et mulig fokusområde i overordnet analyse/plan for forvaltningsrevisjon 2017-2020.

Området er svært vesentlig ut fra et brukerperspektiv. Området er også vesentlig ut fra et organisatorisk perspektiv. Det utføres statlig tilsyn (Fylkesmannen) med kommunale helse- og omsorgstjenester. Revisjonen har imidlertid ikke funnet at det er gjennomført tilsyn på området i perioden 2014-2016, eller at det er planlagt slikt tilsyn i 2016 (per juni 2016). Det er ikke gjennomført forvaltningsrevisjon på området tidligere. En eventuell forvaltningsrevisjon bør tidligst igangsettes i midten av planperioden (2018/2019).

Risikovurdering		Vesentlighet
<u>Konsekvens</u>	<u>Sannsynlighet</u>	<u>Grad av risiko</u>
STOR	MIDDELS	HØY

¹⁵ Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. (helse- og omsorgstjenesteloven) § 3-1.

¹⁶ Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. (helse- og omsorgstjenesteloven) § 3-4.

¹⁷ Helsedirektoratet; Veileder IS-2076: Sammen om mestring - Veileder i lokalt psykisk helsearbeid og rusarbeid for voksne (2014).

¹⁸ Sak PS 70/15 Sammenslåing psykiatri og rus.

Ressursbruk og kvalitet i grunnskolen

Kommunen er ansvarlig for grunnskoleopplæringen. Opplæringa skal tilpasses evnene og forutsetningene til den enkelte eleven.¹⁹ Elever som ikke har eller som ikke kan få tilfredsstillende utbytte av det ordinære opplæringsstilbudet, har rett til spesialundervisning.²⁰ Kommunen skal ha et tilbud om leksehjelp.²¹ Det er videre slik at elevene skal ha tilgang til skolebibliotek.²² Loven stiller også krav om at alle elever har rett til et godt fysisk og psykososialt miljø som fremmer helse, trivsel og læring.²³

Hver skole skal ha en forsvarlig faglig, pedagogisk og administrativ ledelse. Opplæringen i skolen skal ledes av rektorer.²⁴ Tilsatte som skal undervise, må ha relevant kompetanse i de fagene de skal undervise i.²⁵ For å sikre at kommuneadministrasjonen har kompetanse i skole spørsmål er det lovfestet et krav om skolefaglig kompetanse i kommuneadministrasjonen over skolenivået.²⁶ Det er videre slik at kommunen skal ha et forsvarlig system for vurdering av om kravene i opplæringslova og forskriftene til loven blir oppfylte.²⁷

Kommunen har ansvar for å stille til disposisjon de ressursene som er nødvendige for at kravene i opplæringsloven skal kunne oppfylles.²⁸ Dette innebærer at kommunens ansvar for grunnskoleopplæringen også omfatter ansvar for utgiftene. Kommunen skal blant annet sørge for hensiktsmessige grunnskoler²⁹ og sikre at skolene har tilgang til nødvendig utstyr, inventar og læremiddel.³⁰

Kommunestyret skal innen årets utgang vedta budsjett for det kommende kalenderår.³¹ Årsbudsjettet er en bindende plan for kommunens midler og anvendelsen av disse i budsjettåret.³² Årsbudsjettet er bindende for underordnede organer.³³ Dette gjelder imidlertid ikke for utbetalinger kommunen er rettslig forpliktet til å foreta.

Det var 80 elever i grunnskolen i Loppa kommune i skoleåret 2014/2015. Ti elever hadde vedtak om spesialundervisning. I kommunens tilstandsrapport for skole, barnehager og bibliotek 2014/2015 framgår det at skolene har kjøpt inn lærebøker i forhold til Kunnskapsløftet. Det framgår videre at det er innført flere ulike vurderingsmetoder (underveivurdering, egenvurdering og læringspartner, samt emneprøver). I tilstandsrapporten uttrykkes det forventning til at dette vil resultere i enda bedre resultater på ulike prøver, nasjonalt og lokalt. Tall fra Utdanningsdirektoratet (Skoleporten) viser at grunnskolepoeng for tiende klassetrinn i Loppa kommune var på 43,2 for skoleåret 2014/2015. Til sammenlikning var gjennomsnittet for Finnmark på 39,2 og gjennomsnittet for hele landet på 40,8. KOSTRA-tall for 2015 viser at Loppa kommunes netto driftsutgifter til grunnskolesektoren i prosent av kommunens samlede netto driftsutgifter er mindre enn for sammenliknbare kommuner. KOSTRA-tall viser videre at Loppa kommunes netto driftsutgifter til grunnskolesektoren per innbygger er noe høyere enn sammenliknbare kommuner. KOSTRA-tall viser også at

¹⁹ Lov om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova) § 1-3 første ledd.

²⁰ Lov om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova) § 5-1 første ledd.

²¹ Lov om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova) § 13-7a første ledd.

²² Lov om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova) § 9-2 andre ledd.

²³ Lov om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova) § 9a-1.

²⁴ Lov om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova) § 9-1 andre ledd første punktum.

²⁵ Lov om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova) § 10-2 første ledd.

²⁶ Lov om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova) § 13-1 fjerde ledd.

²⁷ Lov om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova) § 13-10 andre ledd første punktum.

²⁸ Lov om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova) § 13-10 første ledd.

²⁹ Lov om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova) § 9-5 første ledd.

³⁰ Lov om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova) § 9-3.

³¹ Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) § 45 nr. 1.

³² Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) § 46 nr. 1.

³³ Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) § 47 nr. 1.

kommunens netto driftsutgifter til grunnskolesektoren per innbygger 6-15 år er vesentlig høyere enn sammenliknbare kommuner.

I utkast til kommuneplanens samfunnsdel sies det følgende om tilstanden i grunnskolen i Loppa kommune:

«Kommunebarometret [...] har over mange år kåret grunnskolen i Loppa kommune som den beste i Finnmark og høyt oppe på landsbasis. Utfordringen framover er en svært stor reduksjon i elevtallet i grunnskolen og stadig høyere enhetskostnader pr. elev. Antallet grunnskoler ble redusert fra 4 til 3 i 2012 og det må gjennomføres ytterligere tiltak for å redusere kostnadene i grunnskolen. Det blir en utfordring å opprettholde den gode kvaliteten samtidig som dette skal gjennomføres.»³⁴

Kontrollutvalget har i sak 5/2016 foreslått ressursbruk og kvalitet i grunnskolen som et mulig fokusområde i overordnet analyse/plan for forvaltningsrevisjon 2017-2020.

Området er svært vesentlig fra et brukerperspektiv (elever). Området er også vesentlig i et økonomisk og organisatorisk perspektiv. Det er ikke gjennomført forvaltningsrevisjon på dette området tidligere. Det utføres delvis statlig tilsyn på området (kvalitet i opplæringa). Revisjonen har ikke funnet at det er gjennomført tilsyn på området i perioden 2014-2015. Fylkesmannen har imidlertid planlagt et slikt tilsyn høsten 2016. En eventuell forvaltningsrevisjon bør tidligst igangsettes i midten av planperioden (2018/2019).

Risikovurdering		Vesentlighet
Konsekvens	Sannsynlighet	Grad av risiko
MIDDELS	MIDDELS	MIDDELS

Rekruttering og kompetanse

Riktig og god kompetanse sikrer kommunenes kvalitet i tjenestene, effektiv ressursutnyttelse og godt omdømme som en attraktiv arbeidsplass.³⁵

I Hovedtariffavtalen (KS) pkt. 3-3, som også gjelder for Loppa kommune, framgår det at «kompetanse og kompetanseutvikling har stor betydning for den enkelte ansatte, kommunen [...] og samfunnet».³⁶ Det framgår videre at det er viktig å vurdere den enkelte ansattes formal- og realkompetanse, stimulere til faglig refleksjon og tilrettelegge for kompetansedeling og andre kompetansehevende tiltak. Det framgår også at arbeidsgiver har ansvar for å kartlegge de ansattes kompetanse og analysere kommunens kompetansebehov.

I Loppa kommunes årsbudsjett 2016 heter det at rekruttering av arbeidstakere med nødvendig kompetanse er utfordrende, og at tilgang på ny arbeidskraft ikke er tilstrekkelig til å dekke kommunens framtidige behov.³⁷ Det heter videre at bruk av midler til blant annet kompetanseutvikling vil være framtidsrettet, også sett i forhold til at Loppa kommune skal framstå som en attraktiv arbeidsgiver. I årsbudsjettet framgår det at kommunen opplever utfordringer i rekruttering til helseyrker og helseledelse i kommunen.

³⁴ Loppa kommune; Kommuneplanens samfunnsdel 2015 - 2027 – Høringsutkast, på side 20.

³⁵ KS; Verktøy - strategisk kompetanseplanlegging.

³⁶ KS; Hovedtariffavtalen – 01.05.2016-30.04.2018.

³⁷ Loppa kommune; Årsbudsjett 2016/Økonomiplan 2016-2019, på side 12.

Kommunestyret i Loppa har vedtatt en kompetanseplan for kommunen.³⁸ Her framgår det blant annet at «[v]irkemidler som lønn, kompetanseutvikling og rekruttering blir sentrale i den stadig økende kampen om arbeidskraften».³⁹ Gjennom en slik plan vil Loppa kommune blant annet oppnå å fremstå som en attraktiv og ansvarlig arbeidsgiver med myndiggjorte medarbeidere samt å sikre kommunen nødvendig kompetanse for å nå vedtatte mål. Det framgår videre at det er viktig at kommunen fremstår som en attraktiv arbeidsplass for potensielle arbeidssøkere. Dette kan skje blant annet ved nye og mer offensive annonsetekster, mer vekt på å synliggjøre arbeidsgiverpolitikken, gi saklig informasjon om stillingen, hva kommunen kan tilby samt omtale av Loppa kommune som bosted (natur, friluftsliv, beliggenhet etc.). Planen omtaler også en rekke andre tiltak som kan være relevante i arbeidet med å rekruttere (og beholde) ansatte.

Kontrollutvalget har i sak 5/2016 foreslått rekruttering (innenfor helse) som et mulig fokusområde i overordnet analyse/plan for forvaltningsrevisjon 2017-2020.

Området er svært vesentlig fra et medarbeiderperspektiv. Området er videre vesentlig i et brukermessig, økonomisk og organisatorisk perspektiv. Området er også vesentlig i et samfunnmessig perspektiv (kommunens omdømme). Det er ikke gjennomført forvaltningsrevisjon på dette området tidligere. Det utføres ikke statlig tilsyn på området. En eventuell forvaltningsrevisjon kan igangsettes tidlig i planperioden (2017).

Risikovurdering		Vesentlighet
<u>Konsekvens</u>	<u>Sannsynlighet</u>	<u>Grad av risiko</u>
MIDDELS	MIDDELS	MIDDELS

Saksbehandling av enkeltvedtak

Kommunen skal følge forvaltningslovens bestemmelser om saksbehandling av enkeltvedtak, og yte god service til innbyggere og virksomheter.⁴⁰ Hovedhensikten med forvaltningsloven er å legge til rette for en betryggende saksbehandling i forvaltningen. Det vil si en saksbehandling som kan styrke den enkeltes rettssikkerhet og sikre materielt riktige resultater.

Forvaltningslovens generelle virkeområde er beskrevet i lovens § 1 der det heter at ”Loven gjelder den virksomhet som drives av forvaltningsorganer når ikke annet er bestemt i eller i medhold av lov. Som forvaltningsorgan regnes i denne lov et hvert organ for stat og kommune.” Prinsipielt gjelder loven uansett om avgjørelsen treffes av folkevalgte eller ansatte tjenestemenn (administrasjonen).

Hva som regnes som enkeltvedtak framkommer av legaldefinisjonen i forvaltningsloven § 2 litra b), jf § 2 litra a) og § 2 tredje ledd.

Med vedtak menes det ”en avgjørelse som treffes under utøving av offentlig myndighet og som generelt eller konkret er bestemmende for rettigheter eller plikter til private personer (enkeltpersoner eller andre private rettssubjekter)”, jf. forvaltningsloven § 2 litra a).

³⁸ Sak PS 46/10 (24.09.2010).

³⁹ Kompetanseplan for Loppa kommune 2010-2014, på side 3.

⁴⁰ Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven).

Med enkeltvedtak menes det ”et vedtak som gjelder rettigheter eller plikter til en eller flere bestemte personer”, jf. forvaltningsloven § 2 litra b).

Enkeltvedtak er med andre ord vedtak som treffes ”under utøving av offentlig myndighet” og som gjelder ”rettigheter eller plikter til en eller flere bestemte personer”. Som enkeltvedtak ”reknes også avgjørelser som gjelder avvísning av en sak eller bruk av særlige tvangsmidler for å få gjennomført et vedtak”, jf. forvaltningsloven § 2 tredje ledd.

Dette betyr at ikke alle typer avgjørelser og vedtak som fattes i kommunen er å regne som enkeltvedtak.

Enkeltvedtak skal i henhold til forvaltningsloven forberedes og avgjøres av forvaltningsorganet uten ugrunnet opphold, det skal være skriftlig og det skal grunngis og underrettes om vedtaket.

I Loppa kommunes årsmelding for 2015 heter det at kommunen skal påse at den utfører forsvarlig saksbehandling, men samtidig vurdere og utnytte muligheter for forbedringer med tanke på effektivitet og ressursbruk.⁴¹

Kontrollutvalget har i sak 5/2016 foreslått håndtering av saker i henhold til forvaltningsloven som et mulig fokusområde i overordnet analyse/plan for forvaltningsrevisjon 2017-2020.

Området er svært vesentlig ut i fra et brukerperspektiv. Området er også vesentlig i et organisatorisk perspektiv samt i et samfunnsmessig perspektiv. Det er utført forvaltningsrevisjon på området tidligere (2008). Det kan utføres statlig tilsyn på området, spesielt i forbindelse med enkeltvedtak som klages inn til Fylkesmannen. En eventuell forvaltningsrevisjon kan startes opp tidlig i planperioden (2017).

Risikovurdering		Vesentlighet
<u>Konsekvens</u>	<u>Sannsynlighet</u>	<u>Grad av risiko</u>
MIDDELS	MIDDELS	MIDDELS

Kvalitet i pleie og omsorg

Kommunen skal sørge for at personer som oppholder seg i kommunen, tilbys nødvendige helse- og omsorgstjenester.⁴² For å oppfylle dette ansvaret skal kommunen blant annet tilby helsetjenester i hjemmet og plass i institusjon, herunder sykehjem.⁴³

Helse- og omsorgstjenester som tilbys skal være forsvarlige.⁴⁴ Kommunen skal tilrettelegge tjenestene slik at:

- den enkelte pasient eller bruker gis et helhetlig og koordinert helse- og omsorgstjenestetilbud,
- den enkelte pasient eller bruker gis et verdig tjenestetilbud,

⁴¹ Loppa kommune; Årsmelding 2015, på side 21.

⁴² Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. (helse- og omsorgstjenesteloven) § 3-1 første ledd.

⁴³ Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. (helse- og omsorgstjenesteloven) § 3-2.

⁴⁴ Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. (helse- og omsorgstjenesteloven) § 4-1.

- helse- og omsorgstjenesten og personell som utfører tjenestene blir i stand til å overholde sine lovpålagte plikter og
- tilstrekkelig fagkompetanse sikres i tjenestene.

Kommunens ansvar innebærer plikt til å planlegge, gjennomføre, evaluere og korrigere virksomheten, slik at tjenestenes omfang og innhold er i samsvar med krav fastsatt i lov eller forskrift.⁴⁵ For å bidra til dette skal kommunen ha en internkontroll i helse- og omsorgstjenesten. Det vil si systematiske tiltak som skal sikre at virksomhetens aktiviteter planlegges, organiseres, utføres og vedlikeholdes i samsvar med krav fastsatt i eller i medhold av sosial- og helselovgivningen.⁴⁶

Forvaltningsloven gjelder for kommunenes helse- og omsorgstjenester med de særlige bestemmelser som følger av helse- og omsorgstjenesteloven og av pasient- og brukerrettighetsloven.

Ved sykehjemmet i Loppa kommune er det tilbud om langtidsopphold eller korttidsopphold. Ifølge Loppa kommunes årsmelding for 2015 har alle søkere som har et kvalifisert behov for helsetjenester fått et tilbud.⁴⁷ Det framgår videre at det ikke er noen på venteliste. Høsten 2015 ble kommunens hjemmesykepleie og praktisk bistand slått sammen til en enhet kalt hjemmebasert omsorg, med økt fokus på hverdagsrehabilitering og mestring hos den enkelte brukeren.

I Loppa kommunes årsmelding for 2015 framgår det at «*rekruttering av personell til kompetansearbeidsplasser som leger, sykepleiere, miljøterapeuter og ledere er en økende utfordring som det jobbes kontinuerlig med både internt i kommunen og eksternt i samarbeid med KS og Helsedirektoratet*».⁴⁸

I utkast til kommuneplanens samfunnsdel sies det følgende om tilstanden innenfor pleie og omsorg i Loppa kommune:

*«Helse-, pleie- og omsorgssektoren har hatt høy kvalitet over tid og befolkningen er meget tilfreds med dagens tilbud. Desentraliserte tilbud gir god dekning over hele kommunen og befolkningen kan motta mange tjenester nært hjemstedet. Også her er enhetskostnadene høye og spesielt de eldre frykter reduksjon i kvaliteten på disse tjenestene.»*⁴⁹

Området er svært vesentlig sett fra et brukerperspektiv. Området er også vesentlig sett fra et omdømmeperspektiv. Det er ikke utført forvaltningsrevisjon på området tidligere. Det utføres statlig tilsyn på området. Det er ikke gjennomført statlig tilsyn de tre siste årene eller planlagt slikt tilsyn (per juni 2016). En eventuell forvaltningsrevisjon kan starte opp tidlig i planperioden (2017).

Risikovurdering		Vesentlighet
Konsekvens	Sannsynlighet	Grad av risiko
STOR	STOR	HØY

⁴⁵ Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. (helse- og omsorgstjenesteloven) § 3-1 tredje ledd.

⁴⁶ Forskrift om internkontroll i helse- og omsorgstjenesten.

⁴⁷ Loppa kommune; Årsmelding 2015, på side 31.

⁴⁸ Loppa kommune; Årsmelding 2015, på side 30.

⁴⁹ Loppa kommune; Kommuneplanens samfunnsdel 2015 - 2027 – Høringsutkast, på side 6.

Forberedelse og iverksetting av politiske vedtak

Av kommuneloven § 23 nr. 2 framgår det at «Administrasjonssjefen skal påse at de saker som legges fram for folkevalgte organer, er forsvarlig utredet, og at vedtak blir iverksatt. Administrasjonssjefen skal sørge for at administrasjonen drives i samsvar med lover, forskrifter og overordnede instruksjoner, og at den er gjenstand for betryggende kontroll.»

Alle saker som legges fram for folkevalgte organ legges fram av administrasjonssjefen, eller av andre på hans eller hennes vegne⁵⁰. Administrasjonssjefen må selvfølgelig i betydelig omfang overdra det praktiske ansvaret for saksforberedelser til underordnede. Det betyr i praksis at mye av saksutredningene blir utført av saksbehandlere og enhetsledere. Administrasjonssjefen må imidlertid godkjenne sakene og har plikt til å gi uttrykk for det dersom han eller hun mener det er mangler eller feil med forslag til vedtak eller saksfremlegg.⁵¹ Administrasjonssjefen skal videre, i følge kommuneloven § 23 nr. 2, påse at saker som legges fram for folkevalgte organ er «forsvarlig utredet». Det fremgår ikke av lovbestemmelsen, forskrifter eller forarbeid hva som legges i forsvarlig utredet, men vi kan slutte at saker til politisk behandling skal være utredet på en slik måte at politikerne har et kvalifisert beslutningsgrunnlag.

I henhold til kommuneloven § 23 nr. 2 har administrasjonssjefen det formelle ansvaret for at politiske vedtak blir gjennomført. Det kan være flere årsaker til at enkelte vedtak ikke blir gjennomført, som for eksempel endrede økonomiske betingelser, uforutsette forhold, uklare vedtak eller at vedtaket ikke er fundert i gjeldende lover og regler. Dersom vedtak ikke lar seg utføre må administrasjonen gi beslutningstakerne tilbakemelding slik at vedtaket kan oppheves eller endres.

I Loppa kommune er det rådmannskontoret som er sekretariat for kommunestyre, formannskap og andre sentrale organer, bl.a. personalstyre og arbeidsmiljøutvalg.⁵²

I Loppa kommunes delegasjonsreglement framgår det at rådmannen er tillagt myndighet til å føre tilsyn med kommunens forvaltning og økonomi, og har helhetlig lederansvar for forsvarlig saksforberedelse og administrasjon.⁵³ Det framgår videre at rådmannen innstiller i alle saker til første folkevalgte organ med unntak av saker hvor kontrollutvalget innstiller direkte til kommunestyret. Det framgår også at rådmannen kan engasjere juridisk bistand i enhver sak hvor dette fremstår som påkrevd.

Området er vesentlig ut fra et politisk og et organisatorisk perspektiv. Det er ikke utført forvaltningsrevisjon på området tidligere. Det utføres ikke statlig tilsyn på området. En eventuell forvaltningsrevisjon på området kan gjennomføres når som helst i planperioden.

Risikovurdering		Vesentlighet
Konsekvens	Sannsynlighet	Grad av risiko
MIDDELS	MIDDELS	MIDDELS

⁵⁰ Bortsett fra saker til og fra kontrollutvalget (som innstiller direkte til kommunestyret).

⁵¹ Jf. NOU-1990-13 Forslag til ny lov om kommuner og fylkeskommuner, kap. 4 og Ot.prp.nr.42 (1991-1992) Kommuner og fylkeskommuner.

⁵² Loppa kommune; Årsmelding 2015, på side 20.

⁵³ Loppa kommune; Delegasjonsreglement for Loppa kommune (2014), på side 14.

PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON

PLANPERIODE
2017 - 2020

LOPPA KOMMUNE

INNHOOLD

1. FORMÅLET MED FORVALTNINGSREVISJON	1
2. SENTRALE BESTEMMELSER OM FORVALTNINGSREVISJON	1
3. PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON OG OVERORDNET ANALYSE.....	2
3.1 PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON	2
3.2 OVERORDNET ANALYSE	3
3.3 PLANENS TIDSHORISONT	4
3.4 UTVALGTE FOKUSOMRÅDER	4
3.5 REVISJONENS FORSLAG	5
3.6 KONTROLLUTVALGETS VEDTAK.....	5
3.7 KOMMUNESTYRETS VEDTAK	5
4. RAPPORTERING AV GJENNOMFØRT FORVALTNINGSREVISJON	5
5. OPPFØLGING AV TIDLIGERE GJENNOMFØRT FORVALTNINGSREVISJON	6

1. Formålet med forvaltningsrevisjon

Hensikten med forvaltningsrevisjon er blant annet å bidra til en bedre og mer effektiv kommunal forvaltning. Når det utføres forvaltningsrevisjon settes det fokus på økonomi, måloppnåelse og regeletterlevelse i kommunens virksomhet.

Behovet for forvaltningsrevisjon er stort. Kommunene står overfor betydelige utfordringer. Innbyggerne stiller større krav til kvalitet og sentrale myndigheter stiller krav til økonomisk effektivitet. Ofte er det også manglende samsvar mellom målsetninger og tilgjengelige ressurser.

Ved utøvelse av forvaltningsrevisjon bidrar kontrollutvalget blant annet til:

- å påvise forbedringsområder som bidrar til økt produktivitet, måloppnåelse i forhold til politiske vedtak og forutsetninger, og regeletterlevelse.
- å bidra med informasjon til kommunens beslutningstakere som er til nytte for
  - å styrke kommunestyrets grunnlag for styring
  - kontrollutvalgets tilsyn med forvaltningen
  - ledelsens vurdering av muligheter for mer sparsom/økonomisk drift, økt produktivitet, større effektivitet og bedre måloppnåelse
  - rasjonell, målrettet og kostnadseffektiv drift

2. Sentrale bestemmelser om forvaltningsrevisjon

Bestemmelsene om forvaltningsrevisjon i kommuner og fylkeskommuner er nedfelt i følgende regelverk:

- Lov om kommuner og fylkeskommuner (Kommuneloven) kapittel 12
- Forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner
- Forskrift om revisjon av kommuner og fylkeskommuner

Det framgår av kommuneloven § 77 fjerde ledd at det er kontrollutvalget som har ansvaret for at det utføres forvaltningsrevisjon i kommunen.

Kontrollutvalget skal påse at kommunens eller fylkeskommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte. Kontrollutvalget skal videre påse at det føres kontroll med at den økonomiske forvaltning foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak, og at det blir gjennomført systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og forutsetninger (forvaltningsrevisjon).

Kapittel 5 i forskrift om kontrollutvalg inneholder utfyllende bestemmelser om kontrollutvalgets oppgaver med forvaltningsrevisjon. I følge forskriften § 9 første ledd skal kontrollutvalget sørge for at det blir utført forvaltningsrevisjon i kommunen.

Kontrollutvalget skal påse at kommunens eller fylkeskommunens virksomhet årlig blir gjenstand for forvaltningsrevisjon i samsvar med bestemmelsene i dette kapittel.

Forvaltningsrevisjonens innhold er utdypet i forskrift om revisjon § 7 første ledd:

Forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og forutsetninger. Herunder om

- a) forvaltningen bruker ressurser til å løse oppgaver som samsvarer med kommunestyrets vedtak og forutsetninger,*
- b) forvaltningens ressursbruk og virkemidler er effektive i forhold til målene som er satt på området,*
- c) regelverket etterleves,*
- d) forvaltningens styringsverktøy og virkemidler er hensiktsmessige*
- e) beslutningsgrunnlaget fra administrasjonen til de politiske organer samsvarer med offentlige utredningskrav*
- f) resultatene i tjenesteproduksjonen er i tråd med kommunestyrets eller fylkestingets forutsetninger og/eller om resultatene for virksomheten er nådd.*

Forvaltningsrevisjon medfører altså systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet og måloppnåelse med utgangspunkt i kommunestyrets vedtak og forutsetninger. I tillegg kommer vurdering av om regelverket etterleves, om kommunens styringssystemer og virkemidler er hensiktsmessig, og om beslutningsgrunnlaget som legges fram for politiske organer er i samsvar med offentlige utredningskrav. Forvaltningsrevisjon er med andre ord et viktig verktøy for kommunens øverste politiske organ for å føre tilsyn og kontroll med kommunens totale forvaltning og de resultater som oppnås.

3. Plan for forvaltningsrevisjon og overordnet analyse

3.1 Plan for forvaltningsrevisjon

Forskrift om kontrollutvalg § 10 omhandler plan for forvaltningsrevisjon og lyder som følger:

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon. Planen vedtas av kommunestyret eller fylkestinget selv som kan delegeres til kontrollutvalget å foreta endringer i planperioden.

Planen skal baseres på en overordnet analyse av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger, med sikte på å identifisere behovet for forvaltningsrevisjon på de ulike sektorer og virksomheter.

Det framgår av bestemmelsen at det er kontrollutvalget som har ansvar for at det blir utarbeidet en plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon. Minimumskravet er at planen skal utarbeides en gang i løpet av valgperioden, og innen utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert, i dette tilfellet innen utgangen av 2016. Kommunestyret står imidlertid fritt til å bestemme at slike planer skal utarbeides oftere.

Det framgår videre at planen skal vedtas av kommunestyret. Det innebærer at kommunestyret skal spille en aktiv og bestemmende rolle i forhold til innhold og omfang av forvaltningsrevisjon. Kommunestyret kan imidlertid delegerer til kontrollutvalget å gjøre endringer i planen i planperioden.

3.2 Overordnet analyse

I forskrift om kontrollutvalg § 10 siste ledd er det slått fast at plan for forvaltningsrevisjon skal baseres på en overordnet analyse. Forskriften gir ingen konkrete føringer på hva en slik overordnet analyse er, eller hvordan den skal gjennomføres, bortsett fra at den skal baseres på risiko- og vesentlighetsvurderinger med sikte på å identifisere behovet for forvaltningsrevisjon på de ulike sektorer og virksomheter.

I departementets merknader til bestemmelsen omtales overordnet analyse nærmere. Her framgår det at hensikten med analysen er å framskaffe relevant informasjon om kommunens virksomhet slik at kontrollutvalget settes i stand til å legge en plan for forvaltningsrevisjon, og prioritere mellom ulike områder hvor det kan være aktuelt med forvaltningsrevisjon. Det heter videre at kontrollutvalgets prioritering må ta utgangspunkt i risiko for avvik eller svakheter i forvaltningen sett i forhold til lover, forskrifter og kommunestyrets vedtak og forutsetninger, som analysen avdekker. Departementets merknader utdyper hva som menes med uttrykket ”risiko- og vesentlighetsvurderinger” slik:

«I uttrykket ”risiko- og vesentlighetsvurderinger” ligger at det skal gjøres en vurdering av på hvilke områder av kommunens/fylkeskommunens virksomhet det er risiko for vesentlige avvik i forhold til de vedtak, forutsetninger og mål som er satt for virksomheten.»

Vest-Finnmark kommunerevisjon IKS har i arbeidet med overordnet analyse støttet seg på en veileder utarbeidet av Norges kommunerevisorforbund (NKRF). Det teoretiske fundamentet i analysen er COSO-rammeverkene, der risiko ses i forhold til mål og den styring og kontroll som foregår i kommunen (se beskrivelse i overordnet analyse). Den overordnede analysen er ikke uttømmende. Kommunen har en kompleks virksomhet, og innenfor kommunen er det en rekke områder hvor det kan være nyttig å gjennomføre forvaltningsrevisjon. Det har derfor vært nødvendig å foreta et utvalg av aktuelle mål og områder.

Ved utvelgelsen av hvilke mål og områder det har blitt gjennomført overordnet analyse på, er følgende vurderinger lagt til grunn (en nærmere beskrivelse av dette gis i overordnet analyse 2017-2020):

- risikofaktorer som kan medføre uønskede hendelser og hindre måloppnåelse
- konsekvenser dersom hendelsen inntreffer
- sannsynlighet for at hendelsen inntreffer
- eventuelle risikoreduserende tiltak
- vurdering av vesentlighet

Det er svært vanskelig, om ikke umulig, å vurdere ulike områders vesentlighet opp mot hverandre, og det vil finnes ulike politiske meninger om hva som er mest vesentlig. Den overordnede analysen kan imidlertid bidra til at de områder som velges ut er vesentlige, etter ulike perspektiv. Over tid bør også forvaltningsrevisjonen dekke en tilstrekkelig bredde av den kommunale virksomheten.

Informasjonen som ligger til grunn for analysen er i hovedsak hentet fra følgende kilder:

- Årsmelding 2015
- Årsbudsjett 2016/Økonomiplan 2016-2019
- Kommuneplanens samfunnsdel 2015-2027 - Høringsutkast
- Innspill fra kontrollutvalget
- Innspill fra rådmann og økonomisjef
- Åpenhetsindeksen for 2011 (Norsk Presseforbund)
- KOSTRA-tall for 2015
- Aktuelt lovverk på de ulike områdene
- Tidligere gjennomført revisjon i Loppa kommune
- Revisjonens generelle kjennskap til kommunen
- Gjennomført tilsyn og revisjon i andre kommuner

3.3 Planens tidshorisont

Någjeldende plan for forvaltningsrevisjon (2013-2016) har en tidsramme på fire år. Det framlagte forslaget til plan for forvaltningsrevisjon har samme tidsramme. I planforslaget legges det videre til grunn at kommunestyret gir kontrollutvalget myndighet til å foreta endringer i planen i planperioden dersom kontrollutvalget finner det nødvendig.

3.4 Utvalgte fokusområder

Følgende åtte områder er vurdert i analysen (jf. eget vedlegg: Overordnet analyse 2017-2020):

- Dokumenthåndtering
- Rutiner for varsling og avvik
- Rus- og psykiatritjenesten
- Ressursbruk og kvalitet i grunnskolen
- Rekruttering og kompetanse
- Saksbehandling av enkeltvedtak
- Kvalitet i pleie og omsorg
- Forberedelse og iverksetting av politiske vedtak

Områdene er nærmere beskrevet i dokumentet Overordnet analyse 2017-2020.

3.5 Revisjonens forslag

Med de ressurser som stilles til disposisjon vil det være realistisk å få gjennomført fire prosjekter i løpet av en fireårs periode. Revisjonens forslag er basert dels på vurdering av risiko og dels på å få dekket en bredde av kommunens virksomhet.

Revisjonens forslag til forvaltningsrevisjonsprosjekt i prioritert rekkefølge i perioden 2017 – 2020
1. <i>Kvalitet i pleie og omsorg</i>
2. <i>Rekruttering og kompetanse</i>
3. <i>Ressursbruk og kvalitet i grunnskolen</i>
4. <i>Dokumenthåndtering</i>

3.6 Kontrollutvalgets vedtak

NB! Kontrollutvalgets vedtak (innstilling til kommunestyret) settes inn her etter at forslag til plan for forvaltningsrevisjon er behandlet i kontrollutvalget.

3.7 Kommunestyrets vedtak

NB! Kommunestyrets vedtak settes inn her etter at forslag til plan for forvaltningsrevisjon er behandlet i kommunestyret.

4. Rapportering av gjennomført forvaltningsrevisjon

Det framgår av forskrift om revisjon § 8 at revisor fortløpende skal rapportere til kontrollutvalget om resultater av gjennomført forvaltningsrevisjon:

Revisor skal fortløpende rapportere til kontrollutvalget om resultatene av gjennomførte forvaltningsrevisjoner.

Det er videre slått fast i forskrift om kontrollutvalg § 11 at kontrollutvalget skal rapportere til kommunestyret om hvilke forvaltningsrevisjoner som er gjennomført og resultatene av disse.

Med utgangspunkt i planen for gjennomføring av forvaltningsrevisjon, skal kontrollutvalget avgi rapport til kommunestyret eller fylkestinget om hvilke forvaltningsrevisjoner som er gjennomført og om resultatene av disse, jf. § 8 i forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner.

Kontrollutvalget avgjør i utgangspunktet selv hvor ofte det skal rapportere om gjennomført forvaltningsrevisjon til kommunestyret. Nærmere bestemmelser om rapportering til kommunestyret kan også fastsettes av kommunestyret med grunnlag i alminnelig instruksjonsrett

5. Oppfølging av tidligere gjennomført forvaltningsrevisjon

Det framgår av § 12 i kontrollutvalgsforskriften at kontrollutvalget skal påse at kommunestyrets vedtak i tilknytning til behandling av rapporter om forvaltningsrevisjon følges opp. Revisjonen følger rutinemessig opp administrasjonens oppfølging av kommunestyrets vedtak fra behandling av forvaltningsrevisjon. Opplysninger om hvordan vedtakene er fulgt opp rapporteres årlig til kontrollutvalget og kommunestyret.

Kontrollutvalget i Loppa kommune

Møte nr. 2/2016
20. september 2016

Arkivkode
4/1 07
Journalnr.
2016/17062-6

I N N S T I L L I N G

Sak 14/2016

OVERORDNET ANALYSE OG PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON PERIODEN 2017-2020

Saksbehandler: Jan Henning Fosshaug

Saksdokumenter fra revisjonen(vedlagt):

- *Overordnet analyse for planperioden 2017-2020*
- *Plandokument Plan for forvaltningsrevisjon 2017-2020 (forslag)*

Saksopplysninger:

Det vises til vedlagte dokumenter fra revisjonen: *Overordnet analyse for planperioden 2017-2020* og forslag til *Plan for forvaltningsrevisjon 2017-2020*.

Kontrollutvalget har tidligere i sak 5/2016 gitt følgende innspill til revisjonen områder som ønskes tatt med i vurderingene i forbindelse med overordnet analyse/plan for forvaltningsrevisjon:

Helse

Innleide tjenester helse:

- kommunehelsetjenesten i et innleiingsperspektiv
- utfordringer i forhold til økonomi, ansatte, innbyggere, vakanse legestilling
- Rekruttering
- Samarbeid med andre kommuner, Kvæningen
- Psykisk helse, reduksjon i stilling, hvordan påvirker dette tjenestetilbudet – ventelister
- Samarbeid NAV/psykiatri/rus, hvordan påvirker disse tjenestene hverandre

Skole

- Utfordringer, langt nede på lista selv om det brukes store beløp pr elev
- Mye ressurser brukes, hva viser ressursbruken (hva får man igjen)

Føring postjournal i kommunen

- Retningslinjer, rutiner, interne rutiner
- Rutine helt fra postjournal til behandling
- Hvordan håndteres åpenhet i kommunen, kommunikasjon utad
- Håndtering mht forvaltningslovens regler

Det er nevnt særskilt under de ulike fokusområdene i overordnet analyse hvor innspill fra kontrollutvalget har vært del av vurderingsgrunnlaget.

Revisjonen har i plandokumentet anbefalt følgende forvaltningsrevisjoner i planperioden:

- 1. Kvalitet i pleie og omsorg**
- 2. Rekruttering og kompetanse**
- 3. Ressursbruk og kvalitet i grunnskolen**
- 4. Dokumenthåndtering**

Sekretariatet har i henhold til kontrollutvalgsforskriften § 20 et selvstendig ansvar for å påse at de saker som behandles av kontrollutvalget er forsvarlig utredet.

Sekretariatet har ingen merknader til revisjonens utredninger og de anbefalinger som fremkommer i plandokumentet.

Sekretariatets tilråkning:

1. Kontrollutvalget tar opplysningene i Overordnet analyse 2017 - 2020 og Plan for forvaltningsrevisjon 2017 – 2020 til etterretning og slutter seg til anbefalingene i plandokumentet.
2. Kontrollutvalget oversender saken til kommunestyret med følgende innstilling:

Kommunestyret godkjenner fremlagte Plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2017 – 2020.

Følgende områder prioriteres i planperioden:

1. Kvalitet i pleie og omsorg
2. Rekruttering og kompetanse
3. Ressursbruk og kvalitet i grunnskolen
4. Dokumenthåndtering

Kommunestyret gir kontrollutvalget myndighet til å foreta endringer i planen i planperioden dersom kontrollutvalget finner det nødvendig.

Kontrollutvalget i Loppa kommune

Loppa kommune v/ kommunestyret
Epost: postmottak@loppa.kommune.no

Journr.	Arkivkode	Saksbehandler	Telefon	Deres ref	Dato
2016/17062-16	4/1 07	Jan Henning Fosshaug	907 07 571		10.10.2016

OVERSENDELSE TIL KOMMUNESTYRET AV KONTROLLUTVALGETS SAK 14/2016 OVERORDNET ANALYSE OG PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON 2017-2020

Vedlagt følger særutskrift av protokoll med vedlegg fra møte den 20. september 2016 i kontrollutvalget i Loppa kommune av følgende sak:

- Sak 14/2016 Overordnet analyse og plan for forvaltningsrevisjon 2017-2020, samt tilhørende saksdokumenter.

Saken oversendes med dette for behandling i kommunestyret.

Kontrollutvalgets forslag til vedtak fremgår av særutskriften som følger:

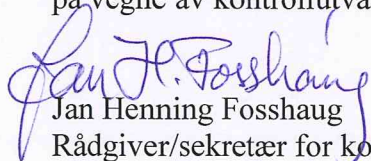
Kommunestyret godkjenner fremlagte Plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2017 – 2020.

Følgende områder prioriteres i planperioden:

- 1. Kvalitet i pleie og omsorg*
- 2. Rekruttering og kompetanse*
- 3. Ressursbruk og kvalitet i grunnskolen*
- 4. Dokumenthåndtering*

Kommunestyret gir kontrollutvalget myndighet til å foreta endringer i planen i planperioden dersom kontrollutvalget finner det nødvendig.

Med vennlig hilsen
på vegne av kontrollutvalget

Jan Henning Fosshaug
Rådgiver/sekretær for kontrollutvalget

Kopi: Rådmannen i Loppa kommune

Kontrollutvalget i Loppa kommune

Loppa kommune v/ kommunestyret

Epost: postmottak@loppa.kommune.no

Arkivkode
4/1 07
Journalnr.
2016/17062-15

SÆRUTSKRIFT Møte 20. september 2016

Sak 14/2016

Overordnet analyse og Plan for forvaltningsrevisjon perioden 2017-2020

Sekretariatets tilrådning:

1. Kontrollutvalget tar opplysningene i Overordnet analyse 2017 - 2020 og Plan for forvaltningsrevisjon 2017 – 2020 til etterretning og slutter seg til anbefalingene i plandokumentet.
2. Kontrollutvalget oversender saken til kommunestyret med følgende innstilling:

Kommunestyret godkjenner fremlagte Plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2017 – 2020.

Følgende områder prioriteres i planperioden:

1. Kvalitet i pleie og omsorg
2. Rekruttering og kompetanse
3. Ressursbruk og kvalitet i grunnskolen
4. Dokumenthåndtering

Kommunestyret gir kontrollutvalget myndighet til å foreta endringer i planen i planperioden dersom kontrollutvalget finner det nødvendig.

Behandling:

Sekretariatets tilrådning ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Kontrollutvalgets sekretariat, KUSEK IKS:
Org.nr. 991 520 759

Alta
Altaveien 96
Pb. 303 Bossekop, 9502 Alta
Tlf. 907 07 571

Hammerfest
Sjøgata 25
Pb. 95, 9615 Hammer fest
Tlf. 95780657/ 78 40 29 06

Web: www.kusek.no

1. Kontrollutvalget tar opplysningene i Overordnet analyse 2017 - 2020 og Plan for forvaltningsrevisjon 2017 – 2020 til etterretning og slutter seg til anbefalingene i plandokumentet.
2. Kontrollutvalget oversender saken til kommunestyret med følgende innstilling:

Kommunestyret godkjenner fremlagte Plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2017 – 2020.

Følgende områder prioriteres i planperioden:

1. Kvalitet i pleie og omsorg
2. Rekruttering og kompetanse
3. Ressursbruk og kvalitet i grunnskolen
4. Dokumenthåndtering

Kommunestyret gir kontrollutvalget myndighet til å foreta endringer i planen i planperioden dersom kontrollutvalget finner det nødvendig.

Rett utskrift bekreftes.

Alta, den 10.10.2016

Jan Henning Fosshaug
Sekretær for kontrollutvalget

Kopi: Loppa kommune v/ rådmannen

1. Kontrollutvalget tar opplysningene i Overordnet analyse 2017 - 2020 og Plan for forvaltningsrevisjon 2017 – 2020 til etterretning og slutter seg til anbefalingene i plandokumentet.
2. Kontrollutvalget oversender saken til kommunestyret med følgende innstilling:

Kommunestyret godkjenner fremlagte Plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2017 – 2020.

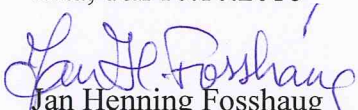
Følgende områder prioriteres i planperioden:

1. Kvalitet i pleie og omsorg
2. Rekruttering og kompetanse
3. Ressursbruk og kvalitet i grunnskolen
4. Dokumenthåndtering

Kommunestyret gir kontrollutvalget myndighet til å foreta endringer i planen i planperioden dersom kontrollutvalget finner det nødvendig.

Rett utskrift bekreftes.

Alta, den 10.10.2016

Jan Henning Fosshaug
Sekretær for kontrollutvalget

Kopi: Loppa kommune v/ rådmannen

Dato: 17.11.2016
Arkivref: 2013/473-0 / F60

Karine Patterson

karine.patterson@loppa.kommune.no

Saksnr	Utvalg	Møtedato
39/16	Levekårsutvalget	28.11.2016
74/16	Formannskap	01.12.2016
90/16	Kommunestyre	15.12.2016

Boligsosial plan Loppa kommune 2016-2020

Vedtak i Formannskap - 01.12.2016

Boligsosial plan for Loppa kommune 2016-2020 vedtas. Enstemmig vedtatt.

Behandling i Formannskap- 01.12.2016

Ronja Garden stilte spørsmål om sin habilitet da hun har vært med på å tilrettelegge saken for behandling. Jf. Fvl. § 6-2.ledd.

Ronja Garden ble enstemmig erklært inhabil under saksbehandlingen.

Vedtak i Levekårsutvalget - 28.11.2016

Boligsosial plan for Loppa kommune 2016-2020 vedtas.

Enstemmig vedtatt.

Sammendrag

Boligsosial plan er et viktig verktøy for kommunen da det er kommunene som har hovedansvaret for å hjelpe vanskeligstilte på boligmarkedet. Samtidig ivaretar planen det sosiale aspektet ved boligbygging og utvikling i kommunen.

Forslag til vedtak:

Boligsosial plan for Loppa kommune 2016-2020 vedtas.

Vedlegg:

Boligsosial plan for Loppa Kommune 2016-2020

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

Ingen

Saksutredning:

Kommunestyret i Loppa vedtok den første boligsosiale planen 22.02.2002. Siden den gang har planen ikke vært rullert. Høsten 2015 ble det nedsatt en arbeidsgruppe for på ny å revidere den boligsosiale planen.

Planen skal være førende for viktige politiske og økonomiske beslutninger innen sitt virkeområde og er en plan for de grupper av kommunens innbyggere som ikke greier eller har mulighet til å etablere seg i egen bolig. Planen inngår som en delplan til kommuneplanen og skal være et strategidokument overfor kommunestyret, slik at kommunen kan planlegge, utforme og organisere boligarbeidet sett i lys av befolkningsutvikling og øvrig samfunnsutvikling.

Bolig er først og fremst et personlig ansvar. Den enkelte leier, kjøper og selger bolig på et fritt marked. Det offentlige sine oppgaver er å legge til rette for at den enkelte kan klare seg best mulig på egenhånd.

Boligsosial plan er et viktig verktøy for kommunen da det er kommunene som har hovedansvaret for å hjelpe vanskeligstilte på boligmarkedet. Samtidig ivaretar planen et sosialt aspekt ved boligbygging og utvikling i kommunen. Denne planen bør inngå i en senere boligpolitisk handlingsplan som favner hele befolkningen der alle boligbehov i kommunen blir utviklet. Gjennom samarbeid som eksempelvis OPS (OffentligPrivatSamarbeid) kan dette gi økt boligbygging og utvikling av variert boligstruktur til både vanskeligstilte og ordinært boligmarked. Utbygging gjennom OPS må eventuelt utredes nærmere dersom dette skulle være aktuelt. Arealplan og reguleringsplan blir viktige verktøy i dette arbeidet.

Boligsosial plan 2016-2020

Hus laget av Liam 8 år

Innholdsfortegnelse

Forord.....	2
Mandat.....	2
Prosjekt -og- styringsgruppe.....	2
1.Innledning.....	3
2.Nasjonale, regionale og lokale føringer for boligsosialt arbeid	4
3.Lovgrunnlag-forutsetninger.....	6
4. Sentrale begreper	8
5. Befolkningsstatistikk	10
6.Tiltak.....	14
7.Målgrupper	15
7.1Flyktninger.....	15
7.2Rus og psykisk helse	17
7.3Personer med utviklingshemming.....	20
7.4Fysisk funksjonshemmede.....	21
7.5Økonomisk/sosialt vanskeligstilte... ..	22
7.6Akutt bostedsløse	23
8.Organisering av boligforvaltningen.....	24
9. Eksisterende boligmasse.....	26
10.Økonomiske virkemidler.....	27
Referanser	30

Forord

Kommunestyret i Loppa vedtok den første boligsosiale handlingsplanen 22.02.2002. Siden den gang har planen ikke vært rullert. Planen skal være førende for viktige politiske og økonomiske beslutninger innen sitt virkeområde.

Høsten 2015 ble det nedsatt en arbeidsgruppe for på ny å revidere den boligsosiale handlingsplanen.

Mandat

Revidere eksisterende boligsosial handlingsplan slik at kommunen blir rustet til å møte boligsosiale utfordringer på kort og lang sikt knyttet til unge, vanskeligstilte, flyktninger og til personer med bolig- og bistandsbehov. Planen inngår som en delplan til kommuneplanen og skal være et strategidokument overfor kommunestyret, slik at kommunen kan planlegge, utforme og organisere boligarbeidet sett i lys av befolkningsutvikling og øvrig samfunnsutvikling.

Denne planen omfatter ikke tjenesteleveranse ettersom dette er behandlet i andre kommunale planverk

Prosjekt-og-styringsgruppe Prosjektgruppens

medlemmer:

Styringsgruppe

Karine Patterson Helse – og omsorgsleder

Terje Haugen- Næringskonsulent

Ronja Garden-Konsulent

Referansegruppe

Eldrerådet

Råd for funksjonshemmede

Psykisk helse- og
rustjenesten

Helsesøster og Barnevern

Drift/brann

Introduksjonskoordinator
flyktninger

Avdelingsleder sykehjem og
Avdelingsleder Praktisk
bistand bolig

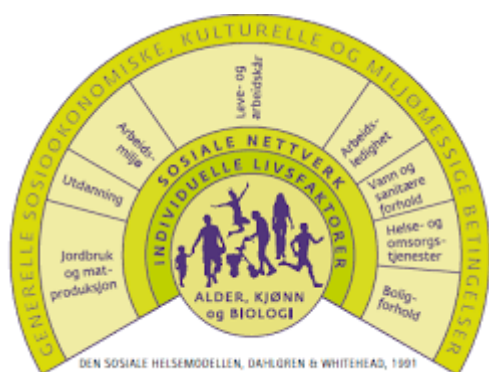
Leder bolignemnda

NAV

1. Innledning

Bolig kan sies å være den fjerde pilaren i velferdsstaten sammen med helse, utdanning og inntektssikring.

At mennesker har ett sted å bo er et grunnleggende behov og er en forutsetning for god helse, slik modellene under illustrerer.

Boligen skal ikke bare være et tak over hodet, men er viktig for å kunne leve et sosialt liv, være en del av et lokalmiljø, og kunne føle seg trygg.

Maslows behovspyramide

Bolig er først og fremst et personlig ansvar. Den enkelte leier, bygger, kjøper og selger bolig på et fritt marked. Det offentlige sine oppgaver er å legge til rette for at den enkelte kan klare seg best mulig på egenhånd.

Over en lengre periode har det vært et overordnet nasjonalt mål at flest mulig skal eie egen bolig. Imidlertid vil det i et hvert samfunn finnes personer som av ulike grunner blir midlertidig eller varig satt ut av stand til å fremskaffe egen bolig. Det offentlige har et særlig ansvar overfor denne gruppen til å bidra med å fremskaffe boliger.

For å unngå bostedsløshet bør kommunen arbeide etter prinsipper om forebygging og tidlig intervensjon. Dette bør skje på et sektorovergripende nivå for å sikre best mulig effekt.

Generelt bør kommunen gjennom utvikling og reguleringsprosesser bidra til å sikre et variert boligtilbud, både på leie- og eiermarkedet.

I møte med enkeltpersoner som står i fare for å bli bostedsløse bør kommunen på et tidligst mulig tidspunkt iverksette tiltak. Tverrfaglig samarbeid på tvers av enheter og samarbeid med frivillige organisasjoner kan være avgjørende for best å ivareta den enkeltes behov.

Denne planen har sett på generelle behov, spesifikke gruppers behov, og tiltak er foreslått på bakgrunn av kartlegging, erfaringer og statistiske funn.

2. Nasjonale, regionale og lokale føringer for boligsosialt arbeid

Definisjoner

Begrepet sosial boligpolitikk har i økende grad blitt brukt de seneste årene. Begrepet kan tolkes som den delen av boligpolitikken som retter seg mot hovedmål om økt bosetting av vanskeligstilte, eller som en hentydning til at boligpolitikken skal ha en sosial retning.

Sosial boligpolitikk i kommunene er blitt innrettet mot et felt som betegnes som boligsosialt arbeid. Dette handler i hovedsak om arbeidet for å bistå vanskeligstilte til å få et sted å bo og til å kunne opprettholde en stabil bosituasjon,(NOU, 2011)

Statlige mål

- o Alle skal bo godt og trygt
- o Legge til rette for velfungerende boligmarkeder
- o Økt bosetting av vanskeligstilte på boligmarkedet

- o Legge til rette for god kvalitet på boliger og boområder

I departementenes strategimelding, Bolig for velferd nasjonal strategi for boligsosialt arbeid (2014-2020), fremmes en ny nasjonal strategi for boligpolitikken for den enkelte, samfunnet og fremtidige generasjoner.

Den foreslåtte nye nasjonale strategien nevner spesielt at en skal forebygge og motvirke dårlige boforhold, fremme kommunalt disponerte utleieboliger i bomiljø som er tilpasset barnefamilier, gjennom Husbankens virkemidler hjelpe leietakere fra leie til eie av bolig, styrke kompetansen når det gjelder oppfølging av leietakere som har rusproblemer, psykiske lidelser og dobbeltdiagnoser.

Det legges også vekt på frivillige organisasjoner og deres innsats rettet mot det boligsosiale området.

Kommunale mål

- o Kommunens boligpolitikk skal bidra til å forebygge sosiale problemer og økt livskvalitet for innbyggerne
- o Det boligsosiale arbeidet skal ha fokus på bomiljø og bokvalitet.
- o Kommunen skal bistå boligsøkere med spesielle behov og vanskeligstilte på boligmarkedet
- o Kommunen har hjelpemidler, som eksempelvis startlånsordninger, som kan tilrettelegge for at vanskeligstilte kan kjøpe egen bolig i det private markedet hvor anses hensiktsmessig og økonomisk forsvarlig
- o Kommunen skal ha en kontinuerlig oppfølging av boligsosial handlingsplan
- o Kommunen har ivaretatt den enkelte innbyggers behov for bolig uansett funksjonsnivå

Kommunalt planverk

Budsjett, økonomi- og handlingsplan

I økonomiplan 2016 til 2019, beskrives kommunens hovedprioriteringer, med visjon, mål og tiltak for de ulike satsingsområdene. I kapittel 5.4 finner vi området helse, sosial og omsorg.

Andre planer

Andre planer som vil ha betydning for det boligsosiale arbeidet er Planstrategi for Loppa kommune 2012-2015, psykisk helse og rus plan, retningslinjer for bosetting av flyktninger i introduksjonsprogram og kommuneplanens samfunnsdel og arealdel.

Arbeidsgruppen har implementert de føringer som her er beskrevet, slik at boligsosial handlingsplan er i tråd med gjeldende planverk.

Boligsosial handlingsplan – 2002. Gjeldende boligsosial handlingsplan har ikke tidligere vært revidert. Planen er et omfattende dokument, med mange mål og delmål for det boligsosiale arbeidet. Revidert boligsosial handlingsplan vil ta med seg mål og tiltak som fortsatt er aktuelle.

3. Lovgrunnlag – forutsetninger

Det er kommunene som har hovedansvaret for å hjelpe vanskeligstilte på boligmarkedet. Ansvaret er hjemlet i følgende lover og bestemmelser.

Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. av 24. juni 2011

§ 3-7. Boliger til vanskeligstilte

Kommunen skal medvirke til å skaffe boliger til personer som ikke selv kan ivareta sine interesser på boligmarkedet, herunder boliger med særlig tilpasning og med hjelpe- og vernetiltak for dem som trenger det på grunn av alder, funksjonshemming eller av andre årsaker (Helsedepartementet, 2011)

Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen av 18. desember 2009

§ 15. Boliger til vanskeligstilte

Kommunen i arbeids- og velferdsforvaltningen skal medvirke til å skaffe boliger til vanskeligstilte personer som ikke selv kan ivareta sine interesser på boligmarkedet. (Arbeids- og sosialdepartementet (2009).

Bestemmelsen pålegger kommunen i arbeids- og velferdsforvaltningen et ansvar for å medvirke til å skaffe boliger til vanskeligstilte på sitt område. Bestemmelsen er ikke ment å legge organisatoriske bindinger på kommunenes ansvar for å skaffe boliger til vanskeligstilte (Regjeringen, 2009).

Bestemmelsen innebærer at denne delen av kommunen deltar i planleggingen av hvordan boligproblem skal løses for vanskeligstilte boligsøkere generelt. Den innebærer videre et generelt ansvar for å gjøre andre deler av kommunen kjent med behovet. Videre ligger det i bestemmelsen at det bør tas initiativ til tiltak som kan lette situasjonen for vanskeligstilte i kommunen. I forarbeidene er det også holdt fram at medvirkningsansvaret innebærer et ansvar overfor brukerne gjennom å bistå med råd og veiledning, tilrettelegging og finansiering der dette ikke dekkes på annen måte (Regjeringen, 2009).

§ 27. Midlertidig botilbud

Kommunen er forpliktet til å finne midlertidig botilbud for dem som ikke klarer det selv.

Bestemmelsen pålegger kommunen i arbeids- og velferdsforvaltningen å skaffe midlertidig botilbud for personer i akutte nødssituasjoner.

Midlertidig husvære skal bare benyttes i akutte situasjoner, for eksempel ved brann, utkastelse, familiebrudd. Opphold i et midlertidig husvære skal derfor ikke strekke seg over lang tid. Det er viktig at det så vidt mulig umiddelbart iverksettes tiltak for å sikre et permanent botilbud når midlertidig husvære må benyttes.

Det er et krav at det midlertidige botilbudet er faglig forsvarlig, jf. Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen § 4.

Barnefamilier, barn og unge som har et akutt boligbehov må få tilbud om midlertidig husvære som er forsvarlig og egner seg for denne gruppen. Midlertidig husvære hvor personer med rusmiddelproblemer oppholder seg er ikke et egnet sted for barnefamilier, barn og unge. Kommunene må sikre at forsvarlige og egnede tilbud for denne gruppen er tilgjengelige når behov oppstår.

Folkehelseloven

I lovens § 5 stilles det krav til kommunens ansvar for å ha oversikt over helsetilstand og påvirkningsfaktorer som virker inn. Bolig er nevnt som en av faktorene (§7)(Helse- og omsorgsdepartementet, 2011)

Lov om planlegging og byggesaksbehandling

Skal fremme bærekraftig utvikling til beste for den enkelte, samfunnet og framtidige generasjoner. Loven skal bidra til god forming av bygde omgivelser, gode bomiljøer og gode oppvekst- og levekår i alle deler av landet (Kommunal- og moderniseringsdepartementet, 2008).

4. Sentrale begreper

Universell utforming

Universell utforming vil si å planlegge omgivelser, produkter, institusjoner og tjenester slik at de kan brukes av så mange mennesker som mulig. Hensikten er å oppnå like muligheter til samfunnsdeltakelse og motvirke diskriminering på grunnlag av nedsatt funksjonsevne.

Universell utforming kan for eksempel være trinnfri adkomst til transportmidler og bygninger, personlig service som et tillegg til selvbetjening eller teksting av filmer.

Universell utforming omfatter både den enkelte bolig og bomiljøet for øvrig. I boligsammenheng vil universell utforming omhandle tilgjengelighet til bolig, bevegelsesmuligheter i bolig og utformingen av enkeltrom og utstyr i boligen. Dette inkluderer mennesker med nedsatt bevegelse, syn, hørsel, forståelse, samt nedsatt toleranse for forurensing og allergifremkallende stoffer (SNL, u.d)

Bostedsløse

Som bostedsløse regnes personer som:

- o Ikke disponerer egen eid eller leid bolig, men er henvist til tilfeldige eller midlertidige botilbud
- o Oppholder seg midlertidig hos nær slektning, venner eller bekjente
- o Befinner seg under kriminalomsorgen eller i institusjon og som løslateseller utskrives innen to måneder og ikke har bolig. (Regjeringen, 2014)

Livsløpsstandard

Betegner en kvalitetsnorm for generelt gode boliger som kan brukes i alle perioder i livet, også ved nedsatt bevegelse og bruk av rullestol og andre hjelpemidler. Det er et mål at livsløpsboliger skal bli den normale standarden for boligbygging (SNL, u.d).

Omsorgsboliger

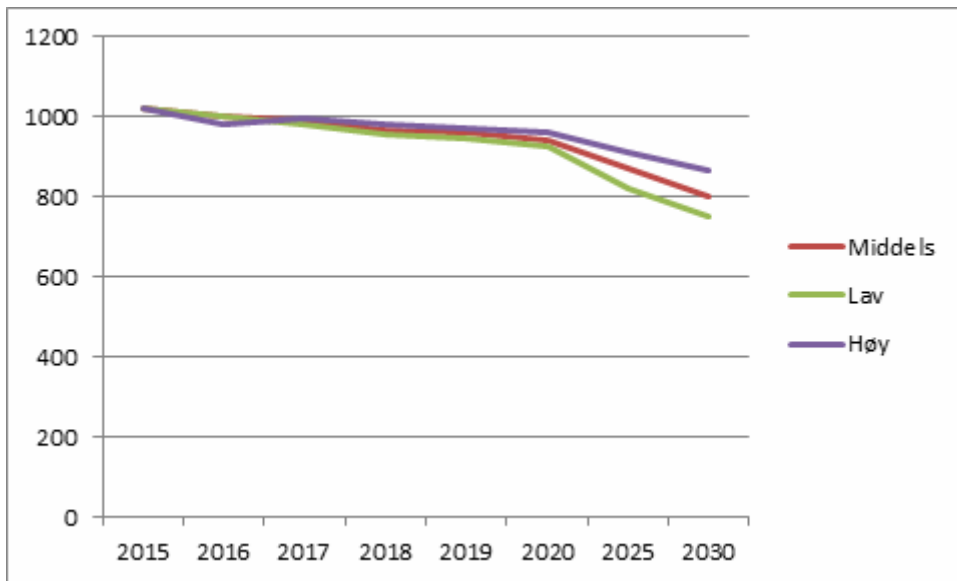
Bilde: Parkveien Bofellesskap

Omsorgsbolig er ikke en lovregulert boform som sykehjem og aldershjem. Det er juridisk å betrakte som beboerens private hjem. Beboerne får i hovedsak tildelt hjemmetjenester etter en individuell vurdering, på samme vis som andre hjemmeboende. Mange kommuner tilbyr også omsorgsboliger til personer med store hjelpebehov, bl.a. til personer med demens. I slike tilfeller er det personale til stede hele døgnet. Beboere i omsorgsboliger betaler husleie og får bostøtte etter vanlige regler. De betaler for kost, medisiner, helsetjenester mv som andre hjemmeboende. En omsorgsbolig gir større muligheter for et selvstendig liv, - også økonomisk, enn en plass på sykehjem (SNL, 2009).

Det er også kommunen som avgjør hvem som får tilbud om omsorgsbolig. Det kan eksistere flere eierformer, men kommunale utleieboliger er det vanligste. Beboeren er beskyttet av husleieloven. (Husbanken,2010). I Loppa kommune er det en omsorgsbolig med 15 leiligheter for eldre og personer med funksjonsnedsettelse , Nerstranda omsorgsbolig beliggende i Øksfjord. Det er også en omsorgsbolig for personer med behov for praktisk bistand med fem leiligheter beliggende i Øksfjord, Parkveien bofellesskap.

5. Statistikk

Befolkningsframskriving 2015- 2030

Kilde: SSB,2016

Tallgrunnlaget for befolkningsframskrivingen

År	Middels	Lav	Høy
2015	1020	1019	1023
2016	1001	999	980
2017	990	980	994
2018	968	957	981
2019	960	945	969
2020	939	924	960
2025	869	822	911
2030	799	753	868

Kilde: SSB,2016

I henhold til SSB vil Loppa kommune kunne forvente en nedgang av antall innbyggere de neste 20 årene. SSB anslo i sitt lav alternativ at Loppa kommune ville ha en befolkning på ca. 1000 i 2017. Erfaring viser at tilveksten har vært enda lavere enn anslått, og kommunen har i 2015 951 innbyggere.

Nasjonalt ser vi økt tilflytting til byer og bynære områder. Samtidig medfører økonomisk uro i Europa økt innvandring av EØS borgere (SSB, 2016). Det er lite som tyder på at dette vil endre seg de kommende år.

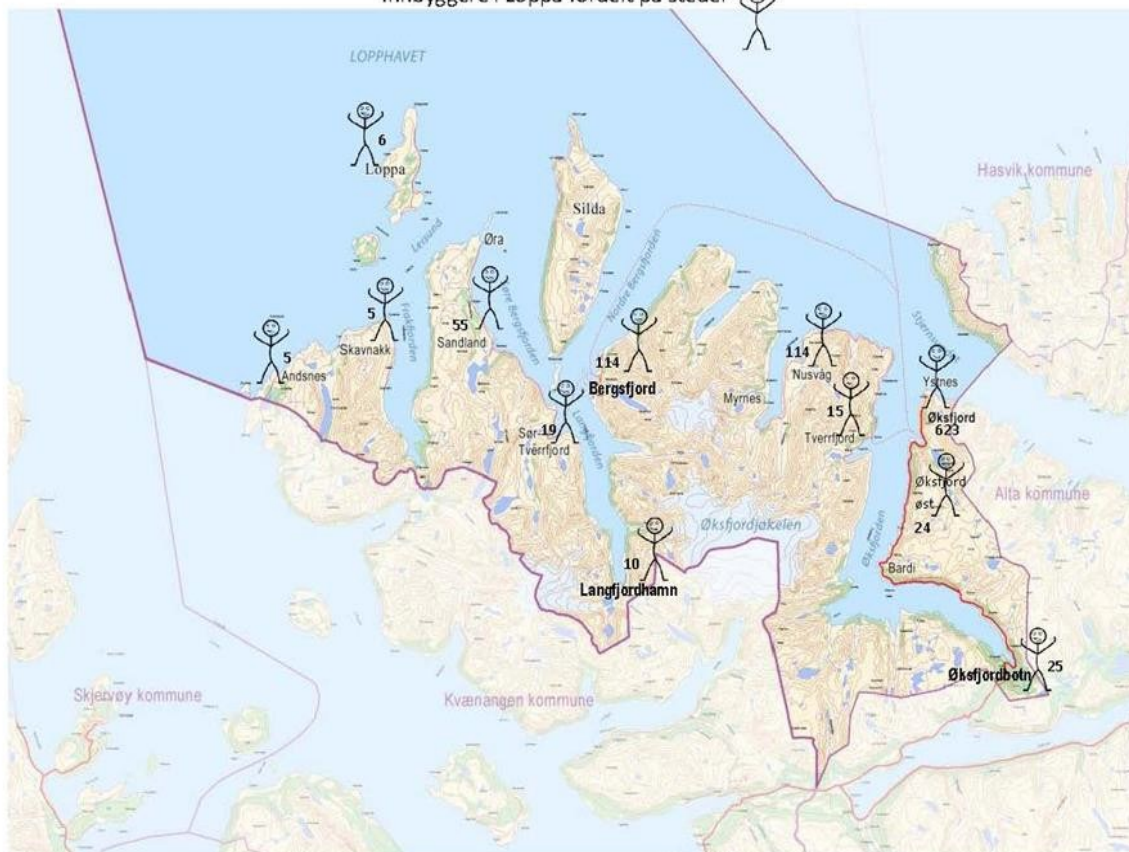
Imidlertid foreslår arbeidsgruppen å legge SSBs middelsalternativ til grunn for den videre vurderingen av boligsosiale tiltak. Dette som følge av at de boligsosiale tiltakene utelukkende skal dekke et faktisk behov, og at det derfor vil være uhensiktsmessig å ha en underdekning innen tjenestetilbud på dette området.

Gjennom politiske prosesser vil man i en viss utstrekning kunne tilpasse befolknings nedgang etter kapasiteten til det offentlige tjenestetilbudet.

Arbeidsgruppen understreker at kommunen er lovpålagt å ivareta de faktiske behovene innenfor det boligsosiale området, slik beskrevet over. Ved årlig revidering av den boligsosial handlingsplanen vil det derfor være nødvendig med justeringer dersom den faktiske befolkningsnedgangen skulle avvike fra prognosene som her er lagt til grunn.

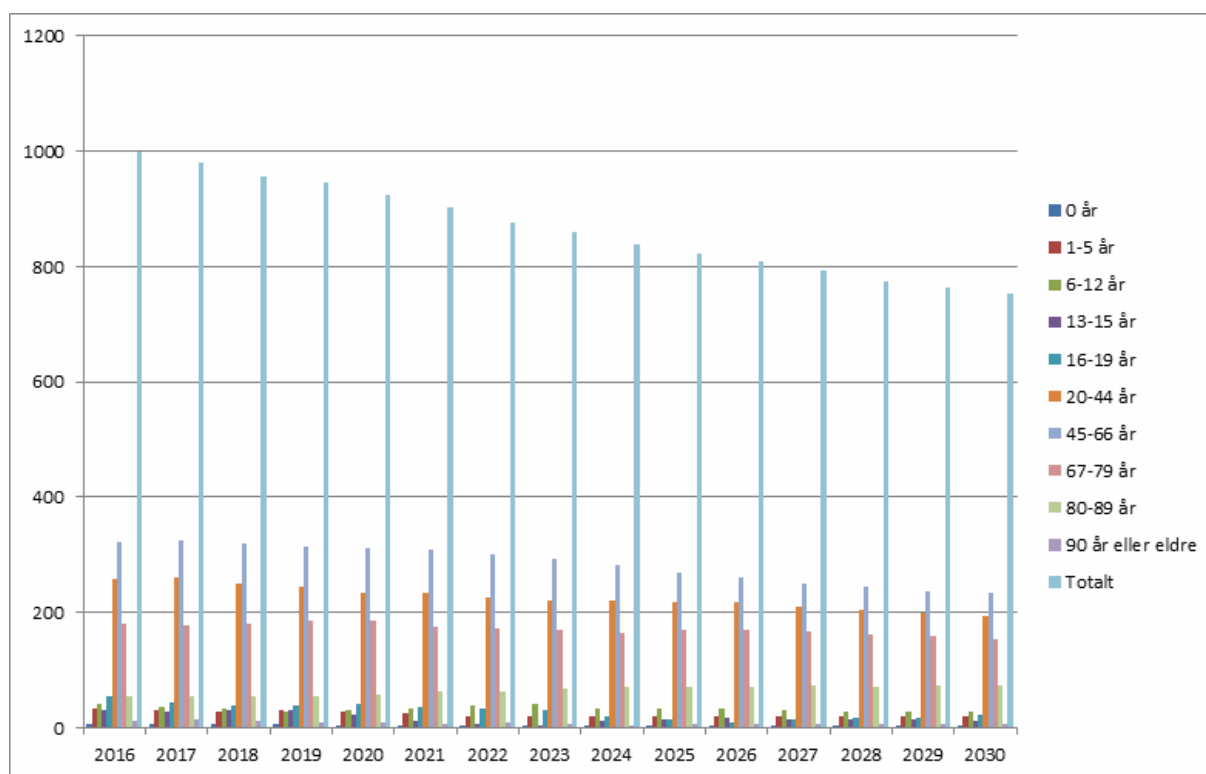
Innbyggere i Loppa fordelt på steder

Kilde: SSB

Det bor folk på mange steder i loppa.

Forventet alderssammensetning

Kilde: SSB,2016

SSBs prognose for midlere vekst viser størst nedgang i aldersgruppen 0-19 år med en prognose på 44 % nedgang. Aldersgruppen 20-44 år har en forventet nedgang på 25 %. Folketallet som fremkommer i 2016 er ca 40-45 personer for høyt.

For aldersgruppen 67 + er det en liten vekst på 6.8 % (eller 18 personer). I inneværende år utgjør 67 + til sammen 243 personer, mens i 2030 vil antallet ut fra statistiske beregninger utgjøre 261. I 2040 er 34 % av befolkningen estimert til å være 70 år eller eldre, dette er høyest andel i landet. Det antas at mindre enn 20 % vil ha behov for sykehjemsplass og ca. 30 % vil ha behov for hjemmesykepleie.

Familietyper i Loppa

Familietyper i Loppa kommune										
	2011	%	2012	%	2013	%	2014	%	2015	% av
	Familietyper									2015
Enpersonfamilie	254	47,6 %	274	49,9 %	263	48,6 %	269	50,7 %	265	51,7 %
Par med små barn (yngste barn 0-5 år)	25	4,7 %	28	5,1 %	21	3,9 %	23	4,3 %	26	5,1 %
Par med store barn (yngste barn 6-17 år)	59	11,0 %	55	10,0 %	54	10,0 %	44	8,3 %	37	7,2 %
Mor/Far med små barn (yngste barn 0-5 år)	6	1,1 %	6	1,1 %	8	1,5 %	5	0,9 %	3	0,6 %
Mor/Far med store barn (yngste barn 6-17 år)	19	3,6 %	17	3,1 %	20	3,7 %	19	3,6 %	15	2,9 %
Par uten barn	119	22,3 %	114	20,8 %	122	22,6 %	127	23,9 %	122	23,8 %
Par med voksne barn (yngste barn 18 år og over)	29	5,4 %	32	5,8 %	30	5,5 %	25	4,7 %	28	5,5 %
Mor/Far med voksne barn (yngste barn 18 år og over)	23	4,3 %	23	4,2 %	23	4,3 %	19	3,6 %	17	3,3 %
Andre familier	0	0,0 %	0	0,0 %	0	0,0 %	0	0,0 %	0	0,0 %
Familier i alt:	534	100,0 %	549	100,0 %	541	100,0 %	531	100,0 %	513	100,0 %
Kilde: SSB										

Andelen enpersonfamilier har økt fra 2011 til 2015 samtidig som det har blitt færre familier i alt. Par med små barn holder seg relativt stabilt. For par med store barn har andel blitt redusert. For par uten barn har andel økt litt. De fleste hustypene i Loppa som eies privat, er store eneboliger med mange soverom, trenden viser at det kan være behov for flere mindre leiligheter med ett til to soverom.

Enpersonfamilie og par uten barn er de store gruppene i nabokommunene også. Alta har også mange i disse gruppene, men Alta har i tillegg stor andel i de grupper småkommunene mangler.

6. Tiltak

Arbeidsgruppen forslag til tiltak for perioden 2016 – 2020:

- I løpet av 2016 skal det innarbeides som en fast praksis at det utarbeides individuell plan for boligkarriere for eksisterende og nye leietakere i kommunalt tildelt bolig for vanskeligstilte.
- Bolignemnda som en selvstendig tildelingsmyndighet videreføres.
- Tildelingskriterier for kommunal bolig prioriterer vanskeligstilte på boligmarkedet som ikke har mulighet til å skaffe seg og/eller opprettholde ett tilfredsstillende boforhold på egenhånd.
- Noen grupper som kan være spesielt sårbare og som vil prioriteres er enkeltpersoner og familier med lav inntekt, flyktninger, personer med nedsatt funksjonsevne og personer med utviklingshemning.
- I løpet av 2016 etableres botilbud for flyktninger.

Det skal i 2016 bosettes inntil 12 flyktninger og i perioden 2017-2019 bosetter kommunen inntil 30 flyktninger etter vedtak i kommunestyret sak 54/15.

7. Målgrupper

Personer eller familier i ulike livssituasjoner kan få midlertidige eller varige boligproblemer som tilsier at de bør gis tilbud om leie av kommunal bolig. Sykdom, personlige problemer, tap av inntekt eller andre forhold, leder gjerne til økonomiske problemer og kan ende i boligkrise de selv ikke makter å løse uten kommunal bistand.

Noen grupper har spesielle behov for bistand, som flyktninger og beboere som skal ut fra behandlingsinstitusjoner/fengsel. De kan ha behov for å leie kommunal bolig i en overgangsfase før de etablerer seg i egen eid eller privat leid bolig.

Andre grupper vil trenge et permanent utleieboligtilbud, eller en spesielt tilrettelagt bolig, for eksempel en omsorgsbolig.

I den videre fremstillingen er de ulike brukergrupper spesifikke behov for boligtilbud beskrevet. I målgruppene som er definert av arbeidsgruppen finner vi:

- Enkeltpersoner og familier med lave inntekter
- Flyktninger
- Personer med psykisk utviklingshemming
- Personer med rus/rus-psykiatri problemer Personer med bevegelses- og orienteringsvansker
- Bostedsløse
- Akutt bostedsløse

7.1 Flyktninger

Mål

Å sikre tilstrekkelig antall funksjonelle boliger til mottak av det antall flyktninger kommunestyret til enhver tid vedtar, samt ha nødvendige ressurser til å følge opp nyankomne flyktninger.

Beskrivelse av målgruppen

Flyktninger er personer som må flykte fra sitt hjemland på grunn av fare for liv og helse (FN, 1951). Flyktningene som skal bosettes kan komme fra ett asylmottak, eller direkte fra en flyktingleir i utlandet. Direkte bosetting fra flyktingleir kalles overføringsflyktninger.

Asylmottak er et frivillig botilbud til asylsøkere som kommer til Norge. UDI er ansvarlig for å organisere mottaksapparatet som kan handtere asylsøkere med ulike behov, alder og helsetilstand.

Overføringsflyktninger, også kalt kvoteflyktninger og FN flyktninger, er personer som har flyktet fra hjemlandet sitt til et annet og som blir overført til et tredje land. Ofte er disse allerede anerkjent som flyktninger av FN før de blir overført til Norge.

Status

Kommunestyrevedtak 24.11.2015 sak 54/15 viser at kommunen skal bosette inntil 12 flyktninger i 2016 og inntil 30 i årene 2017- 2019.

Bosetting av flyktninger i Loppa kommune foregår i dag ved at IMDI (Integrerings- og mangfoldighetsdirektoratet) sender kommunen en forespørsel om mulighet for å bosette flyktninger som er klar for bosetting. Kommunen tar imot disse flyktningene etter avtale med IMDI når kommunen har kapasitet til det.

Flertallet av flyktninger som kommer til mottak er enslige personer med behov for små hybler eller leiligheter, men disse kan også samlokaliseres i større hus med flere soverom. Overføringsflyktninger består derimot ofte av store familier med mange barn og som har behov for en større leilighet eller enebolig. Der det er familieegjenforeninger kan dette utløse behov for en større bolig.

Generelt er det en utfordring at kommunen må ha bolig til disposisjon før det foreligger opplysninger om familiestørrelse, nasjonalitet osv.

Fremtidig behov og tilbud

Dersom en skal holde fast ved den politiske beslutningen om mottak av flyktninger frem til 2019, samt mulige familieegjenforeninger, tilsier dette at tilgangen på boliger må økes ved å prioritere boliger til de som har krav på det.

Det er viktig at boligene er tilpasset behovet og at boligene er nært tjenestetilbud og introduksjonsprogram slik at de blir integrert i lokalsamfunnet. Husbanken anbefaler ikke å bruke lave husleier som sosialpolitisk virkemiddel. Dette kan bidra til å redusere bostøtten, og dermed går kommunen glipp av leieinntekter.

7.2 Rus og psykisk helse

Mål

Sikre at tjenestene til personer med rusproblemer og/eller psykisk helse lidelser skal være lett tilgjengelig, helhetlig, individuelt tilpasset og brukerstyrt. Legge til rette for et verdig liv, god og egnede botilbud, aktivitet- og arbeidsliv, nettverk, sosialt liv, god livskvalitet, og mestringsopplevelser. Videre ha fokus på å styrke det forebyggende arbeidet på psykisk helse- og rusområdet.

I nasjonale føringer er fagfeltene rus- og psykisk helse høyt prioritert. Regjeringen vil ha en ny og forsterket innsats overfor mennesker med rusmiddel- og/ eller psykiske lidelser.

Tjenesten i Loppa har bred kompetanse og erfaring fordelt på assistent, erfaringskonsulent, miljøarbeider i psykisk helse, ruskonsulent og klinisk vernepleier.

I tillegg til individuelle tjenester gis det også tilbud på «Møteplassen», en dag pr. uke og Dagsenteret for eldre to dager per uke. Dette er lavterskel tilbud som skal ivareta behov for sosialt liv og inkludering, mat- og ernæring, rehabilitering og opplevelse av samhørighet og mestring. Det gis også tilbud om veiledning og bistand med data, m.m.

Psykisk helse

Psykisk helse angår alle. Mange vil gjennom et livsløp kunne oppleve lettere eller tyngre psykiske lidelser. Felles for psykiske lidelser er at de påvirker våre tanker, følelser, adferd, væremåte, sosiale liv og relasjoner til andre mennesker. I tillegg til dårligere livskvalitet og personlig lidelser kan psykiske lidelser påvirke våre arbeidsforhold ved sykefravær, sykemelding og ufør, som igjen kan føre til omfattende personlige økonomiske og samfunnsmessige kostnader.

Rus og psykisk helse

Rus og psykisk helse er et sammensatt og komplekst område og det er vanskelig å finne de enkle «standardløsningene».

Nasjonal strategi for boligsosialt arbeid, Bolig for velferd (2014-2020), fastslår at alle skal ha et godt sted å bo, og at alle som har behov for det skal få hjelp til å mestre boforholdet. Samarbeid med brukere og pårørende er grunnleggende for å få til ønsket utvikling i tjenesten. Bruker- og mestringsperspektiv skal være et bærende prinsipp både når det gjelder forebygging, behandling og oppfølging hvor et godt lokalt tjenestetilbud bygger på flerfaglighet og tverrsektoriell tenkning.

Ny opptrappingsplan for rusfeltet ble lagt frem for Stortinget i 2015. Hovedinnsatsen er rettet mot kommunesektoren. Planen har et langsiktig og helhetlig perspektiv, hvor tiltaksdelen skal spisses mot personer som er i ferd med å utvikle eller allerede har etablert et rusmiddelproblem. Helsedirektoratet anbefaler at kommunene aktivt benytter de mulighetene ulike statlige tilskuddsordninger legger til rette for, blant annet for å bedre tilgang til egnet bolig med oppfølgingstjenester, økt kapasitet og samhandling mellom tjenester og nivåer.

I 2015 ble det gjennomført en brukerplankartlegging i Loppa (brukerplan, 2015). Dette er et verktøy for å kartlegge omfanget av rus- og psykiske lidelser blant tjenestemottakere i kommunen.

Kartleggingen gir informasjonsgrunnlag for planlegging og dimensjonering av framtidige tjenester. Formålet er å sikre best mulig målrettet og kostnadseffektiv bruk av tilgjengelige ressurser.

På generell basis vil antall pasienter med sammensatte helseutfordringer være økende, der både rus, psykisk lidelse, somatikk, habilitering er en del av bildet og som samlet gir betydelig nedsatt funksjonsevne.

Utviklingstrekk viser samtidig til et økende forbruk av alkohol hos voksne. Når det gjelder misbruk av rusmidler er ulike typer medikamenter og alkohol mest utbredt, i tillegg noen forekomster av amfetamin og cannabis.

Boligstatus /- behov

I dag har kommunen ingen boliger som er spesielt forbeholdt eller spesielt tilpasset for vanskeligstilte grupper innenfor rus og/eller psykiatri. Det vurderes å være et behov for dette på bakgrunn av to hovedhensyn. Det ene er hensynet til målgruppen, som for å kunne fungere i egen bolig, ofte vil kunne ha behov for spesiell tilrettelegging og oppfølging i boligen. Det andre hensynet er til nærområdet der personene bor. I dag blir personer innenfor denne målgruppen tildelt vanlige kommunale boliger, noe som i enkelte tilfeller har medført problemer for nærmiljøet på grunn av ulike typer konflikter og bråk. Det finnes pr i dag ingen registrerte bostedsløse i Loppa kommune, men det er grunn til å tro at noen står i faresonen for å miste sin bolig på grunn av økonomiske problemer.

Store velferdsreformer som blant annet rusreformen har økt kravene til kommunens boligpolitikk generelt, et krav som forsterkes gjennom samhandlings-reformen. Opphold i rusinstitusjoner er av kortere varighet enn tidligere, noe som krever at det i større grad må tilrettelegges for lokale løsninger, for eksempel ettervern. Samhandlingsreformen ble iverksatt 1. januar 2012, og forutsetter tettere samarbeid mellom 1. og 2. linje tjenesten. Når spesialisthelsetjenesten melder en pasient utskrivningsklar må kommunen ta i mot og finne egnet tilbud til vedkommende, herunder egnet bolig.

For målgruppen innen rus- og psykiatri anses det som hensiktsmessig at boenhetene plasseres nært tjenestetilbud.

Det kan etableres et kommunalt tilbud til målgruppen i samarbeid med andre omkringliggende kommuner. For den mest ressurskrevende brukergruppen, rus og/eller psykiatri, kan det være aktuelt med kjøp av plasser hos private tilbydere.

Bilde: Sammen om mestring, Helsedirektoratet

7.3 Personer med utviklingshemming

Mål

Utviklingshemmede skal ha bolig tilpasset sine behov og et helhetlig og meningsfullt tilbud med opplevelse av trygghet og mestring.

Utviklingshemming kan være medfødt eller det kan ha oppstått i tidlig barnealder, og har forskjellige, ofte kompliserte, årsaksforhold. Det kan være arvelige anlegg, som medfødte stoffskifteforstyrrelser, kromosomforstyrrelser, skader eller sykdom på fosterstadiet, ved fødsel og i tidligste barneår (SNL, 2015).

Kommunen skal bistå og tilrettelegge bolig, tiltak og tjenester for mennesker med psykisk utviklingshemming. Nasjonale føringer tilsier at boliger for mennesker med nedsatt funksjonsevne skal integreres inn i det øvrige bomiljø og ikke i fortettede bo-områder særskilt for bestemte grupper mennesker (Sosial- og helsedirektoratet, 2007).

Loppa kommune har personer med diagnose psykisk utviklingshemming der noen bor i samlokaliserte boliger og noen har egne private boliger.

Fremtidig behov og tilbud

Det er p.t. ett bofellesskap med fem leiligheter for personer med psykisk utviklingshemming i Loppa kommune (Parkveien bofellesskap). Dette antall leiligheter med bemanning antas å tilfredsstille fremtidens behov.

Det antas at ca. halvparten av alle registrerte personer med psykisk utviklingshemming vil ha behov for bolig med bemanning.

Erfaringer fra ansvarsreformen (1991) er å tilrettelegge for bofellesskap. Man tilstreber å tildele leiligheter til personer som passer sammen, for å ivareta mulighet for et sosialt nettverk. Kommunen får en mer kostnadseffektiv drift ved at kommunen tildeler i samlokaliserte boliger. Rekruttering av fagkompetanse er enklere når man har en personalgruppe med tverrfaglig kompetanse. Det forenkler også transportordninger for å komme seg til arbeids/dag-tilbud (Sosial- og helsedirektoratet, 2007).

Det er viktig at det i kommuneplanlegging og reguleringsplan hensynstas universelt utformet boliger og boligtilbud som etableres sentrums nært med servicetilbud som butikker, lege/tannlege, etc. i gangavstand.

Enkelte boligsøkere har også særskilt store behov til kompetanse og tilrettelegging. Det kan i disse tilfellene være behov for kjøp av plasser hos private tilbydere. Dette som følge av gruppens spesielle behov og begrensede antall.

7.4 Fysisk funksjonshemmede

Mål

Å ha et tilstrekkelig boligtilbud til personer med fysisk funksjonshemming.

Beskrivelse av målgruppe

Personer som har behov for bolig som er tilpasset orienterings- og bevegelses hemmede.

Loppa kommune har 1 omsorgsbolig (Nerstranda) med 15 leiligheter som var ferdigstilt i 1999 med tilskudd fra Husbanken og utformet i henhold til Husbankens krav. I tillegg har kommunen en bolig ferdigstilt i 1972 med 16 leiligheter ('trygdeboligen') som primært har vært brukt til eldre boligsøkere. Denne boligen er ikke universelt utformet og dårlig egnet til funksjonshemmede.

Erfaringene så langt viser at behovet for omsorgsboliger er tilfredsstillt. Med tanke på liten forventet vekst i aldersgruppen 67+ på 6,8 % de neste 15 årene er det ikke behov for å bygge nye omsorgsboliger, men modernisering av 'Trygdeboligen' er nødvendig for å møte dagens standard. Universell utforming av 'Trygdeboligen' kan godt være mulig. I en rapport fra By- og regionforskningsinstituttet NIBR ved HiOA har forskere sett på muligheter for å ivareta moderne standardkrav, og særlig innen tilgjengelighet, klima og miljø i gamle bygg (HIOA, 2016).

Behov, volumvekst, kort- og lang sikt

Det antas at målgruppen i all hovedsak vil være sammenfallende med de som mottar hjemmetjenester. Det er forventet en marginal eller ingen økning i antall brukere i perioden frem til 2030.

Dagens omsorgsboliger er som tidligere nevnt noe ensartet, med flest 1-soveroms leiligheter. Samfunnsutviklingen med stadig bedre levekår fører også til at også at denne målgruppen vil ønske større plass, for eksempel mer enn ett soverom i boligen. Trenden viser også at det er et ønske om andre servicefunksjoner i samme bygg eller i nær tilknytning. Dette kan dreie seg om fellesarealer som stue/kjøkken/resepsjon/ trimrom/spa, etc.

7.5 Økonomisk/sosialt vanskeligstilte

Mål

Til enhver tid å dekke behovet for kommunale boliger til boligsøkere som har begrensede eller ingen mulighet til å skaffe seg en egnet bolig på det private marked.

Beskrivelse av målgruppen

Vanskeligstilte i denne sammenheng defineres som personer med særskilte behov som av økonomiske, sosiale eller helsemessige grunner, har problemer med å finne bolig på det private boligmarkedet.

Status

Kommunen har i dag en forholdsvis kort eller ingen venteliste av vanskeligstilte personer som har fått innvilget kommunal bolig. Det er per i dag ingen økonomisk/sosialt vanskeligstilte personer på venteliste.

Behov, volumvekst, kort- og lang sikt

Loppa er en kommune med rimelige boliger, og det antas at behovet for kommunale utleieboliger vil stige hvis denne gruppen øker. Hvilket antall boliger man i fremtiden vil ha behov for er vanskelig konkret å beregne. Erfaringer viser imidlertid at kommunen her har et udekket behov.

Fremtidig behov og tilbud

Kommunale boliger til vanskeligstilte bør være plassert i nærheten av servicetilbud, kollektivtrafikk og offentlige tjenester. Målgruppen disponerer sjelden egen bil, og vil kunne ha behov for offentlige tjenester som hjemmehjelp og hjemmesykepleie.

Det bør tilrettelegges for at kommunale leietakere kan kjøpe bolig på sikt. Husbanken har virkemidler som kan benyttes i denne sammenheng, noe som er omtalt i kapittel. 8

Fokus på barnefamilier med særskilte behov

For barnefamilier i gruppen er det viktig å samordne tiltak når et barn får hjelp av flere etater samtidig slik at brukeren opplever at kommunen arbeider som en enhet. Videre å sikre at ingen barn blir sendt mellom ulike etater uten å få den hjelp de trenger. En må sørge for å sikre at kvaliteten på tjenestene er lik i alle deler av kommunen og at en lærer av hverandres erfaring – erfaring og innspill fra andre yrkesgrupper kan være viktig for å finne tiltak som er egnet for å bedre situasjonen for enkelt barn/ungdom. Bolig er en viktig faktor i kommunens 'Tidlig Innsats' satsning.

Etablering av tverrfaglig team

For å lykkes med bosetting og bidra til at vanskeligstilte med ulike behov mestrer å bli boende i boligen, kreves det tett samarbeid mellom ulike faggrupper/enheter.

7.6 Akutt bostedsløse

Mål

Å ha midlertidige boliger tilgjengelig når behovet for bolig av en slik art oppstår.

Beskrivelse av målgruppe

Med akutt bostedsløshet menes at tjenestemottaker ikke har et sted å sove og oppholde seg det neste døgnet.

Status

Loppa kommune har per i dag ikke fast ordning for akutt bostedsløse. Erfaring viser at det er få hendelser med akutt bostedsløse. Det vil ikke være hensiktsmessig å reservere møblert bolig til formålet men heller kjøpe tjenesten når behovet oppstår.

Fremtidig behov og tilbud

Midlertidige boliger kan være av forholdsvis enkel standard, men det bør være tilgang på toalett, dusj og kokemuligheter i leiligheten. Det bør være boliger tilpasset enslige og familier med barn. Det er ikke viktig at boligen ligger i nærheten av servicetilbud, men den bør ligge i nærheten av offentlig kommunikasjon. Arbeidsgruppen anbefaler at gjesteleilighet på Nerstranda omsorgsbolig benyttes til midlertidige bolig til akutt bostedsløse første natt og at en kjøper tjeneste fra privat aktør hvis behov utover det skulle oppstå.

8. Organisering av boligforvaltningen

Mål

Å ha en effektiv boligjeneste som ivaretar innbyggernes behov for bistand til å sikre egnet bolig. Å utvikle en organisering av bolig politisk arbeid som styrker kommunens rolle som premissgiver og tilrettelegger i boligutviklingen.

Boligtildeling

Veiledning til målgrupper som søker bolig, gis av involverte parter. Avdelingsleder eventuelt også lege eller annet fagpersonell gjør en faglig vurdering på søkere som ønsker omsorgsbolig og tildeler disse.

Bolignemda bestående av assisterende rådmann, introduksjonskoordinator, sekretær fra Teknisk etat og avdelingsleder sykehjem, tildeler de øvrige boligene.

Boligene tildeles etter retningslinjer for tildeling av kommunalt disponerte boliger.

Husleieadministrasjon

Teknisk etat har ansvar for budsjett, regnskap og husleieberegning for de kommunale boligene. Dette gjelder også opprettelse av leiekontrakter. Teknisk etat puncher inn- og utflytting i DM, og kommunekassa står for fakturering og innkreving av husleie.

Teknisk etat behandler innkomne klager i boligsaker eller videreformidler dem til rette instans.

Eiendomsforvaltning

Rådmannen og teknisk etat har ansvar for kjøp og salg av kommunale boliger, etter at nødvendige politiske vedtak er fattet av kommunestyret. Teknisk etat planlegger og gjennomfører nybygging og administrerer eiendomsregisteret samt har ansvaret for vedlikehold av boligene.

Det private boligmarkedet

Det er få private hus i kommunen som er bygd med tanke på utleie. Det er særlig behov for små til mellomstore leiligheter (1-2 soverom) til enslige, unge i etableringsfasen og eldre. Det har vært bygget kun en ny bolig i Loppa kommune siden slutten 90-tallet. Det kan nok skyldes det høye prisnivået det er på oppføring av nybygg. Det er derfor viktig om en skal få private aktører på banen å vurdere offentlig/privat samarbeid (OPS). Her vil Hamarøymodellen være sentral der Husbanken

fullfinansierer og samtidig gir tilskudd på 20 eller 40 % (alt etter hvilken gruppe de leier ut til). Dette for at de private aktørene skal klare å komme ned i en pris markedet er villig til å betale for bolig.

NAV's bruk av leiemarkedet

NAV har ca 2 saker i året der søkere får innvilget økonomisk hjelp etter lov om sosiale tjenester til depositum, primært i kommunale leiligheter.

NAV disponerer ingen egne boliger, og folk må søke på ordinær måte, men kontoret kan bistå med å skrive søknad og be om at folk prioriteres ut fra den situasjonen de er i.

Bolignemnda har oversikt over ledig kapasitet på det kommunale boligmarkedet. Når NAV tar kontakt på vegne av noen som har boligbehov, så forsøker bolignemnda å finne løsninger. Boligbehovet i perioder er større en det som er tilgjengelig i dag, både kommunalt og privat. Av de totale utgiftene på sosialhjelpsregnskapet på 631.000 i 2015 var 120.000 brukt til boutgifter.

Leiekontrakter og husleienivå

I tilfeller hvor kommunen inngår leieavtaler ved tildeling av boliger med bemanning eller på omsorgsboliger har det vært benyttet tids-ubestemte leiekontrakter. For øvrige utleieboliger, benyttes fra 2015 tidsbestemte leieavtaler på maksimalt tre år. Fordelen med tids-ubestemte leieavtaler er at leietaker gis en større forutsigbarhet med tanke på varighet av leieforholdet og husleie. Ulempen med tids-ubestemte leieavtaler er at de ofte vil være til hinder for omorganisering av offentlig tjenestetilbud, og rullering av boligmassen.

Det foreligger i dag ingen eksplisitt norm for fastsetting av husleie i loppa kommune. Praksis er også noe varierende, avhengig av hva slags type bolig det er snakk om og hvem som er i målgruppa for utleie av de ulike boligene. Det har vært gjennomført enkelte tiltak for å tilpasse kommunal husleie til «gjengs leie», ut fra at kommunens boliger har hatt relativt lav leie over tid. Det vedtas normalt justering av husleie i henhold til KPI. Kommunen har relativt lave husleier der noen av husleiesatsene også er inkludert strøm og renhold av fellesarealer. Kommunen står for en stor del av utleiemarkedet. Tiltak for å avstemme kommunal husleie med det private markedet, samt sørge for større gjennomstrømming, vil trolig bidra til å styrke det private eie- og leiemarkedet. Kommunen prøver derfor å tilrettelegge for private utleiere gjennom å gradvis øke husleiene kommunalt og å inngå tidsbegrensede avtaler.

Det utarbeides for tiden en norm for fastsetting av husleie. Husleie kan fastsettes på forskjellig vis. Husbanken anbefaler å ta utgangspunkt i prinsippet om kostnadsdekkende husleie. Dette betyr at leien beregnes på bakgrunn av «drifts- og vedlikeholdskostnader og avkastningen boligkapitalen kunne fått ved annen anvendelse (NOU, 2011).

9.Eksisterende boligmasse

Loppa kommune eier i dag 88 boliger (boenheter) som benyttes til utleieboliger. 14 av disse kalt Ungdomsboliger eies av Boligstiftelsen men bolignemnda tildeler også disse etter behov. Ungdomsboligene er bygget med tilskudd fra Husbanken.

Nerstranda i Øksfjord: 15 leiligheter som er omsorgsboliger av nyere standard, bygget i 1999. Disse er universelt utformet og har heis. Leilighetene er bygget med tilskudd fra Husbanken og det forutsettes at disse til en hver tid er brukt av eldre og/eller omsorgstrengende. I motsatt fall vil resttilskudd kreves tilbakebetalt og kompensasjonstilskudd stoppes.

‘Trygdeboligene’ i Øksfjord: 16 leiligheter er de eldre trygdeboligene, bygge år 1972, disse er ikke universelt utformet og mange er av TG3 standard.

Parkveien 2 i Øksfjord: 5 leiligheter til personer med bistandsbehov, disse var ferdigstilt høsten 2011.

Antall kommunale boliger per sted:

Sted	Antall	Estimert Standard
Øksfjord	78	29 God/ 48 TG2-3
Nuvsvåg	2	TG2
Bergsfjord	3	God
Sandland	5	God
Totalt	88	

Kilde: Tilstandsrapport Polytech Hammerfest AS (2013)

I 2013 ble det gjennomført befarings av kommunale boliger i Loppa. Befaringen har dannet grunnlag for beregning av årlig vedlikeholdsbehov basert på ulike bygningsdelers levetid. Tilstandsrapporten viste et etterslep på 8 300 000. Gjennom salg av boliger og utført vedlikehold er etterslepet i dag kommet ned på 4 700 000. Etterslepet kan tas over en fem års periode, noe som da gir en årlig utgift på 900 000. Økonomien for Loppa kommune kommer ikke til å vokse tilstrekkelig til å møte utfordringene på vedlikehold/drift av alle byggene. Så et videre nedsalg av boliger er nødvendig. I dag må vi konsentrere oss om å vedlikeholde de byggene som er mest i bruk.

Behov, volumvekst, kort- og lang sikt.

KOSTRA-tall over kommunale utleieboliger, SSB. Loppa kommune har i dag 88 kommunale utleieboliger. Totalt antall kommunalt disponerte boliger i sammenlignbare kommuner: Måsøy 66, Kvalsund 65, Hasvik 47 og Nesseby 48 (SSB, 2015).

Selv om kommunen har mange boliger er ikke dagens tilbud tilstrekkelig til å dekke både vanskeligstiltes og ordinært boligsøkendes behov. En stor del av boligparken krever omfattende oppussing. Kommunen har vedtatt å selge boliger med mest omfattende renoveringsbehov, det er solgt tre boliger i 2015 og det vil selges ytterligere en bolig i 2016 og en i 2017. Kommunen har tilnærmet ingen private utleiende selv om det er blitt noen flere de senere år.

Det er behov for mer privat utleie, både til vanskeligstilte og ordinært boligsøkende. Både kommunen og næringslivet opplever problemer med å finne boliger til ny- ansatte. Kommunen har heller ingen boliger til vikarer og lærlinger. Private næringsliv har estimert ett behov for boliger til over 50 nyansatte innen 2020 (Polartic, Frydenbø, 2016).

Det anbefales at Loppa kommune tilnærmer seg nivået i sammenlignbare kommuner med tanke på antall og standard på kommunale utleieboliger og at det tilrettelegges for privat utleie i større grad.

10. Økonomiske Virkemidler

Tilskudd og låneordninger Husbanken

Startlån

Bostøtte

Fra leie til eie

OPS-Hamarøy modellen

Husbankens virkemidler

Mange trenger støtte til å etablere seg i og beholde en egnet bolig. Husbanken skal bistå den enkelte kommune med helhetlige løsninger for de som trenger hjelp på boligmarkedet.

En god bruk av startlån, boligtilskudd og bostøtte kan hjelpe flere til å eie sin egen bolig, eller til å etablere et stabilt boforhold i en utleiebolig. Husbanken har også andre virkemidler som grunn lån og investeringstilskudd.

Startlån

Startlån tildeles kommunen for videre utlån, og skal bidra til å skaffe og sikre egnede boliger for unge og vanskeligstilte på boligmarkedet. Lånet skal være et finansieringstilbud for boligtiltak som vanligvis ikke gis lån i ordinære kredittinstitusjoner.

Tildeling av startlån saksbehandles av økonomisjefen.

I 2016 er det registrert 5 nye søknader om startlån. Det er gitt forhåndsgodkjenning for til sammen kr. 2 480 000.

Startlånsordningen er et svært godt hjelpemiddel for å hjelpe vanskeligstilte på boligmarkedet til å kjøpe egen bolig. Dette tiltaket vil kunne stimulere til at flere som i dag leier kommunal bolig går fra leie til å eie egen bolig.

Det forventes en økning i antall søknader om startlån. Dette særlig som følge av den forventede økningen av flyktninger og arbeidsinnvandrere. Disse vil ha behov for hel – eller delvis finansiering av sitt boligkjøp.

Bostøtte

Bostøtte er en statlig støtteordning som administreres av Husbanken og kommunen ved konsulent. Formålet er å bidra til at eldre, uføre og barnefamilier med svak økonomi skal kunne anskaffe eller bli boende i en god bolig.

Bostøtten er behovsprøvd, og det stilles bestemte krav til både husstanden og boligen.

Bostøtten skal gå til dekning av løpende boutgifter for den enkelte. Støtten som tildeles varierer ut fra hvor mange som bor i boligen, og hvilken kommune man bor i. Inntekten må være så lav at man har problemer med å betale boutgiftene.

Bostøtteregelvek ble endret 1.1.16, noe som har hevet terskelen for å få bostøtte. I tillegg er det endring i bostøtteordningen for uføre fra juni 2016.

Husbanken har overfor andre kommuner oppfordret til å ikke bruke justering av husleie som sosialpolitisk virkemiddel. Dette kan i enkelte tilfeller bidra til å redusere bostøtten, og dermed går

kommunen glipp av leieinntekter. Det er ikke vurdert om dette er tilfelle i Loppa, men det bør være et moment i vurdering av kriterier for fastsetting av husleie.

Fra leie til eie

Denne modellen er ment for husstander som ikke har eierpotensiale i dag, men som kommunen ser har potensiale på lengre sikt.

Den bygger utelukkende på eksisterende virkemidler, og er en ny måte å tenke boligsosialt arbeid på innenfor eksisterende lover og forskrifter.

Metoden er mer arbeidskrevende enn der husstanden kjøper bolig med en gang. Det forutsettes derfor at alle som kan kjøpe med en gang ved hjelp av startlån gjør det. Modellen kan være aktuell overfor en liten gruppe som vurderes å ha eierpotensial på sikt, men som ikke oppfyller kravene til betjeningsevne til startlån i dag.

Loppa kommune har hittil ikke hatt noen brukere i denne målgruppen da man i alle tilfeller har kunnet benyttet seg av startlån.

Husbanken og Hamarøymodellen

Husbanken kan fullfinansiere større boligprosjekter. Dette kan skje i kommunal regi eller at private aktører samarbeider med kommunen (OPS-offentlig/privat samarbeid). Husbanken går da inn med 100 % av kostnadene og kan gi deler av lånesummen som tilskudd.

Tilskuddet som gis er på 40 % i boliger som tildeles flyktninger og vanskeligstilte barnefamilier, ellers er tilskuddet på 20 % for alle andre leietakere.

I en OPS-modell, den såkalte Hamarøymodellen har en privat aktør ansvaret for bygging av nye boliger samt drift og vedlikehold av bygningene. Kommunen får tildelingsretten til deler av eller alle de nye boligene som bygges. Tildelingsretten gjelder i 10 år med opsjon på 10 nye år, og denne tildelingsretten tinglyses.

Ved siden av at Hamarøymodellen sikrer en effektiv framskaffelse av boliger i en situasjon preget av høy risiko i boligmarkedet, er det særlig viktig at kommunen gjennom denne modellen slipper å både eie, drifte og vedlikeholde boenhetene. I en tradisjonell OPS-modell (offentlig-privat samarbeid) overtar det offentlige eiendommen når leietiden utløper. I Hamarøymodellen forblir eiendommen i privat eie. (Boligpolitisk Handlingsplan Hamarøy kommune 2014-2024)

Referanser

Arbeids- og sosialdepartementet (2009). *Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen av 18. desember 2009*. <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2009-12-18-131>

Dahlgren G, Whitehead M. (1991). *Policies and Strategies to Promote Social Equity in Health*. Stockholm, Sweden: Institute for Futures Studies.

Departementene (2014). *Bolig for velferd-Nasjonal strategi for boligsosialt arbeid (2014-2020)*. Oslo: Kommunal og moderniseringsdepartementet

Det kongelige arbeids- og inkluderingsdepartementet (2008-2009). *Ot.prp. nr. 103 (2008-2009) s. 34*. *Om lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen*. <https://www.regjeringen.no/contentassets/e5bf8bc252d94c52b5df6211a95c2369/no/pdfs/otp200820090103000dddpdfs.pdf>

FN (1951). *Flyktningkonvensjonen-Convention and Protocol Relating to the Status of Refugees*. <http://www.fn.no/FN-informasjon/Avtaler/Flyktninger/Flyktningkonvensjonen>.

Hamarøy kommune (2014). *Boligpolitisk handlingsplan 2014-2024*.

Helsedepartementet (2011). *Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. av 24. juni 2011*. <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2011-06-24-30>

Helse- og omsorgsdepartementet (2011). *Folkehelseloven*. <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2011-06-24-29>

HIOA (2016). *Mulig med nye standarder i gamle bygg*. <http://www.hioa.no/Aktuelle-saker/Mulig-med-nye-standarder-i-gamle-bygg>

Husbanken (u.d). *Om sykehjem og omsorgsboliger – likheter og forskjeller* <http://www.husbanken.no/omsorgsboliger/om-likheter-og-forskjeller/>

Husbanken (u.d). *Økonomiske virkemidler*. <http://www.husbanken.no/>

Kommunal- og moderniseringsdepartementet(2008). *Lov om planlegging og byggesaksbehandling* <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2008-06-27-71>.

Loppa kommune (2015). *Brukerplan Loppa 2015*. www.brukerplan.no

Loppa kommune (2013). *Budsjett, økonomi- og handlingsplan 2013-2016*. <http://www.loppa.kommune.no/politikk/planer-og-styringsdokumenter/budsjett--okonomi--og-handlingsplan-for-2013-/>

Maslow, A.H. (1954). *Motivation and Personality*. New York. Harper &Brothers

Polartic , Frydenbø (2016). Informasjon gitt på kommunestyret 1.9.16.

Polytech Hammerfest AS (2013). *Loppa kommune tilstandsrapporter Kommunale boliger 2013*.

Regjeringen (2011).*NOU 2011:15: Rom for alle, En sosial boligpolitikk for fremtiden*.

<http://www.regjeringen.no/nb/dep/krd/dok/nouer/2011/nou-2011-15.html?id=650426>

Regjeringen (2014). *Ny kartlegging av bostedsløse*. https://www.regjeringen.no/no/tema/plan-bygg-og-eiendom/boligmarkedet/boligsosialt_arbeid/ny-kartlegging-av-bostedslose/id742979/

Regjeringen (2009). Ot.prp. nr. 103 2008-2009. *Om lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen*. <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/otprp-nr-103-2008-2009-/id567529/U-5/2003> Veileder for kvalitetskrav til midlertidig husvære etter lov om sosiale tjenester § 4-5

SNL.(u.d). *universell utforming*. https://snl.no/universell_utforming

SNL. (u.d). *livsløpsbolig*. <https://snl.no/livsloepsbolig>

SNL (2009). *Omsorgsbolig*. <https://sml.snl.no/omsorgsbolig>

SNL (2015). *Utviklingshemning*. <https://snl.no/utviklingshemning>

Sosial- og helsedirektoratet (2007). *Vi vil, vi vil, men får vi det til? Levekår, tjenestetilbud og rettsikkerhet for personer med utviklingshemning*.

<http://www.nfunorge.org/Global/Nyheter%20NFU%20sentralt/Dokumenter/vi-vil-vi-vil-men-far-vi-det-til.pdf>

SSB (2016). *Befolkningsframskriving 2015- 2030-Loppa*. <https://www.ssb.no/befolkning>

SSB (2015). *Bolig- grunnlagsdato etter region, statistikkvariabel og tid*.

<https://www.ssb.no/befolkning>

SSB (2016). *Flyttinger, 2015*.<http://www.ssb.no/flytting>.

SSB (2016). *Forventet alderssammensetning-Loppa*. <https://www.ssb.no/befolkning>

SSB (2016). *Folkemengde, etter grunnkrets, tid og statistikkvariabel. Tabell 04317*.

<https://www.ssb.no/befolkning>

LOPPA KOMMUNE

Helse- og sosialetaten

Saksframlegg

Dato: 17.11.2016
Arkivref: 2013/473-0 / F60

Karine Patterson

karine.patterson@loppa.kommune.no

Saksnr	Utvalg	Møtedato
40/16	Levekårsutvalget	28.11.2016
85/16	Formannskap	01.12.2016
91/16	Kommunestyre	15.12.2016

Retningslinjer for tildeling av kommunalt disponerte boliger

Vedtak i Formannskap - 01.12.2016

Fremlagte forslag til retningslinjer for tildeling av kommunal utleiebolig i Loppa kommune vedtas. Enstemmig vedtatt.

Vedtak i Levekårsutvalget - 28.11.2016

Fremlagte forslag til retningslinjer for tildeling av kommunal utleiebolig i Loppa kommune vedtas.

Enstemmig vedtatt.

Sammendrag

Forslag til retningslinjer som legges til grunn for søknadsbehandling og tildeling av kommunale utleieboliger i Loppa kommune.

Forslag til vedtak:

Fremlagte forslag til retningslinjer for tildeling av kommunal utleiebolig i Loppa kommune vedtas.

Vedlegg:

Ingen

Saksutredning:

Loppa kommune har mange kommunale utleieboliger. Disse har tidligere ikke hatt kriterier for tildeling men har blitt tildelt etter bolignemndas vurdering. Kommunen har en plikt å tilrettelegge for at vanskeligstilte har bolig. Det er derfor viktig at det fattes vedtak om tildelingskriterier og prioriteringer av kommunale utleieboliger.

Retningslinjer for tildeling av kommunalt disponerte boliger

Generelt

Det er den enkelte innbyggers ansvar å skaffe bolig, men kommunen kan i noen tilfeller tilby kommunal utleiebolig til vanskeligstilte grupper og andre.

1. Virkeområde
Disse retningslinjene skal legges til grunn for søknadsbehandling og tildeling av kommunale utleieboliger i Loppa kommune.
2. Lovgrunnlag
Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. §3-7.
Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen, § 15
Lov om husleieavtaler (husleieloven).
Lov om husleieavtaler (husleieloven) Boliger til vanskeligstilte på boligmarkedet. §11-1.
Lov om behandlingsloven i forvaltningssaker (forvaltningsloven).
3. Formålet med kommunale utleieboliger
Retningslinjene her har til formål å legge til rette for at personer som faller inn under nærmere bestemte målgrupper kan få leie egnet kommunal bolig. Retningslinjene skal også bidra til økt rettssikkerhet for søkere til kommunal bolig.
Å skaffe seg bolig er i utgangspunktet et privat ansvar. Kommunalt disponerte boliger skal være et virkemiddel for å bistå særskilt vanskeligstilte på boligmarkedet. Kommunen plikter å medvirke til å skaffe boliger til personer som ikke selv kan ivareta sine interesser på boligmarkedet, herunder boliger med særlig tilpasning og med hjelpe- og vernetiltak for dem som trenger det på grunn av alder, funksjonshemning eller av andre årsaker.
4. Målgruppe
Målgruppa for tildelingskriteriene er personer som ikke selv eller ved hjelp av andre former for offentlig boligbistand greier å skaffe seg egnet bolig, herunder bostedsløse, personer med rusproblemer, personer med psykiske lidelser, økonomisk vanskeligstilte, flyktninger samt personer som har behov for boliger med særlig tilpasning på grunn av alder, bevegelses- eller utviklingshemning. Det er ikke gitt en nærmere definisjon av hva som ligger i begrepet «vanskeligstilt» eller «spesielle boligbehov» eksemplene er således ikke å regne som en uttømmende oppramsing. Kriteriene gjelder ikke tildeling av bolig til personalformål, opphold i institusjon, midlertidig botiltak i henhold til lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen § 27 (midlertidig opphold på pensjonat o.l.), eller der behandling er det vesentlige i avtaleforholdet.

Bestemmelser om vilkår knyttet til søker

5. Krav til søkere
Ved søknad om kommunal bolig må kommunens søknadsskjema benyttes, og den dokumentasjon som etterspørres i skjema må vedlegges, deriblant dokumentasjon på løpende inntekter og siste års selvangivelse.

Andre særskilte forhold som er av betydning for behandling av søknaden må dokumenteres.

Er det mangler ved en søknad, vil det som mangler etterspørres.

Søknaden må signeres.

Søkere må som hovedregel være over 18 år og være folkeregistrert i Loppa kommune. Kravet gjelder ikke flyktninger som bosettes av Loppa kommune.

6. Søkere med behov for oppfølging

Søker må antas å kunne mestre bosituasjonen og forpliktelser knyttet til denne, eventuelt ved hjelp av tilgjengelige botrenings-, oppfølgings- eller lignende hjelpetiltak. Hjelpetiltak som anses nødvendige av aktuell enhet for at søker skal kunne mestre bosituasjonen, kan spesifiseres som vilkår i et positivt vedtak. Aksepterte hjelpetiltak skal danne grunnlag for en samarbeidsavtale mellom søker og kommunen.

Lovlige vilkår kan for eksempel være vilkår om at søker etablerer frivillig trekk for innbetaling av husleie, forplikter seg til å motta veiledning ved hjemmebesøk, eller forplikter seg til å samarbeide med andre instanser.

Dersom søker ikke ønsker å benytte seg av tilbudte hjelpetiltak som anses å være nødvendige for å mestre bosituasjonen, kan søknad avslås.

7. Søkere med behov for bolig som er særlig tilrettelagt for helseformål og sosiale formål.

Søkers behov for særskilt tilrettelagt bolig for helseformål og sosiale formål må dokumenteres. Legeerklæring må vedlegges og/eller offentlig ansatt kontaktperson må oppgis. Ved behov innhentes uttalelse fra Omsorgstjenestene. Uttalelsen tillegges avgjørende vekt ved behandling av søknader.

Særskilt tilrettelegging for slike formål kan bestå i fysisk tilrettelegging av boligen, som eksempelvis rullestoltilpasning og alarminnretning. Den særskilte tilrettelegging kan også bestå i andre forhold, eksempelvis gjennom tilknyttet vaktjeneste eller nærhet til et lovpålagt pleie- eller servicetilbud.

8. Inntekts- og formuesforhold mv.

Søker må ikke ha inntekt, formue eller alternative muligheter som gjør søker i stand til selv å framskaffe egnet bolig (dette gjelder ikke søkere i punkt 7). Søkere med inntekt eller formue som gjør det mulig å kjøpe bolig, men som av religiøse eller andre grunner ikke ønsker å ta opp lån vil få søknaden avslått.

Søkere som har egen bolig eller har overdratt bolig eller annen formue som gave/gavesalg/forskudd på arv de siste to år, får som hovedregel avslag på søknaden om kommunal utleiebolig.

9. Depositum

Ved inngåelse av kontrakt i kommunalt eid bolig vil det kreves et depositum, eller en garanti for depositum, med 3 mnd. husleie.

Garantien kan kreves innfridd, eller depositumet kan gå til dekning av, manglende husleiebetaling, påført skade på leieobjektet eller ved manglende vask ved utflytting.

10. Prioritering

Er antallet søkere som fyller grunnkravene i kriteriene 5-8 større enn antall kommunale boliger til disposisjon, skal det foretas en prioritering mellom ellers kvalifiserte søkere. Ved prioriteringen skal det legges vekt på de kvalifiserte søkeres ulike behov og hvilke typer boliger som er tilgjengelige.

Søkere som etter en samlet vurdering synes å ha de mest påtrengende boligbehov, skal prioriteres. For barnefamilier i målgruppen vil alltid hensynet til barnets beste i henhold til barnekonvensjonen være gjeldende.

Det kan tas hensyn til at noen boformer stiller spesielle krav til en variert sammensetning av beboere.

Når det gjelder kommunale leietakere som søker om fortsatt leie ved leiekontraktens utløp anvendes reglene i tildelingskriterienes punkt 15.

Det gis normalt kun ett tilbud om kommunal bolig.

11. Nåværende boforhold

Det legges vekt på om søker er uten fast bopel, oppsagt fra nåværende boforhold, står i reel fare for å miste bolig, bor i ikke-godkjent bolig eller uegnet bolig til brukerens behov herunder behov for flytting til kommunesenteret for påkrevd nærhet til tjenestetilbud.

12. Egned bolig

Hva som er egned bolig vurderes ut fra boligens størrelse i forhold til antall husstandsmedlemmer og eventuelle særlige behov som knytter seg til fysisk tilrettelegging/innemiljø og/eller påkrevd nærhet til tjenestetilbud.

En -viss trangbodddhet må påregnes i kommunal bolig, uten at den nødvendigvis anses som uegnet. Små husstander kan ikke påregne et soverom til hvert husstandsmedlem og store husstander må for eksempel påregne at 3 - 4 barn deler soverom.

For at en bolig skal kunne anses egned for funksjonshemmede eller eldre, må den blant annet være tilstrekkelig fysisk tilrettelagt.

13. Bytte av kommunal bolig

Søknad om bytte av kommunal bolig innvilges som hovedregel ikke.

Søknad om bytte kan unntaksvis innvilges dersom:

Boligen er uegnet av helsemessige forhold, det har vært forandring i husstandens størrelse og/eller det er andre tungtveiende sosiale forhold som tilsier bytte av bolig.

Alle forhold må dokumenteres

14. Leietid

Et vedtak om leie av kommunal bolig skal som hovedregel angi at søker skal gis en tidsbestemt leieavtale for 3 år. Søkere med-varig behov for kommunal bolig kan etter en konkret vurdering gis vedtak som angir en tidsbestemt leiekontrakt av lengre varighet enn 3 år. Som personer med varig behov regnes personer over 60år, psykisk utviklingshemmede, varig funksjonshemmede, og andre personer som ikke anses for noen gang selv å kunne fremskaffe egned bolig.

15. Nytt vedtak ved utløp av leiekontrakt til kommunal bolig

Nytt vedtak om leie av kommunal bolig fattes etter søknad dersom leier ved utløpet av leiekontrakten til nåværende kommunale bolig oppfyller grunnkravene i kriterienes punkt 5 - 8. Søknaden kan avslås dersom det foreligger uoppgjort gjeld til kommunen i henhold til kriterienes punkt 17 og det ikke er inngått nedbetalingsavtale for gjelden.

Søknaden kan også avslås dersom det foreligger mislighold av nåværende leiekontrakt, samarbeidsavtale inngått i henhold til kriterienes punkt 6 eller nedbetalingsavtale inngått i henhold til kriterienes punkt 17.

Når kommunen fatter vedtak om at søker skal få ny leiekontrakt, vurderer kommunen samtidig hvorvidt søker skal tildeles annen egned bolig tilpasset husstandens nåværende situasjon.

16. Bortfall av vedtak om leie av kommunal bolig

Dersom søker takker nei til tildelt bolig, anses søkers behov for bolig som opphørt og søker blir strøket fra søkerlisten. Søker skal meddeles denne praksis i vedtaksbrevet.

Oppstår det nytt behov, må det søkes på nytt.

Vedtaket kan bortfalle hvis søker på tidspunktet for inngåelse av leiekontrakt har misligholdt samarbeidsavtale i henhold til kriterienes punkt 6 eller nedbetalingsavtale i henhold til punkt 17. I disse tilfellene skal det fattes eget vedtak om bortfall.

17. Uoppgjort gjeld til Loppa kommune

Dersom husleie blir misligholdt vil en eventuell bostøtte utbetales til Loppa kommune, jmf. Lov om bustøtte (bustøttelova) §9 .

§ 9.Overføring av krav på bustøtte

Uforfalte krav på bustøtte kan overføres til kommuner som gjev forskot til dekking av buutgifter eller avdrag og renter på bustadlån for det same tidsrommet. Bustøttemottakaren må på førehand skriftleg ha gjeve eit frivillig, uttrykkeleg og informert samtykke om at kravet kan overføres.

Beløpet skal gå til dekning av forfalt husleie og evt. gebyrer.

Eventuelt overskytende bostøtte skal utbetales leietaker dersom ikke annet er avtalt.

Dersom søkeren overfor kommunen har misligholdt boliglånsforpliktelser eller husleie i tidligere leieforhold, forutsettes som hovedregel oppgjør eller inngåelse av nedbetalingsavtale før vedkommende tildeles ny kommunal bolig.

18. Avslag og klageadgang

Avslag på søknad om leie av kommunal utleiebolig, avslag på fornyelse av leiekontrakt i kommunal utleiebolig og avslag på søknad om bytte av kommunal utleiebolig skal være skriftlig. Avslaget skal også være begrunnet og med opplysning om klageadgang, klagefrist, samt adressat for klage.

Avslag kan påklages til klagenemda, .ffr. Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker §28.

Avsluttende bestemmelser

19. Avgjørelsesmyndighet

Rådmannen eller den denne bemyndiger har avgjørelsesmyndighet i saker etter disse tildelingskriteriene.

20. Bolignemdas mandat

Bolignemda er av rådmannen delegert myndighet til å behandle og fatte vedtak i saker som gjelder søknad om kommunalt eid bolig, boliger tilhørende Loppa kommunale boligstiftelse, samt innleide boliger og omsorgsboliger. Bolignemda samhandler med andre virksomheter der søker mottar tjenester, jfr. Boligsosial handlingsplan.

Delegasjonen omfatter ikke tildeling av bolig til personer som er dømt til tvungen psykisk helsevern etter straffelovens § 39; nr. 1

Lovtekster

Lovtekster:

Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m.

§ 3-7. Boliger til vanskeligstilte

Kommunen skal medvirke til å skaffe boliger til personer som ikke selv kan ivareta sine interesser på boligmarkedet, herunder boliger med særlig tilpasning og med hjelpe- og vernetiltak for dem som trenger det på grunn av alder, funksjonshemning eller av andre årsaker.

Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen.

§ 1. Lovens formål

Formålet med loven er å bedre levekårene for vanskeligstilte, bidra til sosial og økonomisk trygghet, herunder at den enkelte får mulighet til å leve og bo selvstendig og fremme overgang til arbeid, sosial inkludering og aktiv deltakelse i samfunnet.

Loven skal bidra til at utsatte barn og unge og deres familier får et helhetlig og samordnet tjenestetilbud.

Loven skal bidra til likeverd og likestilling og forebygge sosiale problemer.

§ 15. Boliger til vanskeligstilte

Kommunen i arbeids- og velferdsforvaltningen skal medvirke til å skaffe boliger til vanskeligstilte personer som ikke selv kan ivareta sine interesser på boligmarkedet.

§ 17. Opplysning, råd og veiledning

Kommunen skal gi opplysning, råd og veiledning som kan bidra til å løse eller forebygge sosiale problemer. Kan kommunen ikke selv gi slik hjelp, skal den så vidt mulig sørge for at andre gjør det.

§ 27. Midlertidig botilbud

Kommunen er forpliktet til å finne midlertidig botilbud for dem som ikke klarer det selv.

§ 47. Klage over kommunens vedtak

Enkeltvedtak som kommunen har truffet etter denne loven, kan påklages til fylkesmannen

Lov om husleieavtaler:

11-1. Boliger til vanskeligstilte på boligmarkedet

Bestemmelsen i paragrafen her gjelder utleie av offentlig disponert bolig som skal brukes av vanskeligstilte på boligmarkedet. Bestemmelsene gjelder også utleie av annen bolig som er forbeholdt vanskeligstilte på boligmarkedet etter vedtak av organ for stat, fylkeskommune eller kommune. Med vanskeligstilte på boligmarkedet menes personer som trenger hjelp til å skaffe seg bolig på grunn av dårlig økonomi, nedsatt funksjonsevne, helsemessige eller sosiale problemer, dårlige kunnskaper om det norske boligmarkedet eller liknende forhold.

Bestemmelsene gjelder bare dersom leieren har fått opplyst skriftlig at avtalen gjelder bolig som skal brukes av vanskeligstilte på boligmarkedet, og hvilke unntak som er avtalt etter paragrafen her.

Det kan avtales at opptak av husstandsmedlem som nevnt i § 7-1 første punktum bare kan skje med utleierens godkjenning. Godkjenning kan i så fall bare nektes dersom forhold knyttet til boligens utforming eller formål tilsier det.

Det kan avtales at opptak av husstandsmedlem som nevnt i § 7-1 annet punktum og framleie av del av bolig som nevnt i § 7-3 bare kan skje med utleierens godkjenning. Godkjenning kan i så fall bare nektes dersom husrommet klart blir overbefolket, eller dersom det er nødvendig på grunn av forhold ved vedkommende person, eller forhold knyttet til boligens utforming eller formål.

Det kan avtales at framleie ved midlertidig fravær som nevnt i § 7-4 kan nektes dersom utleieren tilbyr seg å disponere boligen under leierens fravær, og leieren gis rett til å ta boligen i bruk igjen etter fraværet.

Dersom det foreligger særlige grunner, kan det inngås tidsbestemt leieavtale for kortere tid enn tre år uten hinder av § 9-3. Det er ikke adgang til å inngå mer enn en tidsbestemt avtale for samme bolig mellom de samme partene av kortere varighet enn det som følger av § 9-3. Dersom det foreligger tungtveiende grunner, kan det likevel inngås flere tidsbestemte leieavtaler av kortere varighet enn det som følger av § 9-3. En tidsbestemt leieavtale inngått i strid med bestemmelsene her, skal anses som tidsubestemt.

Uten hinder av bestemmelsene i § 3-7 kan det avtales at leier av bolig som nevnt i første ledd skal yte et lån til utleieren, dersom stat, fylkeskommune eller kommune er utleier.

Tilleggs punkt: tildeling av personalbolig.

Kommunen har til enhver tid behov for boliger til personal og lærlinger. Spesielt gjelder dette kompetanse/yrkesgrupper som er utfordrende å rekruttere.

I Bolignemdas mandat inngår tildeling av personalbolig. Ved prioritering av tildeling av bolig gjør Bolignemda en helhetlig vurdering av søkere til personalbolig. Ved behov innhentes uttalelse fra søkers nærmeste leder eller etatsleder. Uttalelsen tillegges avgjørende vekt ved behandling av søknader.

Dato: 17.11.2016
Arkivref: 2016/865-0 /

Karine Patterson

karine.patterson@loppa.kommune.no

Saksnr	Utvalg	Møtedato
35/16	Levekårsutvalget	28.11.2016
75/16	Formannskap	01.12.2016
92/16	Kommunestyre	15.12.2016

Frisklivssentral i Loppa kommune

Sammendrag

En Frisklivssentral er en anbefalt måte å løse lovpliktige kommunale oppgaver i forhold til forebygging og folkehelse, og det er allerede e Vedtak i Formannskap - 01.12.2016

Frisklivssentral i Loppa kommune opprettes.
Enstemmig vedtatt.

Vedtak i Levekårsutvalget - 28.11.2016

Frisklivssentral i Loppa kommune opprettes.
Enstemmig vedtatt.

tablert i de fleste kommunene i Norge. Frisklivssentraler er Helsedirektoratets konsept og skal være forankret i kommunale planer og overordnede beslutningsorgan.

Forslag til vedtak:

Frisklivssentral i Loppa kommune opprettes.

Vedlegg:

Prosjektplan for Frisklivssentralen i Loppa kommune 2017

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

Regelverk for tilskuddsordning kap 762, post 60 (www.helsedirektoratet.no)
Veileder for kommunale frisklivssentraler (www.helsedirektoratet.no)

Saksutredning:

En Frisklivssentral er en anbefalt måte å løse lovpliktige kommunale oppgaver i forhold til forebygging og folkehelse, og det er allerede etablert i de fleste kommunene i Norge. Frisklivssentraler er Helsedirektoratets konsept og skal være forankret i kommunale planer og overordnede beslutningsorgan for å kunne søke tilskudd. I forhold til kommunens utfordringer innen helse, er det store fordeler med å opprette en Frisklivssentral for hele kommunens befolkning. Først og fremst vil sentralen tilby gruppeveiledning og gruppetrening for mennesker (både barn, unge og voksne) i risikogrupper, og vil på den måten gjøre arbeidet med disse pasientgruppene mer effektivt og tverrfaglig. Dette er gjerne ressurskrevende pasientgrupper, som man med god effekt kan veilede i grupper. Det at man også fordeler arbeidsoppgavene i sentralen på tvers av yrkesgrupper reduserer belastningen på enkeltstillinger, og gir en mer helhetlig tilnærming til pasientene.

Samarbeidspartnere:

- Kommunal fysioterapeut
- Psykiatrisk vernepleier
- Helsesøster
- Introduksjonskoordinator
- Leger
- Ruskonsulent
- Sykepleier på legestasjonen
- Helse- og omsorgsleder
- Frivillige organisasjoner

Formålet med Frisklivssentralen:

Nasjonalt skisseres målene til at en Frisklivssentral skal fremme fysisk og psykisk helse, samt forebygge og mestre sykdom. Frisklivstilbudene skal i følge Helsedirektoratet ha tilbud som skaper flere leveår med god helse i befolkningen og mindre helseforskjeller mellom sosiale lag, etniske grupper og kjønn (Helsedirektoratet, 2016).

Frisklivssentralen skal fremme fysisk og psykisk helse og forebygge eller begrense utvikling av sykdom ved å:

- Gi støtte til å endre levevaner og mestre helseutfordringer
- Gi veiledning som retter oppmerksomheten mot friskressurser for helse og livskvalitet
- Understøtte brukerens egen læringsprosess
- Gi tilbud så tidlig som mulig ved økt risiko for sykdom
- Gi hjelp til å finne frem til lokale tilbud og aktiviteter som passer for den enkelte bruker
- Styrke innbyggernes kunnskap om levevaner og helse
- Være en samarbeidspartner i kommunens folkehelsearbeid

Lokale målsetninger, med bakgrunn i helse- og livsstilsutfordringene i Loppa:

- Økt fokus på folkehelse.
- Tverrfaglig og samlet satsning på forebyggende og helsefremmende arbeid.
- Bedre pasientforløp og ivaretagelse av pasienter med sammensatte problemstillinger.
- Bedre samarbeid internt i kommunen.
- Helhetlig pasienttilnærming.

- Bidra til bedre ressursutnyttelse og økt effektivitet.
- Tidlig og bred intervensjon for barn og unge.

Slik det til nå er tenkt skal Frisklivssentralen og jobben rundt den skje på tvers av allerede etablerte stillinger i kommunen, og målet er å søke Helsedirektoratet om midler i februar/mars, for drift av sentralen. Inntil da skal sentralen markedsføres og startes opp, dette vil medføre en oppstartskostnad på kr 5000 til innhenting av brosjyrer og annen materiell, dette beløpet dekkes av helseetatens driftsmidler.

Mer detaljert beskrivelse og informasjon om hva Frisklivssentralen i Loppa skal innebære finnes i vedlagt prosjektplan.

LOPPA KOMMUNE

Prosjektplan for Frisklivssentralen i Loppa Kommune 2017

Mektige naturopplevelser. Foto: Kurt Andre Jenssen (2016).

Frisklivssentralen i Loppa Kommune – et forebyggende og helsefremmende tilbud for innbyggerne i kommunen.

Behandlet i Loppa kommunestyre XX.XX.17 – Sak X/17.

Innholdsfortegnelse

1. Bakgrunn og lovgrunnlag.....	3
2. Formålet med en Frisklivssentral	3
3. Helseutfordringer i Loppa kommune	4
3.1. Livsstil og livstilsrelatert problematikk	5
3.1.1. Overvekt	5
3.1.2. KOLS.....	7
3.1.3. Diabetes.....	8
3.1.4. Hjerne- og karsykdommer.....	9
3.1.5. Psykiske lidelser	10
3.1.6. Muskel- og skjelettlidelser.....	11
4. Målgrupper.....	12
4.1 Friskliv for barn og unge	13
4.1 Friskliv for voksne	13
5. Tiltak i Frisklivssentralen	13
6. Forankring, budsjett og organisering av Frisklivssentralen.....	14
7. Målsetning med tjenesten	15
8. Kilder.....	15

1. Bakgrunn og lovgrunnlag

Kommunene er gjennom helse og omsorgstjenesteloven pålagt å tilby helsefremmende og forebyggende helsetjenester til befolkningen. Frisklivssentraler er utviklet i kommunene, utprøvd og evaluert, og er en anbefalt måte å organisere slike helse- og omsorgstjenester på (1).

I Folkehelseloven er det, i tråd med Samhandlingsreformen, vektlagt at kommunene skal ha økt fokus på å redusere årsaker til sykdom, og også organisere tilbud til grupper av syke for å redusere videre sykdomsutvikling (2). Det betyr i praksis at kommunene har ansvar for å gi kvalitativt gode tilbud om hjelp til endring av levevaner for sine innbyggere, både som forbyggende og helsefremmende tilbud.

Et frisklivstilbud skal være en del av kommunehelsetjenesten og ha tilbud om hjelp til endring og mestring av levevaner. I Helsedirektoratets veileder for kommunale frisklivssentraler fra 2011 anbefaler de en opprettelse av Frisklivssentral i alle landets kommuner. I Loppa kommune er det kjent at vi har en del utfordringer knyttet til den generelle folkehelsen til befolkningen, og vi ser et klart behov for opprettelse av en slik sentral med gode, tverrfaglige tilbud.

På helsedirektoratets hjemmesider og i Veileder for kommunale Frisklivssentraler står det følgende:

Dagens helseutfordringer krever økt helsefremmende og forebyggende innsats. Frisklivssentralen møter dagens helseutfordringer ved å tilby kunnskapsbasert og effektiv hjelp til å endre levevaner og mestre sykdom og helseplager (1).

- Frisklivssentralens tilbud gir resultater
- Støtte til å endre levevaner koster lite
- Det lønner seg å gi støtte til å endre levevaner
- Frisklivssentralen koster lite og kan hjelpe mange
- Frisklivssentralen bidrar til å løse lovpålagte kommunale oppgaver
- Frisklivssentralen møter dagens helseutfordringer
- Frisklivssentralen kan bidra til å redusere sosiale ulikheter i hele
- Frisklivssentralen kan bidra til sosialt nettverk og integrering

2. Formålet med en Frisklivssentral

Nasjonalt skisseres målene til at en Frisklivssentral skal fremme fysisk og psykisk helse, samt forebygge og mestre sykdom. Frisklivstilbudene skal i følge Helsedirektoratet ha tilbud som skaper flere leveår med god helse i befolkningen og mindre helseforskjeller mellom sosiale lag, etniske grupper og kjønn (1).

Frisklivssentralen skal fremme fysisk og psykisk helse og forebygge eller begrense utvikling av sykdom ved å (1):

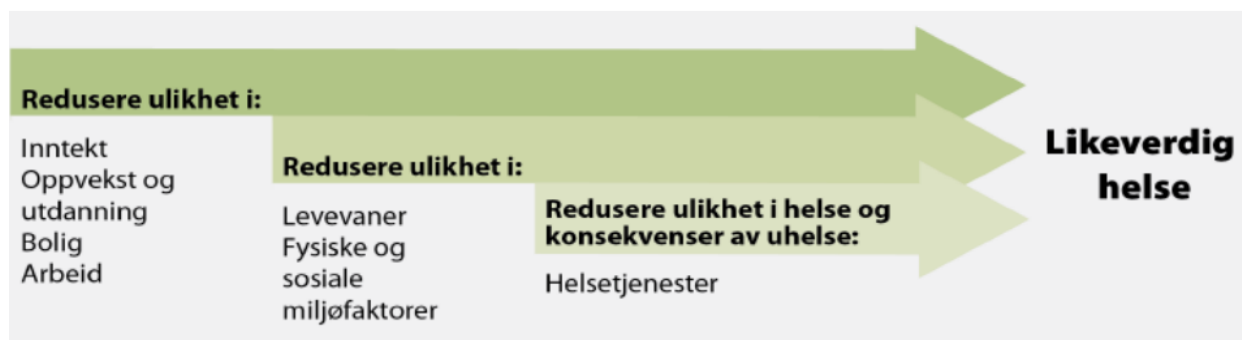
- Gi støtte til å endre levevaner og mestre helseutfordringer

- Gi veiledning som retter oppmerksomheten mot friskressurser for helse og livskvalitet
- Understøtte brukerens egen læringsprosess
- Gi tilbud så tidlig som mulig ved økt risiko for sykdom
- Gi hjelp til å finne frem til lokale tilbud og aktiviteter som passer for den enkelte bruker
- Styrke innbyggernes kunnskap om levevaner og helse
- Være en samarbeidspartner i kommunens folkehelsearbeid

På frisklivssentralen legges det vekt på en helhetlig tilnærming og å styrke fysiske, mentale og sosiale ressurser for helse, endring og mestring. Brukermedvirkning er sentralt i utvikling av tjenesten og gjennomføring av tilbudene.

3. Helseutfordringer i Loppa kommune

I folkehelsearbeid «henger alt sammen med alt». En modell som benyttes for å synliggjøre sammenhenger i folkehelsearbeidet er denne, som setter fokus på ulikheter som må reduseres for å oppnå likeverdig helse:

Figur 1: Ulikheter som må reduseres for å oppnå likeverdig helse. Kilde: Helsedirektoratet

I henhold til folkehelselovens §7 er kommunen forpliktet til å iverksette nødvendige og tverrsektorielle tiltak for å møte folkehelseutfordringer man måtte ha, slik at ulikheter reduseres (2). I dét finner man flere gode grunner til å skape en tverrfaglig Frisklivssentral, som sikrer et godt, likt og bredt tilbud innenfor helsetjenester til alle i målgruppen.

På tvers av våre tjenester innenfor helse- og omsorgstjenesten i Loppa ser vi noen utfordringer som går igjen i vår kommune. Dette er utfordringer som ikke fullverdig kan tas tak i av en enkelt profesjon alene, og pasienter blir dermed ofte ressurskrevende «kasteballer» i et stort system. En Frisklivssentral vil kunne samle kompetanse og gi pasienter alt de trenger på et sted.

Loppas helseprofil og helsestatistikk viser at vi har utfordringer innen følgende målgrupper;

- Personer med hjerte- og karsykdommer
- Personer med KOLS
- Personer med diabetes
- Personer med livstilsrelaterte tilstander som overvekt/fedme
- Personer med muskel- og skjelettlidelser

- Personer med psykiske lidelser, angst og depresjon

I tjenestene har vi også sett at antallet barn og unge med overvekt eller andre livsstilsrelaterte problemer er større enn tidligere. På grunn av få barn i kommunen og behov for anonymisering har vi begrenset statistikk å vise til når det kommer til overvekt hos barn og unge, men i tjenestene ser vi at også blant denne gruppen er dette en økende ressurskrevende problemstilling.

3.1. Livsstil og livsstilsrelatert problematikk

Dagens helsetilstand og morgendagens helseutfordringer er i stor grad knyttet til levevaner som inaktivitet, for mye stillesitting, ugunstig kosthold, bruk av tobakk og bruk av rusmidler.

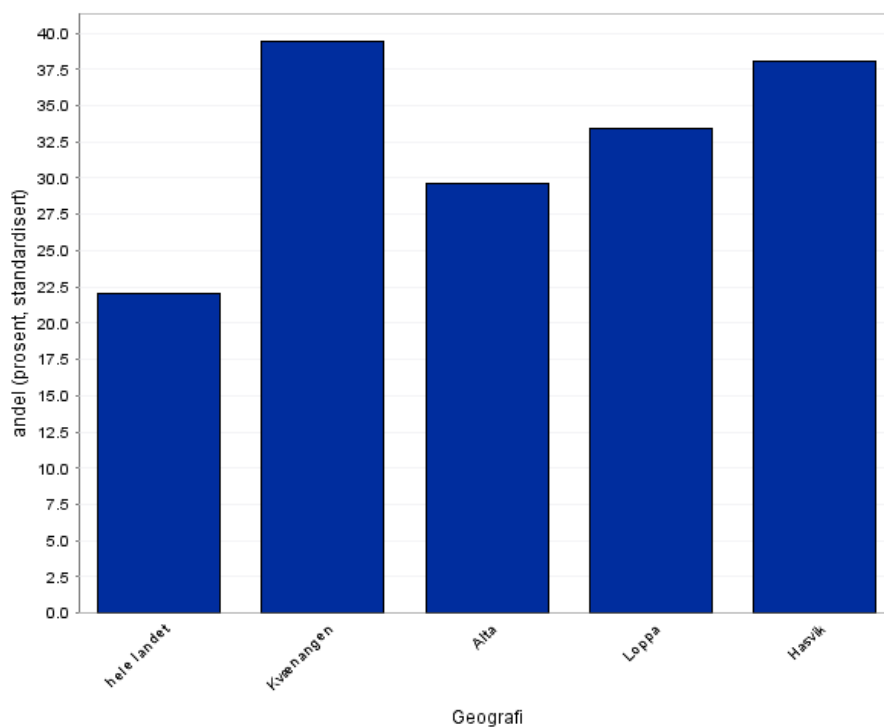
Indikatorer som levealder, selvopplevd helse, dødelighet, samt forekomsten av sykdommer som kan forebygges (som hjerte- og karsykdommer, kols, diabetes og en del kreftsykdommer) forteller noe om helsetilstand, befolkningens tidligere levevaner og hvilket forebyggingspotensiale som finnes. De sier også noe om hvorvidt faktorer som påvirker befolkningens helsetilstand er skjevfordelt. Både levealder og andre indikatorer på helsetilstand samvarierer betydelig med sosioøkonomisk status i befolkningen, og dette er her synliggjort med statistikk fra Folkehelsa statistikkbank.

3.1.1. Overvekt

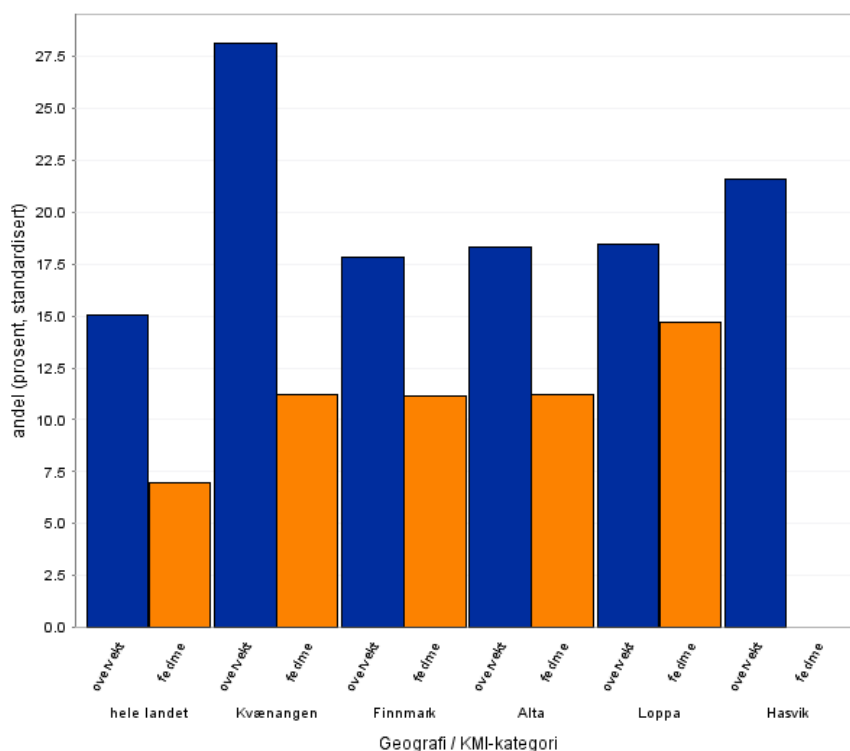
I et folkehelseperspektiv henger overvekt og fedme sammen med manglende daglig fysisk aktivitet og uheldig kosthold. I følge Helsedirektoratet er fysisk hverdagsaktivitet kraftig redusert i Norge, og gir økt risiko for en rekke sykdommer. Overvekt og fedme gir økt risiko for type 2 diabetes, hjerte- og karsykdommer, høyt blodtrykk, slitasjegikt i knær og hofter og enkelte kreftsykdommer som tykktarmskreft. Overvekt og fedme kan også ha alvorlige psykiske helsekonsekvenser.

I Loppa kommune er overvekt og fedme et større problem enn i landet som helhet, vurdert etter andelen menn og kvinner med KMI (kroppsmasseindeks) >25. Tall fra Kommunehelsa statistikkbank viser at hele 33,5% av menn fra Loppa kommune, målt ved sesjon har overvekt/fedme. Landsgjennomsnittet var på samme tidspunkt 22,0% og for Finnmark 29,0%. Dersom man videre også skiller mellom overvekt og fedme ser man at Loppa har en høyere andel mennesker som lider av fedme enn både nabokommuner, fylket og landet for øvrig.

Prosjektplan - Frisklivssentralen i Loppa

Figur 2: Overvekt og fedme ved sesjon 1 (2012-2015). Kilde: Kommunehelse statistikkbank

Figur 1: Overvekt og fedme ved sesjon 1, tabell 2 (2012-2015). Kilde: Kommunehelse statistikkbank

I Loppa følger vi Helsedirektoratets anbefaling i forhold til vekt og lengdemåling av barn og unge.

I følge Helsedirektoratets Nasjonale faglige retningslinjer for primærhelsetjenesten: Forebygging, utredning og behandling av overvekt og fedme hos barn og unge, er *«uheldige kostholdsvaner, inaktivitet og lang daglig tid til TV og annen skjermaktivitet de vanligste*

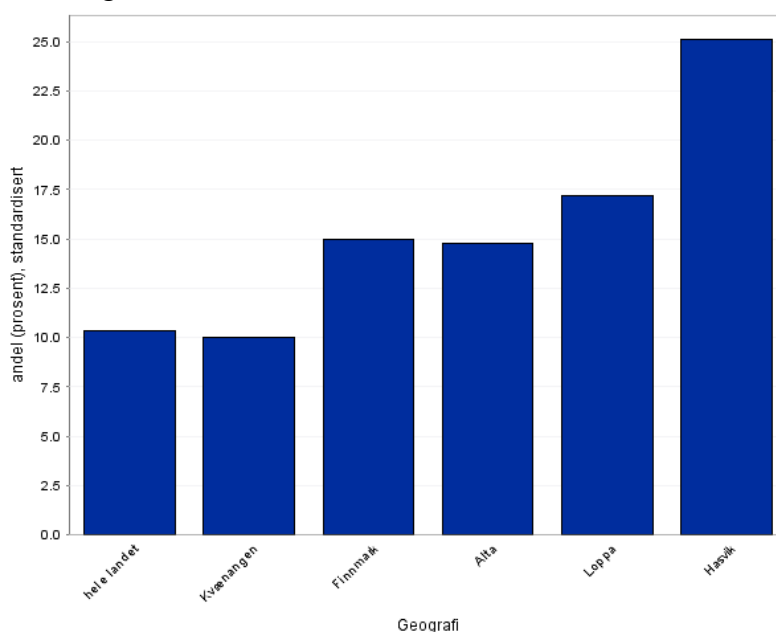
årsaker til overvekt. Vekstperioder med økt fettlagring (f.eks fra 6-10 års alder) gir økt risiko for utvikling av overvekt. Spesifikk genetisk sykdom som årsak til fedme er sjelden».

Særlig kan fysisk aktivitet med moderat og høy intensitet forebygge vektøkning og fedme, forebygge ny vektøkning etter slanking, samt vektøkning i forbindelse med røykeslutt. Det trengs trolig 60-90 minutter daglig aktivitet med moderat intensitet, tilsvarende rask gange eller liknende, for at fysisk aktivitet alene skal kunne påvirke vekten (HUNT/Drøyvold, Ehrlichman) (Helsedirektoratet.no).

3.1.2. KOLS

KOLS (kronisk obstruktiv lungesykdom) skyldes hovedsakelig røyking (80–95 %), men sykdommen rammer også ikke-røykere. Høy alder, arv, lav sosioøkonomisk tilhørighet, yrkesmessig eksponering fra industriell luftforurensning og bymiljø øker risikoen for å utvikle sykdommen.

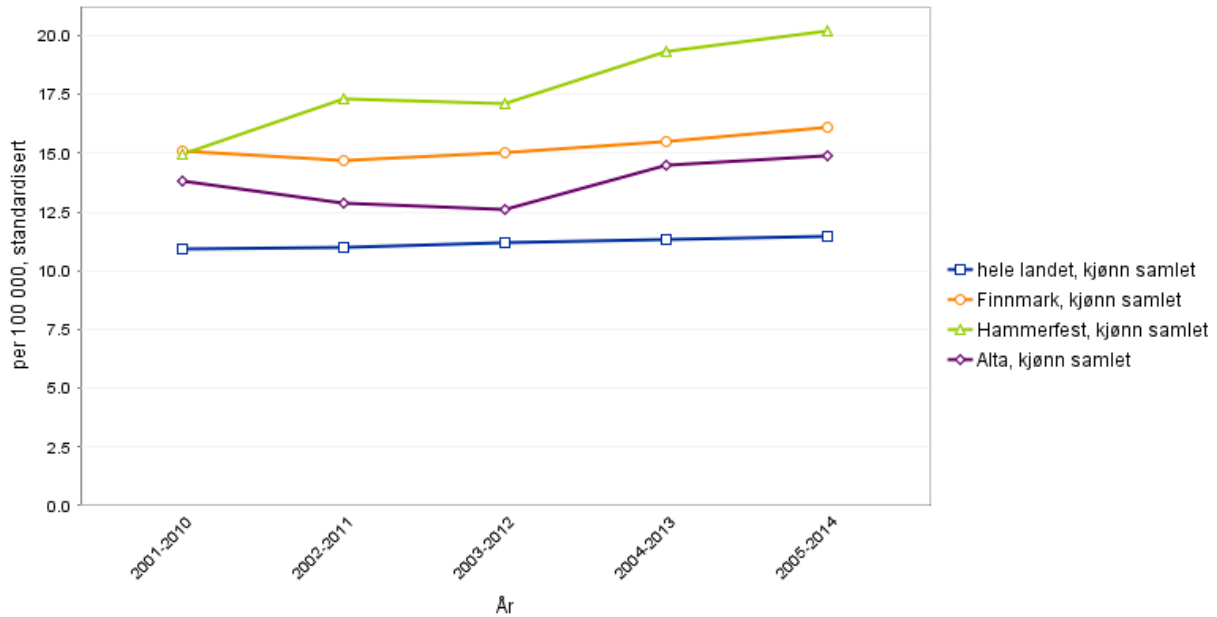
Til tross for at risikoen for å utvikle KOLS er uavhengig av kjønn, er likevel den negative effekten av røyking større hos kvinner. I Loppa har vi et høyere antall røykende kvinner enn fylket og landet for øvrig.

Figur 5: Prosentandel røykende kvinner 2010-2014. Kilde: Kommunehelse statistikkbank

Utbredelsen av KOLS og astma hos voksne i Loppa kommune har gått noe ned de siste årene, og skiller seg i dag ikke i vesentlig grad fra landsgjennomsnittet basert på oversikt over bruk av legemidler. Når det gjelder dødelighet av KOLS, har vi ikke tall for Loppa kommune på grunn av anonymisering (få personer). Det er imidlertid meget sannsynlig at vi i likhet med de andre kystkommunene i Vest-Finnmark ligger over landsgjennomsnittet og snittet for Finnmark. Se figur under.

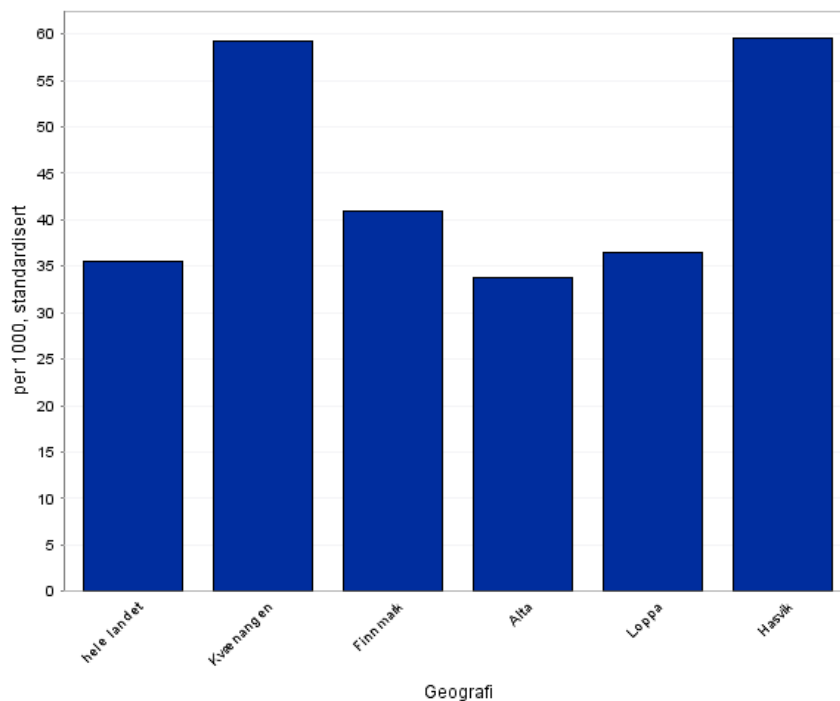
Prosjektplan - Frisklivssentralen i Loppa

Figur 6: KOLS, dødelighet pr 100.000 innbyggere. Kilde: Kommunehelse statistikkbank

3.1.3. Diabetes

Forekomsten av diabetes type 2 i Loppa har vært relativt stabilt de siste årene. Figur 6 viser at utbredelsen av type 2-diabetes i Loppa, vurdert etter antall brukere av legemidler, er lavere sammenlignet med Finnmark som helhet, Hasvik og Kvænangen. Vi har likevel større utbredelse enn landet for øvrig og nabokommuner som Alta.

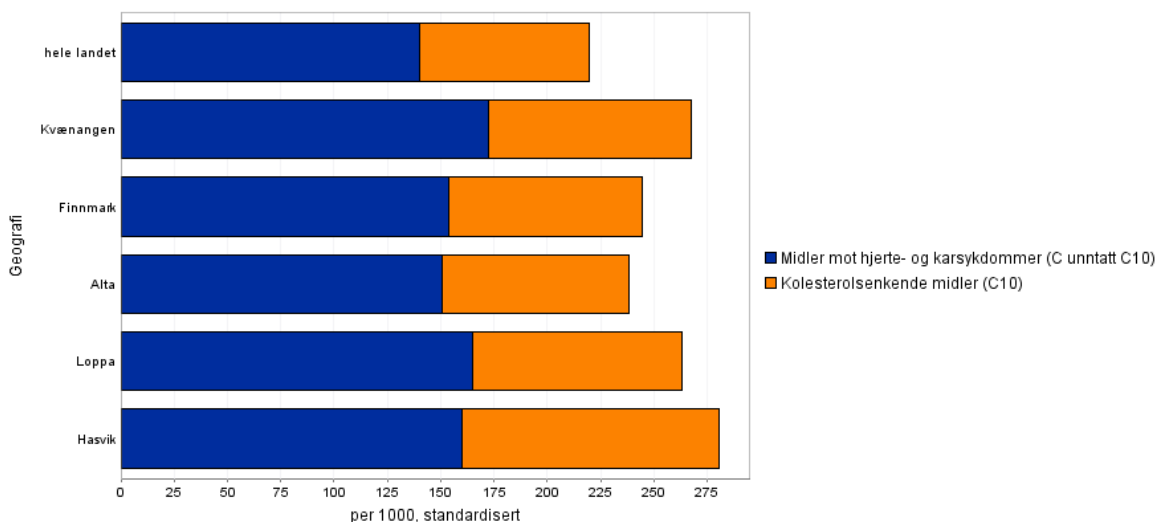

Figur 7: Antall brukere av legemidler til behandling av type 2-diabetes, 30-74 år, pr 1000 innbyggere i perioden 2013-2015. Kilde: Kommunehelse statistikkbank

Gode kostvaner kombinert med 30 minutter daglig fysisk aktivitet, kan halvere risikoen for å utvikle type 2 diabetes. Det viser studier på høyriskopersoner i Norge, Finland og USA. Moderat fysisk aktivitet virket forebyggende i seg selv, uavhengig av vektnedgang og kostholdsendringer. Kondisjonstrening med høy intensitet har større virkning enn aktivitet med moderat intensitet. Også styrketrening virker forebyggende (Andersen SA; Knowler WC; Tuomilehto J; Laaksonen DE) (Helsedirektoratet.no). Tiltak som legger til rette for fysisk aktivitet, sunt kosthold og vektnedgang kan dermed gi store gevinster for denne målgruppen.

3.1.4. Hjerte- og karsykdommer

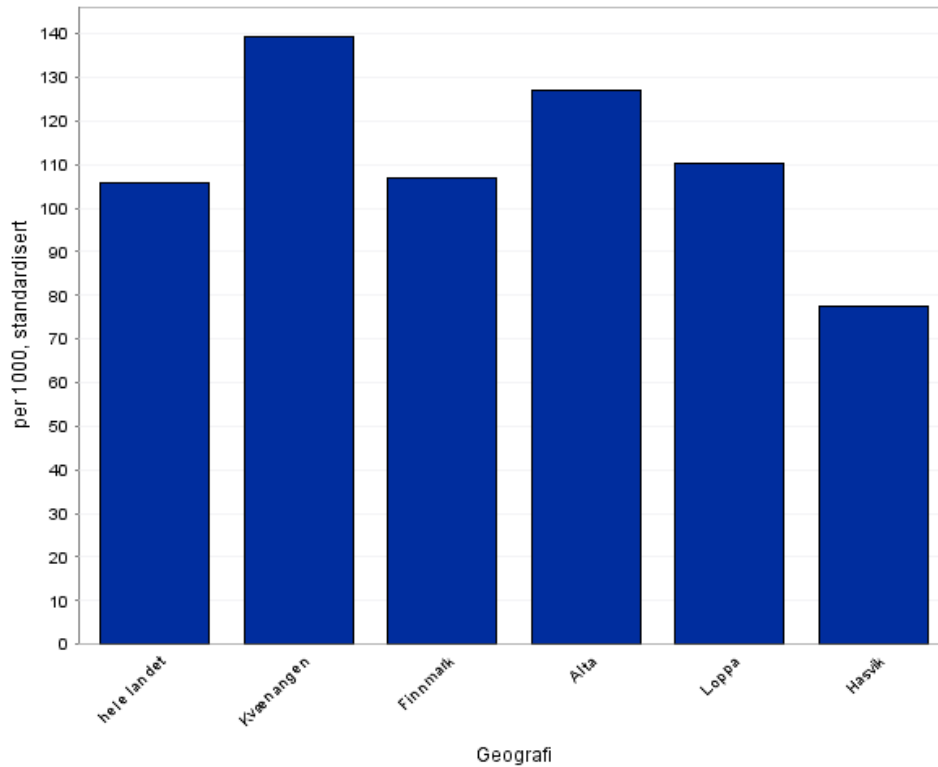
Hjerte- og karsykdommer i en befolkning kan si noe om bakenforliggende faktorer, for eksempel levevaner. Vi vet at levevaner er sosialt skjevfordelt og skjevfordelt mellom kjønn. Dette kommer til syne også på hjertekar-statistikken. Hjerte/kar-dødelighet samvarierer med utdanningsnivå. Jo høyere utdanningsnivå i en befolkning, jo lavere er dødeligheten. Figur 7 viser at antall legemiddelbrukere i Loppa ligger noe høyere enn både lands- og fylkesgjennomsnittet, samt flere av nabokommunene, når det kommer til bruk av kolesterolsenkende midler og medisiner mot hjerte- og karsykdommer.

Figur 8: Antall legemiddelbrukere pr 1000 innbyggere i alderen 0-74 år, perioden 2013-2015. Kilde: Kommunehelse statistikkbank

Den samme trenden sees så klart praktisk i helsetjenestene på hvor mange som gjennomsnittlig oppsøker primærhelsetjenester på grunn av hjerte- og karsykdommer. Statistikken viser at dette er en ressurskrevende pasientgruppe, og at det i Loppa er flere som oppsøker primærhelsetjenesten på grunn av hjerte- og karsykdommer enn i fylket for øvrig og i resten av landet.

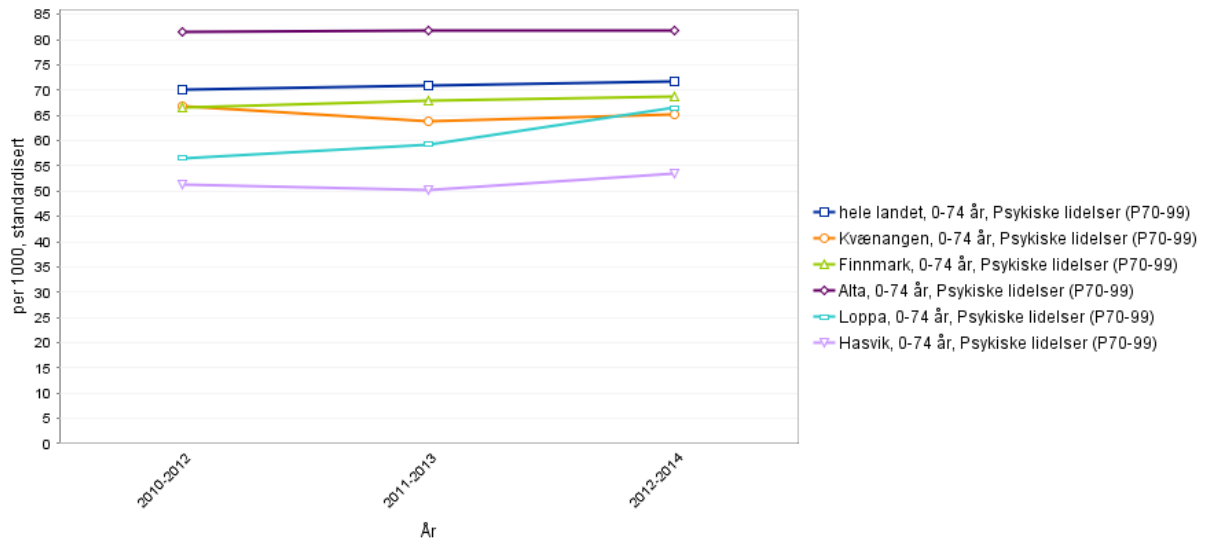
Figur 9: Brukere av primærhelsetjenesten ift hjerte- og kardiagnoser totalt per 1000 (2012-2014).
Kilde: Kommunehelse statistikkbank

De som er i dårlig fysisk form, har dobbelt så stor risiko for å dø av kreft og hjerte-karsykdommer sammenlignet med de som er moderat aktive. (Sosial- og helsedirektoratet 2005; Blair 1989). Fysisk aktivitet senker blant annet blodtrykket og risikoen for type 2 diabetes, som igjen reduserer risikoen for hjerte- og karsykdommer (Helsedirektoratet.no).

3.1.5. Psykiske lidelser

Over har vi skissert bakgrunnen for målgruppene for Frisklivssgruppene i forhold til overvekt / fedme, diabetes 2, KOLS og hjerte- og karsykdommer. I en Frisklivssentral skal det også være fokus på menneskenes psykiske aspekter, herunder alt fra mestringslære til å lære å takle depresjon, angst og andre psykiske lidelser. I Loppa har vi i en årrekke vist god statistikk på dette området i forhold til fylket og nabokommuner i forhold til hvor mange brukere som gjennomsnittlig har kontaktet primærhelsetjenesten på grunn av psykiske lidelser, men vi har også sett en markant økning der de siste årene. Dette skisseres i figur 9 nedenfor.

Prosjektplan - Frisklivssentralen i Loppa

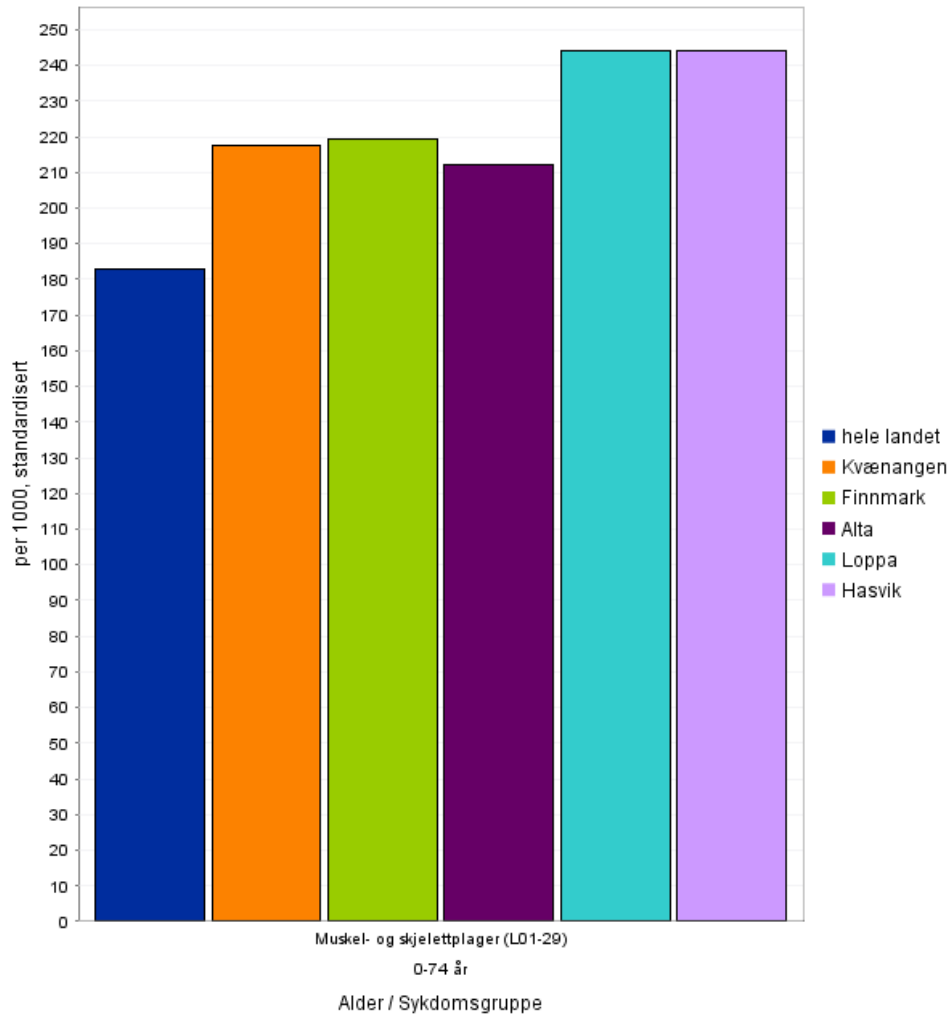
Figur 10: Brukere av primærhelsetjenesten ift psykiske lidelser totalt per 1000. Kilde: Kommunehelse statistikkbank

Økningen som statistikken viser til, er en indikator for at tiltak bør iverksettes for å snu denne utviklingen. Det er kjent at det er et økende antall mennesker i samfunnet generelt i dag som sliter med psykiske lidelser som angst og depresjoner, og for dem vil fysisk aktivitet kunne være et nyttig behandlingstiltak.

For personer som er psykisk friske, vil regelmessig fysisk trening gi økt velvære, bedre evne til å takle stress, gi mer energi og bedre søvn. For personer som har fått en mild til moderat depresjon eller kronisk trøtthetssyndrom, er fysisk aktivitet et godt dokumentert behandlingstilvalg. Også for andre lidelser som angst og depresjoner kan fysisk aktivitet ha virkning. Generelt er mennesker med psykiske lidelser oftere inaktive og i dårligere fysisk form enn normalbefolkningen (Martinsen 2000) (Fra helsedirektoratet.no).

3.1.6. Muskel- og skjelettlidelser

Muskel- og skjelettlidelser er utbredte lidelser blant befolkningen i Norge. Denne diagnosegruppen er den vanligste årsaken til sykefravær og uføretrygd, og man antar at de fleste en eller annen gang i livet vil ha plager tilknyttet muskel- og skjelettapparatet. Samlet sett er muskel- og skjelettlidelser den diagnosegruppen som «*plager flest og koster mest*», selv om de fleste tilstandene ikke medfører betydelig overdødelighet (3). Særlig i Finnmark som fylke ser man et økende ressursbehov i forhold til pasienter med muskel- og skjelettlidelser, og videre har Loppa et høyere gjennomsnittstall på pasienter som oppsøker primærhelsetjenester på grunn av slike lidelser enn fylket for øvrig. Se figur 10 under.

Figur 11: Brukere av primærhelsetjenesten ift muskel- og skjelettplager, totalt per 1000 (2012-2014).
Kilde: Kommunehelse statistikkbank

Det finnes mye og god forskning på effekten av fysisk aktivitet for mennesker med muskel- og skjelettlidelser. Helsegevinstene er dokumenterte og mange, og sier oss noe om viktigheten for at det finnes tilbud for denne gruppa av pasienter; både forebyggende og behandlende. På blant annet Arbeidstilsynets hjemmesider står det følgende: «*Det er godt dokumentert i en rekke vitenskapelige undersøkelser at det er en sammenheng mellom muskel- og skjelettplager og fysisk inaktivitet (...). For store pasientgrupper er det å legge til rette for variert fysisk aktivitet essensielt i behandlingen. Og det er også den viktigste måten å forebygge muskel- og skjelettplager på.*» (4).

4. Målgrupper

Målgruppen er personer med lidelser og sykdommer – eller som står i faresonen for å utvikle lidelser og sykdommer - som utgjør en helserisiko eller gir tap av funksjoner for den enkelte, med behov for helse- og omsorgstjenester på kort eller lengre sikt.

Basert på informasjonen vi sitter med og erfaringer vi har gjort, ser vi at det er hensiktsmessig å ha et frisklivstilbud for både barn, unge og voksne, fordelt i ulike grupper.

4.1 Friskliv for barn og unge

At vi ønsker å ha grupper for barn og unge i tillegg til for voksne er fordi vi ser at vi i kommunen har et økende antall barn og unge som står i fare for å utvikle livsstilsrelatert problematikk. Fordi erfaring viser at det er vanskelig å behandle overvekt og fedme, spesielt for barn og unge, må utfordringene forebygges i mye større grad. Loppa kommune bør derfor i høyere grad legge til rette for en helsefremmende hverdag som på sikt både fremmer og utjevner helse mellom de ulike gruppene i befolkningen. Barn og unge tenkes delt inn i to grupper; 1-6. klasse og 7-10. klasse, og tilbudet skal tilbys til alle som ligger i risikosone for eller som har en KMI over 25. Gruppene vil ikke foregå parallelt med hverandre av ressurs hensyn. Man ser det som hensiktsmessig at barn og unge henvises fra lege i samarbeid med helsesøster, som er deres jevnlig kontakt punkter innen helsetjenesten. Foreldre og barn skal også kunne kontakte lege for å bli henvist.

4.1 Friskliv for voksne

Basert på statistikken vi viser til over den voksne befolkningen i Loppa, samt antall rekvisisjoner til fysioterapi grunnet livsstilsrelatert problematikk og/eller sykdom, ønsker vi videre å prøve ut og utvikle tilbud til voksne mennesker med:

- Hjerte- og karsykdommer
- KOLS
- Diabetes
- Overvekt
- Muskel- og skjelettlidelser
- Andre livsstilsrelaterte tilstander som angst, depresjon og livsbelastninger
- Sammensatte utfordringer

Frisklivssentralen i Loppa skal, i tråd med veilederen fra Helsedirektoratet, være et lavterskeltilbud for voksne hvor det ikke kreves henvisning fra lege. Frisklivssentralen vil benytte standardisert mal (fra Helsedirektoratet) for kontakt mot Frisklivssentralen, og alle yrkesgrupper skal kunne være behjelpelig med å henvise pasienter til Frisklivssentralen med en frisklivsresept. Også pasienten skal selv kunne ta kontakt med Frisklivssentralen for å bli tatt inn til videre oppstartssamtale og vurdering av behov.

5. Tiltak i Frisklivssentralen

Frisklivssentralen skal være en arena der kompetanse, læring og mestring fører til endring av livsstil og bedre kontroll over egen helse.

Vi vil som skissert først og fremst starte opp med grupper for mennesker i risikosoner eller som lever med livsstilsproblemer- og/eller sykdommer, hvor fysisk aktivitet, kosthold og mental trening står i fokus. Det vil til å begynne med være 3 ulike grupper; en for voksne, en for barn og en for unge. Hver gruppe vil ha 10-12 deltakere (vi må vurdere det i forhold til plassen vi har tilgjengelig i treningslokaler).

Oversikt over planlagte tiltak og grov ansvarsfordeling i Frisklivssentralens grupper:

- Kommunens fysioterapeut vil være koordinator for voksen-gruppa.
- Kommunens helsesøster vil være koordinator for gruppene for barn og unge.
- Kommuneoverlegen vil være kontaktpunktet på legesiden, og vil informere både medleger og pasienter om tilbudet, og være en pådriver for pasientrekruttering.
- Hver gruppe tilbys et tverrfaglig frisklivssopplegg med en varighet på 12 uker.

Tilbud:	Ansvar:
Regelmessig treningsveiledning i grupper; innendørs (gymsalen på Høgtun og treningsrommet til fysioterapitj.), utendørs og i bassenget på Høgtun.	Kommunal fysioterapeut
Blodprøvekontroller og annen testing før og etter.	Laboratoriesykepleier i samarbeid med leger.
Fysiske tester før og etter	Kommunal fysioterapeut
Opplæring og veiledning i Mindfulness	Ruskonsulent
Motiverende Intervju	Ruskonsulent og psyk. vernepleier
Oppstartssamtale	Ruskonsulent eller psyk. Vernepleier og fysioterapeut
Tobakkssluttveiledning	Dette tas opp i motiverende samtale for voksen-gruppa, og de som har behov får brosjyrer om tobakksslutt. Ved behov kan man senere vurdere å innhente noen som kan holde tobakksslutt-kurs.
Kostholdveiledning / BRA-MAT-kurs	Helsesøster med bruk av maler fra Helsedirektoratet
Aktivitetsseminar / treningslære	Kommunal fysioterapeut
Ettervern etter endt gruppeoppfølging	Kommunal fysioterapeut og psyk. Vernepleier – ved behov

Tilbudene er gruppeavhengige, og det er følgelig ikke alle tiltak som vil være hensiktsmessige alle målgruppene. Maler som benyttes i arbeidet hentes fra Helsedirektoratets egne sider om Frisklivssentraler, hvor det meste ligger ferdig og klart til bruk.

6. Forankring, budsjett og organisering av Frisklivssentralen

Frisklivssentralen i Loppa er i første omgang et tverrfaglig folkehelseprosjekt med en tiltenkt prøveperiode på 2 år, hvor frisklivsgrupper står i fokus. Prosjektet er basert på

folkehelseprofilen til Loppa, og har møtt engasjement hos helse- og omsorgsleder og rådmann.

Det er ikke satt av spesifikke midler eller stillinger til dette arbeidet, noe omfanget av sentralens arbeid vil gjenspeile. Kommunens fysioterapeut utnevnes som leder for Frisklivssentralen i Loppa og vil ha overordnet oversikt over arbeidet. Videre mener vi at vi, ved å fordele oppgaver og ansvarsområder på flere, reduserer belastningen på enkeltstillinger og dermed kan gjøre dette så kostnadseffektivt som mulig.

Når prosjektet blir politisk forankret, vil det være muligheter for å søke om oppstartsmidler fra Helsedirektoratet; et tilskudd man vil kunne få i opptil 3 år. Tilskuddsstørrelsen varierer fra kommune til kommune, alt etter hvilke tilbud man har. Det vil derfor etter hvert kunne tilkomme midler til andre tiltak og prosjekter under Frisklivssentralen, men det tar vi ikke utgangspunkt i nå. Første gang Loppa kan søke om midler blir i februar/mars 2017.

Det er også rom for at pasientene som deltar betaler en lav egenandel, men det er noe vi foreløpig har utelukket, da administrasjonen av en lav egenandel vil være ressurskrevende og en kan ende opp med at det koster mer enn selve egenandelen. Dette sier helsedirektoratet om drift og egenbetaling: *Drift av frisklivssentralen finansieres gjennom kommunens budsjett. Regler for å kreve egenbetaling fra brukere ved frisklivssentralen følger av §11-2 i Helse- og omsorgstjenesteloven (lovdata.no). Frisklivssentraler kan ikke kreve egenbetaling for individuell helsesamtale, men kan ta en lav egenandel for temabaserte kurs og gruppeaktiviteter som ikke har til hensikt å behandle spesifikke diagnoser.*

7. Målsetning med tjenesten

Med bakgrunn i de overnevnte helse- og livsstilsutfordringene i Loppa setter vi oss følgende målsetninger med Frisklivssentralen i Loppa:

- Økt fokus på folkehelse.
- Tverrfaglig og samlet satsning på forebyggende og helsefremmende arbeid.
- Bedre pasientforløp og ivaretagelse av pasienter med sammensatte problemstillinger.
- Bedre samarbeid internt i kommunen.
- Helhetlig pasienttilnærming.
- Bidra til bedre ressursutnyttelse og økt effektivitet.
- Tidlig og bred intervensjon for barn og unge.

8. Kilder

1. Helsedirektoratet.no
2. Lovdata.no
3. Fhi.no – om muskel- og skjelettlidelser
4. Arbeidstilsynet.no; artikkel fra fagbladet Arbeidervern 3/2008
5. Kommunehelsa Statistikkbank
6. Veileder om kommunale Frisklivssentraler (fra Helsedirektoratet)

Dato: 17.11.2016
Arkivref: 2016/863-0 /

Karine Patterson

karine.patterson@loppa.kommune.no

Saksnr	Utvalg	Møtedato
36/16	Levekårsutvalget	28.11.2016
76/16	Formannskap	01.12.2016
93/16	Kommunestyre	15.12.2016

Medlemskap i Finnmark Friluftsråd

Vedtak i Formannskap - 01.12.2016

Loppa kommune søker medlemskap i Finnmark Friluftsråd.

Kostnader med medlemskap og utstyr til Perleport tur finansieres gjennom fritt disposisjonsfond derav:

Medlemskontigent: kr 6 per innbygger/år, for tiden 967 innbyggere: kr 5802

Perleturer utstyr: kr 36285

1. Loppa kommune er kjent med at Finnmark Friluftsråd er stiftet og at flesteparten av kommunene har gjort vedtak om medlemskap.
2. Loppa kommune støtter initiativet om et slikt interkommunalt samarbeid om friluftsliv og folkehelse der målet er å oppnå allsidige resultater som kommuner medlemskommunene, organisasjonslivet og innbyggerne til gode. Dette som et selvstendig interkommunalt samarbeid etter Kommunelovens § 27 og som en prøveperiode for 2016 og 2017.
3. Loppa kommune slutter seg til de vedtekter som ble vedtatt på stiftingsmøtet samt at medlemskontingenten for 2016 og 2017 settes til kr 6,- pr. innbygger begrenset oppad til årlig kr 50.000,- pr. kommune
4. Kommunestyret oppnevner følgende representant og vararepresentant som utsending til Finnmark Friluftsråds årsmøter i valgperioden:

Representant: .....

Vararepresentant: .....

5. Rådmannen gis fullmakt til å oppnevne kommunens representant i Friluftsrådets administrative samarbeidsgruppe.

Finnmark Friluftsråd etableres som en 2-åring prøveordning som evalueres innen 31.12.17

Enstemmig vedtatt.

Vedtak i Levekårsutvalget - 28.11.2016

Loppa kommune søker medlemskap i Finnmark Friluftsråd.

Kostnader med medlemskap og utstyr til Perleport tur finansieres gjennom fritt disposisjonsfond derav:

Medlemskontigent: kr 6 per innbygger/år, for tiden 967 innbyggere: kr 5802

Perleturer utstyr: kr 36285

1. Loppa kommune er kjent med at Finnmark Friluftsråd er stiftet og at flesteparten av kommunene har gjort vedtak om medlemskap.
2. Loppa kommune støtter initiativet om et slikt interkommunalt samarbeid om friluftsliv og folkehelse der målet er å oppnå allsidige resultater som kommuner medlemskommunene, organisasjonslivet og innbyggerne til gode. Dette som et selvstendig interkommunalt samarbeid etter Kommunelovens § 27 og som en prøveperiode for 2016 og 2017.
3. Loppa kommune slutter seg til de vedtekter som ble vedtatt på stiftingsmøtet samt at medlemskontingenten for 2016 og 2017 settes til kr 6,- pr. innbygger begrenset oppad til årlig kr 50.000,- pr. kommune
4. Kommunestyret oppnevner følgende representant og vararepresentant som utsending til Finnmark Friluftsråds årsmøter i valgperioden:

Representant: .....

Vararepresentant: .....

5. Rådmannen gis fullmakt til å oppnevne kommunens representant i Friluftsrådets administrative samarbeidsgruppe.

Finnmark Friluftsråd etableres som en 2-åring prøveordning som evalueres innen 31.12.17

Enstemmig vedtatt.

Sammendrag

Loppa kommune søker medlemskap i et felles friluftsråd for å oppnå resultater til beste for kommunen, innbyggerne, tilreisende, lags- og foreningslivet og reiselivet.

Forslag til vedtak:

Loppa kommune søker medlemskap i Finnmark Friluftsråd.

Kostnader med medlemskap og utstyr til Perleport tur finansieres gjennom fritt disposisjonsfond derav:

Medlemskontigent: kr 6 per innbygger/år, for tiden 967 innbyggere: kr 5802

Perleturer utstyr: kr 36285

1. Loppa kommune er kjent med at Finnmark Friluftsråd er stiftet og at flesteparten av kommunene har gjort vedtak om medlemskap.
2. Loppa kommune støtter initiativet om et slikt interkommunalt samarbeid om friluftsliv og folkehelse der målet er å oppnå allsidige resultater som kommuner medlemskommunene, organisasjonslivet og innbyggerne til gode. Dette som et selvstendig interkommunalt samarbeid etter Kommunelovens § 27 og som en prøveperiode for 2016 og 2017.
3. Loppa kommune slutter seg til de vedtekter som ble vedtatt på stiftingsmøtet samt at medlemskontingenten for 2016 og 2017 settes til kr 6,- pr. innbygger begrenset oppad til årlig kr 50.000,- pr. kommune
4. Kommunestyret oppnevner følgende representant og vararepresentant som utsending til Finnmark Friluftsråds årsmøter i valgperioden:

Representant: .....

Vararepresentant: .....

5. Rådmannen gis fullmakt til å oppnevne kommunens representant i Friluftsrådets administrative samarbeidsgruppe.

Finnmark Friluftsråd etableres som en 2-åring prøveordning som evalueres innen 31.12.17

Vedlegg:

Vedtekter for Finnmark Friluftsråd
Faglig uttalelse fra kommunal fysioterapeut
Perleturer i Loppa kommune forslag og oversikt

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

Ingen

Saksutredning:

1. Bakgrunn

Finnmark Friluftsråd ble formelt stiftet den 3. feb. 2016. Så langt er det gjort vedtak og kommet positiv tilbakemelding fra 17 av fylkets 19 kommuner.

I Norge finnes 27 interkommunale friluftsråd (se www.friluftsrad.no) med cirka 240 kommuner som medlemmer. Etter Finnmark har kommunene på Sør-Helgeland sammen med kommuner i Nord-Trøndelag etablert Trollfjell Friluftsråd. Sør-Troms og Ofoten har gått sammen og etablert Midtre-Hålogaland Friluftsråd. Samtlige kommuner i Troms og Nordland har gjort vedtak om deltakelse i et av de 10 friluftsrådene som dekker de to fylkene. Finnmark Friluftsråd er landets geografisk største og det eneste friluftsrådet som dekker et helt fylke. I det innledende arbeid ble det vurdert om Finnmark skulle etablere flere friluftsråd, tilpasset regionrådsinndelingen, men konklusjonen ble at det beste ville være et fylkesdekkende friluftsråd.

Arbeidet med å oppnå et slikt nytt interkommunalt samarbeid i Finnmark kom i stand som et tiltak i Friluftsrådets år 2015. Arbeidet er gjennomført med prosjekttilskudd fra Sparebank 1 Nord-Norge, Finnmark Fylkeskommune og Friluftsrådernes Landsforbund.

2. Hvorfor friluftsråd?

Hensikten med et interkommunalt samarbeid med opprettelsen av felles friluftsråd er målet om å oppnå resultater til beste for kommunene, innbyggerne, tilreisende, lags- og foreningslivet og reiselivet.

For flere kommuner vil dette være resultater som lettere lar seg oppnå ved å samarbeide interkommunalt. Det å søke tilskudd og dermed tilføre kommunene ressurser og kompetanse vil være viktig for friluftsrådet. Finnmark Friluftsråd vil samordne, koordinere og effektivisere arbeidet på en måte som gjør ressursutnyttelsen så god som mulig.

3. Arbeidsplan 2016

Det formelle arbeid med å etablere friluftsrådet, herunder oppnå kontakt med fylkets 19 kommuner, har vært viktigste arbeidsoppgave. Parallelt med dette har det vært gjort en innsats med å utarbeide og iverksette en arbeidsplan, basert på fylkets behov, nasjonale og fylkeskommunale tilskuddsordninger og satsningsområder samt det som ellers kjennetegner landets friluftsråd.

Disse arbeidsoppgavene har vært prioritert i 2016:

- Turkassetrimmen Perletur (se statistikk og informasjon på www.perletur.no)
- Friluftsskoler
- På turen med ordføreren
- Skilting og merking av turløyper
- Tiltak mot marin forsøpling
- Full Fræs – skolekamp i friluftskamp
- Opptur – Fjelltur for 8. klassingene
- Læring i friluft – samarbeid med skoler og barnehager
- Friluftsliv og fremmedkulturelle
- Friluftslivets uke

For øvrig skal Friluftsrådet:

- Arbeide for å få tilskudd/ressurser til Finnmark som kommer friluftslivet i kommunene til nytte. Tilskudd som kommunene vanskelig kan oppnå uten samarbeid.
- Være en ressurs for kommunene og som tar initiativ til aktiviteter og prosjekt som kommunene vanskelig kan gjennomføre alene.

- Arbeide med friluftsliv og folkehelse og være en samarbeidspartner for folkehelsekoordinatorene/frisklivsentralene slik at friluftsliv blir en naturlig del av kommunens folkehelsearbeid.
- Bistå kommunene i arbeidet med å søke spillemidler (og andre tilskudd) til anlegg og tilrettelegginger for friluftsliv.
- Vurdere behov og arbeide for sikring av areal/områder til friluftslivsformål
- Bistå kommuner med behov for turkart/turbøker.
- Arbeide med tiltak/prosjekt som gjelder andre personer med særskilte behov.
- Være et ressurscenter for friluftslivet i Finnmark som også kommer reiselivet til nytte.
- Få til en felles arrangementskalender på Friluftsrådets nettside samt formidle informasjon og kunnskap via sosiale medier.
- Ta initiativ til og foreta en årlig utdeling av "Friluftslivets ildsjelpris" i Finnmark. Få til faglige og sosiale møteplasser i samarbeid med Finnmark Fylkeskommune, FeFo og andre

4. Organisering

Det legges opp til slik organisering/styring av friluftsrådet i prøveperioden 2016-2017 (slik det også framgår av forslag til vedtekter):

- Årsmøte med (politisk) deltakelse fra medlemskommunene.
- Politisk sammensatt styre valgt av årsmøtet.
- Administrativ samarbeidsgruppe med deltakelse fra alle medlemskommunene.
- Daglig leder/prosjektleder
- Andre arbeids- og prosjektgrupper etter behov.

Interimsstyre

Det er valgt et interimsstyre sammensatt med medlemmer fra kommunene Kvalsund, Sør-Varanger, Gamvik, Alta og Berlevåg. Interimsstyret følger opp friluftsrådets arbeid i samsvar med vedtektene inntil et permanent styre er på plass. Dette vil ventelig skje i løpet av høsten.

5. Økonomi

På stiftingsmøtet ble det vedtatt en kontingentsats på kr 6,- pr. innbygger begrenset oppad til kr 50.000,- pr. kommune.

Ved utgangen av august 2016 har Finnmark Friluftsråd oppnådd cirka 2 millioner kroner i ulike tilskudd og inntekter. Av dette utgjør medlemskontingenten fra kommunene cirka kr 300.000,-. Jfr. vedlagte oversikt.

6. Vedtekter

Vedtektene som ble vedtatt på stiftingsmøtet følger kravene i Kommunelovens § 27 om inter-kommunalt samarbeid. Disse følger vedlagt.

7. Prosjektperiode

Det er vedtatt at Finnmark Friluftsråd gjennomføres som forsøksprosjekt for perioden 01.01.16-31.12.17, men evaluering etter at 2-årsperioden er gjennomført.

Vedtatt på årsmøte den .....

VEDTEKTER

FINNMARK FRILUFTSRÅD

(ORGANISERT ETTER KOMMUNELOVENS § 27)

§ 1 FORMÅL

Finnmark Friluftsråd skal i samarbeid med medlemskommunene, andre offentlige myndigheter og organisasjoner, fremme allsidig og miljøvennlig friluftsliv til beste for befolkningens trivsel og helse.

§ 2 DELTAKERKOMMUNER

Friluftsrådet er et interkommunalt samarbeidsorgan etter § 27 i Kommuneloven mellom Alta kommune, Berlevåg kommune, Båtsfjord kommune, Gamvik kommune, Hammerfest kommune, Hasvik kommune, Karasjok kommune, Kautokeino kommune, Kvalsund kommune, Lebesby kommune, Loppa kommune, Måsøy kommune, Nesseby kommune, Nordkapp kommune, Porsanger kommune, Sør-Varanger kommune, Tana kommune, Vadsø kommune og Vardø kommune. Tilslutning fra nye deltakerkommuner må godkjennes av friluftsrådets årsmøte og kommunestyret i hver av deltakerkommunene.

Opplistingen av medlemskommuner justeres/endres i samsvar med behandlingen i de nevnte kommuner.

§ 3 ORGANISASJON

Friluftsrådets faste organer er årsmøtet, styret, samarbeidsgruppa og en administrasjon som står for den daglige driften.

Friluftsrådet er tilsluttet Friluftsrådenes Landsforbund.

§ 4 ÅRSMØTE

Årsmøtet er Friluftsrådets øverste myndighet. Ordinært årsmøte holdes hvert år innen utgangen av mai måned. Årsmøtet består av 1 representant med personlig varamedlem fra hver medlemskommune valgt for kommunestyreperioden av kommunen. Årsmøtet er beslutningsdyktig når minst halvparten av representantene er tilstede.

Årsmøtet skal innkalles med minst 2 ukers skriftlig varsel. Sakliste og saksdokument skal følge innkallingen.

Med unntak av vedtektsendringer, jf § 9, treffes beslutninger med simpelt flertall.

Årsmøtet skal behandle:

1. Godkjenning av innkalling, saksliste og representanter.
2. Velge ordstyrer, referent og 2 representanter til å undertegne protokollen.
3. Styrets årsmelding.
4. Regnskap med revisjonsberetning.
5. Arbeidsplan.
6. Budsjett, herunder fastsette tilskudd (kontingent) fra deltakerkommunene.
7. Behandle innkomne saker.
8. Valg
  - a) Styre inkludert varamedlemmer. I styret skal begge kjønn være representert i samsvar med Kommunelovens bestemmelser. Styremedlemmene, leder og nestleder er på valg annet hvert år.
  - b) Styrets leder og nestleder.
  - c) Valgkomite (velges blant de oppnevnte representantene fra deltakerkommunene).

Det foretas skriftlig valg hvis noen krever det. Ved stemmelikhet avgjøres valg ved loddtrekning.

§ 5 EKSTRAORDINÆRT ÅRSMØTE

Ekstraordinært årsmøte kan holdes etter innkalling fra styret eller når årsmøtorepresentanter fra 2 eller flere av deltakerkommunene krever det. Ekstraordinært årsmøte skal innkalles med minst 2 ukers varsel, og det skal framgå av innkallingen hvilke saker som skal behandles. Ekstraordinært årsmøte kan bare behandle saker som er nevnt i innkallingen. Ekstraordinært årsmøte er beslutningsdyktig med de frammøtte representanter. For vedtak gjelder de samme regler som for årsmøte.

§ 6 STYRE

Styret består av fem medlemmer med personlige varamedlemmer fra medlemskommunenes formannskap.

Styret skal behandle følgende:

1. Tilsette daglig leder og ha arbeidsgiveransvar for vedkommende.
2. Fremme Friluftsrådets oppgaver i samsvar med vedtekter og årsmøtevedtak.
3. Lede Friluftsrådets løpende virksomhet i samsvar med vedtekter og arbeidsplan og stå for økonomistyring i samsvar med vedtatt budsjett.

Styret kan velge et arbeidsutvalg til å forberede saker for styret og fatte vedtak etter nærmere delegering fra styret, og nedsette utvalg til å ivareta nærmere avgrensede oppgaver som lønnsutvalg, utvalg for konkrete prosjekter m.v.

Det skal føres protokoll fra styremøtene som bl.a. sendes deltakerkommunene.

Styrehonorar, møtegodtgjørelse følger tilsvarende praksis fra vertskommunen.

§ 7 SAMARBEIDSGRUPPE

Samarbeidsgruppa består av ett medlem fra hver kommuneadministrasjon, utpekt av den enkelte kommune. Medlemmene bør representere den eller de etater/enheter som arbeider med friluftsliv i den enkelte kommune.

Samarbeidsgruppa behandler saker av praktisk- og administrativ karakter, og er et forum for samordning og erfaringsutveksling. Samarbeidsgruppa kan forberede saker for styret.

§ 8 ØKONOMI

Friluftsrådet er et eget rettssubjekt som fører eget regnskap.

Deltakerkommunene skal betale et årlig tilskudd til Friluftsrådet (kontingent). Denne fastsettes av årsmøtet som en sum per innbygger i medlemskommunene. Økningen av kontingenten ut over konsumprisindeksen må godkjennes av medlemskommunene.

§ 9 VEDTEKTSENDRINGER

Endring av vedtektene kan bare gjøres på årsmøte eller ekstraordinært årsmøte. Endring av vedtektene krever 2/3 flertall. Opptak av nye medlemskommuner etter § 1 skal også godkjennes av deltakerkommunene.

§ 10 UTTREDEN OG OPPLØSNING

Den enkelte deltakerkommune kan med skriftlig varsel tre ut av Friluftsrådet fra 1. januar året etter at slikt varsel er sendt. Deltakerkommunen som har trådt ut av Friluftsrådet overtar da de oppgaver som Friluftsrådet har utført for kommunen. Ut over dette har ikke kommuner som trer ut av Friluftsrådet krav på verdier.

Vedtak om oppløsning av Friluftsrådet kan kun gjøres på ordinært årsmøte, og krever 2/3 flertall blant frammøtte stemmeberettiga. Ved oppløsning av Friluftsrådet overføres verdier som Friluftsrådet eier til vedkommende kommune, og alle oppgaver overtas av kommunene hver for seg. Friluftsrådets netto likvide midler fordeles mellom medlemskommunene etter befolkningstall ved sist årsskifte.

§ 11 VOLDGIFT

Dersom det oppstår tvist mellom deltakende kommuner om forståelsen av disse vedtektene, skal tvisten avgjøres ved voldgift iht. tvistemålsloven.

Medlemskap i Finnmark Friluftsråd. Uttalelse fra kommunal Fysioterapeut.

Loppa Kommune er nå en av svært få finnmarkskommuner som ikke er medlem i Finnmark Friluftsråd, og som kommunal fysioterapeut ser jeg stor nytte i et medlemskap i rådet.

Grunnen til at dette har vekket engasjement hos meg er først og fremst deres interkommunale Perletur-konsept. Konseptet med Perleturer har fått gode tilbakemeldinger i kommuner der det allerede er etablert. I tillegg til Perletur-konseptet jobber rådet med mange andre helsefremmende, forebyggende og trivselsskapende prosjekter for både barn, unge, voksne og eldre over hele kommunen, og er en aktiv bidragsyter til å søke om og få tildelt midler til slike prosjekter i tiden fremover. At Finnmark Friluftsråd baserer seg på interkommunalt samarbeid gjør det mulig for å søke om og få tilsagn på flere midler, og driver prosjekter på tvers av kommunegrenser.

I årevis har flere og bedre oppmerkede turløyper vært et ønsket tilbud i Loppa Kommune som helhet. I deler av kommunen har de fått dette bra til, men flere har etterlyst ett felles turløypesystem for hele kommunen. Dette behovet ser vi tydeligere nå enn før, på grunn av mange nye Loppa-borgere og flyktninger uten lokal kjennskap. I Loppa sitter vi på mange flotte naturperler, som per i dag føles utilgjengelige for mange – ofte fordi de ikke kjenner områdene og ikke vet hvor de skal gå. Ved å skape Perleturer rundt om i kommunen vil vi få oppmerkede, skiltede turer med trimpostkasser, samt kart over ruter og informasjon lagt ut på perletur.no om alt det flotte Loppa har å by på. Ved trimpostene kan turgåere registrere sine turer, og dersom man besøker 7 ulike poster gjennom sesongen blir man premiært.

Ikke bare vil dette kunne fordre til økt fysisk aktivitet i befolkningen som helhet, men det vil også kunne føre til at våre innbyggere blir bedre kjent i egen kommune – også småstedene vi har. Basert på statistikk over kommunehelse og Loppas helseprofil bør folkehelseiltak prioriteres i større grad i vår kommune, og dette vil kunne være et rimelig, helsefremmende lavterskeltilbud for alle. Turene vil være i ulike utfordringsgrader, noe som vil kunne gjøre «dørstokkmila» kortere for mennesker som har eller står i fare for å utvikle ulike livsstilsrelaterte plager.

I forhold til økonomi og utgifter fremkommer det i saksfremlegget fra Finnmark Friluftsråd at medlemskap koster 6,- per innbygger i kommunen (med en øvre grense på kr 50.000). Selve arbeidet med prosjektene innenfor rådet vil kunne fordeles på allerede etablerte stillinger der det er hensiktsmessig etter behov, og som medlemskommune velger man følgelig selv hvilke prosjekter man ønsker å delta i. Perletur-prosjektet anser jeg som tiltaket man først bør ta tak i og søke om midler til, og i forhold til det prosjektet står jeg gjerne som initiativtaker. Alternativt ser jeg at det kan være nyttig å plassere arbeidet under en

Frisklivssentral med nærhet til flere samarbeidspartnere og ansvarsområder. Videre har jeg allerede fått med meg flere bygdelag og Øksfjord Idrettslag på prosjektet, og satt sammen en liten arbeidsgruppe med frivillige som skal jobbe Perletur-prosjektet dersom dette blir politisk forankret. Med andre ord innebærer det at det vil bli brukt minimalt med kommunale ressurser på Perletur-prosjektet. Det vi ser behov for er et budsjett som dekker innkjøp av postkasser der de ikke finnes fra tidligere. Vi har avtaler med flere idretts- og bygdelag om å bruke eksisterende trimpostkasser (hvor brukstillatelser allerede foreligger), men det er ikke overalt det er etablerte turer fra før. Midler til skilting og eventuelt merking vil man kunne søke om og få tildelt på et senere tidspunkt gjennom Finnmark Friluftsråd. Perleturer skal skiltes etter en satt standard, slik at skiltene blir like overalt i Finnmark.

Anslått budsjettbehov i tillegg til medlemsavgiften:

Hva:	Pris pr stk:	Antall:	Totalt:
Turbok-kasser	2150,-	13	27.950,- (25.155 med 10 % rabatt)
Vardefeste	440,-	3	1.320,-
Veggfeste	410	1	410,-
Komp. Stativ m/fast fjellfot og rørfeste u/topp	1.300,-	2	2.600,-
Montering / festemateriell	400,-	7	2.800,-
Øvrig merkemateriell (spray, stokker, maling mm.)	4.000,-		4.000,-
Totalt:	36.285,-		

Turbok-kassa og festeanordningene fra Arkeoplan er nøye testet i værharde områder, og er det som er i bruk på de fleste eksisterende turløypene. Se prislisen som er vedlagt.

Vedlagt ligger også lista over foreslåtte turløyper hittil (med forbehold om endringer). Vi venter ennå tilbakemelding fra noen bygdelag i forhold til etablerte turløyper og bruk av disse, men tanken er å ha ca 2 Perleturer på hver av disse stedene: Øksfjordbotn, Nuvsvåg, Sandland, Sør-Tverrfjord, Bergsfjord og Loppa øy. I tillegg vil de 6 etablerte turløypene i Øksfjord bli en del av Perletur-konseptet i samarbeid med ØIL, samt at det vil etableres noen nye turer i området Øksfjord – Øksfjordbotn dersom vi får brukstillatelse til det. Totalt: 22 Perleturer i Loppa Kommune. På grunn av kommunegeografien er det nødvendig med mange turer, slik at store deler av kommunen vil dekkes av Perleturer.

Per i dag har vi disse samarbeidspartnerne:

- Øksfjord Idrettslag
- Sandland Bygdelag
- Øksfjordbotn Bygdelag
- Loppa Øy bygdelag
- Bergsfjord Utviklingslag

Vi venter ennå på tilbakemelding fra LHL Nuvsvåg og Sør-Tverrfjord Bygdelag.

Jeg tror at et medlemskap i rådet og opprettelse av først og fremst Perleturer, vil fremme Loppa kommune som den friluftskommunen vi kan være. Vi har som sagt mange flotte turer å by på i hele kommunen, og vi har helseutfordringer i kommunen som tilsier at vi bør fokusere mer på folkehelse for innbyggerne våre. Perleturer er et allerede godt kjent konsept rundt om i Finnmark, dermed åpner det for at folk fra andre steder i fylket vil komme hit for å besøke våre Perleturer. Perleturene vil legges ut på internett (perletur.no), med kart, beskrivelser og besøksregistreringer, slik at turene blir lette å finne. Noen utvalgte turer vil også presenteres i boka til Finnmark Friluftsråd, noe som er en ypperlig kanal for oss å markedsføre våre naturperler.

Se også vedlagt informasjon og saksbehandlingspapirer fra Finnmark Friluftsråd, og informasjonen som er vedlagt om Perletur-konseptet og de andre prosjektene som rådet jobber med.

Med vennlig hilsen

Cathrine Jensen

Fysioterapeut i Loppa Kommune

PERLETURER I LOPPA KOMMUNE, FORSLAG:

Hvor:	Navn på post:	Eksisterende trimpost:	Oppmerket:	Samarbeid med:
ØKSFJORD	Middagstind *	Ja	Nei	Øksfjord IL
	Vassdalbotn *	Ja	Nei	Øksfjord IL
	Rassevaggi / Grasdalen *	Ja	Nei	Øksfjord IL
	Småvannene *	Ja	Nei	Øksfjord IL
	Storvarden *	Ja	Nei	Øksfjord IL
	Hjemfjellet	Nei	Nei	Øksfjord IL
	Vassdalstinden	Nei	Nei	Øksfjord IL
FV882/ ØKSFJORD- BOTN	Fruvika*	Ja	Nei	Øksfjord IL
	Ingadalen og «Mannen»	Nei	Nei	Øksfjordbotn Bygdelag**
	Hesteryggen / «Pøllestien»	Nei	Nei	Øksfjordbotn Bygdelag**
	Kjellervannet	Nei	Nei	Øksfjordbotn Bygdelag
	Rivartind	Nei	Nei	Øksfjordbotn Bygdelag
LOPPA ØY	Rektinden	Kommer	Nei	Loppa øy Bygdelag
	(grønn tur)	Kommer	Nei	LØ Bygdelag
SANDLAND	Svarteberget	Nei (glass)	Nei	Sandland bygdelag
	Løksteinen	Ja	Nei	Sandland Bygdelag
BERGSFJORD	Kollaren	Ja	Ja	Bergsfjord Utviklingslag
	Nerloftan	Ja	Ja	Bergsfjord Utviklingslag
SØR- TVERRFJORD	(avventer tilbakemelding)			Sør-Tverrfjord Bygdelag**
	(avventer tilbakemelding)			Sør-Tverrfjord Bygdelag**
NUVSVÅG	Eggedalen	Ja	Nei	LHL Nuvsvåg**
	(avventer tilbakemelding)			LHL Nuvsvåg**

*Disse løypene skal merkes etter Turskiltprosjektet, gjennom tildelte midler som Øksfjord Idrettslag har fått. Disse løypene vil derfor merkes opp etter spesifikke retningslinjer, og frontes på godtur.no. Med andre ord vil disse turene oppmerkes av ØIL, men oppmerkingen vil også være etter Perletur-standard.** Bygdelag som ikke har gitt tilbakemelding om aktuelle poster ennå.

Dato: 19.11.2016
Arkivref: 2015/802-0 / 150

Camilla Hansen

camilla.hansen@loppa.kommune.no

Saksnr	Utvalg	Møtedato
87/16	Formannskap	01.12.2016
94/16	Kommunestyre	15.12.2016

Budsjettreguleringer

Vedtak i Formannskap - 01.12.2016

Loppa kommunestyre vedtar budsjettregulering som følger:

Andre tiltak boligsektoren:

D 14740.1131.283	Andre overføringer	100.000,-
K 19400.1131.283	Bruk av disposisjonsfond	100.000,-

Tiltak og næringsformål:

D 12380.1141.325	Andre installasjoner	640.000,-
K 19570.1141.325	Bruk av bundet fond	640.000,-

Ikke utbetalt utbytte:

D 19050.9000.325	Aksjeutbytte	500.000,-
K 12700.1101.301	Kjøp konsulenttenester	500.000,-

Enstemmig vedtatt.

Behandling i Formannskap- 01.12.2016

Sammendrag

I løpet av året vil det naturligvis kunne bli slik at tiltak som ikke var planlagt vil måtte gjennomføres. I slike forbindelser er det behov for budsjettreguleringer i etterkant.

Forslag til vedtak:

Loppa kommunestyre vedtar budsjettregulering som følger:

Andre tiltak boligsektoren:

D	14740.1131.283	Andre overføringer	100.000,-
K	19400.1131.283	Bruk av disposisjonsfond	100.000,-

Tiltak og næringsformål:

D	12380.1141.325	Andre installasjoner	640.000,-
K	19570.1141.325	Bruk av bundet fond	640.000,-

Ikke utbetalt utbytte:

D	19050.9000.325	Aksjeutbytte	500.000,-
K	12700.1101.301	Kjøp konsulent tjenester	500.000,-

Vedlegg:

Ingen

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

Ingen

Saksutredning:

I forbindelse med at det i 2016 er blitt videreformidlet tilskudd til etablering i egen bolig, så er det behov for innarbeidelse av dette i budsjett. Dette er midler vi har fått av husbanken, og som er bundet til dette formålet. Midlene står dessverre på feil type fond og bør flyttes fra disposisjonsfond til bundet fond.

	Regnskap 2016	Buds(end) 2016	%- forbr
Ansvar: 1131 Andre tiltak boligsektoren			
Funksjon: 283 Bistand til etablering og opprettholdelse av egen bolig			
14740 Andre overføringer	100.000,00	0	0
19400 Bruk av disposisjonsfond	-100.000,00	0	0
Sum funksjon: 283 Bistand til etablering og opprettholdelse av egen	0,00	0	0
Sum ansvar: 1131 Andre tiltak boligsektoren	0,00	0	0
T O T A L T	0,00	0	0

Dette budsjettreguleres som følger:

D	14740.1131.283	Andre overføringer	100.000,-
K	19400.1131.283	Bruk av disposisjonsfond	100.000,-

Innenfor området Tiltak og næringsformål har vi i 2016 hatt utbygging av bredbånd i distriktet. Det er derfor kommet en ekstra kostnad her på kr 640.000,-. Dette har vi imidlertid fått tilskudd til i forkant, og vi har pengene stående på bundet fond til formålet. Budsjettet reguleres derfor som følger:

D	12380.1141.325	Andre installasjoner	640.000,-
K	19570.1141.325	Bruk av bundet fond	640.000,-

I 2016 vil vi likevel ikke få utbetalt utbytte fra Ymber som først signalisert og budsjettert. Inntektene våre reduseres dermed med kr. 500.000,- i forhold til opprinnelig budsjett. Vi har imidlertid ikke fått påbegynt alt planarbeidet som planlagt heller, og ser at vi kan redusere kostnadene her. Det foreslås derfor å redusere ansvarsområdet planarbeid med kr. 500.000,- slik:

D	19050.9000.325	Aksjeutbytte	500.000,-
K	12700.1101.301	Kjøp konsulenttenester	500.000,-

Vurdering:

Budsjettreguleringer på grunn av uforutsette tiltak i løpet av året. Anbefales vedtatt av kommunestyret.

Dato: 19.11.2016
Arkivref: 2015/802-0 / 150

Camilla Hansen

camilla.hansen@loppa.kommune.no

Saksnr	Utvalg	Møtedato
86/16	Formannskap	01.12.2016
95/16	Kommunestyre	15.12.2016

Budsjettreguleringer investering

Vedtatt i Formannskap - 01.12.2016

Loppa kommunestyre vedtar budsjettregulering av investeringsprosjekter som følger:

Idrettssal/Flerbrukshus/Kompetansesenter:

K	32700.2475.381	Kjøp konsulenttenester	400.000,-
K	34290.2475.381	Merverdi utenfor mva-loven	100.000,-
D	39400.2475.381	Bruk av disposisjonsfond	400.000,-
D	37290.2475.841	Kompensasjon for merverdiavgift	100.000,-

Avløpsanlegg:

K	32700.4440.353	Kjøp konsulenttenester	1.900.000,-
K	34290.4440.353	Merverdi utenfor mva-loven	475.000,-
D	39100.4440.353	Bruk av lånemidler	1.900.000,-
D	37290.4440.841	Kompensasjon for merverdiavgift	475.000,-

Kommunale industriområder:

K	32320.4620.325	Vedlikehold bygg-/anleggstj nybygg/nyanlegg	7.700.000,-
K	34290.4620.325	Merverdi utenfor mva-loven	1.925.000,-
D	38300.4620.325	Overføring fra fylkeskommunen	3.000.000,-
D	39100.4620.325	Bruk av lånemidler	5.000.000,-
K	39400.4620.325	Bruk av disposisjonsfond	300.000,-
D	37290.4620.841	Kompensasjon for merverdiavgift	1.925.000,-

Loppa Havn – påkostning kai:

D	32350.4700.330	Påkostning av kai	900.000,-
D	34290.4700.330	Merverdi utenfor mva-loven	225.000,-
K	39100.4620.325	Bruk av lånemidler	900.000,-
K	37290.4620.841	Kompensasjon for merverdiavgift	225.000,-

Salg av kommunale boliger:

D	32700.4600.265	Kjøp konsulenttenester	170.000,-
D	34290.4600.265	Merverdi utenfor mva-loven	40.000,-
K	36700.4600.265	Salg av fast eiendom	1.610.000,-
K	37290.4600.265	Kompensasjon for merverdiavgift	40.000,-

D	35480.4600.265	Avsetning til ubundet investeringsfond	1.440.000,-
---	----------------	--	-------------

Fjellsikring:

D	32700.4630.315	Kjøp konsulenttenester	25.000,-
D	34290.4630.315	Merverdi utenfor mva-loven	6.000,-
K	39400.4630.315	Bruk av disposisjonsfond	25.000,-
K	37290.4630.841	Kompensasjon for merverdiavgift	6.000,-

Videreformidling lån:

D	35210.9150.283	Videre utlån husbankmidler	1.130.000,-
K	39100.9150.283	Bruk av lånemidler	1.130.000,-

Enstemmig vedtatt.

Behandling i Formannskap- 01.12.2016

Sammendrag

Noen av de budsjetterte investeringene er av forskjellige årsaker ikke påbegynt, og budsjettreguleres ut. Andre tiltak er kommet til i løpet av året, og budsjettreguleres inn i budsjettet.

Forslag til vedtak:

Loppa kommunestyre vedtar budsjettregulering av investeringsprosjekter som følger:

Idrettssal/Flerbrukshus/Kompetansesenter:

K	32700.2475.381	Kjøp konsulenttenester	400.000,-
K	34290.2475.381	Merverdi utenfor mva-loven	100.000,-
D	39400.2475.381	Bruk av disposisjonsfond	400.000,-
D	37290.2475.841	Kompensasjon for merverdiavgift	100.000,-

Avløpsanlegg:

K	32700.4440.353	Kjøp konsulenttenester	1.900.000,-
K	34290.4440.353	Merverdi utenfor mva-loven	475.000,-
D	39100.4440.353	Bruk av lånemidler	1.900.000,-
D	37290.4440.841	Kompensasjon for merverdiavgift	475.000,-

Kommunale industriområder:

K	32320.4620.325	Vedlikehold bygg-/anleggstj nybygg/nyanlegg	7.700.000,-
K	34290.4620.325	Merverdi utenfor mva-loven	1.925.000,-
D	38300.4620.325	Overføring fra fylkeskommunen	3.000.000,-
D	39100.4620.325	Bruk av lånemidler	5.000.000,-
K	39400.4620.325	Bruk av disposisjonsfond	300.000,-
D	37290.4620.841	Kompensasjon for merverdiavgift	1.925.000,-

Loppa Havn – påkostning kai:

D	32350.4700.330	Påkostning av kai	900.000,-
D	34290.4700.330	Merverdi utenfor mva-loven	225.000,-
K	39100.4620.325	Bruk av lånemidler	900.000,-
K	37290.4620.841	Kompensasjon for merverdiavgift	225.000,-

Salg av kommunale boliger:

D	32700.4600.265	Kjøp konsulenttenester	170.000,-
D	34290.4600.265	Merverdi utenfor mva-loven	40.000,-
K	36700.4600.265	Salg av fast eiendom	1.610.000,-
K	37290.4600.265	Kompensasjon for merverdiavgift	40.000,-
D	35480.4600.265	Avsetning til ubundet investeringsfond	1.440.000,-

Fjellsikring:

D	32700.4630.315	Kjøp konsulenttenester	25.000,-
D	34290.4630.315	Merverdi utenfor mva-loven	6.000,-
K	39400.4630.315	Bruk av disposisjonsfond	25.000,-
K	37290.4630.841	Kompensasjon for merverdiavgift	6.000,-

Videreformidling lån:

D	35210.9150.283	Videre utlån husbankmidler	1.130.000,-
K	39100.9150.283	Bruk av lånemidler	1.130.000,-

Vedlegg:

Ingen

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

Ingen

Saksutredning:

Idrettssal/Kompetansesenter var budsjettert med kostnader på 500.000,- til forprosjekt. Tiltaket har ikke kommet i gang og har ingen kostnader. Dette budsjettreguleres dermed bort. Prosjektet er videreført i budsjett for 2017.

	Regnskap 2016	Buds(end) 2016	%- forbr
Ansvar: 2475 Idrettssal/ Flerbrukshus			
Funksjon: 381 Kommunale idrettsbygg og idrettsanlegg			
32700 Kjøp konsulenttenester	0,00	400.000	0
34290 Merverdi utenfor mva-loven	0,00	100.000	0
39400 Bruk av disposisjonsfond	0,00	-400.000	0
Sum funksjon: 381 Kommunale idrettsbygg og idrettsanlegg	0,00	100.000	0
Funksjon: 841 Kompensasjon for merverdiavgift i investeringsregns			
37290 Kompensasjon for merverdiavgift	0,00	-100.000	0
Sum funksjon: 841 Kompensasjon for merverdiavgift i investeringsr	0,00	-100.000	0
Sum ansvar: 2475 Idrettssal/ Flerbrukshus	0,00	0	0
T O T A L T	0,00	0	0

Budsjettreguleres som følger:

K	32700.2475.381	Kjøp konsulenttenester	400.000,-
K	34290.2475.381	Merverdi utenfor mva-loven	100.000,-
D	39400.2475.381	Bruk av disposisjonsfond	400.000,-

D	37290.2475.841	Kompensasjon for merverdiavgift	100.000,-
---	----------------	---------------------------------	-----------

Avløpsanlegg er et annet område det ikke har vært kapasitet til å iverksette tiltak. Dette planlagte tiltaket er også videreført til 2017.

	Regnskap 2016	Buds(end) 2016	%- forbr
Ansvar: 4440 Avløpsanlegg			
Funksjon: 353 Avløpsnett/innsamling av avløpsvann			
32700 Kjøp konsulenttenester	0,00	1.900.000	0
34290 Merverdi utenfor mva-loven	0,00	475.000	0
39100 Bruk av lånemidler	0,00	-1.900.000	0
Sum funksjon: 353 Avløpsnett/innsamling av avløpsvann	0,00	475.000	0
Funksjon: 841 Kompensasjon for merverdiavgift i investeringsregns			
37290 Kompensasjon for merverdiavgift	0,00	-475.000	0
Sum funksjon: 841 Kompensasjon for merverdiavgift i investeringsr	0,00	-475.000	0
Sum ansvar: 4440 Avløpsanlegg	0,00	0	0
T O T A L T	0,00	0	0

Budsjettreguleres som følger:

K	32700.4440.353	Kjøp konsulenttenester	1.900.000,-
K	34290.4440.353	Merverdi utenfor mva-loven	475.000,-
D	39100.4440.353	Bruk av lånemidler	1.900.000,-
D	37290.4440.841	Kompensasjon for merverdiavgift	475.000,-

Kommunale industriområder har følgende regnskap så langt

	Regnskap 2016	Buds(end) 2016	%- forbr
Ansvar: 4620 Kommunale industriområder			
Funksjon: 325 Tilrettelegging og bistand for næringslivet			
32320 Vedlikehold bygg-/anleggstjenester og nybygg/nyanlegg	0,00	8.000.000	0
32700 Kjøp konsulenttenester	66.172,00	0	0
34290 Merverdi utenfor mva-loven	16.543,00	2.000.000	1
38300 Overføring fra fylkeskommunen	0,00	-3.000.000	0
39100 Bruk av lånemidler	0,00	-5.000.000	0
Sum funksjon: 325 Tilrettelegging og bistand for næringslivet	82.715,00	2.000.000	4
Funksjon: 841 Kompensasjon for merverdiavgift i investeringsregns			
37290 Kompensasjon for merverdiavgift	-16.543,00	-2.000.000	1
Sum funksjon: 841 Kompensasjon for merverdiavgift i investeringsr	-16.543,00	-2.000.000	1
Sum ansvar: 4620 Kommunale industriområder	66.172,00	0	0
T O T A L T	66.172,00	0	0

Her er Rambøll i gang med planarbeid, og det vil sannsynligvis komme en faktura opp mot kr 200.000,- før årets slutt. Det er derfor behov for å redusere budsjettet med det meste av opprinnelig beløp. Det kan være hensiktsmessig at kr. 300.000,- pluss mva. står igjen. Prosjektet er tenkt lånefinansiert, men kr 300.000,- er for lite til å ta opp lån på, og det foreslås derfor å belaste fritt disposisjonsfond i stedet.

Budsjettet foreslås regulert som følger:

K	32320.4620.325	Vedlikehold bygg-/anleggstj nybygg/nyanlegg	7.700.000,-
K	34290.4620.325	Merverdi utenfor mva-loven	1.925.000,-
D	38300.4620.325	Overføring fra fylkeskommunen	3.000.000,-
D	39100.4620.325	Bruk av lånemidler	5.000.000,-
K	39400.4620.325	Bruk av disposisjonsfond	300.000,-
D	37290.4620.841	Kompensasjon for merverdiavgift	1.925.000,-

Det er gjort vedtak i kommunestyret 16.6.16 vedrørende opptak av lån på kr 900.000,- til utbedring av kai. Her er derfor formell budsjettregulering av tiltak som ikke opprinnelig er i budsjettet for 2016.

	Regnskap 2016	Buds(end) 2016	%- forbr
Ansvar: 4700 Loppa Havn			
Funksjon: 330 Samferdselsbedrifter/transporttiltak			
32350 Påkostning av kai	593.000,00	0	0
34290 Merverdi utenfor mva-loven	148.250,00	0	0
Sum funksjon: 330 Samferdselsbedrifter/transporttiltak	741.250,00	0	0
Funksjon: 841 Kompensasjon for merverdiavgift i investeringsregns			
37290 Kompensasjon for merverdiavgift	-148.250,00	0	0
Sum funksjon: 841 Kompensasjon for merverdiavgift i investeringsr	-148.250,00	0	0
Sum ansvar: 4700 Loppa Havn	593.000,00	0	0
T O T A L T	593.000,00	0	0

Regnskapet så langt viser ikke forbruk på kr. 900.000,- men prosjektet er ikke ferdigstilt. Det er fremdeles utestående fakturaer.

Budsjettet reguleres som følger:

D	32350.4700.330	Påkostning av kai	900.000,-
D	34290.4700.330	Merverdi utenfor mva-loven	225.000,-
K	39100.4620.325	Bruk av lånemidler	900.000,-
K	37290.4620.841	Kompensasjon for merverdiavgift	225.000,-

Kommunestyret gjorde vedtak på salg av kommunale boliger i 2015. Midlene kom inn i 2016. Dette ligger heller ikke inne fra budsjettets start og er kun en formell budsjettregulering. Overskuddet av salget settes inn på ubundet investeringsfond.

	Regnskap 2016	Buds(end) 2016	%- forbr
Ansvar: 4600 Kommunale boliger			
Funksjon: 265 Kommunalt disponerte boliger			
32700 Kjøp konsulenttenester	166.393,20	0	0
34290 Merverdi utenfor mva-loven	35.581,80	0	0
36700 Salg av fast eiendom	-1.605.000,00	0	0
Sum funksjon: 265 Kommunalt disponerte boliger	-1.403.025,00	0	0
Funksjon: 841 Kompensasjon for merverdiavgift i investeringsregns			
37290 Kompensasjon for merverdiavgift	-35.581,80	0	0
Sum funksjon: 841 Kompensasjon for merverdiavgift i investeringsr	-35.581,80	0	0
Sum ansvar: 4600 Kommunale boliger	-1.438.606,80	0	0

TOTALT**-1.438.606,80****0 0**

Budsjettreguleres som følger:

D	32700.4600.265	Kjøp konsulenttenester	170.000,-
D	34290.4600.265	Merverdi utenfor mva-loven	40.000,-
K	36700.4600.265	Salg av fast eiendom	1.610.000,-
K	37290.4600.265	Kompensasjon for merverdiavgift	40.000,-
D	35480.4600.265	Avsetning til ubundet investeringsfond	1.440.000,-

Skredsikring av sentrum var et prosjekt som pågikk i 2015. Tiltaket hadde noen områder som ikke ble ferdig kontrollert dette året, og har derfor fått noen små ekstra kostnader i 2016. Disse er som følger:

	Regnskap 2016	Buds(end) 2016	%- forbr
Ansvar: 4630 Fjellsikring			
Funksjon: 315 Boligbygging og fysiske bomiljøtiltak			
32700 Kjøp konsulenttenester	23.846,33	0	0
34290 Merverdi utenfor mva-loven	5.961,58	0	0
Sum funksjon: 315 Boligbygging og fysiske bomiljøtiltak	29.807,91	0	0
Funksjon: 841 Kompensasjon for merverdiavgift i investeringsregns			
37290 Kompensasjon for merverdiavgift	-5.961,58	0	0
Sum funksjon: 841 Kompensasjon for merverdiavgift i investeringsr	-5.961,58	0	0
Sum ansvar: 4630 Fjellsikring	23.846,33	0	0
TOTALT	23.846,33	0	0

Kostnadene foreslås belastet fond for skredsikring Ystnes (fondet innehar kr. 599.618,-), og budsjetreguleres som følger:

D	32700.4630.315	Kjøp konsulenttenester	25.000,-
D	34290.4630.315	Merverdi utenfor mva-loven	6.000,-
K	39400.4630.315	Bruk av disposisjonsfond	25.000,-
K	37290.4630.841	Kompensasjon for merverdiavgift	6.000,-

Loppa kommune viderefremidler startlån til innbyggere i kommunen. For 2016 har det vært økt mengde søknader og dermed økt viderefremdling av midler. Det er derfor behov for budsjetregulering også på dette området.

	Regnskap 2016	Buds(end) 2016	%- forbr
Ansvar: 9150 Bruk av lån			
Funksjon: 283 Bistand til etablering og opprettholdelse av egen bolig			
35210 Videre utlån husbankmidler	1.630.000,00	500.000	326
39100 Bruk av lånemidler	-1.630.000,00	-500.000	326
Sum funksjon: 283 Bistand til etablering og opprettholdelse av egen	0,00	0	0
Sum ansvar: 9150 Bruk av lån	0,00	0	0
TOTALT	0,00	0	0

Budsjetreguleres som følger:

D	35210.9150.283	Videre utlån husbankmidler	1.130.000.-
K	39100.9150.283	Bruk av lånemidler	1.130.000,-

Vurdering:

Budsjettreguleringer som følge av ikke påbegynte prosjekter og andre hendelser i løpet av året.
Anbefales vedtatt av kommunestyret.

Dato: 18.11.2016
Arkivref: 2016/824-0 / N01

Terje Haugen

terje.k.haugen@loppa.kommune.no

Saknsnr	Utvalg	Møtedato
51/16	Hovedutvalg for teknisk, plan og næring	01.12.2016
88/16	Formannskap	01.12.2016
96/16	Kommunestyre	15.12.2016

Regional transportplan 2018-2027 - innspill/høring.

Sammendrag

Fylkeskommunen skal lage en ny regional transportplan 2018-2027. Som grunnlag for innspill/høring blir det vist til eksisterende regionale transportplan 2014-2023. I arbeidet skal fylkeskommunen arrangere innspillmøter våren 2017. Høringsutkast sendes ut på høring september/oktober 2017. Planen skal Vedtak i Formannskap - 01.12.2016

For Loppa kommune er det viktig å si noe om kommunens behov og utfordringer. I innspill og forslag til endringer vil en først og fremst konsentreres om utfordringene for fylkesveiene og hurtigbåt/fergetilbudet i kommunen. Kommunen vil gjennomgå eksisterende plan som grunnlag for innspill og høringer.

Fylkeskommunen viser til at det skal arrangeres innspillmøter våren 2017. De sier ikke med hvem. Ved forrige høring skulle det arrangeres innspillmøter med kommunene. Dette ble det ikke noe av. Det forventes nå at disse blir arrangert slik at kommunen(e) gis mulighet til å komme med innspill før høringsutkastet ferdigstilles.

Høringer i september/oktober. Det legges opp til at høringsdokumentet behandles i kommunestyret i god tid før høringsfristen går ut.

Loppa kommunes utfordringer er fortsatt følgende:

- Utbedring av FV 882
- Rassikringer på fylkesveiene i Loppa
- Kollektivtransport -et rutetilbud på hurtigbåt og fergearter som er universelt utformet og tilpasset befolkninga og næringslivets behov, og som korresponderer med buss og andre rutegående tilbud.
- Hurtigruta etter 2019
- Trafikknutepunkt i Øksfjord - ferge og hurtigbåt
- Trafikksikkerhet
- Fiskerihavner og farleder – utbygging og vedlikeholdsmudring
- Veitløsning Nuvsvåg og Vestre-Loppa- mulighetsstudie.
- Vegvedlikehold av veg utenfor Øksfjordtunnelen som nød/beredskaps- og avlastningsveg

Enstemmig vedtatt.

Vedtak i Hovedutvalg for teknisk, plan og næring - 01.12.2016

For Loppa kommune er det viktig å si noe om kommunens behov og utfordringer. I innspill og forslag til endringer vil en først og fremst konsentreres om utfordringene for fylkesveiene og hurtigbåt/fergetilbudet i kommunen. Kommunen vil gjennomgå eksisterende plan som grunnlag for innspill og høringer.

Fylkeskommunen viser til at det skal arrangeres innspillsmøter våren 2017. De sier ikke med hvem. Ved forrige høring skulle det arrangeres innspillsmøter med kommunene. Dette ble det ikke noe av. Det forventes nå at disse blir arrangert slik at kommunen(e) gis mulighet til å komme med innspill før høringsutkastet ferdigstilles.

Høringer i september/oktober. Det legges opp til at høringsdokumentet behandles i kommunestyret i god tid før høringsfristen går ut.

Loppa kommunes utfordringer er fortsatt følgende:

- Utbedring av FV 882
- Rassikringer på fylkesveiene i Loppa
- Kollektivtransport -et rutetilbud på hurtigbåt og fergearter som er universelt utformet og tilpasset befolkninga og næringslivets behov, og som korresponderer med buss og andre rutegående tilbud.
- Hurtigruta etter 2019
- Trafikknutepunkt i Øksfjord - ferge og hurtigbåt
- Trafikksikkerhet
- Fiskerihavner og farleder – utbygging og vedlikeholdsmudring
- Veitløsning Nuvsvåg og Vestre-Loppa- mulighetsstudie.
- Vegvedlikehold av veg utenfor Øksfjordtunnelen som nød/beredskaps- og avlastningsveg

Enstemmig vedtatt.

vedtas i desember 2017.

Forslag til vedtak:

For Loppa kommune er det viktig å si noe om kommunens behov og utfordringer. I innspill og forslag til endringer vil en først og fremst konsentreres om utfordringene for fylkesveiene og hurtigbåt/fergetilbudet i kommunen. Kommunen vil gjennomgå eksisterende plan som grunnlag for innspill og høringer.

Fylkeskommunen viser til at det skal arrangeres innspillsmøter våren 2017. De sier ikke med hvem. Ved forrige høring skulle det arrangeres innspillsmøter med kommunene. Dette ble det ikke noe av. Det forventes nå at disse blir arrangert slik at kommunen(e) gis mulighet til å komme med innspill før høringsutkastet ferdigstilles.

Høringer i september/oktober. Det legges opp til at høringsdokumentet behandles i kommunestyret i god tid før høringsfristen går ut.

Loppa kommunes utfordringer er fortsatt følgende:

- FV 882: Punktutbedringer spesielt med fokus på stigningene mellom Øksfjordbotn og Tappeluft.
- Rassikringer på fylkesveiene i Loppa
- Kollektivtransport -et rutetilbud på hurtigbåt og fergearter som er universelt utformet og tilpasset befolkninga og næringslivets behov, og som korresponderer med buss og andre rutegående tilbud.

- Hurtigruta etter 2019
- Trafikknutepunkt i Øksfjord - ferge og hurtigbåt
- Trafikksikkerhet
- Fiskerihavner og farleder – utbygging og vedlikeholdsmudring
- Veiutløsning Nuvsvåg og Vestre-Loppa- mulighetsstudie.

Vedlegg:

Høringsbrev Regional transportplan 2018-2027 av 25.10.2016
Regional transportplan for Finnmark 2014-2023

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

Saksutredning:

Finnmark fylkeskommune starter denne høsten arbeidet med rullering av Regional transportplan 2018-2027 (RTP). Etter planen skal ny RTP legges fram for vedtak i Fylkestinget desember 2017.

Regional transportplan for Finnmark er en overordnet plan som binder sammen ansvarsområder innen samferdsel. Planen gir føringer for fylkeskommunens ansvarsområder innen fylkesveg og kollektivtrafikk.

RTP viser fylkets ambisjoner og ønsket utvikling innen transport og infrastruktur. Sentrale aktører i prosessen er fylkeskommunen, staten gjennom fagetater, transportselskaper, kommuner og andre berørte parter.

Fylkeskommunens milepæler ser slik ut:

Oktober 2016	Dagens Regionale transportplan sendes ut på høring for innspill og endringer.
November 2016	Bestilling sendes til fagetatene
Våren 2017	Innspillmøter arrangeres i regi av Finnmark fylkeskommune
August 2017	Høringsutkast ferdigstilles
September/oktober 2017	Høringsutkast sendes ut på høring
Desember 2017	Regional transportplan legges fram for fylkestinget for vedtak

Høringsfrist: 1. januar 2017 . Høringssvar sendes elektronisk til rådgiver Jonas Andreas Rolstad, epost: joan.a.rolstad@ffk.no

Vurdering:

Fylkeskommunen ber kommunene om å bruke Den regionale transportplanen (RTP) for Finnmark 2014-23 som grunnlag for høring/innspill til rullering av ny transportplan gjeldende for perioden 2018-2027.

RTP 2014-2023 sier noe fylkeskommunens ansvar og rolle og økonomi. Det vises også til handlingsplaner og nasjonale føringer.

Videre er det et kapittel om grunnlaget – stikkord her er befolkningsutvikling, næringsutvikling, klima, sikkerhet og beredskap, miljø, universell utforming og folkehelse.

Det er kapitler om kollektivtransport, fylkesveger, trafiksikkerhet, riksveger, regionale og lokale lufthavner, fiskerihavner og farleder, stamnetthavner og industrihavner, kystruten og flyruter, byutvikling og transportkorridorer og internasjonale muligheter.

For Loppa kommune er det viktig å si noe om kommunens behov og utfordringer. I innspill og forslag til endringer vil en først og fremst konsentreres om utfordringene for fylkesveiene og hurtigbåt/fergetilbudet i kommunen.

Om milepælene:

1) Høring og innspill basert på dagens transportplan. Kommunen vil gjennomgå eksisterende plan som grunnlag for innspill og høringer.

2) Innspillsmøter våren 2017.

Fylkeskommunen viser til at det skal arrangeres innspillsmøter våren 2017. De sier ikke med hvem. Ved forrige høring skulle det arrangeres innspillsmøter med kommunene. Dette ble det ikke noe av. Det forventes nå at disse blir arrangert slik at kommunen(e) gis mulighet til å komme med innspill før høringsutkastet ferdigstilles.

3) Høringer i september/oktober. Det legges opp til at høringsdokumentet behandles i kommunestyret før høringsfristen går ut.

Loppa kommunes utfordringer er fortsatt følgende:

- FV 882: Punktutbedringer spesielt med fokus på stigningene mellom Øksfjordbotn og Tappeluft.
- Raskringer på fylkesveiene i Loppa
- Kollektivtransport -et rutetilbud på hurtigbåt og fergearter som er universelt utformet og tilpasset befolkinga og næringslivets behov, og som korresponderer med buss og andre rutegående tilbud.
- Hurtigruta etter 2019
- Trafikknutepunkt i Øksfjord - ferge og hurtigbåt
- Trafiksikkerhet
- Fiskerihavner og farleder – utbygging og vedlikeholdsmudring
- Veiutløsning Nuvsvåg og Vestre-Loppa- mulighetsstudie.